

MLR

Medeniyet Law Review

JASTA Deęerlendirme alıřtayı zel Sayısı

Special Issue for an Assessment Workshop on JASTA

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakóltesi Yayını

Publication of İstanbul Medeniyet University Faculty of Law

Yıl 2017 Cilt 2 Sayı 2

Year 2017 Volume 2 Issue 2

Medeniyet Law Review

Yıl 2017 Cilt 2 Sayı 2 / Year 2017 Volume 2 Issue 2

Hakemli Dergidir / Peer Reviewed Journal

Yayın Sahibi Publisher	İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi adına Dekan Prof. Dr. Mehmet Refik Korkusuz On behalf of Istanbul Medeniyet University Faculty of Law, Dean Prof. Dr. Mehmet Refik Korkusuz
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Responsible Manager	Prof. Dr. Mehmet Refik Korkusuz
Editör Editor	Yrd. Doç. Dr. Tülay Yıldırım
Yayımcının Adı Name of Publishing Company	İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi İstanbul Medeniyet University Faculty of Law
Basımcının Adı Printed by	Renk Matbaası
Basıldığı Yer Place of Publication	Mevlevihane yolu No:2 Davutpaşa Fatih/İstanbul
Basım Tarihi Publication Date	Ocak 2017
Yönetim Yeri Place of Management	İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Atalar Mh. Şehit Hakan Kurban Cd. NO:44, 34865 Kartal/İstanbul
E-mail	lawreview@medeniyet.edu.tr
URL	hukuk.medeniyet.edu.tr/tr/yayinlar/medeniyet- law-review
Yayın Türü Type of Publication	Bu dergi yılda iki sayı olarak yayımlanan, süreli, hakemli bir hukuk dergisidir Medeniyet Law Review is an academic refereed journal, published bi-annually.
ISSN	2458-7958

Dergiye yapılan atıflarda “MLR” kısaltması kullanılmalıdır.
"MLR" abbreviation should be used in reference to the journal.

Bu dergide yayınlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlara aittir. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi, makalelerde yer alan görüşlerden sorumlu değildir.

Articles published in this journal represent only the views of the contributors. İstanbul Medeniyet University Faculty of Law is not responsible for the views in the articles.

Copyright © 2017

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Prof. Dr. M. Refik Korkusuz’un yazılı izni olmadan, fotokopi yoluyla veya elektronik, mekanik ve sair suretlerle kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz, kayda alınamaz. Normal ve kanuni alıntılarda kaynak göstermek zorunludur.

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced, stored in a retrieval system or transmitted, in any form or by means, without the prior expressed permission in writing of the İstanbul Medeniyet University Faculty of Law and Prof. Dr. M. Refik Korkusuz. It is obligatory to show footnotes for regular or legal quotations.

DANIŞMA KURULU / REFEREE LIST

	Name Surname	Affiliation	Country
1	Prof. Dr. Nurşen Canikliođlu	Marmara Üniversitesi	Türkiye
2	Prof. Dr. Talat Canbolat	Marmara Üniversitesi	Türkiye
3	Prof. Dr. Abdurrahman Eren	Haliç Üniversitesi	Türkiye
4	Prof. Dr. Ali Nazım Sözer	Yaşar Üniversitesi	Türkiye
5	Prof. Dr. Fevzi Demir	Yaşar Üniversitesi	Türkiye
6	Prof. Dr. Costea Claudia Anna	University of Bucharest	Romanya
7	Prof. Dr. Lacrech Assaad Elmahacen	Faculty of Law Djelfa University	Cezayir
8	Prof. Dr. Taha H. Hasan AL- Anbagy	University Mustansiriya	Irak
9	Prof. Dr. Attar Nassima	Abubakar Belcaid University of Telemen	Cezayir
10	Prof. Dr. Salaheldin Abdelrahman Eldoma	Omdurman Islamic University	Sudan
11	Prof. Dr. Abderrahmane Hazerchi	Ziane Achour University Djelfa Algeria	Cezayir
12	Prof. Dr. Hadi Shalluf	Former Counsel for the Defence of Darfur Cases at the International Criminal Court	Fransa
13	Prof. Dr. Brahim Bendaoud	Djelfa Universite / College of Law	Cezayir
14	Prof. Dr. Yettou Fatiha	University Djilali Liabes of Sidi Bellabes	Cezayir
15	Prof. Dr. Abdurrahman Eren	İstanbul Üniversitesi	Türkiye
16	Prof. Dr. Gulio Cesare Giorgini	University Nice Sophia Antipolis	Fransa
17	Prof. Dr. Fethi Gedikli	İstanbul Üniversitesi	Türkiye
18	Prof. Dr. Halil Kalabalık	Sakarya Üniversitesi	Türkiye
19	Prof. Dr. Melikşah Yasin	İstanbul Üniversitesi	Türkiye
20	Prof. Dr. Mariam Jikia	Georgian Technical University	Gürcistan
21	Prof. Dr. Muhammed Shukry	University of Duhok	Irak
22	Prof. Dr. Wady Suleyman	University of Duhok	Irak
23	Prof. Dr. Abdullah Abalkhay	Riyad Imam University	Suudi Arabistan
24	Prof. Dr. Ahmet Bilgin	Kırıkkale Üniversitesi	Türkiye
25	Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın	İstanbul Medipol Üniversitesi	Türkiye
26	Prof. Dr. Hakan Hakeri	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Türkiye
27	Prof. Dr. Cevdet İlhan Günay	İstanbul Yeniüzyıl Üniversitesi	Türkiye
28	Prof. Dr. Ahmet Gürbüz	Bingöl Üniversitesi	Türkiye

29	Prof. Dr. Celal Erbay	İstanbul Yeniüzyıl Üniversitesi	Türkiye
30	Prof. Dr. Sad Beshir	Jordan Albalqa University	Ürdün
31	Doç. Dr. Ümit Gezder	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Türkiye
32	Doç. Dr. Ferna İpek Kayalı	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Türkiye
33	Doç. Dr. M. Barış Günay	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Türkiye
34	Doç. Dr. Necmettin Kızılkaya	İstanbul Üniversitesi	Türkiye
35	Doç. Dr. Ahmet Hamdi Topal	İstanbul Medipol Üniversitesi	Türkiye
36	Doç. Dr. Abdurrahman Savaş	İstanbul Üniversitesi	Türkiye
37	Doç. Dr. Walid Elgohary	The Accountability State Authority	Mısır
38	Yrd. Doç. Dr. Saliha Okur Gümrükçüoğlu	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Türkiye
39	Yrd. Doç. Dr. Cemil Tekeli	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Türkiye
	Yrd. Doç. Dr. Özgür Arıkan	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Türkiye
41	Yrd. Doç. Dr. Abdullah İslamoğlu	İstanbul Üniversitesi	Türkiye
42	Assoc. Prof. Hani Albasoos	Sultan Qaboos University	Umman
43	Yrd. Doç. Dr. Ali Emrah Bozbayındır	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	Türkiye
44	Yrd. Doç. Dr. Mehtap Civir	Yeni Yüzyıl Üniversitesi	Türkiye
45	Assist. Prof. Dr. Muhamed Ali	International University of Sarajevo	Bosna Hersek
46	Prof. Nasir Khalil Jalal	Bahreyn University	Bahreyn
47	Dr. Aveen Khaled Abdurrahman	University of Duhok	Irak
48	Dr. Azzam Tamimi	The Chairman of Alhiwar TV Channel and its Editor in Chief	Birleşik Krallık
49	Dr. Tarek Chindeb	Beyrut Barosu- UHUB Yönetim Kurulu Üyesi	Lübnan
50	Prof. Dr. Sad Beshir	Jordan Albalqa University	Ürdün
51	Mahmud Al-Rashid	Chair of the Islamic Society of Britain's Shura Council	Birleşik Krallık

YAYIN İLKELERİ

1. Medeniyet Law Review Dergisi (MLR), hakemli dergi statüsünde, Kasım-Mayıs aylarında yılda iki sayı olarak yayımlanır.

2. Dergiye gönderilen makaleler başka bir yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır. Makalenin dergimize gönderilmiş olması, yazarın bu konudaki taahhüdü anlamına gelir.

3. Derginin dili İngilizce olmakla birlikte, Türkçe, Arapça, Almanca ve Fransızca makalelere yer verilmektedir.

4. Dergiye gönderilen makalelerin başına 200-250 kelimededen oluşan öz, özlerin yazıldığı dillerde başlık ve özün altına beşer anahtar kelime eklenmelidir. Anahtar kelimeler tercihen alana ait dizinlerden seçilerek verilmelidir. Yazılan makalelerin yazıldığı dildeki öze ek olarak İngilizce öz eklenmesi gerekmektedir.

5. Yazılar Microsoft Word Programında, ana metin Times New Roman karakterinde 12 punto ve 1,5 satır aralığında, dipnotlar Times New Roman karakterinde 10 punto ve 1 satır aralığında iki yana yaslı olarak hazırlanmış, sayfa marjları A4 boyutu üzerinden üst ve soldan (4) cm., alt ve sağdan (3) cm. olarak ayarlanmış bir şekilde CD veya elektronik posta ile editöre gönderilmelidir.

6. Yazının başlığı siyah ve tümü büyük harf olacak şekilde hazırlanmalıdır. Başlığın hemen altında sayfanın sağında yazar adı belirtilmeli ve soyadın sonuna bir yıldızlı dipnot konularak dipnotta yazarın görev yaptığı kurum, unvanı ve iletişim (e-posta) bilgisi belirtilmelidir.

7. Yazarlar unvanlarını, görev yaptıkları kurumu, iletişim adreslerini, telefon numaralarını ve elektronik posta adreslerini bildirmelidirler.

8. Yazarların dergiye gönderdikleri yazılarının denetimini yapmış oldukları ve bu haliyle basıma hazır olarak verdikleri kabul edilir. Yayın kurulu tarafından yapılan ön incelemede derginin yayın ilkelerine uygun olarak düzenlenmemiş olduğu tespit edilen yazılar hakeme gönderilmeden önce yayın ilkeleri doğrultusunda düzeltilmesi için yazara iade edilir.

9. Yayın kurulunca ilk değerlendirmesi yapılan makaleler kör hakemlik sistemi uyarınca yazar adları metinden çıkarılarak uzman iki hakeme gönderilecek ve onların onayı ile yayımlanabilecektir. Eğer hakemlerden biri olumsuz görüş bildirirse üçüncü bir hakemin görüşüne başvurulacak ve onun görüşü belirleyici olacaktır. Yazarlara makalenin hangi hakeme gönderildiği ile ilgili bilgi verilmez.

10. Hakem raporunda düzeltme istenmesi durumunda yazar tarafından sadece belirtilen düzeltmeler çerçevesinde değişiklikler yapılabilecektir. Hakemden gelen rapor doğrultusunda yazının yayımlanmasına, yazardan rapor çerçevesinde düzeltme istenmesine ya da yazının geri çevrilmesine karar verilecek ve yazar durumdan en kısa sürede haberdar edilecektir.

11. Makalenin sonunda makalede kullanılan kaynakların yazar soyadına göre alfabetik sıraya dizildiği kaynakçaya yer verilmelidir. Kaynakça eserlere yapılan ilk atıflara uygun olarak düzenlenmelidir. Yararlanılan kaynaklara ilişkin metin içindeki atıflar ise her bir sayfa sonunda dipnot olarak gösterilmelidir.

12. Başlıklandırma sistemi şu şekilde olmalıdır: **I. A. 1. a. (a) i.**

Dipnot atıfları aşağıdaki şekilde düzenlenmelidir:

- a. **Kitap atıflarında:**
 - aa. **Metin içindeki ilk atıflarda:**

ŞANLI, Cemal, **Uluslararası Ticari Akitlerin Hazırlanması ve Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları**, 5. Basım, Beta Yayınları, İstanbul, 2013, s. 5.
 - bb. **Sonraki atıflarda:**

ŞANLI, s. 24.
- b. **Editörlü Kitap atıflarında:**

KARA, Hacı, “Turkish Maritime Law”, **Introduction to Turkish Law**, Ed. M. Refik KORKUSUZ, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2016, s. 309.
- c. **Makale atıflarında:**
 - aa. **Metin içindeki ilk atıflarda:**

TOPUZ, Murat, “6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu Uyarınca Pazarlamacılık Sözleşmesi (TBK m. 448-460)” **MÜHF – HAD**, Y. 2013, C. 19, S. 1, s. 298.
 - bb. **Sonraki atıflarda:**

TOPUZ, s. 298.
- d. **Elektronik kaynakların atıflarında:**
 - aa. **Metin içindeki ilk atıflarda:**

GÖZLER, Kemal, “Hukuk Okumak İsteyen Üniversite Adaylarına Fakülte Tercih Konusunda Uyarılar”, (Çevrimiçi) <http://www.anayasa.gen.tr/tercih-rehberi.htm>, E.T. 03.03.2014.
 - bb. **Sonraki atıflarda:**

BAŞÖZEN, s. 8.
- e. **Aynı yazarın birden çok çalışmasından yararlanılmış ise, çalışmanın ismi, yazarın diğer çalışmalarından ayırt edilmesini sağlayacak şekilde kısaltılarak kullanılmalıdır.**

GÖZLER, *Anayasa Hukukunun...*, s. 76.
- f. **Birden fazla yazar tarafından hazırlanmış çalışmalarda, tüm yazarların ad ve soyadları tam olarak yazılmalıdır.**

KURU, Baki/ ARSLAN, Ramazan/ YILMAZ, Ejder, **Medeni Usul Hukuku (Ders Kitabı)**, 25. Baskı, Yetkin Yayıncılık, İstanbul, 2014, s. 145.
- g. **Sürelî yayında elektronik kaynağa atıf:**

BERRY, John N. , "Educate Library Leaders," **Library Journal**, (Çevrimiçi) <http://www.epnet.com/ehost>, E.T: 3 Nisan 2000.
- h. **Ansiklopediye atıf:**

BOHANNAN, Paul, “Law and Legal Institutions”, **International Encyclopedia of Social Sciences**, Vol. IX, Ed. by., David L. Shils, w. Place, McMillan and Free Press, 1968, pp. 73-77.
- i. **Klasik eserlere atıf:**

ARİSTOTELES, **Nikomakhos'a Etik**, s. 22-23.
- j. **Kutsal kitaplara atıf:**

Kur'an-ı Kerim, 49/12.

EDITORIAL POLICY

1. Medeniyet Law Review is a new academic refereed journal, published bi-annually, in May and November, by the Istanbul Medeniyet University Law School.

2. Papers submitted to the journal shall neither have been published nor currently be under evaluation for publishing elsewhere. Having submitted article to the journal, author refers his commitment in this regard.

3. The Journal is published in English; however, papers submitted in Turkish, Arabic, French and German of academic value are also published.

4. The papers submitted to the journal with abstracts consisting of at least 200-250 words and five key words shall be attached to the beginning of the paper. In addition to abstracts of papers for the language it is written, abstracts in English shall also be attached.

5. Each paper should be submitted as a Word document to the editor via CD or e-mail. Papers should be written according to the following style guidelines: **Paper size:** A4, **Top:** 4 cm; **Bottom:** 3 cm; **Left:** 4 cm; **Right:** 3 cm **Text body:** Times New Roman, 12 points, at 1.5 line spacing, justified, **Footnotes:** Times New Roman, 10 points, at 1 line spacing, justified.

6. The title of the paper shall all be written with black uppercase letters. The author's name shall be listed just below to the title and there shall be a mark to the end of the last name, indicating the title of the writer, his/her institutional affiliation and e mail adress.

7. Details of the author's institutional affiliation, full address and other contact information shall also be mentioned in the submissions.

8. All submissions are regarded as ready to publish and already proofread by the author himself or herself. The pre-evaluation of all submissions to Medeniyet Law Review will be performed by the Editorial Board and the the submissions that are unacceptable on the basis of the General Principles of Publication will be send back to the author to be corrected in accordance with the principles of publication.

9. Papers approved through the first evaluation shall be sent to one referee with the name of the writer extracted from the text according to the blind peer review principle and can only be published with his approval.

10. According to the referee's final report, demanding corrections from the author, publishing or rejection of the paper shall be decided and the author shall be informed of the situation as soon as possible.

11. At the end of the paper there shall be a bibliography, arranged in alphabetical order according to the surname of the writer. Bibliography should be arranged in accordance with the first reference to works. Citations in the paper shall be shown in the footnotes at the end of each page.

13. Heading format should be as: **I. A. 1. a. (a) i.**

Footnotes should be arranged as follows:

a. **For books:**

aa. For the first footnote:

- BORN, Gary B., **International Commercial Arbitration**, 2. Edition, Kluwer Law International, 2014, p. 62.
- bb. For following footnotes of the same work:
BORN, p. 62.
- b. For papers:**
- aa. For the first footnote:
WRÍGH^T, David, “Another wrong step: equitable compensation following a breach of trust “, **Trusts & Trustees**, Vol. 21, Issue 7, Pp. 825-843, 2015, p. 831.
- bb. For following footnotes of the same work:
WRÍGH^T, p. 298.
- c. For web pages:**
- aa. For the first footnote:
LÖRCHER, Torsten, “Arbitration in Germany”, https://eguides.cmslegal.com/pdf/arbitration_volume_I/CMS%20GtA_Vol%20I_GERMANY.pdf, Access Date: 03.03.2014.
- bb. For following footnotes of the same work:
LÖRCHER, p. 9.
- d. If multiple works of one author are to be cited in the paper, the name of the cited work should be shortened in the way that allows the distinction of author’s other studies.**
- CHEMERINSKY, **Constitutional Law...** p. 76.
CHEMERINSKY, **Criminal Procedure...**, p. 35.
- e. If studies prepared by multiple authors are to be cited, the names and surnames of all writers should be stated.**
- aa. For the first footnote:
MÍLLER, Angharad/OATS, Lynne, **Principles of International Taxation**, 25. Edition, Tottel Publishing, 2006, p. 145.
- bb. For following footnotes of the same work:
MÍLLER/OATS, s. 145.

ULUSLARARASI HUKUKÇULAR BİRLİĐİ
INTERNATIONAL JURISTS UNION
&
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
ISTANBUL MEDENİYET UNIVERSITY

ACCEPTED SCIENTIFIC PRESENTATIONS
WORKSHOP STUDIES

11.11.2016

CROWN PLAZA ŐİŐLİ/ İSTANBUL/ TURKIYE

JASTA KANUNU MASUM BİR KANUN MU YOKSA İSLAM
DÜNYASINA KARŐI KULLANILAN BİR ARGÜMAN MI?
IS JASTA LAW, ONLY INTERMEDIATE LEGISLATION OR
USED AGAINST ISLAMIC WORLD?

**ABD'İN JASTA KANUNUNUN DEĞERLENDİRLMESİNE İLİŞKİN
ULUSLARARASI ÇALIŞTAY
BİLİMSEL KURUL / SCIENTIFIC COMMITTEE**

- 1- Prof. Dr. Costea Claudia Anna University of Bucharest
- 2- Prof. Dr. Lacrech Assaad Elmahacen Faculty of Law Djelfa University
- 3- Prof. Dr. Taha H. Hasan AL-Anbagy University Mustansiriya
- 4- Prof. Dr. Salaheldin Abdelrahman Eldoma Omdurman Islamic University
- 5- Prof. Dr. Abderrahmane Hazerchi Ziane Achour University Djelfa Algeria
- 6- Prof. Dr. Hadi Shalluf Kuweyt University (Former Counsel for the Defence of Darfur Cases at the International Criminal Court (ICC)
- 7- Prof. Dr. Brahim Bendaoud Djelfa Universite / College of Law
- 8- Prof. Dr. Gulio Cesare Giorgini University Nice Sophia Antipolis
- 9- Assoc. Prof. Mariam Jikia Georgian Technical University
- 10- Assoc. Prof. Hani Albasoos Sultan Qaboos University
- 11- Assist. Prof. Dr. Muhamed Ali International University of Sarajevo
- 12- Prof. Nasir Khalil Jalal Bahrayn University
- 13- Doç. Dr. Aveen Khaled Abdurrahman University of Duhok
- 14- Prof. Dr. Wady Sulayman Dahok University

Tüm okurlarımıza selamlar!

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin henüz çok yeni olan dergisi, Medeniyet Law Review'in 2. Sayısı ile kaşınızdayız.

Dergi yayımlama süreci oldukça meşakkatli bir iş olduğundan, ilk sayımızdaki eksiklikler için tüm okuyucularımızın affına sığınırız. Umuyoruz her geçen gün çok daha iyiye gidecek bir yolun henüz çok başındayız.

Dergimizin bu sayısında spesifik bir konuya yönelmek gereğini hissettik ve bu bağlamda Uluslararası Hukukçular Birliği ile ortaklaşa olarak 11 Kasım 2016 tarihinde gerçekleştirdiğimiz JASTA Uluslararası Çalıştayı'nın tebliğlerini dergimiz çatısı altında da yayımlamak istedik.

Konunun öznesi olan ve açılımı “Terörizm Sponsorlarına Karşı Adalet Kanunu” olan JASTA, Amerikan federal mahkemelerine, herhangi bir Amerikan vatandaşı ya da Amerikan mülküne karşı gerçekleştirilen uluslararası bir terör faaliyetine yabancı bir devletin desteği olduğu iddiasıyla yargılama yetkisi vermektedir. Bu sebeple anılan kanun yalnızca Amerika Birleşik Devletleri'ni ilgilendiren bir mesele değildir. Bu kanun bir hukuk metni olması dışında siyasi etkisi de çok geniş kapsamlara yayılabilecektir. Bu sebeple konuyu detaylı şekilde ve özellikle Türkiye ve diğer tüm ortadoğu ülkelerine yönelik riskler ve meydan okumalar taşıması bağlamında incelemeye itmiştir. Bu bağlamda 12 ayrı ülkeden 25 hukukçu ile “JASTA Kanunu'nun Değerlendirilmesine Yönelik Uluslararası Çalıştayı” gerçekleştirmemizin ardından fakülte dergimizde de bu önemli konu hakkında uzman görüşlerine yer vermek istedik.

Dergimizin 2. Sayısının, bu konuda çalışan tüm akademisyenlere, JASTA kanunundan etkilenmesi muhtemel ülkelerin hukukçularına, hakim ve savcılarına, avukatlarına ve öğrencilerine faydalı olmasını can-ı gönülden dileriz.

Prof. Dr. M. Refik KORKUSUZ
İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Dekanı

Greetings to all our readers!

We are delighted to present you the second issue of *Medeniyet Law Review*, one of the Law Faculty's journals, which has recently started its publication life.

Having regarded the hard work involved in publishing process, we kindly ask for forgiveness with respect to the shortcomings of our first issue from all our readers. We hope that we are at the beginning of a journey that will become better by each day!

We are urged by the need to address a specific topic in this second issue of our journal. Within this context, we wanted to publish papers presented at the JASTA International Workshop organised in cooperation with the International Lawyers' Union on November 11, 2016.

The subject matter of which is the JASTA, namely the Justice Against Sponsors of Terrorism Act, gives jurisdiction to US federal courts for alleged support for an international terrorist activity against any US citizen or US property. The JASTA is not only an issue of interest to the US. The JASTA can spread to a very wide range of political effects beyond its legal text. For this reason, thye JASTA has led us to examine the issue in detail and especially in the context of risks and challenges against Turkey and the other Middle East States. Therefore, after the International Workshop on Evaluation of the JASTA with 25 lawyers from 12 different countries, we have decided to include expert opinions on this important issue in our Faculty journal.

We wholeheartedly expect the second issue of Medeniyet Law Review to be beneficial to all academicians, judges, lawyers and students researching the issue.

Prof. Dr. M. Refik KORKUSUZ
Istanbul Medeniyet University
Dean of the Faculty of Law

ULUSLARARASI JASTA ÇALIŞTAYININ ÖNEMİ

Uluslararası hukuk'ta devletlerin yönetimlerinin, insan haklarına dayalı olmak kaydıyla, eşitlik temelinde ve birbirlerine karşı saygı prensibi, tarihi hukuk kazanımların çok önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Bir devletin ekonomik ve silah gücü ne kadar olursa olsun, o devletin hukuk kuralları ile gücünün sınırlandırılması hususu da, önemli evrensel kazanımlardandır. Öte yandan, yakın zamanlarda, ABD kamuoyu'nda yoğun tartışmalara neden olan JASTA kanunu'na da bu çerçevede değerlendirmesi ve üzerinde çalışma yapılması gerekir.

JASTA kanunu, sıradan ve sadece ABD'yi ilgilendiren bir kanun olmadığı, ABD'nin kanun yapıcılarına yönelik olarak Barack OBAMA'nın beyanı bile açıkça anlaşılmaktadır. Nitekim sözkonusu beyanında, OBAMA, bu kanunun 3. Ülkeleri çok yakından ilgilendirdiğini ve o ülkeler ile ilişkilerinin bozulmasına neden olabileceğine işaret etmiştir. JASTA kanununun hukuk çevrelerinden çok siyaset çevrelerinde ve güncel kamuoyu tartışmalarının bir parçası olması, Uluslararası hukukçular birliği olarak bizlerin, bu konuya kayıtsız kalmamızı engellemiştir. Bu nedenle, yönetim kurulumuzun aldığı karara istinaden, 11-13 Kasım 2016 tarihinde "JASTA Kanununun Değerlendirilmesine Yönelik Uluslararası Çalıştay" organize ettik.

Tam 12 ayrı ülkeden misafir 25 hukukçu dostumuz ile ülkemizin seçkin ve alanında uzman hukukçularından 30 kadarının da katılımı ile gerçekleştirdiğimiz bu çalıştay, JASTA kanununun, zannedildiği gibi, sadece Suudi Arabistan'ı ilgilendirmediği, Türkiye dahil çok sayıda ülkeyi de ilgilendirdiği ve ABD ile arası çok iyi olmayan herkesin mümkün ve muhtemel bir tazminat tehdidi altında olduğu gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Ön çalışma diyebileceğimiz, bu çalıştay faaliyetinin mutlaka, çok geniş katılımı bir uluslararası konferansa dönüşmesi gerektiği gerçeğine de, bu vesile ile muttali olduk.

Bu organizasyonda, her zaman olduğu gibi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi dekanlığı bize çok yoğun bilimsel destek vermiştir. Bu vesile ile Dekanlık makamına ve

Çalıştay’da sunum yapan değerli akademisyenlere çok teşekkür ederiz. UHUB yönetim kurulu üyelerimizden Riyad Barosu Başkan vekili Avukat Muhammed Dibyan AL_ANZY’nin otel ve diğer konaklama masraflarını karşılaması nedeniyle, kendisine ayrıca müteşekkirimiz.

Bilimsel tebliğlerin, üç ayrı dile tercüme edilmek suretiyle, en kısa sürede basılması lüzümü hasıl oldu. Ancak, özellikle arapça’ya tercümede yaşadığımız zorluklar nedeniyle, bütün metinlerin Arapçaya tercümesini beklemeden, mevcutların İngilizce ve Türkçe metni ile bazı arap dostlarımızın arapça metni ile yayınlamak durumunda kaldık.

Arapça metinler tamamı ile geldiğinde, İstanbul medeniyet üniversitesi Hukuk Fakültesi’nde özel bir sayı olarak, “JASTA Kanununun Değerlendirilmesi” başlığı ile yayınlanması konusunda mutabakata vardık.

Çalışmamızın, bu konuda çalışan tüm akademisyenlerimize ve dış işleri mensuplarımıza bilimsel katkı getirmesi dilek ve temennisiyle...

Av. Necati CEYLAN

Uluslararası Hukukçular Birliği

Genel Sekreteri

THE IMPORTANCE OF INTERNATIONAL JASTA WORKSHOP

In international law, the principle of respect for each other of the states's governments on the basis of equality and human rights, constitutes a very important part of historical legal earnings. Regardless of the economic and weapon power of a state, the limitation of a state's powers by rules of law is also one of the most important universal achievement. The JASTA law, which caused intense controversy in the US public opinion in the near future, needs to be evaluated and worked on in this framework.

It's very clear that JASTA law is not a law that is ordinary and only relevant to the United States. Even the declaration of Barack OBAMA for US lawmakers makes this point clear. Indeed, in his statement, OBAMA has pointed out that this law is very closely related to the third world countries and may cause to deteriorate its relations with those countries. Because JASTA law is part of political and current public opinion debates rather than legal subject, it is not possible for us, as the international jurist union, to be indifferent to this issue. For this reason, in the light of the decision taken by our governing body, we have organized the "International Workshop for Evaluation of JASTA Law " on November 11-13, 2016.

This workshop, which we have realized with the participation of 25 guest jurist friends of ours from 12 different countries and up to 30 distinguished and specialized lawyers of our country's has revealed the fact that The JASTA law, not only concerns Saudi Arabia as it is supposed, but also concerns many other countries including Turkey, and everyone who is not very good with the United States could be under the threat of possible and probable compensation. In this way, we became certain that this workshop activity, which we can call preliminary work, must be transformed into an international conference with a very wide participation.

In this organization, the dean of the Faculty of Law at Istanbul Medeniyet University gave us very intensive scientific support, as

they always did. On this occasion, we would like to thank to the Dean's Office and to the valuable scholar of Istanbul Medeniyet University presenting at the Workshop. We are also grateful to him for covering we the hotel and other accommodation expenses of the UHUB board member Riyadh Bar Association President and Deputy Attorney Muhammed Dibyan AL_ANZY.

It was necessary to translate scientific papers into three separate languages and publish them as soon as possible. However, beside Arabic texts of some of our Arab friends, we had to publish English and Turkish texts of existing ones without waiting for the Arabic translation of all the texts due to the difficulties we have experienced in translating into Arabic.

We have reached a consensus on the publication with the title "US JASTA Law Assessment" as a special issue at the Faculty of Law at the Istanbul Medeniyet University when ahen all the arabic texts arrive.

We wish that our work will bring scientific contributions to all academicians and foreign affairs.

Necati CEYLAN

Attorney at Law

General Secretery of IJU

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

JASTA Kanunu ABD’li Terör Mağdurları İçin Bir Umut Olabilir Mi?	1
Can JASTA Be a Hope For The Terros-Stricken U.S.	5
<i>Prof. Dr. M. Refik Korkusuz</i> <i>İMÜ Hukuk Fakültesi, İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Öğretim Üyesi</i>	
Uluslararası Hukukta Devlet Bağışıklığı ve JASTA	9
State Immunity In International Law And JASTA	19
<i>Prof. Dr. İbrahim Kaya</i> <i>İÜ Hukuk Fakültesi, Uluslararası Hukuk Öğretim Üyesi</i>	
Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşmiş Milletler’in Terör Konsepti	29
Terrorism Concepts of The United States of America and The United Nations	37
<i>Arş. Gör. Kübra Tunç</i> <i>İMÜ Hukuk Fakültesi, Ceza Ve Ceza Usul Hukuku Doktora Asistanı</i>	
Terörizme Destek Verenlere Karşı Adalet Yasasına İlişkin Problemlerin Değerlendirilmesi	45
An Evaluation of The Problematic Issues of The Justice Against Sponsors of Terrorism Act	53
<i>Arş. Gör. Sezen Kama</i> <i>İMÜ Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Doktora Asistanı</i>	
<i>Arş. Gör. Feyzan Özbay</i> <i>İMÜ Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Doktora Asistanı</i>	

JASTA Yasası, Mülkilik ve Devletlerin Yargı Bağışıklığı İlkesi	61
JASTA Law, Territoriality and State Immunity Principle	65
<i>Mücahit Özbek</i>	
JASTA: Terörle Mücadelede Yeni Bir Aşama Mı, Yoksa Politik Bir Oylama Mı?	69
JASTA: A New Counter-Terrorism Phase Or A Political Vote?	77
<i>Av. Şüra Durmuş İstanbul Barosu Avukatlarından</i>	
ABD Standartlarının Ve Uluslararası Hukuk Kurallarının İhlal Edilmesinin Tekrar Eden Bir Örneği: JASTA	85
JASTA Act Is An Incarnation Of Duplication Of US Standards And Infringement The International Law Rules	97
<i>Doç. Dr. Aissa Maizza Cezair / Aljafra University Law Faculty</i>	
Uluslararası Meşruiyete Ve Ulusal Egemenliğine Darbe Yasası: JASTA	113
The Law That Hit International Legitimacy And National Supremacy: JASTA	117
<i>Av. Katib Fahad Alshommary Suudi Arabistan / Riyad</i>	
JASTA Kanununun Genel Değerlendirilmesi Ve Getireceği Hukuki Sakıncalar	121
An Evaluation of JASTA And Its Problems	129
<i>Av. Muhammad Dibyan Al-Anzy Suudi Arabistan / Riyadh Bar Association</i>	

JASTA Kanununun “Hukukun Genel İlkelerine” Aykırılığı	139
The Contradiction Of JASTA Act To General Principles Of Law	157
<i>Av. Cüneyt Toraman</i> <i>İstanbul Barosu Avukatlarından, UHUB Türkiye Şubesi Yöneticisi</i>	
Terörizmi Destekleyenlere Karşı Adalet Kanunu (JASTA) Hakkında Bazı Ön Görüşler	167
Some Preliminary Remarks On The Justice Against Sponsors Of Terrorism	177
<i>Yrd. Doç. Dr. Ali Emrah Bozbayındır</i> <i>İZÜ Hukuk Fakültesi, Ceza Ve Ceza Usul Hukuku Öğretim Üyesi</i>	
JASTA Değerlendirme Çalıştayı Sonuç Bildirgesi	187
Final Declaration for an Assessment Workshop on JASTA	189

JASTA KANUNU ABD' Lİ TERÖR MAĞDURLARI İÇİN BİR UMUT OLABİLİR Mİ?

Prof. Dr. M. Refik KORKUSUZ¹

Uluslararası hukuk kurallarının temeli, devletlerin eşitliği ilkesine dayalı olarak çok uzun zamandan bu yana milletlerarası camia tarafından uygulanan teamüle, örf ve adet kurallarına, milletlerarası hukukun genel ilkelerine, uluslar arası toplumun belirlediği yargı ve hakem kararlarına, konu ile ilgili ilmi içtihatlarla dayandığı gibi, devletlerin kabul ettiği ikili veya çok taraflı anlaşmalara da dayanmaktadır. Devletlararası ihtilaflarda bu hukuki esaslar üzerinden çözüm arandığı gibi, devletlerin kendi kanun çıkarma yetkisinde de, bu kurallara saygı göstermesi de, uluslar arası hukukun kabul ettiği temel hususlar arasında yer alır.

JASTA kanununun kongre ve temsilciler meclisi aşamalarındaki hazırlık çalışmalarına ilişkin olarak, zamanın ABD Başkanının bu kanun ile ilgili beyanlarını tek başına okumak yeterlidir. Yapılan çalışmalar, kanunun mağdurların haklarına kavuşmasına yönelik bir hukuk metni olmaktan çok, ABD' den daha fazla terör mağduru olan ülke ya da ülkeler aleyhinde kullanılabilecek olan bir metin olduğu ihtimalini her zaman gündeme gelecek şekilde dizayn edilmiştir.

JASTA kanununu iyice tetkik edip, benzer nitelikteki kanunların tarihi geçmişini irdeleyen herkes, bu kanunun söylendiği gibi masum ve mağdurların mağduriyetini gidermeye yönelik bir kanun olmadığını ve tam aksine yukarıda kısa başlıklar halinde belirlediğimiz temel değerlere aykırı nitelikler taşıdığını anlayabilir. Esasen, başlangıçta, “Suudi Arabistan hükümetinin hukuki sorumluluğu” olarak medya organlarına sızan haberlerin aksine, bu kanunun tüm 3. Ülkeler risk taşımakta olduğu endişesi hakimdir. Bu durumda da, ABD adaletine

¹ İMÜ Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi, İstanbul/ Türkiye

karşı mesafeli olmalarına neden olabilecek izler taşımakta olduğu hususu çok sık olarak tartışılmaktadır. Bu kanun metni geçmişte benzer uygulamalarını gördüğümüz KÜBA ve İRAN devletleri için büyük sıkıntı çıkardığı gibi, ABD ülke vatandaşları için de çok büyük sorunlar oluşturmuştur.

Bu kanunda, dış ülkelerin yetkililerinin özellikle tazminat konularında, yargı bağımsızlıklarının kaldırılması, kanun dilinin çok geniş yorumlamaya müsait olması gibi teknik problemlerin dışında, bu kanunun uygulanması, bir an için kısa vadede ABD' nin çıkarına olduğunu düşünsek bile, uzun vadede, önceki ABD başkanını Barack Obama' nın da yerinde belirttiği gibi, bu ülkenin yöneticileri ya da sorumlu mevkilerde bulunan yetkilileri yönünden telafi edilemez bir hukuki kaosa neden olabilecektir. Kaldı ki, ABD mahkemelerinde, bu iddia ile karar alan her hangi bir ABD vatandaşının bu kararı, 3. Bir ülke konumundaki bir ülkeden tahsil edebilme kabiliyeti, doğrudan bulunmamaktadır. Zira kararı lehine aldırın kişi, kararda belirtilen haklarına kavuşması için, ilgili devletin kendisinden ya da devlet yetkililerinden tahsili için, sözkonusu devletlere gidip bu kararın infazını istemesi gerekir. Aleyhinde karar verilen 3. Ülkelerin, kendi devletleri ya da devlet yetkililerinin aleyhinde, uluslar arası hukuk'a aykırı olarak verilen bu kararı infaz ettirmesi, hemen hemen mümkün olmayacaktır. Bunun bir istisnasının, bu ülkelerde yatırımı bulunan devlet yetkililerinin mal varlığıdır. Şüphesiz, ABD' de mal varlığı bulunan kişilerin aleyhinde verilen kararların infazı mümkün olsa da, bu ülkede yatırım yapan diğer kişilerin mal varlıklarına hanel gelmemesi için, gerekli tedbirleri almak istemeleri ve bundan ABD ekonomisinin zarar görmesi her zaman imkan dahilindedir. Yüklü miktarda "avuktluk ücreti" ve "mahkeme masrafı" na katlandıktan sonra aldığı mahkeme kararı ile haklarına kavuşmayı uman ABD vatandaşlarının bu hakkına kavuşamaması, kanunun gerekçesini daha çok tartışmaya açacaktır.

Esasen, ABD mahkemelerince benzer durumda verilmiş KÜBA ve İRAN devletleri örnekleri de ortadadır. Çok uzun süren yargılamalar sonunda verilen kararların tahsili gerçekleşmemiş ve fakat bu kararlar nedeniyle, ABD' nin ilgili ülkeler ile siyasi problemlerinin

artmasına neden olmuştur. Ancak, bu güne değin yeterli açıklık olmamakla birlikte, aldığımız bilgi, bu tür davalarda mağdurların haklarına ulaşmaktan çok ABD siyasetine gerekli hukuki malzeme taşınması imkanı vermiş olması noktasından faydalı olduğu yönündedir.

Bütün siyasi mülahazalardan uzak olarak, ABD' nin hazırladığı JASTA kanunu, her ne kadar “Terör mağdurlarına yönelik tazminat” imkanı getiriyor ise de, esasında Devletlerin egemenliği, devletlerin eşitliği, devletlerin tüzel kişiliklerinin davaya taraf olamaması, cezaların şahsiliği gibi temel evrensel erdemleri devre dışı bıraktığı söylenebilecektir.

Bu kanunun ilk çıktığında, bu kanun ile teröre destek verdiği ileri sürülen Suudi Arabistan devletinin ve yöneticilerinin ABD' de bulunan mal varlıklarının hedef alındığını düşünmüştüm. Kanunu okuyup mütalaa ettikten sonra, durumun hiç te öyle olmadığını ve ABD' nin bunu her üçüncü ülkeye tatbik edebilecek bir düzenleme ile yürürlüğe soktuğunu öğrendim. Her üçüncü ülke, ABD yargısının talebi halinde, bu kanundan çok olumsuz etkilenebilecek şekilde kaleme alındığına muttali oldum. Umarım bu kanunun negatif etkisi, ABD kanun yapıcılarının ileri sürdüğü gibi, çok daha fazla olmaz. Bundan diğer ülkeler negatif bir şekilde etkilenmezler. Öte yandan JASTA kanunun uygulamasının, ABD' de mal varlıkları bulunan ülkelerin ve bu ülke yöneticilerinin dışında, mağdurların sıkıntısını aşacağı konusunda çok ciddi tartışmalar devam ediyor.

Bu konudaki siyasi tartışmaları bir tarafa bırakarak, konunun ve kanunun muhtevasının hukuki cepheden değerlendirilmesi için yaptığımız bu “ilmi çalıştay” ımızın “adalet mefkuresi” nin tecellisine vesile olmasını diliyorum.

CAN JASTA BE A HOPE FOR THE TERROR-STRICKEN U.S. CITIZENS?

Prof. Dr. M. Refik Korkusuz¹

The basis of the rules of international law is based on the practice that has been performing by the international community on the grounds of the equality of the states; unwritten law; general principles of international law; adjudications and arbitrations that are settled by the international community; scientific opinions and bilateral or multi-lateral agreements agreed by states. While resolutions on the conflicts between states are found on this basis, it is expecting from a state to use its legislative prerogative by respecting that basis.

It is sufficient to consider the U.S. President's comments on the 'preparatory works of the JASTA at U.S. Congress and the House of Representatives'. JASTA is more than a legal text that aims to the terror victims to get their rights. It is a text which is designed to be used against the states which suffered from terror more than U.S. did.

Every person who examines JASTA and historical background of similar laws can understand that JASTA is not a law that aims to relief innocent victims but on the contrary it is against the basic values that we mentioned above. In contrast to the news titled "Legal Liability of Saudi Arabian Government", JASTA is a risk for all third countries. In that case, third countries can keep the justice of U.S. at arm's length. Similar implementations in the history were very huge problems for not only Cuba and Iran but also U.S. citizens.

Apart from the technical problems such as the compensation liabilities of other state's authorities, removing of jurisdictional immunity and wording of the law is being convenient to be interpreted widely; even

¹ Istanbul Medeniyet University, Faculty of Law, Istanbul/ Turkey

though it is to the U.S. benefit in short term, JASTA can cause a legal chaos for the authorities of the U.S. in long term as U.S. President Barack Obama said. Moreover, a U.S. citizen cannot directly enforce a ruling that is made according to JASTA before a U.S. court since that citizen will have to apply to the other state for the enforcement of that ruling against that state or an agent of that state. It does not seem very possible for a U.S. citizen to get an exequatur decision from the other state, since the ruling is already against international law. The exception of this situation is the assets of the states or the state agents in the U.S. Without a doubt it is possible to execute a ruling against a state or the state agents that have assets in U.S.; it can harm U.S. economy since the other countries may try to take precautions against such situations. When a citizen cannot execute a ruling based on JASTA after spending high amount of money for counsels' fee and litigation expenses; the reason of JASTA will be more questionable.

Substantially, the examples of Cuba and Iran shows us that the court rules made after the long trials could not be executed but those court rules caused to have more political problems with those countries. Although it is not very clear, as far as we got informed, the victims of those cases could not reach their rights but mostly used as a political material for the U.S.

Independently from all political considerations, JASTA acted by U.S., can allow terror victims to get compensation, however it inactivate the basic international merits such as sovereignty of states, equality of states, and principle of individual criminal responsibility.

When this act had accepted, I firstly thought that it aims the properties of the State of Saudi Arabia and its administrators who are blamed to support terrorism by the act. However, after I read and studied the act, I noticed that U.S. can apply this act to all other third countries. I understood that all of the countries can be affected negatively from this act when U.S. Jurisdiction make a request. I hope the negative effects of this act will not be more, as the U.S. Law Makers allege; and third countries will not be affected negatively. On the other hand,

serious discussion over the application of JASTA can whether relief the suffering of the victims.

Again independently from all political considerations, I hope this scientific workshop that we will carry out to examine the content of the subject and the law in legal meaning, can help to appear the ideal justice.

Dear ALL;

1-Before I read that JASTA Act, I thought that it was against Saudi Arabia government and its people.

2- The Americans want to seize Saudi's money in the bank, the values of the stock market and other investments. Because he wants to overcome the economic crisis. Also I thought that good relation between Saudi Arabia and US will be finished as soon as possible.

3- After reading and searching I understood that the real situation is different. This law has been in force since very long time. But it was too short and the effect is limited to Iran.

4-But the current law is very broad. If this law is widely interpreted, it is applicable to all the countries that the US has asserted to be linked to terrorism.

5- Now, we are here for discussing this law in workshop of IJU. Who has sent to us any paper was accepted as an offerable paper. But most of us sent to us very late. So we could not translate to other languages (Turkish, English and Arabic).

ULUSLARARASI HUKUKTA DEVLET BAĞIŞIKLIĞI VE JASTA

Prof. Dr. İbrahim Kaya¹

GİRİŞ

ABD Eylül 2016’da Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) başlıklı bir kanunu kabul ederek yürürlüğe koymuştur. Uluslararası hukukun yerleşik bir ilkesi olan “devlet bağışıklığı” prensibi bağlamında bu kanun değerlendirilecektir. Burada sadece hukuki (*civil*) alanda bağışıklık konusu ile ilgilenilecek, cezai bağışıklık ele alınmayacaktır. Konunun siyasi yönlerine değil sadece hukuki veçhelerine değinilecektir. Öncelikle devlet bağışıklığının uluslararası hukuktaki yerine değinilecek ardından söz konusu kanun incelenecektir.

ULUSLARARASI HUKUKTA DEVLET BAĞIŞIKLIĞI

Uluslararası hukuk devletlerin egemenliği ve eşitliği prensipleri üzerine kurulmuştur. Egemenliğin bir sonucu olarak devlet kendi ülkesi üzerinde yetki kullanır. Bu yetki münhasır bir yetki olup, ülke üzerinde egemen olan devletin izni olmaksızın başka devletlerin buna müdahale etmemesi gerekir. Kimi zaman iç işlerine müdahale yasağı olarak da bu formülze edilmiştir.

Bununla birlikte hukukun her alanında olduğu gibi devletin kendi ülkesi üzerinde egemenlik yetkisi kullanmasının da istisnaları bulunmaktadır. Bunun en bilinen örnekleri diplomatik dokunulmazlıklar ve devlet bağışıklığı yada egemen bağışıklığı olarak adlandırılabilirler.

¹ İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi ve İstanbul Üniversitesi İnsan Hakları Hukuku Merkezi Müdürü. **Bu bilgi notu taslak aşamada olup yazarından izinsiz olarak referans/kaynak gösterilemez, alıntı yapılamaz.** kayai@hotmail.com

Uluslararası hukukun öngörmüş olduğu gibi devletler eşit egemenler olarak birbirlerini kendi iç mahkemelerinde yargılamama yükümlülüğüne altındadır.

Ülkesel yetki ile devlet bağımsızlığı arasındaki ilişkiyi 1812 yılında ABD Yüksek Mahkemesinin *The Schooner Exchange v. McFaddon* davasında vermiş olduğu karar göstermektedir. Buna göre:

“perfect equality and absolute independence of sovereigns . . . have given rise to a class of cases in which every sovereign is understood to waive the exercise of a part of that complete exclusive territorial jurisdiction, which has been stated to be the attribute of every nation.”²

Bu bağımsızlık hem ceza hem de hukuk davalarını kapsamaktadır.³ Devletlerin egemen eşitliği ilkesinin bir sonucu olan devlet bağımsızlığı uluslararası teamül hukuku kuralıdır.⁴

18. ve 19. yüzyıllarda devlet yada egemen bağımsızlığı kuralı mutlak olarak uygulanmaktaydı. Ancak özellikle 20. yüzyılın başından itibaren artan ekonomik ilişkiler ve devletin ekonomi ve ticaret alanında artan bir rol oynaması sonucunda bağımsızlığın mutlak olmaması gerektiğine dair görüşler ortaya atıldı.

Devletler klasik devlet fonksiyonlarının yanında artık ticari şirketler ve kuruluşlar da oluşturarak devlet aktivitesi sayılmayan fonksiyonlar da icra etmekteydiler. Dolayısıyla devlet faaliyeti ile ticari faaliyetler arasında bir ayırım yapılması ve ticari faaliyetlere ilişkin bağımsızlık tanınmaması görüşü hakimiyet kazandı. Bağımsızlık tanınan devlet aktiviteleri *jure imperii*, ticari mahiyette olan ve bağımsızlıktan istifade edemeyen devlet aktiviteleri ise *jure gestionis* olarak

² 7 Cranch 116 (1812).

³ 2000] 1 AC 147, 201; 119 ILR, p. 152.

⁴ 2000] 1 WLR 1573, 1588; 119 ILR, p. 367.

adlandırılmaktadır.⁵ Buradaki temel ayırım devletlerin egemenlikleri gereği yaptıkları fiiller ile (*sovereign activities*) ile diğer aktivitelerini (*non-sovereign acts*) ayırmakta yatmaktadır. Netice itibarıyla Uluslararası Adalet Divanı'nın da Almaya-İtalya davasında vermiş olduğu kararda ortaya konulduğu üzere artık mutlak bağışıklıktan uzaklaşmış ve sadece egemenlik fiillerini içeren daha kısıtlı bir yaklaşım (*restrictive approach*) benimsenmiştir.⁶

Burada, netice olarak, *jure gestionis* aktiviteler dışındaki alanlarda devlet bağışıklığının olduğunu söyleyebiliriz. Bunun bir sonucu olarak devletin mallarına el konamaz ve hacedilemez. Devlet yargılamadan muaf olduğu için yargılama öncesi dönemde de bu geçerlidir. Bu husus BM Bağışıklıklar Sözleşmesi tarafından şöyle ifade edilmiştir:

No pre-judgment measures of constraint, such as attachment or arrest, against property of a State may be taken in connection with a proceeding before a court of another State unless and except to the extent that:

(a) the State has expressly consented to the taking of such measures as indicated: (i) by international agreement; (ii) by an arbitration agreement or in a written contract; or (iii) by a declaration before the court or by a written communication after a dispute between the parties has arisen; or

(b) the State has allocated or earmarked property for the satisfaction of the claim which is the object of that proceeding.⁷

Devlet bağışıklığı ile ilgili bir husus da “devlet”in tanımlanmasıdır. Herhangi bir şekilde devlet aygıtının bir parçası olan entite devlet olarak tanımlanabilir ve bağışıklıktan istifade eder. İç hukukunda ayrı bir tüzel kişiliği bile olsa devletin kurumu/kuruluşu yine devlet olarak kabul edilir. Siyasi olarak alt bölmeleri (*subdivision*) yine devlet kabul

⁵ Shaw 509-510.

⁶ ICJ Reports, 2012, pp. 99, 124-5.

⁷ Madde 18.

edilir.

Burada dikkat çekilmesi gereken bir başka husus da yargıdan bağışık olmak (*immunity from jurisdiction*) ile yargı kararının uygulanmasından bağışık olmak (*immunity from execution*) arasındaki ayrımdır. Hukuk davaları bağlamında yargı kararının uygulanması yabancı bir devlete ait olan varlıkların haczedilmesini içerir. Yargı bağışıklığının kaldırılmasına rıza gösterilmesi otomatik olarak kararın uygulanmasına da rıza gösterilmesi anlamına gelmez.

Bu bağlamda BM Bağışıklıklar Sözleşmesi şöyle demektedir:

No post-judgment measures of constraint, such as attachment, arrest or execution, against property of a State may be taken in connection with a proceeding before a court of another State unless and except to the extent that: (a) the State has expressly consented to the taking of such measures as indicated: (i) by international agreement;(ii) by an arbitration agreement or in a written contract; or (iii) by a declaration before the court or by a written communication after a dispute between the parties has arisen; or

(b) the State has allocated or earmarked property for the satisfaction of the claim which is the object of that proceeding; or

(c) it has been established that the property is specifically in use or intended for use by the State for other than government non-commercial purposes and is in the territory of the State of the forum, provided that postjudgment measures of constraint may only be taken against property that has a connection with the entity against which the proceeding was directed.⁸

JASTA VE ULUSLARARASI HUKUK

⁸ Madde 19.

JASTA'nın ilk bölümü dibace mahiyetinde olup terörizmin ciddiyetine ve terörist eylemleri destekleyen devletlerin sorumluluğuna işaret etmektedir. Buna göre:

“The United States has a vital interest in providing persons and entities injured as a result of terrorist attacks committed within the United States with full access to the court system in order to pursue civil claims against persons, entities, or countries that have knowingly or recklessly provided material support or resources, directly or indirectly, to the persons or organizations responsible for their injuries.”⁹

Bu madde ciddi terör eylemi işleme riski taşıyan kişi veya örgütlere bilerek veya ihmali şekilde doğrudan yada dolaylı maddi destek veya kaynak sağlayan devletlere karşı ABD federal mahkemelerine konu bazlı yetki (*subject-matter jurisdiction*) tanımaktadır.

Bir devlete karşı ABD mahkemelerinde açılan davalar devlet bağısıklığı sebebiyle reddedilmekteydi. Bu alandaki yasal düzenleme 1976 yılında kabul edilen Foreign Sovereign Immunities Act (FISA) dır. Uluslararası hukuka uygun olarak FISA yabancı devletler üzerinde ABD mahkemelerinin yargı yetkisi olmadığını belirtmiş, yine uluslararası hukuka uygun olarak istisnalar bağlamında rıza ile bu bağısıklığın kaldırılması durumunda yahut devlet aktivitelerinin ticari mahiyette olması durumunda mahkemelere yargı yetkisi tanımıştır.

JASTA, FISA'da değişiklik yaparak terörle bağlantılı durumlarda mahkemelere yargı yetkisi vererek istisnaları genişletmektedir. Esasen FISA'ya daha önce yapılan bir ekleme ile terör bağlantılı devletlere karşı hukuk davası açma yolu getirilmişti. Şu durumlarda açılan davalarda devlet bağısıklığı söz konusu değildi:

“personal injury or death that was caused by an act of torture, extrajudicial killing, aircraft sabotage, hostage taking, or the provision of material support or resources for such an act . . . by an official, employee, or agent of such foreign state while

⁹ Madde 2(7).

acting within the scope of his or her office, employment, or agency.”¹⁰

Ancak bu istisna terörist devlet olarak nitelenen devletler (*states designated as sponsors of terrorism*) için geçerli olup diğer devletler için geçerli değildir. İlaveten muhatap devletin uluslararası hukukun kabul edilen kurallarına uygun olarak tahkim fırsatı verilmesi de bir gerekliliktir.

JASTA'nın kabulüyle bunlar ortadan kaldırılmaktadır. Buna göre:

A foreign state shall not be immune from the jurisdiction of the courts of the United States in any case in which money damages are sought against a foreign state for physical injury to person or property or death occurring in the United States and caused by—

(1) an act of international terrorism in the United States; and

(2) a tortious act or acts of the foreign state, or of any official, employee, or agent of that foreign state while acting within the scope of his or her office, employment, or agency, regardless where the tortious act or acts of the foreign state occurred.

Açıkça terör eylemi durumunda JASTA uluslararası hukukta bir uyuşmazlık çözüm yolu olarak tahkimi ve ülkesellik ilkesini ortadan kaldırmaktadır.¹¹

¹⁰ §1605A.

¹¹ Terör şöyle tanımlanmıştır:

“(A) involve violent acts or acts dangerous to human life that are a violation of the criminal laws of the United States or of any State, or that would be a criminal violation if committed within the jurisdiction of the United States or of any State;

(B) appear to be intended—

(i) to intimidate or coerce a civilian population;

(ii) to influence the policy of a government by intimidation or coercion; or

(iii) to affect the conduct of a government by mass destruction, assassination, or kidnapping; and

Buradan anlaşılmaktadır ki uluslararası hukukun yerleşik bir ilkesi olan devlet bağımsızlığı JASTA ile çiğnenmektedir. Burada ABD'nin devlet sorumluluğuna da işaret etmek gerekir. Uluslararası hukukun ihlali halinde devletlerin sorumlu olacağı yerleşik bir ilkedir. Sorumluluk için zarar şartı da aranmamaktadır. Dolayısıyla henüz zarar ortaya çıkmamış olsa bile ABD'nin sorumluluğunu belirtmek yerinde olur. Uluslararası hukuku ihlal eden eylem veya işlemin JASTA örneğinde olduğu gibi yasama organı eliyle gerçekleşmiş olmasının da bir önemi bulunmamaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

JASTA açıkça uluslararası hukuka aykırıdır. Bu bağlamda tüm devletlerin bundan etkilenmesi potansiyeli mevcuttur. Siyasi alanda atılabilecek adımlara ilave olarak hukuki alanda şu öneriler dile getirilebilir:

- Öncelikle çalışmada zikredilen 2004 tarihli BM Convention on Jurisdictional Immunities of States and their Property henüz yürürlükte değildir. Yürürlüğe girebilmesi için 30 devletin taraf olmasına ihtiyaç vardır ve hâlihazırda 21 devlet taraftır. Acilen bu sözleşmeye taraf olunmalıdır.
- Sözleşmenin yürürlüğe girmemiş olması devlet bağımsızlığının söz konusu olmadığını göstermez. Sözleşme mevcut bir teamül hukuku kuralını kodifiye etmektedir. Dolayısıyla kural her halukarda mevcuttur. Uluslararası ortamlarda bu dillendirilmelidir.
- Kuralın mevcudiyetinin bir kanıtı, devletlerin iç hukuklarında bunu uyguluyor olmalarıdır. Bundan sapan düzenlemeler asla yapılmamalıdır. Burada mütakabiliyet ilkesi akla gelse bile çok temkinli davranılmalıdır.
- Bu aşamada ABD'ye karşı yargı yoluna başvurma imkanı

(C) occur primarily outside the territorial jurisdiction of the United States, or transcend national boundaries in terms of the means by which they are accomplished, the persons they appear intended to intimidate or coerce, or the locale in which their perpetrators operate or seek asylum.” (18 U.S. Code § 2331)

bulunmamaktadır. Doktrin oluşturmak bakımından bu alandaki bilimsel çalışma ve yayınlar teşvik edilebilir.

EK: JASTA (İLGİLİ MADDELER)

SECTION 1. SHORT TITLE.¹²

This Act may be cited as the “Justice Against Sponsors of Terrorism Act”.

SEC. 2. FINDINGS AND PURPOSE.

(a) Findings.—Congress finds the following:

...

(7) The United States has a vital interest in providing persons and entities injured as a result of terrorist attacks committed within the United States with full access to the court system in order to pursue civil claims against persons, entities, or countries that have knowingly or recklessly provided material support or resources, directly or indirectly, to the persons or organizations responsible for their injuries.

(b) Purpose.—The purpose of this Act is to provide civil litigants with the broadest possible basis, consistent with the Constitution of the United States, to seek relief against persons, entities, and foreign countries, wherever acting and wherever they may be found, that have provided material support, directly or indirectly, to foreign organizations or persons that engage in terrorist activities against the United States.

SEC. 3. RESPONSIBILITY OF FOREIGN STATES FOR INTERNATIONAL TERRORISM AGAINST THE UNITED STATES.

(a) In General.—Chapter 97 of title 28, United States Code, is

¹² <https://www.congress.gov/114/bills/s2040/BILLS-114s2040enr.xml>

amended by inserting after section 1605A the following:

“§ 1605B. **Responsibility of foreign states for international terrorism against the United States**

“(a) Definition.—In this section, the term ‘international terrorism’—

“(1) has the meaning given the term in section 2331 of title 18, United States Code; and

“(2) does not include any act of war (as defined in that section).

“(b) Responsibility Of Foreign States.—A foreign state shall not be immune from the jurisdiction of the courts of the United States in any case in which money damages are sought against a foreign state for physical injury to person or property or death occurring in the United States and caused by—

“(1) an act of international terrorism in the United States; and

“(2) a tortious act or acts of the foreign state, or of any official, employee, or agent of that foreign state while acting within the scope of his or her office, employment, or agency, regardless where the tortious act or acts of the foreign state occurred.

“(c) Claims By Nationals Of The United States.—Notwithstanding section 2337(2) of title 18, a national of the United States may bring a claim against a foreign state in accordance with section 2333 of that title if the foreign state would not be immune under subsection (b).

“(d) Rule Of Construction.—A foreign state shall not be subject to the jurisdiction of the courts of the United States under subsection (b) on the basis of an omission or a tortious act or acts that constitute mere negligence.”.

...

SEC. 7. EFFECTIVE DATE.

The amendments made by this Act shall apply to any civil action—

- (1) pending on, or commenced on or after, the date of enactment of this Act; and
- (2) arising out of an injury to a person, property, or business on or after September 11, 2001.

STATE IMMUNITY IN INTERNATIONAL LAW AND JASTA

Prof. Dr. Ibrahim Kaya¹

INTRODUCTION

In september 2016, USA enacted and brought into force the Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA). This law makes provision for one of the main principles of international law which is “state immunity”. In this work, only the legal side will be assessed without focus being paid on the criminal aspect. The main issue is not how to manage diplomatic relations but to cover the legal aspects of immunity. The Act will specially examine state immunity that would have been covered under international law.

STATE IMMUNITY UNDER INTERNATIONAL LAW

International law was developed basing on the principles of state sovereignty and equality. With regard to sovereignty, a state uses its own powers. This exclusive power deters one country from infringing on another country’s sovereignty without permission.

Additionally as in all aspects of law, there are exceptions to the use of sovereignty. The commonest examples are diplomatic immunity and state immunity (sovereign immunity).

The 1812 USA High Court decision in the case of *The Schooner Exchange v. McFadon* shows the relationship between territorial authority and state sovereignty as follows;

“perfect equality and absolute independence of sovereigns . . . have given rise to a class of cases in which every sovereign is understood to waive the exercise of a part of that complete exclusive territorial jurisdiction, which has been stated to be

¹ Istanbul University Law Faculty, Department of International Law. This draft work cannot be quoted. kayai@hotmail.com

the attribute of every nation.”²

This sovereignty covers both criminal and legal cases.³ The principle of state sovereignty derives from the equality of states and is a rule under international customary law.⁴

State and sovereign immunity was implemented during the 18th and 19th Centuries in absolute terms. However from the start of the 20th Century, immunity became a more restrictive one owing to its role in the boost of economic relations, state economy as well as trade.

In addition to the classic functions of a state, states have also taken up the duties of commercial companies and institutions which activities are not part of the functions of a state. Therefore, state activities and commercial activities must be differentiated. The activities of a state subject to immunity are known as *jure imperii*, while activities of a commercial nature as well as state activities that do not benefit from immunity are known as *jure gestonis*.⁵ The basic difference that has been laid down is in the necessary sovereign state activities and the non-sovereign acts. In respect to the International Court of Justice’s decision in the case of Germany v. Italy, immunity was to be restricted to only activities involving sovereignty (restrictive approach).⁶

In conclusion, it can be said that activities not *jure gestonis* are subject to state immunity. The result is that the state’s property is untouchable and non-seizable. Since the state is exempt from trial in the courts of a foreign state, this also applies to the situation before trial. This is in effect to the UN Immunity Convention as stated below;

No pre-judgment measures of constraint, such as attachment or arrest, against property of a State may be taken in

² 7 Cranch 116 (1812).

³ 2000] 1 AC 147, 201; 119 ILR, p. 152.

⁴ 2000] 1 WLR 1573, 1588; 119 ILR, p. 367.

⁵ Shaw 509-510.

⁶ ICJ Reports, 2012, pp. 99, 124–5.

connection with a proceeding before a court of another State unless and except to the extent that:

(a) the State has expressly consented to the taking of such measures as indicated: (i) by international agreement; (ii) by an arbitration agreement or in a written contract; or (iii) by a declaration before the court or by a written communication after a dispute between the parties has arisen; or

(b) the State has allocated or earmarked property for the satisfaction of the claim which is the object of that proceeding.⁷

The subject matter under state immunity is the “state”. In all cases, all state apparatus are taken as a state entity and are subject to state immunity. Under national law, a real person who is part of a state institution or corporation is considered as the state. Departmental or governmental subdivisions are also considered as the state.

Another point of importance here is the difference between immunity from jurisdiction and immunity from execution. The consent to waive judicial immunity does not automatically warranty execution of the decision.

In relation to this, the UN Immunity Conventions states as follows;

No post-judgment measures of constraint, such as attachment, arrest or execution, against property of a State may be taken in connection with a proceeding before a court of another State unless and except to the extent that: (a) the State has expressly consented to the taking of such measures as indicated: (i) by international agreement;(ii) by an arbitration agreement or in a written contract; or (iii) by a declaration before the court or by a written communication after a dispute between the parties has arisen; or

(b) the State has allocated or earmarked property for the

⁷ Madde 18.

satisfaction of the claim which is the object of that proceeding; or

(c) it has been established that the property is specifically in use or intended for use by the State for other than government non-commercial purposes and is in the territory of the State of the forum, provided that postjudgment measures of constraint may only be taken against property that has a connection with the entity against which the proceeding was directed.⁸

JASTA AND INTERNATIONAL LAW

According to JASTA's first chapter, states are responsible for supporting terrorism and terrorist activities.

The United States has a vital interest in providing persons and entities injured as a result of terrorist attacks committed within the United States with full access to the court system in order to pursue civil claims against persons, entities, or countries that have knowingly or recklessly provided material support or resources, directly or indirectly, to the persons or organizations responsible for their injuries.⁹

This section provides for jurisdiction of the US federal courts where an individual or organisation is responsible for any risk resulting from serious terrorist activities. This jurisdiction also extends to persons who intentionally and non-intentionally support as well as states that provide resources for such activities. (subject-matter jurisdiction)

As a rule state immunity shall be rejected where complaints are lodged against states in the USA courts. This emanates from the 1976 Foreign Sovereign Immunities Act (FISA). As under international law, FISA states that USA courts do not have jurisdiction on foreign states. The exception under international law is that jurisdiction will

⁸ Madde 19.

⁹ Madde 2(7).

be realised in cases where immunity has been uplifted with consent or instances involving a state's activities of a commercial nature.

JASTA makes changes in FISA by increasing the exceptions in which court jurisdiction is applicable regarding to terrorist-related situations. A fundamental addition that was made by FISA earlier on concerning terrorism provides for filing of legal complaints against states. In the following cases, state immunity is not of importance:

“personal injury or death that was caused by an act of torture, extrajudicial killing, aircraft sabotage, hostage taking, or the provision of material support or resources for such an act . . . by an official, employee, or agent of such foreign state while acting within the scope of his or her office, employment, or agency.”¹⁰

However, this exception is only applicable to states designated as sponsors of terrorism and not all states. In addition arbitration opportunities must also be provided.

With the assent of JASTA, the following are ruled out. That is:

A foreign state shall not be immune from the jurisdiction of the courts of the United States in any case in which money damages are sought against a foreign state for physical injury to person or property or death occurring in the United States and caused by—

- (1) an act of international terrorism in the United States; and
- (2) a tortious act or acts of the foreign state, or of any official, employee, or agent of that foreign state while acting within the scope of his or her office, employment, or agency, regardless where the tortious act or acts of the foreign state occurred.

In fact, JASTA removed arbitration clause and the principle of

¹⁰ §1605A.

territoriality which are discrepancies when it comes to terrorist activities.¹¹

What became apparent here is that JASTA broke down international law's very well established principle of state immunity. The USA's state responsibility must be noted here. The state's responsibility where international law has been violated. To claim responsibility the existence of harm is not required. Accordingly, despite harm not being realised at the moment, the USA's responsibility can be stated.

CONCLUSION AND SUGGESTIONS

JASTA is contrary to international law. This means that all states can be potentially affected. The following suggestions can be brought forth in addition to the steps that can be politically embarked on:

- First and foremost the aforementioned 2004 UN Convention on Jurisdictional Immunities of States and their Property is not yet into force. For it to come into force, it must be ratified by 30 states. So far only 21 states have become parties. This convention has to be ratified.
- The convention is an attempt to codify an existing customary law rule. In any case the rules do exist. It has to be expressed in an international context.
- Proof of existence of the rule must be shown as applicable to

¹¹ Terör şöyle tanımlanmıştır:

“(A) involve violent acts or acts dangerous to human life that are a violation of the criminal laws of the United States or of any State, or that would be a criminal violation if committed within the jurisdiction of the United States or of any State; (B) appear to be intended—

(i) to intimidate or coerce a civilian population;

(ii) to influence the policy of a government by intimidation or coercion; or

(iii) to affect the conduct of a government by mass destruction, assassination, or kidnapping; and

(C) occur primarily outside the territorial jurisdiction of the United States, or transcend national boundaries in terms of the means by which they are accomplished, the persons they appear intended to intimidate or coerce, or the locale in which their perpetrators operate or seek asylum.” (18 U.S. Code § 2331)

states' national law and unnecessary changes shall not be made. Here, the principle of reciprocity comes to mind which must be seriously deliberated upon.

- There is no possibility to file complaints against the USA through this jurisdiction. To constitute a doctrine in this area, scientific studies and publications must be encouraged.

EK: JASTA (Related Articles)

SECTION 1. SHORT TITLE.¹²

This Act may be cited as the “Justice Against Sponsors of Terrorism Act”.

SEC. 2. FINDINGS AND PURPOSE.

(a) Findings.—Congress finds the following:

...

(7) The United States has a vital interest in providing persons and entities injured as a result of terrorist attacks committed within the United States with full access to the court system in order to pursue civil claims against persons, entities, or countries that have knowingly or recklessly provided material support or resources, directly or indirectly, to the persons or organizations responsible for their injuries.

(b) Purpose.—The purpose of this Act is to provide civil litigants with the broadest possible basis, consistent with the Constitution of the United States, to seek relief against persons, entities, and foreign countries, wherever acting and wherever they may be found, that have provided material support, directly or indirectly, to foreign organizations or persons that engage in terrorist activities against the United States.

¹² <https://www.congress.gov/114/bills/s2040/BILLS-114s2040enr.xml>

SEC. 3. RESPONSIBILITY OF FOREIGN STATES FOR INTERNATIONAL TERRORISM AGAINST THE UNITED STATES.

(a) In General.—Chapter 97 of title 28, United States Code, is amended by inserting after section 1605A the following:

“§ 1605B. Responsibility of foreign states for international terrorism against the United States

“(a) Definition.—In this section, the term ‘international terrorism’—

“(1) has the meaning given the term in section 2331 of title 18, United States Code; and

“(2) does not include any act of war (as defined in that section).

“(b) Responsibility Of Foreign States.—A foreign state shall not be immune from the jurisdiction of the courts of the United States in any case in which money damages are sought against a foreign state for physical injury to person or property or death occurring in the United States and caused by—

“(1) an act of international terrorism in the United States; and

“(2) a tortious act or acts of the foreign state, or of any official, employee, or agent of that foreign state while acting within the scope of his or her office, employment, or agency, regardless where the tortious act or acts of the foreign state occurred.

“(c) Claims By Nationals Of The United States.—Notwithstanding section 2337(2) of title 18, a national of the United States may bring a claim against a foreign state in accordance with section 2333 of that title if the foreign state would not be immune under subsection (b).

“(d) Rule Of Construction.—A foreign state shall not be subject to the jurisdiction of the courts of the United States under subsection (b) on

the basis of an omission or a tortious act or acts that constitute mere negligence.”.

...

SEC. 7. EFFECTIVE DATE.

The amendments made by this Act shall apply to any civil action—

- (1) pending on, or commenced on or after, the date of enactment of this Act; and
- (2) arising out of an injury to a person, property, or business on or after September 11, 2001.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ VE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER'İN TERÖR KONSEPTİ

Arş. Gör. Kübra Tunç¹

A. Giriş

Terör, devletler, devlet dışı kuruluşlar ve bireyler tarafından desteklenebilir. Tüm bu terör türleri, terörün amacına göre gruplandırılabilir. Devlet destekli terör siyasi, dini, ideolojik olabileceği gibi, yönetim sorunu yaşayan devletlerin yarattığı boşluktan faydalanma isteği olarak sınıflandırılabilir. Devlet dışı kuruluşlar destekli terör de siyasi, dini, ideolojik olabileceği gibi bir grubun karizmatik liderini takip, suç örgütü veya münferit konulara dikkat çekme (örneğin, çevre kirliliğine dikkat çekmek için terör saldırısında bulunma) olarak sınıflara ayrılabilir. Bireysel olarak girişilen terör eylemlerinin motivasyonu ideolojik, dini olabileceği gibi anarşist düşünceler veya münferit konulara dikkat çekme amacı da bu eylemlerin motivasyon unsurunu oluşturabilir².

Uluslararası hukukta terörün üzerinde mutabık kalınmış bir tanımı yoktur; ancak Birleşmiş Milletler terörle mücadele konvansiyonları terörü, toplulukları veya hükümetlerin siyasi işlerini tehdit eden fiilleri liste yapmak suretiyle tanımlamışlardır³. Bazı durumlarda, siyasi ve dini amaç da gerekli görülmüştür⁴.

B. Teröristlerin Değerlendirilmesi Ve Terörle Mücadele Yolları

Terörle mücadele için öncelikle teröristlerin değerlendirilmesi gerekmektedir. Teröristler, “savaş zamanı savaş suçları işleyen düşman unsurlar” olarak ele alınırsa, “ABD sınırları dışında faaliyette

¹ İMÜ Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi, Department of Criminal and Criminal Procedure Law

² Banks/Nevers/Wallerstein, *Combating Terrorism Strategies and Approaches*, p.35.

³ Koh, *The Role of the Security Council since 9/11*, p. 108.

⁴ Koh, p. 108.

bulunsalar ve ABD dışında yakalansalar” bile askeri yargı tarafından yargılanmalarının önü açılır⁵. Diğer yandan, teröristler normal suçlular olarak ele alınırsa “sivil ceza muhakemesi kapsamında takip edilmeleri, yakalanmaları, yargılanmaları ve mahkum edilmeleri” gerekmektedir⁶.

Bazılarına göre yabancı v yabancı olmayan teröristler arasında bir ayrıma gidilmelidir; yabancı teröristler, Amerikan Anayasasının sağladığı usuli haklar ve korumalardan faydalanmayı hak etmemektedirler⁷. Bunun yanı sıra, bazılarına göre ise sivil ceza yargılaması Birleşik Devletler içinde faaliyet gösteren teröristler için geçerli olup; Birleşik Devletler dışındaki teröristlere ve terör eylemlerine uygulanması mümkün değildir⁸.

11 Eylül olaylarından hemen sonra Birleşik Devletler’in teröre yaklaşımı “olmuş bitmiş olayları araştırmadan” “terör tehdidini engellemeye” evirilmiştir. Olaylar sonrası Amerikan Adalet Bakanı John Ashcroft, Adalet Bakanlığının “olmuş bitmiş terör olaylarına bir ceza vakası olarak yaklaşmaktan vazgeçtiklerini; artık muhtemel terör olaylarına yoğunlaşarak olaylar meydana gelmeden müdahale etmeyi ve potansiyel failleri terör planlarından ötürü cezalandırmaya” odaklandıklarını açıklamıştır.

Böylece ABD’nin terör tehlikesini engellemede kolluk ve sivil ceza yargısını kullanmaya yöneldiği anlaşılmaktadır⁹. Ancak, bunun getirileri olduğu kadar götürüleri de bulunmaktadır. Getirileri: 1) muhtemel hukuk ihlallerini engelleme, 2) faillerin yeni bir saldırı düzenlemesini engelleme, 3) teröristleri takip etmek isteyenleri caydırma, 4) teröristleri adil bir şekilde yargılamanın mümkün

⁵ Banks/Nevers/Wallerstein, p.136

⁶ Banks/Nevers/Wallerstein, p.136.

⁷ Kerchove/Höhn, Counter-Terrorism and International Law Since 9/11, Including in the EU-US Context, p. 278.

⁸ Kerchove/Höhn, p. 278.

⁹ Banks/Nevers/Wallerstein, p. 137.

olduğunu gösterme (Ramzi Yousef davası, 1993 Dünya Ticaret Merkezi saldırıları)¹⁰.

Götürüleri ise: 1) teröristlerin yargılanması ve mahkum olmaları misilleme olarak yeni terör saldırılarını tetikleyebilir, 2) sanıkların kamuya açık bir şekilde yargılanması teröristlerin amacının duyulmasına neden olabilir, 3) ceza yargılaması terör eylemlerini bizzat gerçekleştirenleri cezalandırma bakımından faydalıyken, aynı şey terör liderlerini ve organize edenlerini bakımından geçerli olmamaktadır, 4) ceza mahkumiyeti için belirli bir şüphe derecesinin izale edilmesi gerekmektedir: terör eylemlerine bizzat katılmayanlar hakkında delil bulmak çok zor, bazı durumlarda imkansız olabilir, 5) adil yargılanmada savunma, hükümet tarafından kullanılan delilleri öğrenme imkanı bulunmaktadır; böylece teröristler hakkında bilgi toplama kaynakları ve yöntemleri sanık tarafından öğrenilmektedir (örneğin kaynakların kimlikleri ve veri toplama yolları)¹¹.

C. Birleşik Devletlerde İlgili Terörle Mücadele Yasaları

1. Gizli Bilgi Yasası (Classified Information Procedures Act/ CIPA)

Terör suçlarının yargılanması sırasında açıklanmaması adil yargılanma hakkını zedelemeyecek olan bazı önemli bilgilerin açıklanmaması için getirilmiş bir yasadır. CIPA'nın 3. maddesine göre hükümet, mahkemeden Amerikan Devleti'nin gizli kabul ettiği bir bilginin “yerel mahkemede görülen herhangi bir ceza davasında” savunmaya açıklanmasının engellenmesine dair bir karar vermesini talep edebilir¹². Yine 3. madde uyarınca, gizli belgeyi incelemek için güvenlik kontrolünden geçmesi gereken savunma müdafisi, bu belgeleri sanığa iletmekten men edilebilir¹³. CIPA hükümete, eğer adil yargılanmayı etkilemeyecek şekilde gizli bilgilere ait bir özet sunarsa, gizli belgeyi gizli tutma imkanı vermektedir. Bir belgenin gizli

¹⁰ Banks/Nevers/Wallerstein, pp. 137-138.

¹¹ Banks/Nevers/Wallerstein, pp. 138-140.

¹² Ballin, *The System of Criminal Investigation in the United States*, p. 332.

¹³ Ballin, p. 332.

olduđuna “yasa, başkanlık kararnamesi veya bir regölasyonla” karar verilebileceđini de belirtmek önem arz etmektedir. Böylece, ilgili yasayla hükümet, gerekli bilgiyi gizli kabul edip, savunmaya bir özet sunup, onu yeterli bilgiden yoksun bırakabilir¹⁴.

2. ABD Patriot Yasası (USA Patriot Act)

11 Eylül saldırısından sadece 7 hafta sonra, Amerikan Meclisi tarafından ABD Patriot Yasası (Terörü Engellemek İçin Gerekli Araçları Sağlayarak Amerika’yı Güçlendirme ve Birleştirme Yasası) çıkarılmış ve Başkan Bush tarafında onaylanmıştır¹⁵. ABD Patriot Yasası, özellikle teknolojik imkanları kullanarak teröristleri ve diđer suçları izleme imkanlarını geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu yasayla toplu taşımaya karşı terör eylemi, teröristi barındırma ve ülke içi terör gibi yeni terör şekilleri getirilmiştir¹⁶.) 11 Eylül saldırılarından önce de Patriot Yasasındaki bir çok hüküm mecliste görüşölmüş; ancak meclis böyle bir tehditten sonra böyle ağır hükümleri kanunlaştırabilmiştir¹⁷.

3. İç Güvenlik Yasası (Homeland Security Act/ HSA)

Bu yasa, ABD sınırlarını korumak suretiyle terörle mücadeleyi amaçlamıştır. Bu yasayla, 11 Eylül saldırganlarını sınırlarda fark edemeyen veyahut süresi dolan vizeleri sebebiyle onları saldırlardan önce bulamayan Göç ve Vatandaşlık Servisi (INS) kaldırılmış; yerine yeni bir Göç ve Vatandaşlık Bürosu (USCIS) yapılanmasına gidilmiştir¹⁸.

4. İstihbarat Reformu ve Terörün Önlenmesi Yasası (Intelligence Reform and Terrorism Prevention Act/ IRTPA)

¹⁴ Banks/Nevers/Wallerstein, p. 140.

¹⁵ Ballin, Counterterrorism Measures Affecting Criminal Investigation in the United States, p. 389.

¹⁶ Banks/Nevers/Wallerstein, p. 149.

¹⁷ Ballin, p. 391.

¹⁸ Banks/Nevers/Wallerstein, p.150.

İç Güvenlik Yasası gibi bu yasayla da hükümet içindeki istihbarat organizasyonu ve yönetimi iyileştirmiş ve bazı terör suçlarının cezaları arttırılmıştır¹⁹.

5. Terör Sponsorlarına Karşı Adaletin Sağlanması Yasası (Justice Against Sponsors of Terrorism Act/ JASTA)

Bu yasayla beraber 11 Eylül saldırıları ve sonraki terör saldırılarında zarar gören şahıs ve kurumlara, terör saldırılarını destekleyen ülkelere Amerikan mahkemelerinde tazminat davası açma imkanı getirilmiştir. Böylece terör destekçileri, Birleşik Devletler’de yatırım ve mülk edinme ve terörü destekleme arasında bir tercih yapacaklardır. Bu yasa bakımından heyecan verici olan şey, terörden mağdurlarının terör destekçisi yabancı devletlerden Amerikan mahkemelerinde tazminat talep edebilmeleridir.

D. Birleşmiş Milletler Antlaşması Kapsamında Terör Saldırılarının Değerlendirilmesi

Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 2. maddesine göre “bir devlet başka bir devletin bölgesel sınırlarına veya siyasi bağımsızlığına karşı Birleşmiş Milletlerim amaçları ile bağdaşmayacak bir biçimde kuvvet kullanma tehdidine veya kuvvet kullanılmasına başvurmadan kaçınmalıdırlar”. Bunun iki istisnasını Anlaşmanın 51. ve 41. maddelerindeki haller oluşturur. Anlaşmanın 51. maddesi devletlerin meşru savunması hakkındadır; 41. Maddesine göre ise BM Güvenlik Konseyi uluslararası barışın kurulması ya da yeniden kurulması için gerekli görürse ve 41’deki tedbirler yetersiz kalırsa gerekli girişimlerde bulunabilir. Silahlı müdahaleler de buraya dahildir²⁰. Bir terör saldırısına 41. madde dahilinde misillemede bulunmak için, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nin ilgili terör saldırısının “kolektif eylemi tetikleyen bir saldırı” olduğuna karar vermesi gerekmektedir. Birleşmiş Milletler Antlaşması’nın 41. maddesi, Güvenlik Konseyi’nin kolektif eyleme karar verebilmesi için ön bir şarta yer vermiştir: Güvenlik Konseyi tarafından barışın bozulmasına

¹⁹ Banks/Nevers/Wallerstein, pp. 150-151.

²⁰ Gurulé/Corn, *Principles of Counter-Terrorism Law*, p. 7.

yönelik bir eylem, saldırganlık veya uluslararası barış ve güvenliğe karşı bir tehdidin varlığı belirlenmelidir²¹.

11 Eylül saldırılarından sonra Birleşmiş Milletler'in teröre yaklaşımı "karşı-eylemden" "önlemeye" doğru evrilmiştir²². 11 Eylül saldırılarından önce Güvenlik Konseyi 41. madde kapsamına Kosova ve Somali'deki krizleri sokarak kapsamı genişletmiştir; ancak terör saldırılarını bu kapsamda değerlendirmemiştir. Ancak bu yaklaşım 12 Eylül 2001 tarihinde çıkarılan 1368 sayılı kararla değişmiştir. Bu kararla uluslararası terör uluslararası barış ve güvenliğe bir tehdit olarak kabul edilmiş ve bu tip saldırılarla her şekilde savaşılmaya karar verilmiştir²³.

28 Eylül 2011 tarihinde, Güvenlik konseyi 1373 sayılı kararı çıkarmıştır. Bu karar, teröre maddi desteği engelleyerek terörle mücadeleyi hedeflemiştir²⁴. Bu karar Birleşmiş Milletler üye devletleri için bağlayıcıdır; çünkü karar terörle ilgilidir ve terör, uluslararası barış ve güvenliğine karşı bir tehdit oluşturup, Birleşmiş Milletler Anlaşmasının VII. Bölüm altında değerlendirilmektedir. Bu karara uymama sonucu üye devletlere yaptırım v ambargolar uygulanabilmektedir. Bu karar, etkisi geniş çaplı olmasına rağmen oybirliğiyle kabul edilmiştir²⁵.

1373 sayılı karar, terörle mücadele hakkında yükümlülükler ve öneriler getirmesinin yanı sıra bir Terörle Mücadele Komitesi kurmuştur²⁶. Bazı yazarlara göre bu karar acil durumlara karşı bir cevap olarak çıkarılmış olup, genele teşmil edilecek bir yasal

²¹ Gurulé/Corn, p. 8.

²² Rabbat, The Role of the United Nations in the Prevention and Repression of International Terrorism, p. 104.

²³ Gurulé/Corn, pp. 8-9.

²⁴ Conte, The International Framework for Countering Terrorism, p. 45.

²⁵ Rabbat, p. 93.

²⁶ Conte, p. 53.

düzenleme olarak kabul edilemez; böylece sadece belirli durumlar için belirli bir süre içinde uygulanması mümkündür²⁷.

Bu karara karşı getirilen eleştirilerden biri de bu kararın insan haklarından hiç söz etmemesidir. Ancak bu kararla devletlerin birçok hakkı ihlal etmesine yönelik çağrı yapılmıştır. Üye devletlerden, terör finansörlerinin malvarlıklarının dondurulması, terör şüphelilerinin uluslararası sınırlarında seyahatlerinin engellenmesi ve iltica talep edenlerin muhtemel terör bağlantılarının izlenmesi talep edilmiştir²⁸.

11 Eylül saldırılarından sonra Birleşmiş Milletlerin terörle mücadelesini hızlandırmış ve bu mücadelede barışın tesisi ve toplumların güvenliği karşısında insan haklarının korunmasını ikinci plana almıştır. Birleşmiş Milletlerin bu mücadeleye katılmayanlara karşı yaptırım uygulama tehdidinde bulunması da terörle mücadeledeki hassasiyetini gözler önüne sermektedir.

Kaynakça

Abi-Saab, G. (2008). The Security Council as Legislator and as Executive in its Fight Against Terrorism and Against Proliferation of Weapons of Mass Destruction: The Question of Legitimacy, In R. Wolfrum, V. Röben (Ed.) *Legitimacy in International Law (2008)*, Berlin Heidelberg: Springer, 109-130.

Ballin, M.H. (2012). The System of Criminal Investigation in the United States, in *Anticipative Criminal Investigation Theory and Counterterrorism Practice in the Netherlands and the United States*, The Hague: T.M.C. ASSER PRESS, 277-383.

Counterterrorism Measures Affecting Criminal Investigation in the United States, in *Anticipative Criminal Investigation Theory and*

²⁷ Abi-Saab, The Security Council as Legislator and as Executive in its Fight Against Terrorism and Against Proliferation of Weapons of Mass Destruction: The Question of Legitimacy, pp. 127-128.

²⁸ Goldberg. HOW THE UN RESPONDED TO THE 9-11 ATTACKS, <http://www.undispatch.com/how-the-un-responded-to-the-9-11-attacks/>. Accessed on 24.01.2017

Counterterrorism Practice in the Netherlands and the United States,
The Hague: T.M.C. ASSER PRESS, 385-448

Banks, W. C., Nevers, R. de, Wallerstein, M. B. (2006). *Combating Terrorism Strategies and Approaches*, CQ Press.

Conte, A. (2010). The International Framework for Countering Terrorism, In *Human Rights in the Prevention and Punishment of Terrorism Commonwealth Approaches: The United Kingdom, Canada, Australia and New Zealand*, Berlin Heidelberg: Springer, 39-80.

De Kerchove, G., Höhn, C. (2013). Counter-Terrorism and International Law Since 9/11, Including in the EU-US Context, in *Yearbook of International Humanitarian Law 2013 (2015)*,16: 267-295.

Goldberg, M. L. (2012). HOW THE UN RESPONDED TO THE 9-11 ATTACKS, <http://www.undispatch.com/how-the-un-responded-to-the-9-11-attacks/>. Accessed on 24.01.2017

Gurulé, J., Corn, G. S. (2011). *Principles of Counter-Terrorism Law*, St. Paul, NM: WEST.

Koh, J.m. (2006). The Role of the Security Council since 9/11, in *Suppressing Terrorist Financing and Money Laundering*, Berlin Heidelberg: Springer, 81-118.

Rabbat, P. J. (2010). The Role of the United Nations in the Prevention and Repression of International Terrorism, in *A War on Terror? The European Stance on a New Threat, Changing Laws and Human Rights Implication*, New York: Springer, 81-106 .

TERRORISM CONCEPTS OF THE UNITED STATES OF AMERICA AND THE UNITED NATIONS

Ress. Ass. Kübra Tunç ¹

A. Introduction

Terrorism is sponsored whether by states, non-state actors or individuals. All type of terrorism can be classified in groups as regard to the motivation of the terror. State-sponsored terrorism can be classified as political, religious, ideological and failed-state anarchism. Non-state sponsored terrorism can be classified as political, religious, ideological, personality-driven, organized crime or single issue (such as having a terrorist attack to draw attention to global warming). Individual terror can be classified as ideological, religious, anarchist or single-issue².

In international law there is no certain definition of terrorism. Yet, the UN counter-terrorism conventions define terrorism as a list of acts that aims threaten to the population or change in government's political agenda³. In some cases, political or religious motivation is also required⁴.

B. The Nature Of Terrorists And The Way To Combat Terrorism

To define the nature of terrorists may help us to find the way to combat terrorism. If terrorist can be determined as "enemy belligerents in a time of war who commit war crimes", they become eligible to military detention and they can be trialed by military commissions even they "function and captured in the US"⁵. If terrorists can be regarded as criminals, then they become eligible to be

¹ İMÜ Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi, Department of Criminal and Criminal Procedure Law

² Banks/Nevers/Wallerstein. *Combating Terrorism Strategies and Approaches*, p. 35.

³ Koh, The Role of the Security Council since 9/11, p. 108.

⁴ Koh, p. 108.

⁵ Banks/Nevers/Wallerstein, p. 136

“tracked down, arrested, detained, charged and convicted through the traditional civilian law enforcement process”⁶.

For some, there should be difference among foreign and non-foreign terrorists. Foreign terrorists does not deserve to benefit the procedural rights and the protections provide by the US Constitution⁷. Besides, according to some, criminal trials can function for terrorist attacks that operated in the US; it is impossible for terrorists and terrorist attacks out of the US⁸.

US government has changed its approach to terrorism from investigation the past-crimes to prevention of threat of terror right after 9/11 attacks. As Attorney General John Ashcroft stated with in the weeks of 9/11 that Department of Justice would change its primary motivation ‘from investigating and prosecuting past crimes to identifying threats of future terrorist acts, preventing from them happening, and punishing would-be perpetrators for their plans of terror’. So, US government had an interest in law enforcement to combat terrorism⁹.

Yet, using law enforcement as a counterterrorism tool has both benefits and costs. Benefits of them are 1) to prevent any new violations of law, 2) to hinder the perpetrator to operate an attack again, 3) To discourage others who might follow the terrorists, 4) to demonstrate prosecution of the terrorists under the rules of law is possible (Ramzi Yousef case, 1993 World Trade Center bombings)¹⁰.

Besides, here are the costs of using law enforcement as a counter terrorism law: 1) Prosecution and imprisonment of terrorists encourages new terrorist attacks as retaliation, 2) Public trials of terrorist suspects may serve as a voice for the terrorists’ cause, 3) Criminal prosecution is beneficial to charge the perpetrators of the terrorist attacks, not the leaders or organizers, 4) Criminal conviction

⁶ Banks/Nevers/Wallerstein, p.136

⁷ Kerchove/Höhn. Counter-Terrorism and International Law Since 9/11, Including in the EU-US Context, p. 278.

⁸ Kerchove/Höhn, p. 278.

⁹ Banks/Nevers/Wallerstein, p. 137

¹⁰ Banks/Nevers/Wallerstein, pp. 137-138.

requires proof of guilt beyond a reasonable doubt: finding evidence about those who did not participate directly in the terrorist attack may be hard or impossible 5) Data collection methods and sources about terrorists will be exposed since the defense can learn the evidence that is used by government in a fair trial; such as the identity of the sources and the way to collect the data about terrorists¹¹.

C. Related Acts to Combat Terrorism in the US

1. CIPA (Classified Information Procedures Act)

To deal with the issue of revealing the evidences in criminal trial, CIPA has been acted. According to the 3rd Section of CIPA, the government may request the court to issue and order to protect any information that is regarded as classified by the US against the disclosure of the information to “any defendant at any criminal case in a district court”¹². The 3rd Section may also be used to forbid the defense counsel, that can review the classified information after getting a security clearance, to disclose the classified information with his/her client¹³. CIPA allows the government to disclose the classified information if it presents a summary of the information that is sufficient for a fair trial. It is also important to state that information can be determined as classified “by statute, by presidential order, or by regulation”. So with the Act, government may leave the defense without prominent information but a summary by defining the information as classified¹⁴.

2. USA Patriot Act

Only seven weeks after the 9/11 attacks, the USA Patriot Act (Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism) was enacted by the Congress and signed by President Bush¹⁵. The Patriot Act aimed to improve the

¹¹ Banks/Nevers/Wallerstein, pp. 138-140.

¹² Ballin, *The System of Criminal Investigation in the United States*, p. 332.

¹³ Ballin, p. 332.

¹⁴ Banks/Nevers/Wallerstein, p. 140.

¹⁵ Ballin, *Counterterrorism Measures Affecting Criminal Investigation in the United States*, p. 389.

tools to track both terrorists and other criminals, especially the technological tools. It added some new forms of terrorist acts such as terrorist act against mass transit, harboring terrorist and acts of domestic terrorism¹⁶. It is important to note that, prior to 9/11 attacks, most of the provisions of the USA Patriot Act were already proposed; yet, after such a devastating threat, Congress could adopt such provisions¹⁷.

3. Homeland Security Act (HSA)

This act is enacted to combat terrorism by strengthening the border security of the US. The perpetrators of the 9/11 attacks could have been caught by Immigration and Naturalization Service (INS) when they enter into the US or INS could have found them when their visa expired and they overstayed in the US. INS was abolished by HSA and immigration tasks were handed over to a new office of US Citizenship and Immigration Services (USCIS)¹⁸.

4. Intelligence Reform and Terrorism Prevention Act (IRTPA)

IRTPA is aimed principally to reform the organization and management of the intelligence service within the government like the HSA. IRTPA also increased the penalties of some offences like the HSA¹⁹.

5. Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA)

In late 2016, a new Act to combat terrorism by law enforcement was put into force. This act aims to combat terrorism by bringing new tools for victims of terrorist acts to get compensation from the terror sponsors. So, terror sponsors either stop to have investment or property in the US or to sponsor terrorism. What is exciting about the act is that terrorist act victims can demand compensation from foreign states that sponsor terrorism before US civil courts.

¹⁶ Banks/Nevers/Wallerstein, p. 149.

¹⁷ Ballin, 391.

¹⁸ Banks/Nevers/Wallerstein, 150.

¹⁹ Banks/Nevers/Wallerstein, 150-151.

D. Terrorism Concept of the United Nations

According to the UN Charter, “all state shall refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any state...” (Art.2 para.4). The use of force of a state against other states is not justified unless such use is a collective security action authorized by the Security Council or such use is for the purpose of individual or collective self-defense as stated in Article 51 of the Charter²⁰. Retaliation of a terrorist attack by military force under collective security justification requires an “affirmative determination by the Security Council that the terrorist attack qualifies as a defined trigger for collective action”. Article 41 of the UN Charter states a precondition for the authorization of collective action: a breach of peace, act of aggression, or threat to international peace and security shall be determined by Security Council²¹.

Aftermath of the 9/11 attacks, UN’s approach to terrorism shifted to prevention rather from reacting²². Before 9/11 attacks, even though Security Council has expanded the cases that are in the scope of Article 41 including humanitarian crises like in Kosovo or Somalia and mass migrations in Haiti, terrorism had never regarded within that category. This approach has changed after 9/11 attacks with the Resolution 1368 that was passed by Security Council on September 12, 2001. That Resolution determines the threat of international terrorism as a threat to international peace and security by determining ‘to combat by all means threats to international peace and security caused by terrorist acts’²³.

On 28 September 2001, Security Council has adopted the Resolution 1373. The Resolution 1373 plays a key role in combatting terrorism by suppressing terrorist financing²⁴. Because the resolution is about

²⁰ Gurulé/Corn, *Principles of Counter-Terrorism Law*, p. 7.

²¹ Gurulé/Corn, p. 8.

²² Rabbat, *The Role of the United Nations in the Prevention and Repression of International Terrorism*, p. 104.

²³ Gurulé/Corn, pp. 8-9.

²⁴ Conte, *The International Framework for Countering Terrorism*, p. 45.

terrorism which is a threat to international peace and security and fell within the scope of the Chapter VII of the UN Charter, it binds on all UN Member States. Breach of the Resolution may result in sanctions and embargos. Even the Resolution has a broad impact, it was adopted unanimously²⁵.

Beside the counter-terrorism obligations and recommendations, the Resolution 1373 has established a Counter-Terrorism Committee²⁶. The Resolution is regarded as a response to an emergency situation by some authors; and for them, it does not establish a general legislation; thus it can be applied to a certain issue in a period of time²⁷.

One of the critics against the resolution is that it does not talk about any human right at all, even though it has called states to breach different kinds of human rights by calling the states “freezing terrorist financing, preventing suspected terrorists from travelling international borders and screening the asylum seeker for possible terrorist ties”.²⁸

Aftermath of the 9/11 attacks, UN has speeded up its counterterrorism activities and human rights took second place to maintenance of peace and security of the populations. It is obvious that UN takes combatting terrorism serious since it threatens the non-combatting states with sanctions and embargoes.

²⁵ Rabbat, p. 93.

²⁶ Conte, p. 53.

²⁷ Abi-Saab, *The Security Council as Legislator and as Executive in its Fight Against Terrorism and Against Proliferation of Weapons of Mass Destruction: The Question of Legitimacy*, pp. 127-128.

²⁸ Goldberg, *HOW THE UN RESPONDED TO THE 9-11 ATTACKS*, <http://www.undispatch.com/how-the-un-responded-to-the-9-11-attacks/>. Accessed on 24.01.2017

References

Abi-Saab, G. (2008). The Security Council as Legislator and as Executive in its Fight Against Terrorism and Against Proliferation of Weapons of Mass Destruction: The Question of Legitimacy, In R. Wolfrum, V. Röben (Ed.) *Legitimacy in International Law (2008)*, Berlin Heidelberg: Springer, 109-130.

Ballin, M.H. (2012). The System of Criminal Investigation in the United States, in *Anticipative Criminal Investigation Theory and Counterterrorism Practice in the Netherlands and the United States*, The Hague: T.M.C. ASSER PRESS, 277-383.

Counterterrorism Measures Affecting Criminal Investigation in the United States, in *Anticipative Criminal Investigation Theory and Counterterrorism Practice in the Netherlands and the United States*, The Hague: T.M.C. ASSER PRESS, 385-448

Banks, W. C., Nevers, R. de, Wallerstein, M. B. (2006). *Combating Terrorism Strategies and Approaches*, CQ Press.

Conte, A. (2010). The International Framework for Countering Terrorism, In *Human Rights in the Prevention and Punishment of Terrorism Commonwealth Approaches: The United Kingdom, Canada, Australia and New Zealand*, Berlin Heidelberg: Springer, 39-80.

De Kerchove, G., Höhn, C. (2013). Counter-Terrorism and International Law Since 9/11, Including in the EU-US Context, in *Yearbook of International Humanitarian Law 2013 (2015)*,16: 267-295.

Goldberg, M. L. (2012). HOW THE UN RESPONDED TO THE 9-11 ATTACKS, <http://www.undispatch.com/how-the-un-responded-to-the-9-11-attacks/>. Accessed on 24.01.2017

Gurulé, J., Corn, G. S. (2011). *Principles of Counter-Terrorism Law*, St. Paul, NM: WEST.

Koh, J.m. (2006). The Role of the Security Council since 9/11, in *Suppressing Terrorist Financing and Money Laundering*, Berlin Heidelberg: Springer, 81-118.

Rabbat, P. J. (2010). The Role of the United Nations in the Prevention and Repression of International Terrorism, in *A War on Terror? The European Stance on a New Threat, Changing Laws and Human Rights Implication*, New York: Springer, 81-106.

TERÖRİZME DESTEK VERENLERE KARŞI ADALET YASASINA İLİŞKİN PROBLEMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ar. Gör. Feyzan ÖZBAY¹

Ar. Gör. Sezen KAMA²

Giriş

Kısa adı JASTA olan Terörizm Sponsorlarına Karşı Adalet Yasası³, Yabancı Devletlerin Yargı Muafiyeti Yasası (FSIA) ile Anti-Terörizm ve Etkili Ölüm Cezası Yasası'nda değişiklik yaparak uluslararası terörizmden kaynaklanan sonuçlardan yabancı devletlerin sorumlu tutulabilmelerine sebep olacak bir düzenleme içermektedir. JASTA federal mahkemelere, herhangi bir Amerikan vatandaşı ya da Amerikan mülküne karşı gerçekleştirilen uluslararası bir terör faaliyetine yabancı bir devletin desteği bağlamında yargılama yetkisi vermektedir.

JASTA Yasası, herhangi bir karşı oy olmaksızın Mayıs 2016'da Birleşik Devletler Senatosu'ndan geçmiştir. Eylül 2016'da ise Temsilciler Meclisi oybirliği ile kabul etmiştir. 23 Eylül 2016 tarihinde Başkan Obama, kendi döneminde bir ilk gerçekleştirerek ilgili yasayı veto etmiştir. Fakat 28 Eylül 2016'da hem Senato, hem de Temsilciler Meclisi yasa tasarısını kabul etmiştir.

JASTA kabul edilmeden önce, ABD vatandaşları ancak ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından teröre destek veren devlet olarak tanımlanan devletlere karşı dava açabilirlerdi. JASTA ise teröre destek

¹ İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Araştırma Görevlisi

² İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Araştırma Görevlisi

³ <https://www.congress.gov/bill/114th-congress/senate-bill/2040>, Accessed Date: 30.10.2016.

veren ülke olarak tanımlansın tanımlanmasın, ABD vatandaşlarına veya ülkesine karşı işlenen uluslararası terör faaliyetlerine yardım eden devletlerin dava edilebilmelerine yönelik federal mahkemelere yargı yetkisi vermektedir. JASTA'nın uygulanması yabancı devletlerin yargı bağımsızlığı doktrinini kaldırmakta ve bunun neticesinde uluslararası hukuk, adalet ve dış ilişkiler üzerinde olumsuz etkide bulunmaktadır. Bu çalışmada buna yönelik eleştiri ve tartışmalar incelenecektir. İlk olarak JASTA'nın yasalaşmasının devletlerin yargı bağımsızlığının uygulanmasında yarattığı değişiklikler incelenecektir. İkinci olarak JASTA'nın uluslararası hukuk ve ilişkilerdeki eleştirileri değerlendirilecektir. Son olarak, JASTA'nın kabul edilmesine yönelik uluslararası tepkiler belirtilecektir.

I. Devletlerin Yargı Bağımsızlığının Bir İstisnası: Terörizm

Devletlerin yargı bağımsızlığı ilkesi yargı yetkisinin kullanılmasına bir istisna teşkil etmektedir. Bu ilke egemen bir devletin diğer bir devlet üzerinde egemenlik yetkisini kullanmasının barışçıl ilişkilerin yürütülmesindeki menfaatleri sınırlandıracağı prensibine dayanmaktadır. Somut olarak belirtmek gerekirse, ülkesel egemenliğe mutlak saygı duyulmasını ve devletlerin birbirini egemen ve eşit olarak tanımasını kapsayan karşılıklı nezakete dayanmaktadır.

Ancak 1996'da New York Dünya Ticaret Merkezi'nin ve Oklahoma federal binalarının bombalanması eylemlerinden sonra, Başkan Clinton ABD Mahkemeleri'nin yargı yetkisini genişleten Anti-Terörizm ve Etkili Ölüm Cezası Yasası'nı imzalamıştır. Bu yasa FSIA'da değişiklik yaparak yabancı devletlerin terörist faaliyetlerden dolayı sivil mahkemeler önünde sorumlu tutulmalarına bir istisna tanıyordu. Ancak bu terörizm istisnasının uygulanması için, bir yabancı devletin, suçun işlendiği sırada teröre destek veren ülkeler listesinde yer alması gerekiyordu. O zamanlar bu değişiklik FSIA'nın yasalaşmasındaki temel amaçların özünü etkilediği ve belirli devletleri

cezalandırmak için terörizmin istisnasının kullandığı gerekçeleriyle eleştirilmiştir.⁴

Bu değişiklikten tam 20 yıl sonra yasalaşan JASTA ise şu düzenleme ve değişiklikleri içermektedir. İlk olarak JASTA yabancı devletlerin yargı bağımsızlığının kapsamını daraltmaktadır. Özellikle bir bireye ya da mülke verilen fiziksel bir zarar; eğer ABD içerisinde ve uluslararası terörizmin ya da bu zarar yabancı bir devletin kontrolünde bir memur ya da çalışan bir kişinin faaliyetleri sonucu gerçekleşmişse federal mahkemeler bu devlete karşı yargı yetkisini kullanabilirler. Ayrıca JASTA federal ceza kanunlarında da değişiklik yaparak terör örgütlerine bilerek yardım eden, onlarla gizlice anlaşan, suç ortaklığı eden kişiler hakkında da yargı yetkisi kullanılabilir.

Yukarıda anlatılanlar ışığında JASTA devletlerin yargı bağımsızlığına ilişkin uzun süredir devam eden uluslararası ilkelerle çatışarak, ABD'nin ve diğer devletlerin milli menfaatlerine de zarar vermektedir. Devletlerin yargı muafiyeti, silahlı kuvvetleri, resmi görevlileri diğer yabancı devletlerin yargısal kovuşturmalarından korumaktadır. Bu ilke ayrıca devletlerin diğer ülkelerdeki mülk ve varlıklarına sivil mahkemelerce el konulmasını önlemektedir. Dolayısıyla teröre destek veren devletler listesi dışında bulunan herhangi bir devlete yönelik bu tür bir yargılama, uluslararası hukuktaki bu içkin ve yerleşik ilkeleri zedelemektedir.

II. JASTA'nın Değerlendirilmesi

JASTA'nın kabul edilmesi ABD ile ekonomik, sosyal ve diplomatik ilişkilerin sürdürülmesinde bir belirsizlik ve öngörülemezlik yaratmıştır. Bir devletin ABD'de bulunan malvarlığına el konulabilmesi riski, aslında uluslararası karşılıklılık ilkesi gereği ABD'nin de o ülkede bulunan malvarlığına el konulması ihtimali yaratmaktadır.

⁴ David MasKusick, Human Rights vs. Sovereign Rights: The State Sponsored Terrorism Exception To The Foreign Sovereign Immunities Act, 10 Emory Int'l L. Rev. 741 1996, p. 769.

Ayrıca bir devletin teröre destek veren ülkeler listesine alınması, ABD'nin milli güvenlik, dış politika ve istihbari birimlerinin değerlendirilmesi sonucu yapılmaktadır. Bu değerlendirmelerin şeffaflığı zaten tartışmalıdır. Buna ek olarak, sivil mahkemelerde istihbari kaynakların tüm ve eksiksiz bir şekilde değerlendirilmeden yabancı bir devletin terörü destekleyip desteklemediğinin saptanması adil olmayan sonuçlar yaratabilecektir. Yeterli bilgi ve kanıt olmadan sivil mahkemelerce böyle bir sonuca ulaşılması riskli olduğu kadar, terörle etkili bir mücadelenin yürütülmesini de engellemektedir.

Temel eleştirilerin sonucusu olarak belirtilmelidir ki, JASTA'nın yasa haline getirilmesi ABD'nin en yakın müttefikleri ile ilişkilerine dahi zarar verebilecek potansiyeli haizdir. Bu yasa, ABD'ye yerleşmiş veya seyahat etmiş ve bir biçimde teröre karışmış farklı ülke vatandaşları nedeniyle her ülkeye karşı dava açılabilmesi için açık kapı olarak değerlendirilmektedir. Bu yasanın ardından ABD'nin kendi iç güvenliği için olası terör saldırılarında yabancı ülkelerle işbirliği sağlayabilmesi de oldukça zor olacaktır⁵.

III. JASTA'ya Yönelik Uluslararası Tepkiler

Konu ile ilgili olarak genel tepkiler yukarıda belirtildiği biçimdedir. Hukuk çerçevesi dışında dünyanın birçok yerinden JASTA'ya yönelik çeşitli eleştiriler gelmektedir. İlk olarak Obama, her ne kadar 11 Eylül saldırılarında yaşamlarını kaybedenlerin ailelerine karşı derin bir sempati besliyor olsa da, anılan yasanın ne Amerikalıları terör saldırılarından koruyacağına, ne de Birleşik Devletler'in terör saldırılarına karşı etkili bir cevap oluşturabileceğine inanmadığını belirtmiştir⁶. Beyaz Saray Basın Sözcüsü Josh Earnest ise, Senato ve Temsilciler Meclisi tarafından Başkan Obama'nın vetosunun hükümsüz kılınarak yasa tasarısının kabulünün, yasama organının yıllar sonra yaptığı en utanç verici işlem olduğunu

⁵ <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>, Accessed Date: 5.11.2016.

⁶ <https://psmag.com/how-will-jasta-affect-americas-relationship-with-saudi-arabia-674c0742746a#.v8wqr5cfx>, Accessed Date: 30.10.2016 .

belirtmiştir⁷. Ayrıca Birleşik Devletler Savunma Bakanı Ash Carter da, bu durumun özellikle askeri üsler gibi Amerika Birleşik Devletleri'nin denizaşırı yerlerdeki malvarlığı bakımından risk doğurabileceğini ve karşılıklılık prensibi uyarınca ABD'nin de yargısal muafiyetini sınırlayabileceği ihtimalini dile getirerek kamuoyunu uyardı⁸.

JASTA, 11 Eylül saldırılarından veya Suudi Arabistan Krallığı'ndan açık bir biçimde söz etmese de, kamuoyunda 9/11 Yasa Tasarısı olarak da anılmıştır. Bunun sebebi, 11 Eylül mağdurları, aileleri veya bu saldırılarda bir şekilde zarar gören kişilerin Suudi Arabistan'a karşı hukuk davası açmalarıdır⁹. Bu sebeple yasa, Suudi Arabistan'ın tepkisini çekmiştir. Yasa tasarısı takdim edildiğinde, Suudi hükümeti ABD'de bulunan yaklaşık 750 milyar doları geri çekebileceğinden söz etmiştir¹⁰.

Suudi Arabistan'dan gelen tepkilerin dışında, dünyanın çeşitli bölgelerinden JASTA ile ilgili eleştiriler yükselmektedir. Öncelikle Avrupa Birliği Amerika Birleşik Devletleri Delegasyonu JASTA'ya karşı olduğunu belirtmiştir¹¹. Ayrıca, Washington Post¹², Wall Street Journal¹³, New York Times¹⁴ gibi ünlü basın organlarının yayım

⁷ <http://www.businessinsider.com/josh-earnest-embarrassing-senate-override-2016-9>, Accessed Date: 30.10.2016.

⁸ <http://www.bloomberg.com/politics/articles/2016-09-28/senate-likely-to-override-obama-veto-of-saudi-9-11-lawsuit-bill>, Accessed Date: 30.10.2016.

⁹ <http://www.independent.co.uk/news/world/americas/this-woman-wants-to-sue-saudi-arabia-for-daughters-death-on-911-a7041026.html>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹⁰ http://www.nytimes.com/2016/04/16/world/middleeast/saudi-arabia-warns-ofeconomic-fallout-if-congress-passes-9-11-bill.html?_r=0, Accessed Date: 30.10.2016.

¹¹ <https://psmag.com/how-will-jasta-affect-americas-relationship-with-saudi-arabia-674c0742746a#.v8wqr5cfx>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹² https://www.washingtonpost.com/opinions/should-we-let-911-victims-sue-saudi-arabia-not-so-fast/2016/09/15/f0067338-791f-11e6-bd86-b7bbd53d2b5d_story.html?utm_term=.64c5395a5965, Accessed Date: 30.10.2016.

¹³ <http://www.wsj.com/articles/an-obama-veto-worth-backing-1474413692>, Accessed Date: 30.10.2016.

kurulları da JASTA'yı desteklemediklerini açıklamışlardır. ABD eski hukuk danışmanı John B. Belinger de, ilgili yasanın diğer ülkeler tarafından ABD'nin yargısal muafiyeti aleyhine kullanılabilceği konusunda uyarıda bulunmuştur¹⁵. İlaveten Duke Üniversitesi'nden hukuk profesörü Curtis Bradley, yasa ile herhangi bir ABD vatandaşının herhangi bir ülkeye karşı, söz konusu hukuki süreci kolaylıkla başlatabileceği tehlikesine vurgu yapmıştır. Bunun dışında başka herhangi bir ülkenin de, Irak operasyonu, insansız hava aracı (drone) saldırıları veya İsrail'e askeri yardım gibi konular bakımından ABD'ye karşı bu yola başvuruabileceğini dile getirmiş ve söz konusu kanunun ne denli kaotik durumlar yaratabileceğini göstermiştir¹⁶. Öte yandan yine ülke içinden bazı sesler, ABD ile Suudi Arabistan arasında oldukça güçlü bağların bulunduğunu belirtmektedir. Söz gelimi, ABD'nin 2010 yılından beri Riyad'a 48 milyar dolarlık silah sattığı ve bu miktarın Bush yönetimine kıyasla üç kat daha fazla olduğu gibi iddialar bulunmaktadır¹⁷.

ABD dışından gelen diğer eleştirilere bakılacak olursa, öncelikle en şiddetli tepki Hollanda Parlamentosu'ndan gelmiştir. Buna göre, JASTA'nın öngörülemez zararlara sebep olarak Hollanda'nın egemenliğine karşı mesnetsiz ve kapsamlı bir ihlal doğuracağı konusunda Beyaz Saray kanun koyucuları uyarılmıştır¹⁸. Hollanda Temsilciler Meclisi'nden ve İşçi Partisi'nden bir üye de, ABD Temsilciler Meclisi'ne bir mektup yollayarak, bu yasa ile ABD'nin güçlü müttefiklerinin yargı muafiyetlerinin zarar göreceği

¹⁴ <http://www.nytimes.com/2016/09/28/opinion/the-risks-of-suing-the-saudis-for-9-11.html>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹⁵ https://www.washingtonpost.com/politics/congress-thwarts-obama-on-bill-allowing-911-lawsuits-against-saudi-arabia/2016/09/28/a93e31ba-859b-11e6-ac72-a29979381495_story.html. Accessed Date: 30.10.2016.

¹⁶ <http://abcnews.go.com/Politics/legal-experts-law-allowing-911-families-sue-saudia/story?id=42432568>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹⁷ <https://psmag.com/how-will-jasta-affect-americas-relationship-with-saudi-arabia-674c0742746a#v8wqr5cfx>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹⁸ <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/07/european-warn-congress-saudi-terrorism-bill-jasta-911.html#ixzz4Koqusjf2>, Accessed Date: 31.10.2016.

olumsuz durumların yaşanacağı hususunu vurgulamıştır¹⁹. Yine bu doğrultuda Fransız parlamenti Pierre Lellouche da, JASTA'nın uluslararası hukukta oldukça büyük bir değişimi tetikleyebileceği ve önemli siyasi sonuçlar doğurabileceğini belirtmiştir. Lellouche, bu yasa ile Fransız vatandaşlarının da ABD'ye karşı dava açabileceklerini eklemiştir²⁰. Bunların dışında, ilgili yasaya Körfez Bölgesi'nden de birçok itiraz ve eleştiri yükselmektedir. İslam İşbirliği Teşkilatı ve Şura Konseyi, JASTA'nın düşüncesiz, sakıncalı ve tehlikeli bir içtihat yaratacağını düşünmektedir. İslam İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreteri İyad Madani, JASTA gibi bir yasanın kabul edilmesinin uluslararası ilişkileri ve dünya ekonomisini tehdit ederek depresyona sebep olacağını söylemiştir. Bunun yanı sıra tartışmalı yasanın, dünya barışı ve güvenliğini zayıflatacağı ve istikrarsız bir düzen ile ekstremist düşünceleri ön plana çıkaracağını vurgulamıştır²¹.

Görülüyor ki böylesi bir yasanın ardından oluşacak içtihatlar, uluslararası ilişkileri oldukça kötü etkileyebilecek ve anarşik bir ortam yaratabilecektir. ABD'nin süper güç olma sıfatı da hesaba katıldığında, dünya barışı ve güvenliğini koruması ve geliştirmesi elzemdir. Aksi takdirde yakın bir gelecekte, çok daha dengesiz ve distopyan bir dünyaya uyanacağımız su götürmez bir gerçektir.

19

http://www.al-monitor.com/pulse/files/live/sites/almonitor/files/documents/2016/JASTA_PVDA_Letter_Recourt.pdf, Accessed Date: 31.10.2016.

²⁰ <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/07/european-warn-congress-saudi-terrorism-bill-jasta-911.html#ixzz4Koqusjf2>, Accessed Date: 31.10.2016.

²¹ <http://www.eurasiareview.com/15092016-critics-say-us-911-bill-ill-advised-may-fuel-extremism/>, Accessed Date: 30.10.2016.

AN EVALUATION OF THE PROBLEMATIC ISSUES OF THE JUSTICE AGAINST SPONSORS OF TERRORISM ACT

Ress. Assist. Feyzan ÖZBAY¹

Ress. Assist. Sezen KAMA²

Introduction

The Justice Against Sponsors of Terrorism Act [hereinafter JASTA] is a law amending the Foreign Sovereign Immunities Act [hereinafter FISA] with regards to civil claims against a foreign state for an act of international terrorism that caused injury, death or property damages. JASTA authorises U.S. courts to exercise jurisdiction over any foreign state's alleged support on international terrorism against a U.S. national or property.

The JASTA passed the Senate with no opposition in May 2016. In September 2016, it was unanimously passed by the House of Representatives. On 23rd September 2016, President Obama vetoed it. However, on 28th September 2016, both houses of Congress passed the bill into law. It is specifically important as it was the first presidential veto override in the course of Obama's administration.

Previously, U.S. nationals were permitted to sue a foreign state if such state was designated as a state sponsor of terrorism by the United States Department of State and if they were harmed by that state's aid for international terrorism. The JASTA authorises federal courts to exercise personal jurisdiction over any foreign state's support for one's act of international terrorism against a U.S. national or property regardless if such state is designated as a state sponsor of terrorism or not. The veil of sovereign immunity lifted by the courts due to application of the JASTA will eventually have adverse effects on

¹ İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Araştırma Görevlisi

² İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Araştırma Görevlisi

international law, justice and foreign relations. This paper aims to analyse the objections and criticism in that regard. At first, it will briefly explain the alterations on the application of sovereign immunity after the enactment of the JASTA. Next, it will focus on the critique of the JASTA in terms of international law and foreign relations. And finally, it will demonstrate the international reactions and response to the enactment of the JASTA.

I. Terrorism Exception to Sovereign Immunity

The sovereign immunity doctrine brings a limitation to a state in exercising jurisdiction over another state. It is founded on the principle that where one sovereign has jurisdiction over another, the interests of peaceful relations dictate restraint in the exercise of that jurisdiction. More specifically, the doctrine of sovereign immunity rests in the reciprocal courtesy of extending immunity among nations recognised as equals while respecting absolute territorial sovereignty.

However, as a legal reaction to the New York World Trade Center and Oklahoma Federal Building bombings, U.S. courts' jurisdiction was expanded for civil claims against foreign governments arising out of terrorist activity with an amendment brings exception to the FSIA in 1996. In order to apply the terrorism exception, the foreign state must either be designated a state sponsor of terrorism at the time the act occurred, or be so designated as a result of the act. This provision, motivated by a desire to narrowly tailor the terrorism exception, not only defeats an important purpose of enacting the FSIA, but also robs the terrorism exception of its effectiveness to a desire to punish certain countries, currently out of favor, for acts which the United States views as unacceptable³.

JASTA which enacted 20 years later after the abovementioned amendment encapsulates the following provisions and amendments. It amends the federal judicial code to narrow the scope of foreign

³ David MasKusick, *Human Rights vs. Sovereign Rights: The State Sponsored Terrorism Exception To The Foreign Sovereign Immunities Act*, 10 *Emory Int'l L. Rev.* 741 1996, p. 769.

sovereign immunity (i.e., a foreign state's immunity from the jurisdiction of U.S. courts) Specifically, it authorises federal courts' jurisdiction over a civil claim against a foreign state for physical injury to a person or property or death that occurs inside the United States as a result of: (1) an act of international terrorism, and (2) a tort committed anywhere by an official, agent, or employee of a foreign state acting within the scope of employment.

International terrorism does not include an act of war. Federal court jurisdiction does not extend to a tort claim based on an omission or an act that is merely negligent. A U.S. national may file a civil action against a foreign state for physical injury, death, or damage as a result of an act of international terrorism committed by a designated terrorist organization. (Sec. 4) The bill amends the federal criminal code to impose civil liability on a person who conspires to commit or aids and abets (by knowingly providing substantial assistance) an act of international terrorism committed, planned, or authorized by a designated terrorist organization.(Sec. 5) It establishes exclusive federal court jurisdiction over civil claims under this bill. It authorises the Department of Justice (DOJ) to intervene in civil proceedings to seek a stay. A court may grant the stay if the Department of State certifies that the United States is engaged in good-faith discussions with the foreign state to resolve the civil claims. (Sec. 7) This bill's amendments apply to a civil claim: (1) pending on or commenced on or after enactment; and (2) arising out of an injury to a person, property, or business on or after September 11, 2001.

In light of the abovementioned, JASTA would upset longstanding international principles regarding sovereign immunity, putting in place rules that, if applied globally, could have serious implications for U.S. and other countries national interests. Sovereign immunity principles protect armed forces, officials, and assistance professionals, from foreign court proceedings. These principles also protect government's assets from attempted seizure by private litigants abroad. Removing sovereign immunity in U.S. courts from foreign governments that are not designated as state sponsors of terrorism, based solely on allegations that such foreign governments actions abroad had a

connection to terrorism-related injuries on U.S. soil, threatens to undermine these longstanding principles.

II. Assessment of the JASTA

Critics of the terrorism exception charge that this abridgement of sovereign immunity would be an unprecedented and an inappropriate extension of U.S. jurisdiction which would alter the fundamental purpose and scope of the FSIA. Opponents of the measure argue that the need for the terrorism exception does not outweigh the uncertainty resulting from the effects of its enactment. There are concerns that it may erode the credibility of the FSIA, interfere with the effective conduct of foreign relations, and expose assets abroad to risk. Allowing the execution of judgments against assets of the foreign state, especially assets unrelated to the claim, could also cause the state to retaliate by seizing U.S. assets located within its territory. This is certainly a valid concern, though it suggests that concern over the possible future actions of states subjected to the terrorism exception outweighs the desirability of affording relief to victims of terrorism.

There are concerns about the potential for interference with foreign relations caused by civil suits against states providing material support for terrorism. Relations with state sponsors of terrorism are especially delicate, with sanctions and joint positions often coordinated with other nations. Civil suits against state sponsors of terrorism have the potential of upsetting these relationships by injecting an element of unpredictability. These conflicts will be inevitable, often resulting in the State Department's interests being in opposition to those of the plaintiff. However, immunity under the FSIA is already subject to a number of exceptions and there is no indication that they affect foreign relations. Further, the Amendment seeks to address this concern through the Attorney General's power to stay discovery requests for up to ten years, directed at the United States government, giving the executive branch some control over immunity determinations for suits based on terrorist activity.

State sponsor of terrorism designations are made only after national security, foreign policy, and intelligence professionals carefully

review all available information to determine whether a country meets the criteria that the Congress established. In contrast, JASTA departs from longstanding standards and practice under the FSIA and threatens to strip all foreign governments of immunity from judicial process in the United States based solely upon allegations by private litigants that a foreign government's overseas conduct had some role or connection to a group or person that carried out a terrorist attack inside the United States. This would invite consequential decisions to be made based upon incomplete information and risk having different courts reaching different conclusions about the culpability of individual foreign governments and their role in terrorist activities directed against the United States.

Lastly, enacting the JASTA might harm the U.S. relationships, even with its close allies. It is assessed as an open door for accusing every foreign country whose citizens coming to the U.S. and committed a terrorist attack. After JASTA, it is really hard to ensure the U.S. national security as it might limit cooperation with other countries for counterterrorist activities and it might create a divided world⁴.

III. International Response to Enactment of JASTA

There are some significant reactions all around the world on JASTA and its possible effects. Primarily insiders, Obama told that even if he had deep sympathy for the families of the victims of the terrorist attacks of the 9/11, JASTA would neither protect Americans from terrorist attacks nor improve the effectiveness of the U.S. response to terrorist attacks⁵. The most direct denotation from the U.S. came from White House Press Secretary Josh Earnest for the passing the bill into law. He called the overriding vote was “the most embarrassing thing” for the legislative body which had done in decades⁶. The U.S.

⁴ <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>, Accessed Date: 5.11.2016.

⁵ <https://psmag.com/how-will-jasta-affect-americas-relationship-with-saudi-arabia-674c0742746a#v8wqr5cfx>, Accessed Date: 30.10.2016 .

⁶ <http://www.businessinsider.com/josh-earnest-embarrassing-senate-override-2016-9>, Accessed Date: 30.10.2016.

Secretary of Defence, Ash Carter also warned for the possibility of foreign states to limit sovereign immunity against the U.S. and there was a risk for overseas property of the U.S., including military bases⁷.

Furthermore, former legal adviser of the U.S. John B. Bellinger warned that the bill may cause other countries might enact measures against sovereign immunity, especially against the United States⁸. Law professor Curtis Bradley (Duke University) warned that JESTA could be a reason for any U.S. citizen to claim against potentially any country and lead to legal actions from other countries against U.S. activities such as responsibility to protect (like in Iraq example, the usage of drone attacks and also military aid to Israel)⁹. In addition, the editorial boards of some leading journals in the U.S. (like the Washington Post¹⁰, the Wall Street Journal¹¹, the New York Times¹²) explained JASTA's detrimental consequences.

The JASTA Law does not mention the 9/11 Attacks or the Kingdom of Saudi Arabia explicitly, but it was also known as the "9/11 Bill". It is claimed that its primary reason is proceeding a civil lawsuit against Saudi Arabia by the victims, families, and other interests that were injured or damaged in the 9/11 attacks. This is because it has caused a reaction from Saudi Arabia¹³. When the bill was introduced, Saudi

⁷ <http://www.bloomberg.com/politics/articles/2016-09-28/senate-likely-to-override-obama-veto-of-saudi-9-11-lawsuit-bill>, Accessed Date: 30.10.2016.

⁸ https://www.washingtonpost.com/politics/congress-thwarts-obama-on-bill-allowing-911-lawsuits-against-saudi-arabia/2016/09/28/a93e31ba-859b-11e6-ac72-a29979381495_story.html. Accessed Date: 30.10.2016.

⁹ <http://abcnews.go.com/Politics/legal-experts-law-allowing-911-families-sue-saudia/story?id=42432568>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹⁰ https://www.washingtonpost.com/opinions/should-we-let-911-victims-sue-saudi-arabia-not-so-fast/2016/09/15/f0067338-791f-11e6-bd86-b7bbd53d2b5d_story.html?utm_term=.64c5395a5965, Accessed Date: 30.10.2016.

¹¹ <http://www.wsj.com/articles/an-obama-veto-worth-backing-1474413692>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹² <http://www.nytimes.com/2016/09/28/opinion/the-risks-of-suing-the-saudis-for-9-11.html>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹³ <http://www.independent.co.uk/news/world/americas/this-woman-wants-to-sue-saudi-arabia-for-daughters-death-on-911-a7041026.html>, Accessed Date: 30.10.2016.

government mentioned to sell their property roughly \$750 billion in the U.S.¹⁴.

Apart from American and Saudi Arabian responses on the JASTA, there are some other warnings and critics on it from all over the world. At first sight, The European Union delegation to the U.S. mentioned its opposition to JASTA¹⁵. On the other hand, there are also some claims that there is an utterly strong tie between the U.S. government and Saudi Arabia. For instance, there is an allegation that the U.S. government sold \$48 billion worth of weapons to Riyadh since 2010 and the sales under the Obama administration exceeded the Bush administration three times over¹⁶. The Dutch parliament warned the House law-makers that JASTA would cause a “gross and unwarranted breach of Dutch sovereignty” that result in “astronomical damages.”¹⁷. One of the members of the Dutch House of Representatives from Labour Party also sent a letter the U.S. House of Representatives mentioning about JASTA’s adverse impact upon sovereign immunity of important U.S. allies¹⁸. In this direction, French Parliamentarian Pierre Lellouche claimed that JASTA would cause major political consequences and a big shift in international law. Additionally, he indicated that this law would permit French citizens to sue the U.S.¹⁹.

By the same token, there are many critics from the Gulf region too. The Organization of Islamic Cooperation (OIC) and the Shoura Council criticized JASTA as “ill-advised” and a “dangerous

¹⁴ http://www.nytimes.com/2016/04/16/world/middleeast/saudi-arabia-warns-ofeconomic-fallout-if-congress-passes-9-11-bill.html?_r=0, Accessed Date: 30.10.2016.

¹⁵ <https://psmag.com/how-will-jasta-affect-americas-relationship-with-saudi-arabia-674c0742746a#.v8wqr5cfx>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹⁶ <https://psmag.com/how-will-jasta-affect-americas-relationship-with-saudi-arabia-674c0742746a#.v8wqr5cfx>, Accessed Date: 30.10.2016.

¹⁷ <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/07/european-warn-congress-saudi-terrorism-bill-jasta-911.html#ixzz4Koqusjf2>, Accessed Date: 31.10.2016.

¹⁸ http://www.al-monitor.com/pulse/files/live/sites/almonitor/files/documents/2016/JASTA_PVDA_Letter_Recourt.pdf, Accessed Date: 31.10.2016.

¹⁹ <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/07/european-warn-congress-saudi-terrorism-bill-jasta-911.html#ixzz4Koqusjf2>, Accessed Date: 31.10.2016.

precedent.” The OIC secretary-general Iyad Madani said that passing JASTA threatened international relations, the world economy and caused a depression. He said that this also weakened peace and security around the world and would cause instability and extremism²⁰.

As seen, JASTA might affect international relations negatively as it set a dangerous precedent. Nowadays it has just created a chaos. As a superpower status of the U.S., it is a must to enhance peace and security. If not, this might cause a more unstable and dystopian world soon.

²⁰ <http://www.eurasiareview.com/15092016-critics-say-us-911-bill-ill-advised-may-fuel-extremism/>, Accessed Date: 30.10.2016.

JASTA YASASI, MÜLKİLİK VE DEVLETLERİN YARGI BAĞIŞIKLIĞI İLKESİ

Mücahit Özbek

Jasta Yasası Yeni Ne Getiriyor

Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA) yakın zamanda ABD Kongresi tarafından kabul edildi ve yasalaştı. ABD, 1996 yılından beri Yabancı Devletlerin Yargı Bağışıklığı Yasası'nda (FSIA) terörizm istisnasına yer vermekteydi. FSIA'nın 1605A maddesi, yabancı devletlerin işkence ya da hukuk dışı öldürme gibi eylemler veya bu tür eylemlerin desteklenmesi dolayısıyla meydana gelen yaralama veya ölüm vakaları üzerine açılacak tazminat davalarından bağışık tutulamaz. Ancak bu hüküm ABD tarafından terörizmin destekçisi olarak ilan edilen devletlerle sınırlıdır (İran, Suriye ve Sudan).

Diğer şeylerin yanı sıra, JASTA terörizmin destekçileri olarak ilan edilmiş devletlerle sınırlı olmayan bir terörizm istisnası benimseyerek FSIA'yı değiştirmiştir. Buna göre ABD'de gerçekleşen bir uluslararası terör saldırısı dolayısıyla ya da her nerede olursa olsun yabancı devletler ve ajanları eliyle yapılan haksız fiiller dolayısıyla oluşan yaralanma, ölüm ya da mal kaybı nedeniyle tazminat davalarında terörizmin destekçisi yabancı devletler yargı bağışıklığından faydalanamaz.

Mülkilik ve Devletlerin Yargı Bağışıklığı İlkesi

Lotus davası uluslararası teamül hukukunun çok temel bir ilkesini kabul etmiştir: Mülkilik ilkesi. Lotus davasının benimsediği birincil ilke yargı yetkisinin ülkesel sınırlarla sınırlı olmasıdır. Buna göre bir uluslararası sözleşme ya da teamül hukuku kuralı aksini öngörmedikçe bir devlet sınırları dışında yargılama yetkisini kullanamaz.

Lotus davasının ikinci ilkesi, uluslararası hukukta özel bir hüküm olmasa dahi bir devletin kendi sınırları içerisinde yargılama yetkisine sahip olduğudur. Bu noktada, bir uluslararası hukuk kuralı

aksini öngörmedikçe devletler çok geniş bir takdir hakkına ve yetkiye sahiplerdir.

Mülkilik ilkesi uyarınca, bir devlet sınırları dışında yargılama yetkisi iddia edemez. Devletler için kendi sınırları içinde ise uluslararası hukuktan doğan bir başka engel gündeme gelmektedir: Devletlerin yargı bağışıklığı.

Devlet egemenliği, bir yandan devletin sınırları içinde yargılama yetkisine sahip olması ilkesini (bu ilke devletin sınırları içinde yargı yetkisini tam ve koşulsuz olarak kullanmasını gerektirmektedir), diğer yandan egemen devletlerin eşitliği ilkesini (bu ilke de iki eşit egemenin birbiri üzerinde hüküm kuramamasını ve diğerinin egemenliğine saygı göstermesini gerektirmektedir) beraberinde getirmektedir. Devletlerin yargı bağışıklığı devlet egemenliği ve devletlerin eşitliği ilkelerinden türetilmiştir.

Devletlerin yargı bağışıklığı ilkesi uyarınca, bir devlet diğer bir devletin kanunlarına göre sorumlu tutulamaz. İlke ulusal mahkemelerinin yabancı devletler aleyhindeki davaları hükme bağlamasını ve icra etmesini yasaklamaktadır. Bu bağışıklık devletin kendisine, organlarına, şirketlerine ve ajanlarına yönelik olarak sağlanmaktadır.

Uzun bir süre devletlerin yargı bağışıklığı uluslararası teamül hukuku uyarınca bir zorunluluk olarak görülmüştür. BM Uluslararası Hukuk Komisyonu devletlerin yargı bağışıklığının tanımlaması ve yasalaştırılması için ilk çalışmalarına 1978 yılında başlamıştır. BM, 2004 yılında Devletlerin ve Malvarlıklarının Yargı Bağışıklığı Sözleşmesini kabul etmiştir. Henüz yürürlükte olmayan Sözleşme sınırlı bir devletlerin yargı bağışıklığı teorisini benimsemektedir. Rusya ve Çin gibi az sayıda ülke hariç pek çok ülke sınırlı teoriyi benimsemektedir.

Genel olarak ilkenin en yaygın istisnası devletlerin ticari faaliyetleridir. Bununla beraber özellikle zararın boyutlarının çok büyük olduğu bazı özel durumlara yönelik bir uygulama ve yaklaşım birliği söz konusu değildir. Bu bağlamda en önemli davalardan birisi, 2012 yılında Almanya ile İtalya arasında Uluslararası Adalet Divanı

tarafından hükme bağlanan Devletlerin yargı bağımsızlığı davasıdır. 2004-2008 yılları arasında pek çok İtalyan ulusal mahkemesi İkinci Dünya savaşı esnasında cereyan etmiş olaylardan dolayı Almanya'yı sorumlu tutan ve bir tazminat ödemeye mahkum eden hükümler vermiştir. Almanya, İtalyan mahkemeleri nezdinde yargı bağımsızlığına sahip olduğunu iddia ederek UAD'ye başvurmuştur. UAD, jus cogens kurallarının ihlal edilmesi halinde mülklik anlamında bir istisna olduğu yönündeki iddiayı reddederek Almanya'nın tazminata mahkûm edilmesini uluslararası hukuka aykırı bulmuştur.

Jasta Uluslararası Hukuka Uygun Mudur?

FSIA'nın önceki halinin uluslararası teamül hukuku tarafından oluşturulmuş çerçeveye uygun olduğu bir nebze söylenebilir. FSIA, ticari faaliyetler, sigortalanabilir kişisel zararlar gibi uluslararası hukuk tarafından kabul edilen alanlarda istisnalar tanımaktaydı. Esasında FSIA, uluslararası hukukun çerçevesinin biraz ötesine geçmekteydi; yabancı devletlerin uçak düşürme, esir alma, işkence ya da hukuk dışı öldürme gibi eylemler veya bu tür eylemlerin desteklenmesi dolayısıyla meydana gelen yaralama veya ölüm vakaları üzerine açılacak tazminat davalarından bağımsız tutulamayacağını düzenlemekteydi. Ancak bu istisna hükmü sınırlı idi; yalnızca söz konusu zararın oluşma anında terörizmin destekçisi olarak tanımlanmış devletler bakımından uygulanıyordu. Ayrıca, yabancı devletlerde gerçekleşen eylemlerden dolayı, dava açmadan önce bu devletle uluslararası tahkim kuralları çerçevesinde müzakere yapılması için makul fırsatların değerlendirilmesi zorunluydu.

Jasta'nın kabul edilmesiyle ABD, devletlerin yargı bağımsızlığı konusunda radikal bir istisna hali benimsemiş oldu. Esasında ABD devletlerin yargı bağımsızlığının uluslararası nezaket kuralı olduğuna ve bu yönde bağlayıcı bir hukuk kuralı bulunmadığına inanmaktadır. Amerikan Yüksek Mahkemesi birçok kararında devletlerin yargı bağımsızlığını hukuk düzeninin dışına itmiştir. En önemli dava olan Verlinden B.V. v Central Bank of Nigeria davasında Yüksek Mahkeme, "devletlere yargı bağımsızlığı tanınmasının bir itibar ve ABD hesabına nezaket meselesi" olduğunu ifade etmiştir. Sonraki kararlarda da benzer ir dil kullanılmaya devam etmiştir. Yüksek

Mahkeme Altmann kararında tekrar devletlerin yargı bağımsızlığının ve dava açma yasağının “bir nezaket meselesi” olduğuna hükmetmiştir.

Devletlerin yargı bağımsızlığının kaynağının, uluslararası hukukun temel ilkelerinde olan Birleşmiş Milletler Şartı'nın 2(1) maddesinde de yer verilmiş olan egemen devletlerin eşitliği ilkesinden türetilmiş olması karşısında ABD'nin argümanları ikna edici değildir. Devletler birlerinin egemenliklerine saygı duymaya mecburdurlar. Uluslararası toplumun hiçbir üyesi diğer bir egemen devleti yargılamak üzere hâkim kürsüsüne oturma yetkisine sahip değildir. Nitekim pek çok yazar da devletlerin yargı bağımsızlığının bağlayıcı bir teamül hukuku olduğunu savunmaktadır.

Bu açıklamalar doğrultusunda Jasta yasası açık bir şekilde uluslararası hukuka aykırıdır. Nitekim Avrupa Birliği de Jasta'yı uluslararası hukuka aykırı olarak gördüğünü resmi olarak deklare etmiştir.

Jasta'nın ABD Üzerindeki Etkileri

Jasta ile ilgili temel problem uygulanmasıdır. Devletlerin yargı bağımsızlığına sahip olduğu karinesi öncelikli ilke olarak var olmaya devam edeceği için, ABD mahkemelerince verilmiş bir karar diğer ülkelerde tanınmayacaktır. Bunun sonucu olarak mahkeme kararları yalnızca ABD'de icra edilebilir olacaktır. Bu da sorumlu tutulma ihtimali olan ihtiyatlı ülkelerin ABD'deki mal varlıklarını ve yatırımlarını çekmelerine ve buna bağlı olarak ABD ekonomisinin zararına yol açacaktır.

ABD'nin diğer ülkelere yargı bağımsızlığı tanınamaması, ABD'nin bu ülkeler nezdinde yargı bağımsızlığını kaybetmesi ihtimalini beraberinde getirecektir. ABD sınır ötesi mevcudiyeti en büyük olan ülkedir. Son on yılda Orta Doğu'da ciddi ölçekte askeri varlığı söz konusudur. Jasta'daki tanımlar aynen kullanılarak, drone saldırıları vb. eylemler dolayısıyla ABD'nin sorumluluk davalarına muhatap kılınması gayet olasıdır.

JASTA LAW, TERRITORIALITY and STATE IMMUNITY PRINCIPLE

Mücahit Özbek

What is new with JASTA

Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) has been recently passed by the US Congress and became an applicable law in US. The United States has had a terrorism exception in the FSIA since 1996. Section 1605A of FSIA provided that a foreign state shall not be immune from suits seeking money damages for personal injury or death caused by certain acts like torture and extrajudicial killing or material support for such acts by foreign governments. But this provision is limited to countries designated by the United States as state sponsors of terrorism (currently Iran, Sudan, and Syria).

Among other things, JASTA amends the Foreign Sovereign Immunities Act (FSIA) by adding a new terrorism exception that is not limited to designated state sponsors of terrorism. The new terrorism exception added by JASTA is not limited to state sponsors of terrorism. A tort action seeking money damages may be brought against a foreign state because of international terror acts occurred in US or of a tortuous act of this state (by its agents) occurring abroad but creating damage in US.

Territoriality and State Immunity Principle

Lotus case enrolled the very basic principle of international customary law: principle of territoriality. The first principle of the Lotus case said that jurisdiction is territorial: A State cannot exercise its jurisdiction outside its territory unless an international treaty or customary law permits it to do so.

The second principle of the Lotus case: Within its territory, a State may exercise its jurisdiction, on any matter, even if there is no specific rule of international law permitting it to do so. In these instances,

States have a wide measure of discretion, which is only limited by the prohibitive rules of international law.

According to territoriality principle, a forum state cannot dispose jurisdiction outside its territory. When it comes to national territory, a forum state meets another obstacle of international law: state immunity.

State sovereignty implies two principles: the principle of territorial jurisdiction of the forum state (this principle demands unlimited exercise of jurisdiction) and the principle of sovereign equality of states (two equals cannot rule over each other and means respect for the sovereignty of other States). State immunity derived from state sovereignty and the equality of states. Customary international law inflicts a general requirement that foreign states should not be subject to suit in foreign state.

According to the principle of foreign state immunity, one State is not subject to the full force of rules applicable in another State; the principle bars a national court from adjudicating or enforcing certain claims against foreign States. Immunity is gained to legal proceedings against the foreign state itself, its organs and companies, and its agents.

State immunity, while being forum dependent, has been recognized as an obligation under customary international law for long time. The International Law Commission first took the task to identify and codify state practice on sovereign immunity in 1978. UN adopted the UN Convention on Jurisdictional Immunities of States and their Property in 2004. The Convention which is not yet in force, adopts a restrictive theory of immunity. The restrictive theory is adhered to by most countries, except for a few countries such as Russia or China.

Generally, commercial activities of states have been the most significant exception to the rule. However, there has been controversy over the extent of the application especially in cases where the extent of damages is greater. In this regard, one of the most recent cases adjudicated by the IJC in 2012 is Jurisdictional Immunities of the

State (Germany v. Italy: Greece intervening). Between 2004 and 2008, in multiple civil suits, Italian courts found Germany responsible for crimes against humanity during World War II, thus ordering Germany to pay compensation to the Italian victims. Germany brought claim to the ICJ alleging it was immune to the jurisdiction of Italian courts. The court declined the argument that there was a “territorial tort exception” in international customary law that excludes state acts from jurisdictional immunity if they breach jus cogens norms and held that the judgments ordering Germany to pay compensation violated international law.

Does Jasta Fit International Law

The former version of the FSIA can be said fitting into the framework prescribed by customary law. It provides exceptions for waiver, commercial activity and insurable personal risk described by international law. Actually FSIA went beyond the frame given by international law, it provided no state immunity for money damages sought for “personal injury or death that was caused by an act of torture, extrajudicial killing, aircraft sabotage, hostage taking, or the provision of material support or resources for such an act . . . by an official, employee, or agent of such foreign state while acting within the scope of his or her office, employment, or agency.” However, this exception was limited. It applied only to states designated as a state sponsor of terrorism at the time of or as a result of the act in question. Further, for acts occurring in the foreign state concerned, the state was to be given a “reasonable opportunity to arbitrate the claim in accordance with the accepted international rules of arbitration.”

With the enactment of Jasta, US adopted a radical exception to principle of state immunity. Actually United States argued that the state immunity rule pertains essentially to international comity and does not constitute truly binding law. U.S. Supreme Court removed the rule of state immunity from the realm of the legal order in some decisions. In the leading case of *Verlinden B.V. v Central Bank of Nigeria*, the Court stated that the granting of immunity is “a matter of grace and comity on the part of the United States.” Similar language is

also found in later decisions. In *Altmann*, the Supreme Court held again that the practice of barring suits against foreign governments on jurisdictional grounds was “a matter of comity.”

This is not a persuasive argument since immunity is derived from the basic principle of sovereign immunity of states, a proposition that belongs to the ground axioms of the entire edifice of international law and is also reflected in Article 2(1) of the UN Charter. States are duty-bound to respect one another. No member of the international community is authorized to sit in judgment over another sovereign member; Accordingly, most writers view jurisdictional immunity of states as a genuine rule of positive customary law.

In line with these explanations, *Jasta* is a clear violation of international law. Hence European Union declared that it considers *Jasta* contrary to international law.

Implications of JASTA on US

The key problem with the *JASTA* is its enforcement. Hence, since the presumption of immunity would continue to be the prevailing principle, any court decision in the US would not be recognized in other countries. As a result, the judgments would be enforceable only within the US. This will push prudent countries that might be potentially liable to withdraw their assets and investments from the US to prevent their seizure causing considerable economic harm to the US.

If the US limits immunity to other sovereign states it will become vulnerable to loss of immunity by those same countries. However, we should not forget that nowadays US is one of the states with the biggest presence worldwide. First and foremost, in the last decades it has had a huge military presence and activity in the Middle East. Under the same definition of terrorism *JASTA* uses, it is not difficult to frame some of the actions taken by the US e.g. drone attacks as acts of terror and make the US government vulnerable to civil claims.

JASTA: TERÖRLE MÜCADELEDE YENİ BİR AŞAMA MI, YOKSA POLİTİK BİR OYLAMA MI?

Şüra Durmuş¹

ÖZET

Bu çalışma Amerikan Terörizmin Sponsorlarına Karşı Adalet Yasası'nın (JASTA)^[2] ulusal ve uluslararası düzeydeki muhtemel sonuçlarını göstermeyi amaçlamaktadır. Benzer şekilde yeni yasanın temel hukuk ilkeleri, uluslararası ilişkiler ve toplumdaki etkisine yönelik tepkiler ele alınmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'nin sınır ötesi varlığı egemenlik dokunulmazlığı ilkesine yapılan yasa değişiklikleri kapsamında tartışılmıştır. Suudi Arabistan'ın yasaya karşı gösterdiği tavır bazı diğer ülkelerin endişe açıklamalarıyla beraber değerlendirilmiştir. JASTA Kanunu'nun A.B.D.'de yaşayan Müslümanlarının karşılaşılabileceği sosyal etkileri çalışma sonunda yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: JASTA, Egemenlik Dokunulmazlığı, Yabancı Devlet, Terörizm, Uluslararası İlişkiler

1. JASTA GENEL OLARAK NEDİR?

Terörizmin Sponsorlarına Karşı Adalet Yasası A.B.D. Kongresi'nden geçerek federal yargı kanununda yapılan yasa değişikliğiyle yabancı egemenlik dokunulmazlığı alanını daraltan bir kanundur. Özel olarak kişilerin, A.B.D.'de meydana gelen yaralama, ölüm ve mala zarar verme fiillerine yönelik olarak yabancı devletlere karşı açacakları davalarda Amerikan Federal Mahkemelerine yargılama yetkisi tanımaktadır. Bu fiiller: (1) uluslararası terörizm faaliyeti ve (2) yabancı bir devlet resmi görevlisinin, temsilcisinin veya çalışanının iş

¹ İstanbul Barosu Avukatı.

^[2] Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA)

ilişkisi çerçevesinde herhangi bir yerde işlediği haksız fiilden doğmuş olabilir.

Yasal metin her ne kadar 11 Eylül saldırılarından veya Suudi Arabistan Devleti'nden bahsetmese de, pratikte bu kanun 11 Eylül mağdurları ve kurbanlarının ailelerine Suudi Arabistan Hükümeti'ni Amerikan mahkemelerinde dava etme imkanı tanımaktadır. Saldırıları gerçekleştiren ve uçak kaçırın 19 kişiden 15'i Suudi Arabistan vatandaşı olmakla birlikte, El-Kaide terör örgütünün gerçekleştirdiği bu saldırılarda Suudi Arabistan'ın herhangi bir ilgisi veya desteği olduğu 2001'den bu yana kanıtlanmamıştır.

2. ESKİ DÜZENLEMEDE YAPILAN YASA DEĞİŞİKLİKLERİ NELERDİR?

Normal şartlarda A.B.D. Federal Mahkemeleri yabancı devletlere karşı açılan davaları görme yetkisini haiz değildir. Fakat Yabancı Egemenlik Dokunulmazlığı Kanunu^[3] buna yabancı bir devletin dokunulmazlıktan feragat etmesi veya ticari bir faaliyete girişmesi gibi birkaç istisna barındırmaktadır. Yabancı Egemenlik Dokunulmazlığı Kanunu bir davanın içeriğine doğrudan etkide bulunmamakta, daha çok yabancı devletlerin federal mahkemelerde yargılanabilmesini sağlayan kısıtlı sayıda nedenleri basit olarak ifade etmektedir. JASTA tam olarak burada devreye girerek Yabancı Egemenlik Dokunulmazlığı Kanunu'nda yapılan yasa değişikliği ile terörizme bağlı haksız fiil iddialarını da yeni bir dava türü olarak eklemektedir.

JASTA yasa değişikliği ile Yabancı Egemenlik Dokunulmazlığı Kanunu'na ticari olmayan haksız fiil istisnası getirilmektedir. Egemenlik dokunulmazlığı şu davalar için feshedilmektedir: “Yazılı Hukuk ve Teamül Hukuku'nda yer alan yargısız infaz, hava taşıtı sabotajı, rehin alma, terörizm veya bu gibi eylemlere maddi yardım ve kaynak sağlama veya bu tür eylemlere katkı sağlandığı iddia olunan haksız fiil iddialarını da içerecek; A.B.D'de meydana gelen yaralanma, ölüm, mala zarar gelmesi veya mal kaybından doğan ve yabancı bir devlete karşı maddi zarar talep edilen davalar ile nerede

^[3] Foreign Sovereign Immunities Act (FSIA)

meydana geldiğine bakılmaksızın yabancı bir devletin, veya resmi görevlisinin, veya çalışanın iş ilişkisi çerçevesinde kusuruyla veya haksız fiiliyle neden olduğu davalar”.

Mevcut yasa değişikliği ile ayrıca Terörle Mücadele Kanunu’nda^[4] yabancı bir devlete, yabancı bir devletin temsilcisine veya resmi görevlisine veya çalışanına veya yabancı devletin resmi yetkisine dayanarak veya adli makamları altında çalışan temsilcisine yönelik davaları kısıtlayan hüküm yürürlükten kaldırılmıştır.

3. JASTA KANUNU ULUSLARARASI HUKUK İLKELERİNİ İHLAL ETMEKTE MİDİR?

Uluslararası hukukun temel ilkelerinden biri olan Egemenlik Dokunulmazlığı ilkesi başlığı altında, bir devletin yerel mahkemesi yabancı bir devlete karşı yargılama faaliyeti yürütemez. Bu ilke devletlerin eşitliği ve bağımsızlığı gereğinden doğmaktadır. Tüm devletler eşit olduğundan biri diğeri üzerinde egemenlik gücünü kullanamaz. Bunun yanı sıra, devletler yabancı devletlerle olan ekonomik ve politik ilişkilerinden dolayı yabancı bir devleti kendi yerel mahkemelerinde dava etmekten geleneksel olarak da çekinmektedirler.

Birçok ülke ciddi boyutta ticari faaliyet gösterme gibi bazı özel kapsamlarda dokunulmazlığı kısıtlamayı zımnen kabul etmiştir. Fakat bu istisnalardan (veya bağlayıcı bir anlaşma ya da Güvenlik Konseyi Kararı aksini düzenliyorsa) ayrı olarak, uluslararası hukuk çok kötü suç isnatlarına karşı bile dokunulmazlığı garanti etmeye devam etmektedir. Böylelikle ülkelere farklılıklarını ve sorunlarını yabancı bir ülkenin mahkemesinde çözmektense diplomasi yoluyla çözüm imkânı sağlanmaktadır.

4. JASTA’NIN A.B.D.’Yİ RİSKLİ BİR KONUMA KOYACAĞINA İLİŞKİN ENDİŞELER

^[4] Anti-Terrorism Act (ATA)

Egemenlik dokunulmazlığı Amerikan hukukunda önceden yazılmış olan kurucu bir yasal kavramdır, yabancı devletlerin yargı süreçlerine karşı hukuki bir kalkan gibidir. Başkan Obama'nın da veto açıklamasında belirttiği gibi, JASTA ne Amerikan halkını terör saldırılarından koruyacak ne de devletin bu saldırılara karşı verdiği mücadelenin etkisini artıracaktır. Dış politika uzmanları da başka ülkelerde benzer kanunların kabul edilmesi halinde bu kanunun A.B.D.'ne istenmeyen zararlar verebileceği konusunda uyarılarda bulunmuşlardır. A.B.D. büyük ölçüdeki diplomatları, askeri personeli ve istihbarat personeli ile sınır ötesi operasyon yürüten ülkeler içinde en geniş varlığa sahiptir.

Yabancı hükümetlere Amerikan mahkemelerinde dokunulmazlık sağlanmasının en önemli nedenlerinden biri de Yüksek Mahkeme'nin de ifade ettiği gibi karşılıklı çıkar ilişkisidir. A.B.D. diğer devletlere karşı dokunulmazlığı daralttığı taktirde buna karşılık olarak kendi dokunulmazlığının da ülke dışında azalmasına neden olacaktır.

Hâlihazırda Arap Projesi isimli lobi grubu, 2003 yılında Saddam Hüseyin'in devrilmesi sürecini izleyen Amerikan işgali sırasında meydana gelen ihlaller sonucu Amerikan Hükümeti'nden tazminat talep edilebilmesi için Irak Hükümeti'nden yasa hazırlamasını istemektedir. Ayrıca İsrail'e yapılan Amerikan finansal ve maddi desteğinin Batı Şeria'daki ölüm ve ortadan kaybolmalarda kullanılıp kullanılmadığının yabancı mahkemelerde dava edilebilmesi de tartışma konusu olabilecektir. Muhtemel dava talepleri burada bitmeyecek A.B.D.'nin El- Kaide ve IŞİD'e yönelik yürüttüğü operasyonların hukukiliği, özellikle sivillerin zarar görmesine neden olanların uluslararası insancıl hukuku ihlal ettiği tartışmaları yoğunlaşabilecektir.

5. DÜNYADAN TEPKİLER

5.1. AVRUPA BİRLİĞİ YASAKOYUCULARI'nın TEPKİLERİ

Müttefik ülkelerden gelen endişe açıklamaları Başkan Obama'nın JASTA tasarısını veto etmesindeki önemli nedenlerden biri olmuştur. Mahkemeler müttefik ülkelerin A.B.D.'de terör saldırılarına karıştığına dair en küçük suçlamayı bile değerlendirebilecek bu da

yabancı bir ülkeye yönelik yargılama ve geniş kapsamlı soruşturma yapılmasının kapısını açacaktır.

Birleşik Krallık istihbarat ve güvenlik birimleri MI6 ve MI5 yasanın geçmesi halinde bunun Amerikan avukatlar tarafından İngiliz kökenli bir radikalın A.B.D. hedeflerine yönelik bir saldırıya bulaştığının ispatlanmaya çalışılması halinde kendilerini zor duruma düşüreceği konusunda endişelerini dile getirmişlerdir. Hollanda Parlemantosunu benzer endişelerle JASTA'nın Hollanda Egemenliği'ne karşı kanunu dayanağı olmayan bir ihlal olabileceğini ve astronomik zararlarla sonuçlanabileceği uyarısında bulunmuştur. Aynı şekilde Fransız Parlemonter Pierre Lellouche JASTA'nın uluslararası hukukta politik sonuçlar doğuran değişimlere neden olabileceğini söylemiş, örnek olarak kendisinin Fransız vatandaşlarının A.B.D.'ni dava etmesi imkanı tanıyan benzer bir yasanın takipçisi olabileceğini belirtmiştir.

5.2. SUUDİ ARABİSTAN'IN TEPKİLERİ

Riyad Washington'ın Orta Doğu'da uzun süredir devam eden en önemli müttefiklerinden biridir ve A.B.D. önderliğinde Irak ve Suriye'de IŞİD militanlarını vuran koalisyon güçlerinde yer almaktadır. JASTA ile ilgili olarak endişe verici olan bir mahkemenin vereceği karardan ziyade yargılama sürecinin kendisidir. Kanun Amerikan Kongresi'nin Suudi Arabistan hakkındaki görüşlerini açığa çıkarmakta ve kamu algısında Suudi Hükümeti'ni terörle bağdaştırmaktadır. 11 Eylül mağdurlarının aileleri daha önce Suudi Kraliyet ailesi üyelerini, Suudi bankaları ve hayır kuruluşlarını El-Kaide'ye finansal destek sağladıkları iddiası ile dava etmeyi denemişlerdir. Bu çabalar Yabancı Egemenlik Dokunulmazlığı Yasası'nın yabancı devletlere Amerikan mahkemelerinde dokunulmazlık sağlaması sayesinde geniş ölçüde engellemiştir.

Suudi Hükümeti, A.B.D.'nin JASTA Kanunu'nu geçirmesinin uluslararası topluma yönelik büyük bir endişe kaynağını olduğunu dile getirmiştir. Uluslararası ilişkilerin devletlerin eşitliği ve egemenlik dokunulmazlığı ilkesine dayandığı, bu ilkenin zayıflatılmasının A.B.D.'ni de kapsayarak tüm ülkeleri olumsuz etkileyeceğini ifade edilmiştir. Suudi Arabistan'ın, Kongre'nin Amerikan mahkemelerine 11 Eylül 2001 saldırılarında herhangi bir rolü olup olmadığı

konusunda Suudi Arabistan hükümetini yargılama yetkisi veren kanunu geçirmesi halinde A.B.D.’deki milyarlarca dolarlık yatırımını çekme uyarısında bulunduğu iddia edilmiştir.

6. 11 EYLÜL SALDIRILARINDAN SONRA A.B.D.’deki MÜSLÜMANLARIN DURUMU

Yaşanan bu gelişmeler ile A.B.D.’deki Müslümanlar haklı olarak gelecekleri hakkında kaygı duymaktadırlar. Onlarca Müslüman Dünya Ticaret Merkezi’ne yapılan terör saldırısında hayatını kaybederken, diğer Müslümanlarsa Amerika genelinde şüpheli konumuna düşmüşler. Müslümanlar hala olağan dışı sorgulama süreçlerine maruz kalırken, bilim adamları 200.000 ila 500.000 Müslümanın bu süreçten etkilendiği tahmininde bulunmaktadır. Rakamlara göre 18.000’in üzerinde Müslüman sınır dışı edilmiş ve 15.000’den fazla Müslüman gözaltına alınmış veya tutuklanmıştır.

Pakistan asıllı Amerikan vatandaşı doktor Muhammed Salman Hamdani insanlara yardım ederken, çöken kuleler altında kalarak ölmüş ve kahraman olarak onurlandırılmadan önce 5 ay boyunca saldırıyı gerçekleştiren teröristlerden biri olduğundan şüphe edilmiştir. Hamdani’nin hayata kahramanca veda edişi karşısında terör şüphelisi olarak gösterilmesi A.B.D.’de yaşayan Müslümanların durumunu da adeta gözler önüne sermektedir.

Yakın zamanda yapılan bir çalışmaya göre Müslüman Amerikalı uzmanlar 11 Eylül saldırılarından bu yana %10 oranında maaş indiriminin mağduru olmuşlardır. İşe alımlarda Müslümanlar genel olarak en son tercih edilirken, işten çıkarmalarda ilk sırada yer almaktadırlar. Adalet Dairesi Denetleme Müfettişi’ne^[5] göre Müslümanlar gözaltındayken olağanüstü yasal ve yasadışı muamelelere maruz kalmışlardır. Federal Soruşturma Bürosu’na^[6] göre 11 Eylül’den bu yana Müslüman karşıtı söylemler artmış, aynı şekilde nefret suçları 2001 öncesine göre 5 kat artış göstermiştir.

^[5] Inspector General of the Justice Department

^[6] Federal Bureau of Investigation

7. SONUÇ

Yabancı Egemenlik Dokunulmazlığı Kanunu'nda yapılan yasa değişikliği ile JASTA A.B.D. mahkemelerine, faaliyetlerinin A.B.D. sınırları içerisinde terörizmle ilişkili zararlar doğurduğu suçlamaları karşısında yabancı hükümetleri yargılama yetkisi vermektedir. Bu yetkinin tanınması uluslararası ilişkileri derinden tehdit etmekle beraber birçok ülkenin de kanun henüz taslak aşamasındayken karşı çıkmaları ve endişelerini dile getirmelerinde yatan neden olarak karşımıza çıkmaktadır.

A.B.D. büyük ölçüdeki sınır ötesi varlığı ile Egemenlik Dokunulmazlığı ilkesinden en çok faydalanan ülke konumundadır. Diğer ülkelerin benzer kanunlar yapmaları halinde, JASTA Amerikan Hükümeti için de istenmeyen sonuçlar doğurabilecektir.

En büyük Müslüman ülkelerden birinin kamu algısında terörizmle ilişkilendirilmesi ülkenin kutuplaşmasına neden olabilecek; 11 Eylül'ün kendisinin ve de sonrasındaki sürecin mağdurları olan Müslüman topluma yönelik tacizlerde artış yaşanabilecektir. JASTA islamofobiyi destekleyen çevrelerce kolaylıkla kullanılabilir ve hem Amerika'daki hem de tüm dünyadaki Müslümanların olumsuz etkilenmesi sonucunu doğurabilecektir.

Terörizm bugün tüm dünyanın maruz kaldığı uluslararası bir tehdittir. Yeni tartışmalar ve uluslararası ilkelerin geliştirilmesi terörle etkin bir mücadele için gerekli olup, bunun yöntemi uluslararası diplomasiden geçmektedir. Fakat terörist eylemleri belli bir ülkenin üstüne yıkmakla JASTA bu anlamda ne suçluları adalete getirmeye katkı sağlayacak ne de terörle mücadelenin etkinliğini artıracaktır. Yabancı bir hükümetin özel Amerikan mahkemeleri önünde yargılanması barışa ve çözüme hizmet etmeyecek, politik bir oylama ve hukukun siyasileştirilmesinin ötesine geçemeyecektir.

JASTA: NEW COUNTER-TERRORISM OR A POLITICAL VOTE?

Şüra Durmuş¹

ABSTRACT

This paper aims to show the possible consequences of JASTA in national and international level. Similarly, it analyzes the reactions about the basic law principles, the international relations and the society. U.S.'s international presence is discussed in accordance with the new amendments to the foreign sovereign immunity principle. Saudi Arabia's standing against the bill is mentioned along with the concern of some other countries. JASTA's social impacts that American Muslims would face are tried to be described.

Keywords: JASTA, Sovereign Immunity, Foreign State, Terrorism, International Relations.

1. WHAT IS JASTA GENERALLY?

The Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) is a law passed by the United States Congress that amends the federal judicial code to narrow the scope of foreign sovereign immunity. Specifically, it authorizes federal court jurisdiction over a civil claim against a foreign state for physical injury to a person or property or death that occurs inside the United States as a result of: (1) an act of international terrorism, and (2) a tort committed anywhere by an official, agent, or employee of a foreign state acting within the scope of employment.

Its legal text doesn't mention 9/11 attacks or Saudi Arabia but in practice it would potentially allow the Saudi Government to be sued in American courts by the survivors and families of the victims. Fifteen of the nineteen hijackers on 9/11 were Saudi citizens. But no official

¹ Attorney at law, Istanbul Bar Association.

Saudi complicity in the al-Qaeda attacks has been proven since 2001, and Saudi Arabia has never been formally implicated.

2. HOW DOES IT AMEND THE PREVIOUS LAW?

Normally, United States federal courts are not permitted to hear any lawsuits against foreign governments; the Foreign Sovereign Immunities Act (FSIA), however, carves out a few exceptions, such as when a foreign state has waived immunity, or when a foreign state engages in a commercial activity. The FSIA has no direct bearing on the content of any lawsuit, but rather, simply articulates a few narrow instances in which lawsuits against foreign countries may proceed in federal court. That's where JASTA comes in. It amends the FSIA to include one more kind of lawsuit, tort claims related to terrorism.

It amends the non-commercial tort exception to the FSIA to abrogate sovereign immunity in tort suits “ in which money damages are sought against a foreign state arising out of physical injury or death, or damage to or loss of property, occurring in the United States and caused by the tortious act or omission of that foreign state or of any official or employee of that foreign state while acting within the scope of the office or employment of the official or employee (regardless of where the underlying tortious act or omission occurs), including any statutory or common law tort claim arising out of an act of extrajudicial killing, aircraft sabotage, hostage taking, terrorism, or the provision of material support or resources for such an act, or any claim for contribution or indemnity relating to a claim arising out of such an act ”.

It also amends the Anti-Terrorism Act (ATA) to repeal the prohibition on suits against “a foreign state, an agency of a foreign state, or an officer or employee of a foreign state or an agency thereof acting within his or her official capacity or under color of legal authority.”

3. DOES IT VIOLATE BASIC INTERNATIONAL PRINCIPLES?

Under the principle of sovereign immunity, a domestic court may not exercise jurisdiction over a foreign nation. It is a fundamental tenet of international law. This principle stems from the fundamental equality and independence of states. Because all nations are considered equal, one nation can not exercise its sovereign power over another. Furthermore, states traditionally have hesitated to sue foreign countries in their domestic courts to avoid damaging their economic and political ties with those foreign nations.

Many nations have tacitly agreed to limit immunity in specified contexts, such as when they engage in certain commercial activities. But apart from those exceptions (or where a binding treaty or Security Council resolution otherwise dictates), international law continues to guarantee immunity, even for alleged egregious crimes. It allows countries to resolve their differences through diplomacy and not through the courts in one country or the other.

4. CONCERNS THAT JASTA WOULD PUT THE U.S. AT RISK

Sovereign immunity is a foundational legal concept in American law that predates America itself, it is a legal barrier for foreign judicial proceedings. As President Obama pointed out in his veto statement, JASTA would neither protect Americans from terrorist attacks nor improve the effectiveness of American response to such attacks. Foreign policy experts also warned that this law unintentionally could harm US if other countries pass similar laws. Since the U.S. has a larger international presence than any other country along with the largest number of diplomats, military personnel and intelligence officers operating overseas.

One important reason for granting immunity to foreign governments in American courts is, as the Supreme Court once explained, “reciprocal self-interest.” If the United States reduces the immunity it accords to other nations, it exposes itself to an equivalent reduction in its own immunity abroad.

The lobbyist group Arab Project in Iraq has already asked the Iraqi government to prepare a lawsuit seeking full compensation from the United States over “ violations by the US forces following the US

invasion that saw the toppling of late President Saddam Hussein in 2003 ”. American financial and material support to Israel that is alleged to result in displacements or killings in the West Bank could result in a lawsuit abroad for aiding and abetting terrorism The lawsuits would not end there. American airstrikes against Al Qaeda and associates, and against the Islamic State, are legally controversial abroad. Many see the targeting practices of the United States, especially those that result in civilian casualties, as a violation of important norms of international humanitarian law.

5. REACTIONS FROM THE WORLD

5.1. EU Lawmakers’ Reaction to the Act

One of the reasons for President Obama to veto the bill was that some of the ally and partner countries delivered their serious concerns about the bill. The courts could potentially consider even minimal allegations accusing U.S. allies or partners of complicity in a particular terrorist attack in the United States to be sufficient to open the door to litigation and wide-ranging discovery against a foreign country, for example, the country where an individual who later committed a terrorist act traveled from or became radicalized.

Britain’s intelligence and security agencies, MI6 and MI5 raised their voice in concerning that “the implications of the proposed legislation, as it could make them vulnerable to hostile lawsuits by American lawyers attempting to prove that British-based jihadists have been involved in terror plots against U.S. targets”. The Dutch parliament wrote to House lawmakers warning that it considers JASTA to be a “gross and unwarranted breach of Dutch sovereignty” that could result in “astronomical damages.” Likewise, French Parliamentarian Pierre Lellouche cautioned that JASTA would “cause a legal revolution in international law with major political consequences,” and that as one example of those consequences, he would pursue legislation that would permit French citizens to sue the United States.

5.2. Saudi Arabia’s Reaction to the Act

Riyadh is one of Washington's longest-standing and most important allies in the Middle East and part of a US-led coalition fighting ISIS militants in Iraq and Syria. The worrying thing about JASTA is not the verdict of a trial but the process itself. It uncovers the opinions of the Congress about Saudi Arabia. In the public perception this new law puts the Kingdom in a position affiliated with terrorism. Families of the September 11 victims have used the courts to try to hold members of the Saudi royal family, Saudi banks and charities liable because of what the plaintiffs charged was Saudi financial support for terrorism. These efforts have largely been stymied, in part because of FSIA that gives foreign nations some immunity from lawsuits in American courts.

The Saudi Cabinet said that the United States passing JASTA is of great concern to the international community, as international relations are based on the principle of equality and sovereign immunity. It added that a weakened sovereign immunity would negatively affect all countries, including the United States. Saudi Arabia told the Obama administration and members of Congress that it will sell off hundreds of billions of dollars' worth of American assets held by the Kingdom if Congress passes a bill that would allow the Saudi government to be held responsible in American courts for any role in the September. 11 attacks.

6. MUSLIMS IN THE U.S. AFTER 9/11

The American Muslims are worried about their future. While dozens of Muslims died in the World Trade Center, other Muslims were the suspects across America. Muslims have been subjected to an extremely intrusive interrogation process. Scholars estimate that 200,000 to 500,000 Muslims have been affected by this process. Over 18,000 Muslims have been deported. More than 15,000 Muslims have been detained or arrested. The heroic death of Mohammad Salman Hamdani highlights the dilemma of Muslims. He was a young Muslim medic who rushed to help and died under collapsing towers but was publicly suspected of being a terrorist until five months later, when he was honored as a hero.

A recent study noted that Muslim American professionals suffered a 10 percent wage reduction since 9/11. In terms of employment, Muslims are the last to be hired and the first to be fired.

According to the Inspector General of the Justice Department, Muslim prisoners are subjected to extra ordinary legal and illegal treatment while in detention. The level of anti-Muslim rhetoric is growing in quantum leaps since 9/11. Anti-Muslim hate crimes are approximately five times more frequent than they were before 2001, according to the FBI.

7. CONCLUSION

By amending the Foreign Sovereign Immunities Act, JASTA authorizes the U.S. courts to judge foreign governments based on allegations that such foreign governments' actions abroad made them responsible for terrorism-related injuries on U.S. soil. This threatens international relations that's why many countries disapproved the act and raised their concerns.

U.S. is the country that benefits the sovereign immunity most with its largest international presence more than any other country. JASTA could have indirect consequences for the U.S. if other countries pass similar laws.

Affiliating one of the biggest Muslim countries with terrorism in the public perception would make the country polarized and intensify the harassments against the Islamic community who are already the victims of both the 9/11 attacks and the afterwards. Since the JASTA could easily be used to promote Islamophobia, it would affect the American society and Muslims around the world.

Terrorism is an international threat that entire world faces today. New discussions and developments of international principles are necessary through international diplomacy. But JASTA neither helps to bring the perpetrators to the justice nor improves the effectiveness of counter-terrorism by pinning the actions of terrorists on one state. Trying to hold a foreign government accountable before American private

courts is politically motivated than serving peace or solution and would cause the law to be politicized.

SOURCES

URL 1: <https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/BILLS-114s2040enr/html/BILLS-114s2040enr.htm>

URL 2: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>

URL 3: <https://www.justsecurity.org/30633/911-civil-litigation-justice-sponsors-terrorism-act-jasta/>

URL 4: <https://www.justsecurity.org/31156/senate-killed-jasta-passed-it/>

URL 5: <http://lawnewz.com/important/bill-allowing-terror-victims-to-sue-saudi-arabia-creates-serious-potential-problems-2/>

URL 6: <https://www.lawfareblog.com/topic/foreign-sovereign-immunities-act>

URL 7: <http://www.nytimes.com/2016/04/22/opinion/dont-let-americans-sue-saudi-arabia.html?action=click&pgtype=Homepage&clickSource=story-heading&module=opinion-c-col-right-region®ion=opinion-c-col-right-region&WT.nav=opinion-c-col-right-region&r=2&mtrref=www.nytimes.com&assetType=opinion>

URL 8: http://www.nytimes.com/2016/04/16/world/middleeast/saudi-arabia-warns-of-economic-fallout-if-congress-passes-9-11-bill.html?_r=0

URL 9: <https://www.justsecurity.org/30633/911-civil-litigation-justice-sponsors-terrorism-act-jasta/>

URL 10: <https://www.lawfareblog.com/how-congress-could-fix-jasta-give-president-waiver-authority>

URL 11: <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/10/us-jasta-act-terrorism-saudi-arabia-reaction-meeting-shift.html#ixzz4P4ZIL29Q>

URL 12: http://www.nytimes.com/2016/04/16/world/middleeast/saudi-arabia-warns-of-economic-fallout-if-congress-passes-9-11-bill.html?_r=1

URL 13: <http://www.soundvision.com/article/impact-of-911-on-muslim-americans>

ABD STANDARTLARININ VE ULUSLARARASI HUKUK KURALLARININ İHLAL EDİLMESİNİN TEKRAR EDEN BİR ÖRNEĞİ: JASTA

Doç. Dr. Aissa Maiza¹

GİRİŞ:

JASTA'nın tarihsel kökenleri 11 Eylül olayları sonrasında ABD Kongresi'nin kuvvet kullanımını yetkilendiren kanunla Başkan'a 11 Eylül'de gerçekleşen saldırıları planlayan, bunlara izin veren ve yardım eden devletlere, örgütlere ve kişilere karşı gerekli ve uygun kuvveti kullanma yetkisi vermesine dayanmaktadır. ABD yönetimi bu yetkiye dayanarak Afganistan'dan başlayan oradan Irak'a uzanan savaşlar başlatmıştır ve Pakistan ve Yemen'de insansız hava aracı saldırıları yürütmüştür.

Kongre'nin 11 Eylül olaylarını araştırmak için oluşturduğu Soruşturma Komisyonu 567 sayfalık bir rapor yayınlamıştır ve bu raporun 27 sayfası devletin sırları ve gizli dosyaları arasına dahil edildiği için yayınlanmamıştır.

O dönem Bush yönetimi 28 sayfanın içeriğinin yayınlanmasını terör faaliyetlerine dahil olduğundan şüphelenilen kişiler hakkında istihbarat toplanmasını zayıflatacağı gerekçesine dayandırmıştır. Ancak bu yasaklama, 28 sayfanın içeriği hakkında bazı şüphelere ve dedikodulara sebebiyet vermiştir.

Daha sonra Obama yönetimi iktidara geldiğinde aynı yaklaşımı ve uygulamayı sürdürerek bu sayfaların gizliliğini korumuştur. Bu tutum Suudi Arabistan'ın da dahil olduğu birçok devletin bağlantılı olduğu hakkında şüpheler yaratarak durumun kötüye kullanılmasına sebep olmuştur.

¹ Cezayir Djelfa Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim üyesi

Demokratik senatör Jack Schumer ve Cumhuriyetçi Senatör John Cornyn'in girişimiyle "Teröre destek verenlere karşı adalet" başlığıyla bir kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Suudi Arabistan'ı dava etmekten daha geniş kapsamlı olan kanunu ABD Başkanı Barack Obama veto etmiştir.² ABD Anayasasına göre kişiler, organlar ya da yabancı devletlerden, eğer bunların eylemleri doğrudan ya da dolaylı olarak ABD'ye karşı yönelmiş terör eylemlerine dahil olan kişilere ya da yabancı örgütlere destek oluyorsa tazminat istenebilir.³

Obama bu tasarı kanunu bir hata olarak nitelemiş ve ABD'nin milli güvenliğine çok ciddi etkilerinin olacağını belirtmiştir. ABD resmi görevlilerine veya ABD'de askeri lojistik ya da eğitim alan yabancı grupların eylemlerini yürüten kişilere karşı dava açılabilir. Bu da terörle ve diğer meselelerle mücadelede yabancı müttefiklerle çalışmalara zarar vermektedir. 97 üye Obama'nın vetosunu Senato'daki tek bir oy karşılığında etkisiz kılmayı desteklerken, Temsilciler Meclisi'ndeki 348 üye 77 üyeye karşılık vetoyu etkisiz kılmıştır.⁴

9 Eylül 2016 tarihli bu kanun, 11 Eylül 2001 saldırılarının mağdurlarının ailelerine özellikle Suudi Arabistan olmak üzere bu saldırıların arasında olduğuna inandıkları yabancı devletlerden tazminat isteme ve bu tazminatın miktarını belirleme yetkisi vermektedir.

15 Suudi Arabistan vatandaşının bu 3000 kişinin etkilendiği saldırıya dahil olması dolayısıyla bu saldırılardan kurtulan veya

² Fakat bu Suudi Arabistan ve birçok prenslik tarafından belirtilmesine rağmen, 11 Eylül mağdur ve kurbanlarına milyarlarca dolar tazminat konusunda, Amerikan mahkemeleri beraat verdi ama tazminat ısrarı devam etmektedir. Dikkat çekici bir husus olarak, Prens Saud al-Faisal tarafından birçok defa dile getirildiği üzere, 28 sayfalık 11 Eylül saldırısına dair gizli soruşturma dosyasının dağıtımı için çağrıda bulunmaktadır.

³ Jasta md. 2 (b).

⁴ Obama başkanlığı döneminde 9 kez veto yetkisini kullanmış ve hiçbiri reddedilmemiştir. Jasta bu bakımdan bir ilktir.

mağdur olanların ailelerine ABD ülkesinde gerçekleşen saldırılara dahil olan devletlerin hükümetlerinin soruşturulmasını engelleyen devletlerin yargı bağımsızlığı ilkesini kaldırarak dava açma yetkisi vermektedir.

Bu kanun yabancı devletlerin yargı muafiyetini kaldırarak⁵ teröre destek veren ülke olarak tasnif edilmeyen yabancı hükümetlerin⁶ ABD mahkemelerinde kovuşturulmasını sağlamaktadır. Bu ilke çok uzun zaman önce ABD kuvvetlerini ve askerlerini korumak için evrensel yargılama yetkisinin ve devletlerin egemen eşitliğinin ihlali olan ve uluslararası hukuk kurallarına zarar veren ilkenin ortadan kaldırılması riskini taşıyan bu kanun bu makalede açıklanacaktır.

İlk Konu: Bağımsızlığın İstismar Edilmesi ABD'nin Çifte Standart Politikalarının Yeniden Dirilişi

JASTA kanunu suçun işlendiği yerden ve mağdurun⁷ ya da suçlunun vatandaşlığından bağımsız olarak belirli suçlarda evrensel yargılama yetkisinin bir tezahürüdür. Bu belirli suçlar suçun ağırlığı ve uluslararası topluma verdiği zarara göre uluslararası anlaşmalarla ve prensiplerle belirlenmiştir.⁸ Bu devletleri bağlamaktadır ve iç

⁵ Bağımsızlık genel anlamı ile, uluslararası ve ulusal hukuklar tarafından tanınan ayrıcalıktır. Karine olarak, devlet bağımsızlığından yararlanacak görevlilere tanınır ve bu kişiler yargıya ilişkin konularda devlet otoritesinin yaptırım ve kurallarına tabi olmazlar. Ammar Talib Mahmoud slave, Irrelevance of immunity before the International Criminal Court, the Arab Renaissance Publishing House, Egypt, 2014, p. 23.

⁶ Her ne kadar Temyiz Mahkemesi, "Suudi Arabistan Krallığı" davasında yargı bağımsızlığının bir istisnası olmadığına hükmetmişse de, Başkan Obama döneminde Mayıs 2009'un sonlarına doğru Yüksek Mahkeme davayı reddetmiştir.

⁷ Abdul Rahman Mohammad, the crimes during the Israeli aggression on Gaza Strip (27/12/2008-18/01/2009), in accordance with the Rome Statute of the International Criminal Court in The Hague - legal study., Al-zaitona center for studies and consultations, Beirut, Lebanon, 2011, p. 113.

⁸ Mohammad Lutfi, mechanisms for the prosecution in the scope of the criminal law and international humanitarian law, Dar es Salaam thought and law, Egypt, 2006, p. 205

hukuklarında bu suçluları kovuşturmak için yasal düzenlemeler yapmışlardır. ABD bu ilke ve yargılama usullerini Jasta'yı kabul ederken uygulamış mıdır?

İlk olarak: Bu Kanun ABD ordusunun bağışıklığıyla uyumsuzdur. Bir suçun failinin belirli özelliklerinin varlığı olması mesela Devlet Başkanı ya da diğer yüksek düzeyde bir kamu görevlisi olması gibi veya uluslararası veya ulusal bağışık olması, savaş suçlarından bağışıklık vermez ve Devlet Başkanı'na ya da diğer görevlilere bu görevin yerine getirilmesinden devletlerin egemen eşitliği ilkesine dayanarak bağışıklık veren bu teamülün uygulanmaması için bir sebep de sayılmaz.

1998'de 02/14/2002 tarihli "Laurent Kabila's" davasında Uluslararası Adalet Divanı Belçika'ya karşı Kongo Cumhuriyeti Kongo Dışişleri Bakanı'nın bağışıklığını kaldırmayı reddetmiştir.⁹

Uluslararası Ceza Mahkemeleri sistemi bağışıklığı kaldırmamaktadır ancak şunu önemle belirtmek gerekir ki, Uluslararası Adalet Divanı Statüsü'nün 27. Maddesi'nde bağışıklığın dava elemeyeceğini garanti altına alırken, madde 98 Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin kişinin ikamet ettiği devletten talep eder.¹⁰

İkinci olarak: ABD yargı bağışıklığına ilişkin sözleşmelere en çok taraf olan Devletlerden biridir. En öne çıkan yargı bağışıklığı konusuyla karşılaşılan uluslararası problemler bağışıklık sözleşmeleridir. Ayrımcılık yasağı ya da soykırım suçları ya da insanlığa karşı suçlar ya da Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin yargı yetkisine giren insanlık ve savaş suçlarından suçlanan ABD vatandaşlarını sınır dışı etmez ya da göndermez ve hatta bunlar

⁹ Mazen Lillo land, the trial of the chairpersons in international criminal law, modern institution Book Fair, Lebanon, 2011, p. 73, 74

¹⁰ Mazen Lillo occupied, op. cit.p. 229.

hakkında soruşturma yapmak için yeterli kanıt bile olsa soruşturma açılmasına vermez.¹¹

ABD bu tür anlaşmaları imzalamayı hep bir tehdit olarak görmüştür. ABD, gerek İkili Dokunulmazlık Anlaşmaları vasıtasıyla; gerek UCM'yi destekleyen müttefiklere askeri ve ekonomik yaptırımlar öngören yasalar çıkarmıştır.¹² 8 Aralık 2004'te ABD'nin bu anlaşmaları imzalaması için ısrar eden devletlerden ekonomik yardımlarını çekeceğini ilan etmiştir.

Roma Statüsünü imzalamak için belirlenen sürenin son günü ABD bazı engeller koymuştur, ancak bunu imzalanın amacı bir taahhüt ya da daha sonra onaylamak değildir, daha ziyade ABD Başkanı Clinton'ın ilan ettiği üzere, bunu imzalamanın anlamı:

“Bu Statü’yü imzalamamız onun içerdiği belirsizlikle ilgili endişelerimizi bıraktığımız anlamına gelmemektedir. Ve bu Statü uyarınca kurulması gerçekleşecek Mahkeme'nin yargı yetkisi sadece Statü’yü onaylayan devletlerin vatandaşlarını kapsar. Biz Mahkeme'nin gelişimini etkileyecek bir pozisyondayız. Eğer imzalamasaydık bu pozisyonumuz olmazdı.”

ABD tarihsel olarak daimi bir ceza mahkemesi kurma fikrine hiçbir zaman karşı gelmemiştir. BM Güvenlik Konseyi'nin kontrolünde sağlanan bir daimi ceza mahkemesini kaul etmiştir. ABD Başkanı Goerge Bush, 2 Ağustos 2002'de Amerikan Kamu Görevlilerinin Korunmasına Dair Kanunu(ASPA) kabul etmiştir. Bu Kanun ABD askeri birliklerini Birleşmiş Milletler Barış Gücü'ne katılmalarını azaltan ve Uluslararası Ceza Mahkemesi ile işbirliği içerisinde olmaktan yoksun bırakmaktadır.

ABD, BM güvenlik konseyi kararlarının uygulanmasını engellemek için 150'den fazla kez veto etmiştir ve bu veto yetkisini İsrail'e karşı herhangi bir kınamaya karşı kullanmakla tehdit etmiştir.

¹¹ Mazen Lillo land, himself, p. 91

¹² Mazen Lillo land, himself, p. 91.

¹³ Ayrıca ABD Doğu Avrupa ülkelerine ekonomik yardım sağlayan programlarla bağlıdır. Onların BM'deki görevlerinin kapsamı ABD'nin İsrail hakkındaki politikasına hizmet etmektedir.¹⁴

ABD'nin yasal boyalarla saklamaya çalıştığı bu gerçekçi ayrıcalıklar. Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Statüsü'nü imzalayan ve sonra da ABD'nin kamuoyu görüşü, kontrolü ya da denetimi olmadan ondan vazgeçmek Onur Sözleşmesi'ne uygun değildir.

Yukarıda bahsedilen ve orduya hizmet eden ABD vatandaşlarını ve personelini korumak için çıkarılan kanunlardan sonra, ABD çok sayıdaki devletle ikili anlaşma yapma talebinde bulunmuştur. Zira, UCM'nin Statüsü'nün 91. Maddesine göre ABD vatandaşlarını UCM'ye göndermek ve orada yargılanmalarını engellemek amacıyla ve Mahkeme'nin yargı yetkisi dahiline giren suçları işleyenleri ABD'de yargılamak için bu talepte bulunmuştur.

Üçüncü olarak; JASTA'nın hükümleri devletlerin yargı bağımsızlığına aykırıdır

JASTA'nın hükümleri yargılama görevi yapanların sorumluluğunu düşürmektedir.

A) Doktrinde yargılama görevinde bulunan kişiler şunlardır:

“Belirli bir amacı gerçekleştirmek için bağımsız ekonomik ve yasal yetkileri bulunan ve duruşma yapma yetkisi olan ve sivillere hukuk devletine aykırı davranışlarından ötürü hesap sorma yetkisi bulunan ve bu amacı gerçekleştirmek için bu kapsamda bağımsız yasal kişilik tanınan bir grup kişidir.”

Bu doktrin iki yönden eleştirilmektedir. Anglo-Amerikan düşüncesinde bu kişilerin cezai sorumluluğu bulunmaktadır. Kıta

¹³ Freiga said Mohammed Hisham, op. cit.p. 596.

¹⁴ Minister of Petroleum Sameh Khalil Al-wadia, ibid, p. 212.

Avrupası görüşünde ise bu kişiler cezai sorumluluktan muaftırlar; bağışık tutulmuşlardır.

Kıta Avrupası yaklaşımına göre; yargılama görevi yapan kişiler suni yasal kişilerdir ve doğası gereği normal insan sayılmamalıdır. Dolayısıyla irade hakkı bu kişinin hukuki ya da cezai sorumluluğundan bağımsız olarak bu kurgu kişiye aktarılamaz. Uluslararası hukuk kuralları intikam almaya cevaz vermez.¹⁵

B) Uluslararası Hukukta

Birleşmiş Milletler'in 2004 tarihli Devletlerin ve Devlet Mülklerinin Yargı Bağışıklığına Dair Sözleşmesi, bir uluslararası teamül hukuku kuralı olarak¹⁶, bir devletin mahkemelerinden diğer bir devleti ve mülklerini bağışık tutmak için uygulanmaktadır¹⁷.

Sözleşme'nin 3. Maddesi, bu sözleşmeden etkilenmemesi için düzenlenmiş ayrıcalık ve bağışıklıkları içermektedir. Buna göre;

Diplomatik görevler veya konsoloslukla ilgili vazifeler, veya özel görevler, ya da uluslararası organizasyonlarla ilgili görevler, uluslararası organizasyonların veya konferansların organlarının delegasyonları ve bunlarla ilişkili kişiler.

- Kişisel kapasiteleri ölçüsünde devlet başkanları.

Bu sözleşme, devlet tarafından kullanılan veya sahip olunan uçabilen araçlar bakımından uluslararası hukuk nezdinde devletin bağışıklıklarını ortadan kaldırmaz.

Bu sözleşme ayrıca kendisi veya mülkü bakımından başka bir devletin yargısından muaf olduğunu, sözleşmedeki düzenlemelerle bağlı olduğunu, bu amaçla başka bir devletin de kendi

¹⁵ United Nations General Assembly resolution 59/38 of 2 December 2004

¹⁶ United Nations General Assembly resolution 59/38 of 2 December 2004

¹⁷ Article 1 of the United Nations Convention on the jurisdictional immunities of States and their property for the year 2004.

mahkemelerinden bağışık olduğunu, kendi mahkemelerinde bir diğer devletin bağışıklığa sahip olup olmadığına karar vermeye yetkili olmadığını teyit eder¹⁸.

Bu sözleşme ilaveten, bir devletteki yürürlük tarihinden önce, devletin veya mülklerinin bağışıklıklarına dair herhangi bir sorunda uygulanmaz¹⁹.

Jasta Yasası, Sözleşme ile çelişmektedir: Sözleşme'nin açık düzenlemesine rağmen, Amerika Birleşik Devletleri Jasta Yasası ile, “Yabancı hiçbir ülke,

1. Birleşik Devletler’de gerçekleşen uluslararası terör faaliyetlerinden ,
2. Yabancı bir devlet veya memuru veya çalışanı ya da ajanı tarafından ve görevi süresince gerçekleştirilen operasyon veya faaliyetlerden dolayı,

Birleşik Devletler’de gerçekleşen maddi veya manevi bir zarardan ya da ölümden Amerikan Mahkemeleri’nin yargılamasından bağışık değildir.” Hükmünü şart koşarak Sözleşme’yi ihlal etmektedir.

Jasta Yasası’na izin vermek açık bir şekilde, 11 Eylül mağdurlarının Suudi Arabistan’ı ülke olarak dava etmelerine ve ülkeyi suçlu addetmeye sebep olmaktadır. Tuhaftır ki, ceza hukukunda fail, gerçek kişi olmalı; tüzel kişi ya da hukuki birliktelik olmamalıdır.

Bunun anlamı Birleşik Devletler, kendi ülkesi ve vatandaşlarını tüm uluslardan ve ülkelerden üstün olduğuna inandığı için, kendi askerlerinin gelişen yasalar sonucu oluşacak sorumluluklarından set çekmeyi ve kendi vatandaşları için de devletlerin bağışıklığı hakkını kazandırmak istedi.

¹⁸ Article 6 of the United Nations Convention on the jurisdictional immunities of States and their property for the year 2004.

¹⁹ Article 4 of the same Convention.

Bu eğilimi destekleyenlere göre, gerçek kişinin sorumluluğu için bu durum cezaların şahsiliği ile uyumsuzdur. Tutuklama, hapis veya müsadere dışındaki, para cezaları, tazminat gibi cezalar uygulansa bile, bunlar caydırıcılık seviyesine varmamaktadır. Glaser da bu görüşü, “Uluslararası suçu işleyen yalnızca birey olmaz; fail, bir devlet için veya kendisi için işleyen gerçek bir kişidir.” diyerek desteklemektedir.

İkinci Konu: Jasta Yasası Uluslararası Hukuk Kurallarına Aykırıdır.

İlk olarak: Geçmişe yürümezlik kuralına aykırılık

Jasta Yasası Madde 7, bu yasanın 11 Eylül 2001 tarihinden sonra gerçekleşen zararlara ilişkin hukuk davalarında uygulanacağını belirtmektedir. Bilinmektedir ki bu yasa 17 Mayıs 2016 tarihinde Senato’dan geçmiştir ve birçok uluslararası sözleşmede yer alan geçmişe yürümezlik kuralına aykırı olarak uygulanılması beklenmektedir.

İkinci olarak: Devletlerin egemenlik haklarının eşitliği

Başkan Truman, San Francisco Konferansı’nın kapanış konuşmasında: “İmzaladığınız Birleşmiş Milletler Anlaşması, daha iyi bir dünyanın kurulması için sağlam bir zemindir. Tarih bundan ötürü sizleri takdir edecektir. Avrupa’nın zaferi ve hezimetini olan iki savaş arasında savaş kendi zaferini yazmış ve dünya barışı ve bu anlaşmayı kazanmıştır.” Ardından şunları belirtmiştir; “Bizler bunu kullanmayı beceremezsek, başarısız olursak, bu kendimize ihanet olacaktır. Bencillikle kullanırsak, bu ihanette eşit biçimde suçlu olacağız.”

Birleşmiş Milletler Anlaşması’nın Başlangıcı’nda belirtildiği üzere; “belirli kuralları kabul ederek anlaşmadan doğan yükümlülüklere saygı gösterilmesi için gerekli koşulları yaratmaya uluslararası barış ve güvenliği korumak için güçlerimizi birleştirmeye, ortak yarar dışında silahlı kuvvet kullanılmamasını sağlayacak ilkeleri kabul etmeye ve yöntemleri benimsemeye...” söz verilmiştir.

Viyana Anlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'ne göre, uluslararası hukukun genel prensipleri ile uyumsuzluk gösteren düzenlemeler uluslararası hukuka aykırıdır.

Sözleşme'nin 53. Maddesine göre; “Bir milletlerarası emredici hukuk normu ile çatışan andlaşmalar

Bir andlaşma yapılması sırasında milletlerarası genel hukukun emredici bir normu ile çatışıyorsa batıldır. Bu sözleşme bakımından milletlerarası genel hukukun emredici bir normu, bir bütün olarak Devletlerin milletlerarası toplumunun, kendisinden hiçbir surette sapmaya müsaade edilmeyen ve ancak aynı nitelikte olan daha sonraki bir milletlerarası genel hukuk normu ile değiştirilebilecek olan bir norm olarak kabul ettiği ve tanıdığı bir normdur. “ demektedir.

Birleşmiş Milletler kuralları, en önemli emredici kurallardan addedilmektedir ve Birleşik Devletler bunu ihlal etmektedir. Ayrıca BM Anlaşması'nın 2. Maddesinde belirtilen tarafların eşitliği kuralını da bozmaktadır.

29 Haziran 2009 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri Yüksek Mahkemesi, 11 Eylül 2001 tarihinde Birleşik Devletler'den uçak kaçırarak yapılan saldırıya ilişkin bazı vatandaşlara ve Suudi Arabistan Krallığı'na karşı açılan davayı görmüştür. Hakimler, New York'ta bulunan temyiz mahkemesinin istemini redderek, Suudilerin bağımsızlıktan yararlanmaları gerektiğini belirtmiştir. Bu dava, 11 Eylül saldırılarında ölenlerin aileleri veya mağdurlar tarafından, Suudi Arabistan'ın El Kaide'ye bazı Müslüman yardım kuruluşları aracılığıyla yardım yapıldığı iddiasıyla açılmıştır ve oluşturulan içtihat sonucu diğer mahkemelerde de açılan davaları düşürmüştür.

37. Daimi Arap Hukukçular Birliği'nin nihai toplantı bildirisine göre, “Topluluğumuz Jasta oldukça tehlikeli bir içtihat yaratacaktır ve bu durum tüm uluslararası normlar ve 21 Aralık 1965 tarihli BM Deklarasyonu'na aykırıdır. Yargıçlar, devletlerin egemenliğine ve yargı muafiyetlerine saygı duymalıdır. BM

Anlaşması bağlamında devletler arası dostane ilişkilere ve uluslararası hukukun prensiplerine dikkat edilmelidir.²⁰»

Sonuç:

Jasta Yasası, tüm uluslararası hukuk kurallarını çiğnemektedir. Amerika Birleşik Devletleri, uluslararası hukuk düzenlemelerine saygı göstermeksizin ve kendi askerleri ve liderlerine Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde sorumsuzluk imkanı yaratmaya çalışmaktadır.

Eylül 2016'da yasa haline gelen ve adı Terör Sponsorlarına Karşı Adalet Yasası olan düzenleme, Birleşmiş Milletler'in yargı yetkisine aykırı düzenlemeler içermektedir. Birleşik Devletler, yabancı devletlerin egemenlik haklarını ve yargı muafiyetlerini ortadan kaldıran, dünyayı yasama yolu ile bir çöplüğe çevirecek bu yasayı kabul edemez. Amerika Birleşik Devletleri'nin bu hareketi uluslararası hukuk kurallarının ve Viyana Anlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'nin 26. Maddesinde belirtilen; “Ahde vefa (pacts sunt servanda)

Yürürlükteki her anlaşma ona taraf olanları bağlar ve tarafların onu iyi niyetle icra etmesi gerekir.” hükmünün ihlalidir. Ayrıca Birleşik Devletler özellikle, başka devlet vatandaşlarının, Amerika Birleşik Devletleri'nin vatandaşları tarafından gerçekleştirilen ya da gerçekleştirilecek eylemlerden (örneğin, Japonya, Vietnam, Irak, Afganistan, Suriye, Pakistan, Yemen, Sudan, Somali, Libya ve Kuzey Kore ve liste daha da uzar...) sorumlu olmalarını sağlayabilecek dava yoluna başvurabilecekleri ihtimali bakımından, kendisi açısından endişelenmelidir.

²⁰ Beyrut'taki 37. Arap Birliği toplantısı, “Mezhepçilik ve Terörizmle Karşı Karşıya Kalan Vatandaşlık” başlığı ile toplanmıştır. Bu toplantıda Arap bölgelerinden eski siyasetçiler, liderler, Birleşmiş Milletler'de veya Arap Devletler Ligi'nde gözlemci olan kişiler bulunmuştur.

Devletlerin yargı bağısıklığı ilkesi, Amerikan görevlileri geriye yürümezlik ilkesi ile birlikte korumaktadır. Jasta Yasası, Birleşmiş Milletler'in 2004 tarihli Devletlerin ve Devlet Mülklerinin Yargı Bağısıklığına Dair Sözleşmesi ile de çelişmektedir.

JASTA ACT IS AN INCARNATION OF DUPLICATION OF US STANDARDS AND INFRINGEMING THE INTERNATIONAL LAW RULES

Dr. Aissa Maiza¹

Director of the informant of collecting study, and achievement manuscripts of the region and other/ Elected member representing professors of in the Scientific council and Board in Faculty of Law, University of Djelfa/ Member of the Board of Directors of the International Union of Jurists and a member of Islamic manuscripts Authority Cambridge UK / Secretary-General of the Algerian Association for the search network in the manuscripts (the Union of 12 detective from various national universities in the manuscripts)/ Member of configuration Committee in doctoral personal status specialization/Director The second international training course on the foundations of achieving texts held on 3 and 4 June in Djelfa University in partnership with the Arab Institute for Research in Cairo and Chairman of the Organizing Committee of the Third International Conference on the Protection of manuscripts and assets of the investigation to the ancients/ Chairman of the First National Forum about the Revolution manuscripts October 2014/ Chairman of The second National Forum about Calligraphy and Writing Arts

Introduction :

The historical roots of jasta act returns to the events of 11 September 2001, by issuing of the US Congress law "the authorization to use force", which gives the president the power to "use all the necessary force and appropriate action against States, organizations and persons who planned and gave permission and committed or assisted in the attacks that took place on 11 September 2001, or such persons or organizations or States, what for the American

¹ Lecturer of the Faculty of Law University of Djelfa Algeria

administration will take it as a cover to launch several wars starting from Afghanistan through Iraq and the attacks by drones in Pakistan and Yemen

As Congress formed a Investigation Committee for inquiring into the events of 11 September, had issued a report from 567 pages, of which 28 pages did not be advertised and included within the law of secret government documents,

At that time Bush administration invoked that the declaration of the content of the "28 pages" would weaken their ability to gathering intelligence information on the suspected of being involved in terrorist operations", and the effects of this blocking of the US public opinion And revolved around these pages many rumors and queries and claims on the removal of the secrecy of the 28 pages..

Then the Obama's administration comes and kept the same approach of maintaining the confidentiality of these pages, which allows exploiting this issue and what raised around suspicions about the link of a number of countries including Saudi Arabia in the events prompting both of the democratic senator Jack Schumer," Republican Senator John Cornyn" submitting a draft law entitled: "justice against sponsors of terrorism."

The US President Barak Obama used the right of (veto) against the law of "justice against sponsors of terrorism," and allowing the families victims in the attacks of 11 September to Sue Saudi Arabia¹, the purpose of the law is to provide the widest possible to the civilians litigants According to Constitution of the United States for compensation from persons and bodies and foreign countries where has their actions and wherever they are And which has provided substantial support either directly or indirectly to foreign organizations or persons involved in terrorist activities against the United States¹.

Obama said that the draft law represents a fault and dangerous precedent and would have serious consequences on the national security of the United States,It is may also lead to a lifting of the

lawsuits against US officials for acts carried out by foreign groups receive assistance or military equipment or training from the United States. As it would damage the work efforts with foreign allies about the fight against terrorism and other issues. But the 97 members supported the disabling Obama's veto in exchange for a single vote in the Senate, while 348 Vice supported disabling Obama's veto against the 77 votes in the House of Representatives.³

The law on 9 September 2016 and this after four months of passing it, and allowed the attacks victims families on 11 September 2001 to sue foreign sponsors Which they believe that is behind the attacks, -Saudi Arabia Specifically -the determine the compensation on the damage to their to asking for compensation for the damages caused to them.

The law allowed for the survivors and the families victims of the claim for payment of compensation for damages they suffered of, as a result of the participation of 15 citizens of the Kingdom of Saudi Arabia in the attacks, which have claimed the lives of more than 3 thousand people .It also allowed the " the law of justice application on supporters of terrorism" by Removing sovereign immunity that prevents the prosecution of governments of countries involved in the attacks, located on the territory of the United States. And also the law allowed to survivors and relatives of those who died in those attacks, prosecuting the other countries for the damage they suffered.

The law confirmed the removing of the sovereign immunity⁴ in US courts on foreign governments which not classified as states sponsors of terrorism⁵. And relying solely on allegations such as these that the actions of foreign governments abroad. Related injuries took place on American territory threaten to undermine thePrinciple-based for a long time ago to protect the United States and its forces and its soldiers which is a breach of the principle of universal jurisdiction, and the sovereign immunity of states and governments, and destroys the rules of international law, which we shall explain in this article.

First topic: justa act incarnating Double-standard policy from US In the exploitation of immunity

Justa law adapted as an implementation of the principle of universal jurisdiction

Allowing a State or demanding her establishing a Legal criminal proceedings instituted in respect of certain crimes Regardless of the place of the crime and the nationality of the doer or the victim⁷, Which is due to the gravity of the acts and crimes committed which Causes damage to the international community as all And in the universal jurisdiction the international conventions Impose binding on the States or the Organization states to take the necessary measures for Legislating internal laws to provide the opportunity for the courts to prosecute offenders⁸. Had America applied these principles and procedures in the issuance of Jasta legislation?

First of all: the law of application of justice on supporters of terrorism is incompatible with the immunity of US army.

The existence of a certain characteristic in the perpetrator of the crime, or having international or interior immunity if it is the President of state or one of the senior officials do not extend to the war crimes and also is not considered a reason to alleviate the custom gives Presidents of State and some of their dependents during the performance of their functions immunity from responsibility in respect of the sovereignty of that State, and for applying that France and Belgium refused the requests Provided by human rights organizations in 1998 to trial "Laurent Kabila's" President of Democratic Republic of Congo during his visit to the two states also the International Court of Justice refused the lifting of the immunity of Congolese Foreign Minister in its decision in the case against Belgium on 02/14/2002.

Systems of international criminal courts do not take the immunity, but it is important to note that the statute of the International Criminal Court ensure the opposition in their texts Article 27 emphasized don't plead the immunity while article 98 committed the International Criminal Court to get inception before forwards the request to the State of residence by the person on the territory on the cooperation of third country which gives immunity to the person under her legislation or because he belongs to it, but if it

can't the court can't forwards the request to the State, where there is the accused which Leading to impunity for criminals⁹.

Secondly: the United States is the most contracting State in conventions of judicial immunity of the most prominent problems facing the topic of the lack of judicial immunity at the international level are the conventions of impunity which sought by the United States For concluding it with many countries Through which the Government concerned does not extradite or transfer the United States citizens accused of violating the equation of proportionality of committing genocide crimes or crime Against humanity and war crimes to the International Criminal Court and even not allowed investigation Even though the available evidence to prosecute such persons¹⁰.

It also used the United States of America are often the threat for the signing of these agreements, and this shows clearly evident in the withdrawal of the military aid which had been provided to 35 Member State in the Rome Statute has refused to sign the Prevent impunity agreement on 1 July 2003. And in the 8 December 2004 also declared withdrawing them economic aid of the States which insisted on its refusal to sign the conventions¹¹.

America put obstacles in the last day of the period specified for the signing of the Rome Convention about the statute of the international criminal court, but the purpose of signing it wasn't commitment or the desire to ratification it later, But rather as Clinton announced President of the United States himself, to mark the signing it: "We have signed the Convention does not abandon our concerns about the ambiguity contained in the Convention. And especially on the fact of it is that the court becomes a reality. It will not only exercise its jurisdiction to citizens of countries that have ratified the Convention, and it will extend its jurisdiction to individuals belonging to countries that have not ratified it. We are under this sign we will be in a position to influence the evolution of the Court. Without signing we will not have it".

We can summarize the historical position of the US, that is the United States, never been against the idea of establishing a permanent criminal court, that her position since 1995 and until 2002 was characterized by accepting the idea of a permanent court provided they are under the control of the UN Security Council. As the US President "George Bush" in the August 2, 2002 signing of the American Service members' Protection Act (ASPA), which deprived the bodies and US agencies to cooperate with the International Criminal Court, and the reduction of the participation of American troops in United Nations operations on the Conservation Peace.

America used the veto more than 150 times again to stop the implementation of the resolutions of the Security Council, and threatened to use it against any condemnation of Israel, and beyond that the US Congress went to decide to call the US administration for using the right of veto against any draft condemning Israel, and Club for Israel immunity against the international sanctions about the scales of forces¹². Also America binds the financial assistance programs which provide to the States of Eastern Europe and many countries in the world the extent of their positions within the United Nations body with US policy servers for Israel¹³.

These realistic privileges which the United States of America is trying to cover it with legal tinge Lack of the Charter of Honour for a great country Signing the Statute of the International Criminal Court and then Retreat from it without supervision or control of conscience or the American public opinion Especially and the international generally.

After the issuance of the special law on Protection of the Americans Individuals of who Serving military mentioned-above, The United States of America started to request the convening of bilateral agreements with the largest possible number of States, to prevent the extradition of US citizens to the International Criminal Court and handed over to the United States of America for trial them for Possible crimes committed by them it within the jurisdiction of

the Court and on the basis of article 91 of the statute of the International Criminal Court.

Thirdly: The jata's law dissent with immunity of countries

Jasta's law raised the responsibility of juridical persons, and it will be defined in doctrine and in the international conventions.

A- In doctrine the intended moral person or juridical persons is:

"A group of persons or the money which aims to achieve a specific purpose, have independent financial and legal capacity, and have the right to litigation and ask civilians for breaches of the rules of the law, and also the law grants for it independent legal personality with necessary extent to achieve this purpose"

Reference to doctrine we find two opposing tendencies, Direction recognizes the principle of penal responsibility for moral persons represented by thought Anglo - American , another direction excludes the accountability of moral persons criminally holders of European.

The arguments of the latter view that the "moral persons idea of legal imaginary, and that persons fictional people do not exist in reality, and that the moral person is an artificial personal given Legal personality by law to achieve the purpose which was found for him and human still with his nature the owner of volition then real legal personality, then the owner of real legal personality.

Resulted from this theory that connects right to the volition, irresponsibility of the legal person in criminal and civil liability, it can not be attributed to a fictitious person.

Also as consequences of this theory considering the money of legal person Which does not exist in reality is a money not owned by anyone and therefore does not have owner volition and not able to commit crimes for the lack of mental element and see a different view of the first opinion that the criminal responsibility bears by the state and the individual together, the state is responsible as the true reality,

not fantasy or a legal ploy haven't a volitionat in the same time the owners of this theory confirms led by "Jruffin" that say the state's responsibility does not preclude it is obligatory to load the criminal responsibility of individuals together, because the individual is the decision-maker to pay the state to violate the rules of humanitarian law committed international crime.

And is the Likely in doctrine and international law in the contemporary the view who said prosecuting the individual Criminally For international crimes Criminal responsibility in their view belonging to a natural person - an individual - who has committed a criminal incident of his full own and exclusive freedom, Whether it was a normal individual, or President of state regardless of being self-employed or on behalf of and for the benefit of his country.

On this basis the idea of criminally accountable state had not been resonance in contemporary law and doctrine, because the purpose of this idea is revenge which is not a goal of the international community, but his goal is superior to that which is the administration of justice to pursue international criminals and not sanction are innocent fter extrapolating doctrine position and the law of international criminal by the idea of state accountability criminally as a moral person was concluded that the most likely Ruled out this theory Because admit it will restore the international community once again to take a collective responsibility which requires the signing of the penalty on the criminal and the innocent alike, This is contrary to the principles of the international community, which seeks to achieve international criminal justice. And it does not exist to the idea of accountability of the state to a legal person criminally responsible in the contemporary international criminal law, the individual is only responsible when committing crimes against peace, war crimes, or crimes against humanity, and is the responsibility of the state just the civil liability.

B) At the international law:

The United Nations Convention on the Immunities of States and their property from the jurisdiction of the year 2004 Text on as a principle

of customary international law¹⁴ Where this Convention applies to the immunity of State and their property from the another state courts ¹⁵.

While Article III enumerated the privileges and immunities that are not affected by this agreement they are:

- Diplomatic missions or consular posts, or special missions, or missions to international organizations, the delegation to organs of international organizations or to international conferences; and persons associated with them.
- Heads of State in their personal capacity.

This agreement also does not disturb the immunities enjoyed by a State under international law with respect to aircraft or space objects owned or operated by the state.

The agreement also confirmed that the state enjoys in respect of itself and its property, and having immunity from the jurisdiction of courts of another State, subject to the provisions of this Convention, where the state operates immunity to abstain from exercising jurisdiction in a proceeding in his own courts a case against another state guarantees for this purpose, to decide their own courts of its own respect for the other States immunity is not entitled to any State may nominate another state party to the conflict or even affect the property, rights, interests or activities¹⁶.

This agreement also does not apply to any question of immunities of States or their property from the jurisdiction rose in a proceeding instituted against a State before a court of another state before the entry into force of this Convention for the States concerned¹⁷.

Justa law that contradicts with the Convention: Despite the explicit text of the Convention, however, the United States of America in Justa law violated by stipulating: "There will be no foreign state is immune to judicial authority of American courts in any case is the claim financial compensation from a foreign country isotope material injury

caused to individuals or or property as a result of the deaths occur in the United States and result from.

1. An act of international terrorism is in the United States.
2. Tort operations or acts issued by the foreign state or any officer or employee or agent of that State during his tenure of office or employment or agency, regardless of whether the tortious acts of foreign operations or the state has taken place or not.

The United States not only did that but has made claims and lawsuits flying by US citizens

Allows law Jasta to the victims of September 2011 attacks explicitly to sue Saudi Arabia as a country means that it condemned as a criminal, and this condemnation of Saudi Arabia as a strange thing in the science of criminal law, the doer must be a natural person not a legal entity and the state legal person, as it is not condemned by nations and not a court of justice and not the Security Council, but members of US citizens.

This means that America wanted to barricaded its soldiers from accountability by develop laws, and in return granted to its people the right to accountability of states that is, they apply a double standard policy, believing it is a state above the nations and its people above all peoples but also and above all the states and supports the owners of this trend their opinion by saying that the responsibility for the moral person is inconsistent with the principle of personal punishment, and that most of the criminal penalties prescribed can not be imposed on the person's moral as execution,imprison,sequestration, even if any other penalties can be imposed, such as fines, confiscation, but they do not reach the limit of deterrence. Confirmed this view "Glaser" saying: "The perpetrator of an international crime can not only be an individual, any natural person who commits for its own or on behalf of his state.

The second topic: Justa law is contrary to the principles of international law

Justa law is contrary to the principles of international law and remind from them

Firstly: the opposition of the retroactivity laws principle

Justa Article 7 of the Act provides that the Act shall apply to any civilian case in a pending or have been decided on or after the date of enactment of this Act And everything related to an damage to a person or property or work on or after September 11, 2001, knowing that the law was passed by the Senate on May 17, 2016 which means that the law applies retroactively and is what is also contrary to the rule of non-retroactivity of the agreed laws in international law, which set forth a number of agreements, especially Article IV of the Convention, which headlined non-retroactivity of the immunity granted to States.

Secondly: the principle of sovereign equality of States:

Where President Truman said in his speech before the final meeting in San Francisco Conference: "The United Nations Charter which you signed just is the solid foundation we build a better world. The history will appreciate that. Between the triumph of Europe's last victory, in this devastating war, triumphed on the war itself ... and can the world - and he has this Charter - that looks to for so available to all human beings Estimators to live free and good life "He pointed the president later that the success of the Charter will be vindicated if peoples determine to make it a success, he said: If we fail to use it, it would be a betrayal of both spent in order to meet here for the free and safe formulation. If we sought to use it to use selfish - in what serves the interests of one nation, and a range Nations - we commit equally guilty of that betrayal"

As it stated in the preamble of the United Nations: "to ensure, by accepting certain principles and processing the necessary plans and the institution of armed force shall not be used, save in the common interest,"Vienna Convention on the Law of Treaties stipulates that the conflicting treaties with a peremptory norm of general international public law is contrary to international law the Article 53 of the Treaty

of international law define peremptory norms, it's all base accepted by the international community as a whole and recognizes them as a base not be breach and can not be modified only by a subsequent norm of general international law having the same character."

Peremptory rules override treaties and can not be the latter violating otherwise deemed invalid Therefore, Article 53 of the created the idea included formality between treaties and jus cogens as peremptory norms, and that has a preference about the treaties. The principles of The United Nations considered as the most important peremptory rules as stated in the Convention is violated by the United States and violated the principle of equality enshrined in Article 2 of the Charter, which states in its paragraphs 1-2: "- the body based on the principle of the sovereign equality of all its members. - pledge that members of the Commission to all of them the rights and benefits resulting from membership, fulfill in good faith the obligations assumed by the present Charter." And is what is a violation of the rules of international law in several legal rounds, the US Supreme Court upheld, in 29 June 2009, rules that could be loaded Kingdom and a number of citizens responsibility for the attacks, which the hijacked airliner in the United States on September 11, 2001, the justices declined to reconsider a ruling by a US appeals court in New York, requires that the accused Saudis are protected by sovereign immunity in lawsuit. They filed by victims of the attacks and their families, and upheld the appeals court ruled the lower instance court to reject the lawsuit, which claims that Saudi Arabia and four of eminent personalities, and Saudi businessmen Saudi Arabia and a charitable organization and a bank Saudis have provided material support to al Qaeda before the September 11 attacks.

According to the final statement of the meeting of the thirty-seventh Permanent Bureau of the Union of Arab Jurists, held in Beirut and received the German news agency DPA (d. B. A) in Riyadh copy of it on Sunday that "the Permanent Bureau of the Arab Jurists condemned the so-called (justice law against sponsors of terrorism Justa passed by the US Congress), and prepared a dangerous precedent, and a flagrant violation of all international norms and

conventions, specifically the Declaration of the United Nations on the date of December 21 1965, the judge need to respect the states and the inadmissibility of interference in internal affairs and protect the independence and sovereignty of nations, and the declaration by the October 24 1970 declaration of another, more general, about the principles of international law concerning friendly relations and cooperation among States, in accordance with the Charter of the United Nations."¹⁸

Conclusion:

Jasta law didn't leave any rule of law in the international law without breaking it, after that the United States used to contempt and disrespect resolutions And having applied the immunity of its soldiers and the accountability of other leaders and soldiers in the war through dragging them to establish the International Criminal Court

To refusing after that the ratification of the Treaty of Rome, it came a new law in September 2016 gave him the name "justice law against sponsors of terrorism", to be applied by individual terrorism against the countries, which was illegal origin and content and application and contrary to the principles of the United Nations and the exercise of their jurisdiction Therefore, it is incumbent on the United States of america to undo and don't license this law, which explicitly violates the sovereignty of states and immunity, what makes the world goes into legislative mess. The actions of the United States is a violation of the rules of international law, and it's binding by the agreement in 2004 in accordance with Article 26 of the Vienna Convention on the Law of Treaties, which states: *pacta sunt servanda* Every treaty in force is binding upon the parties and their implementation in good faith, It is also the United States should be feared more than the others from modifying these established principles in international relations because it presented itself accountable, and will allow the citizens of the countries wherethe United States had committed crimes infringing of international law, by Prosecute her and seek compensation for those crimes, as is the case

in Japan, Vietnam, Iraq, Afghanistan, Syria and Pakistan, Yemen, Sudan, Somalia, Libya and North Korea, and the list goes longer...

The principle of "sovereign immunity" of countries that protect American officials a day based on the basis of reciprocity, the law is illegal, and contrasts with America's agreement with the United Nations the immunities of States and their property from the jurisdiction of the year 2004.

FOOTNOTE

1- But it was thrown as the "Saudi Arabia", and a number of princes, prominent, and Banks Saudi Charitable, in compensation of the people of the issues and the victims of September 11, who are demanding billions of compensation, despite the fact that US courts handed down in these cases after the annexation before one court, and he refused to condemn the kingdom and acquitted personalities and charities Saudi Arabia, but there is the insistence of the "mafia of compensation", attorney's offices in order to revive these issues. It is noteworthy that Saudi Arabia since the issuance of the Commission's report and are calling for the deployment of these 28 pages of confidential investigation report on the September 11 attacks, as stated by several times, Prince Saud al-Faisal

2- Article 2 (b) of the Act Justa.

3- Obama used the veto of his presidency nine times and has not been rejected, and Justa is the law of the first law was voted on by more than two-thirds rejected the veto and passed the law.

4- Know immunity general sense it is a privilege recognized by general international law or domestic law, leads to Almtenta burden or entrust imposed by the common law to all persons who are on the territory of the State exemption, or give him not to be subjected to the provisions of a public authority in the state feature, especially the judiciary or some of its manifestations. See Ammar Talib Mahmoud slave, Irrelevance of immunity before the International Criminal Court, the Arab Renaissance Publishing House, Egypt, 2014, p. 23.

5- Although the Court of Appeal ruled in its judgment that the exception to sovereign immunity does not apply in the case of "The Kingdom of Saudi Arabia," because the State Department does not include the UK in the list of state sponsors of terrorism, but President Barack Obama administration's Supreme Court urged at the end of May 2009 on rejected the lawsuit, said the ruling by the court of first instance and upheld by the Court of Appeals in New York was in order, when it concluded that the UK enjoys immunity from prosecution on government business outside the United States, the Supreme Court rejected an appeal assessors suit without making any comments

6- Abdul Rahman Mohammad, the crimes during the Israeli aggression on Gaza Strip (27/12/2008-18/01/2009), in accordance with the Rome Statute of the International Criminal Court in The Hague - legal study., Al-zaitona center for studies and consultations, Beirut, Lebanon, 2011, p. 113.

7- Mohammad Lutfi, mechanisms for the prosecution in the scope of the criminal law and international humanitarian law, Dar es Salaam thought and law, Egypt, 2006, p. 205 ¹

8- Mazen Lillo land, the trial of the chairpersons in international criminal law, modern institution Book Fair, Lebanon, 2011, p. 73, 74

9- Mazen Lillo occupied, op. cit.p. 229.

10- Mazen Lillo land, himself, p. 91

11- Mazen Lillo land, himself, p. 91.

12- Freiga said Mohammed Hisham, op. cit.p. 596.

13- Minister of Petroleum Sameh Khalil Al-wadia, ibid, p. 212.

14- adopted and published on the mullah and opened for signature, ratification and accession by the United Nations General Assembly resolution 59/38 of 2 December 2004

15- Article 1 of the United Nations Convention on the jurisdictional immunities of States and their property for the year 2004.

16- Article 6 of the United Nations Convention on the jurisdictional immunities of States and their property for the year 2004.

17- Article 4 of the same Convention.

18- The holding of the Union of Arab jurists of the annual meeting of the 37 in Beirut under the slogan of (citizenship in confronting sectarianism and terrorism), which includes among its members selected from the men of law, Arabs, including heads of governments of the former ministers as well as all the heads of legal associations in the Arab nation and is represented in the United Nations and the observer for the League of Arab States

ULUSLARARASI MEŞRUIYETE VE ULUSAL EGEMENLİĞİNE DARBE YASASI; JASTA

Av. Kateb Fahad Alshammary¹

Terörizm Sponsorlarına Karşı Adalet Yasası (JASTA), birçok kişi ve yeri resmi ve yasal düzeylerde etkilemesi sebebiyle en önemli kanun olabilir. Yazılı kurallar ortaya çıktığından beri bunun en önemli kanun olduğunu söylesem abartmayacağım. Bunu, kanunun nadir veya altınla yazılmış olması dolayısıyla değil, ulusal egemenliğini ihlal eden ve ulusal ve uluslararası, siyasi, hukuki, ticari ve ekonomik sözleşmelerle temsil edilen uluslararası meşruiyete son veren ilk adımı temsil etmesi nedeniyle söylüyorum. Bu kanunu yapan, yeni bir dünya egemenliği anlayışı dayatmaya çalıştı ve belki de ABD, bir şekilde siyasi şantaj yapmak için insanların hakkında konuşmalarını sağlayan bu kanunu yaparak tüm ülkelerin politikalarına karıştı. JASTA uluslararası ilişkiler için neden tehlikelidir? Ayrıca ulusal egemenlik için? Bu iki soru hakkında hukuki açıdan konuşacağız.

Birinci nokta: JASTA'nın ulusal egemenlik üzerindeki etkisi:

JASTA bir Amerikan kanunudur; ancak teröre sponsor olan ülkenin veya terörün ne olduğunu tanımlamaksızın, ABD'nin diğer ülkeleri cezalandırmasına imkân tanıdığı için diğer ülkelerin ulusal egemenliğine açık bir ihlal niteliği taşımaktadır; ancak bu yasanın geniş bir şekilde uygulanması için tüm bu tanımlar ve şartlar bilinçli bir şekilde belirsiz ve muğlak bırakılmıştır. Aşağıda bu yasanın devlet egemenliği açısından bazı yasal sonuçlarına odaklanacağız:

1) İç güvenlik eksikliği olan ve ABD'nin terörizmi destekleyen ülke olarak sınıflandırdığı ülke ABD'nin gerekli gördüğü her zaman herhangi bir nedenle hesap vermeye veya cezaya tabi tutulabilir ve bu süreçte uluslararası kuruluşlara ve özellikle BM'ye başvurulması gündeme gelmemektedir; çünkü ilgili kanun uluslararası kuruluşlara başvuruyu gerekli kılmamıştır.

¹ Riyad Barosu Avukatlarından/ Suudi Arabistan

2) Terörü destekleyen devlet olarak sınıflandırılmaktan korkan devletler başka herhangi bir ülkeye yatırım yapmaktan çekinebilir; çünkü ABD bu ülkeyi parasal yönden cezalandırmak için müttefikleriyle işbirliği yapabilir; bu da zaten ABD'nin bu yasayı çıkarmasının başlıca nedeni olmuştur.

3) Küçük ülkeler, özellikle Arap ve İslam ülkeleri de dahil olmak üzere gelişmekte olan ülkeler vatandaşlarını kontrol edemeyecektir. Ülkesi cezalandırılacağı zaman, ilgili kişiler de devletlerince cezalandırılacaktır. Bu da Amerika tarafından uzun süre önce planlanan "yaratıcı kaos"a neden olacaktır.

4) Devletler, gelecekte terörizmi destekleyen ülkeler olarak sınıflandırılmaktan korkarak; herhangi bir eylemin amaçlarını yerine getirmesini sağlamak ya da güvenliğini korumak adına ABD dışındaki herhangi bir devletten silah satın almaktan korkacaklar. Burada veya orada silah satın almayı veya üretmeyi düşünen devlet terörizmi destekleyen devlet olarak sınıflandırılacaktır. Bu noktadan sonra, çoğu devlet egemenlik eksikliğini hissedecekler.

5) Devlet benzer mevzuatları yürürlüğe koyacak ancak bu yasaları ABD gibi uygulamak için yeterli imkanlara sahip değiller. ABD'nin böyle bir yasa çıkarmasının nedeni böyle bir yasayı uygulayabilecek, gerekli araç ve kabiliyete sahip olmasıdır. Bu nedenle, İslam ve Arap hükümetlerinin bu kanunla mücadele etmek adına birlikte hareket ederek ortak bir yasal metin hazırlamasını talep ediyoruz.

İkinci Nokta: JASTA'nın Uluslararası İlişkiler Üzerindeki Etkileri:

JASTA'nın Uluslararası ilişkiler ve anlaşmalar üzerindeki etkileri için çok olumsuz yönleri vardır; çünkü uluslararası ilişkiler genel olarak ülkeler arasında karşılıklı güven ve saygıya dayanıyor, ayrıca tüm devletlerin ortak menfaati olan kendi menfaatini elinde tutmaya ek olarak, karşılıklı işbirliğini sürdürmek için diğer devletlerin çıkarlarının korunması da uluslararası ilişkiler bakımından bir dayanak noktası arz etmektedir.

İşte saygı ve ortak menfaatlere dayalı ilişkilere darbe niteliğindeki bu yasanın uluslararası ilişkilere getirdiği olumsuz etkiler şu şekildedir:

1) Birleşmiş Milletler (BM)'nin kurulmasından ve Birinci Dünya Savaşı'ndan bu yana uluslararası ilişkilerin temelini oluşturan ulusların egemenliği ile ilgili uluslararası anlaşmalar göz ardı ediliyor ve her ülkenin bir diğerini herhangi bir zamanda herhangi bir şeyle suçlaması kolaylaşmaktadır.

2) Devlet destekli terörizm olarak sınıflandırılan ya da ABD hükümetince cezalandırılacak herhangi bir ülke ile önemsiz nedenlerle uluslararası ilişkileri koparma nedeniyle bu devletler tüm ilişkiler bakımından ABD'ye düşman olacaklar. Çünkü devletler arasındaki uluslararası ilişkiler bölünmezdir, bir olayla güçlenebilirken ve başka bir olayla sonlandırılabilir.

3) Ülkeler ayrı bir izolasyon altında yaşayacaklardır, çünkü ülkeler birbirlerine olan güvenini yitirir ve herhangi bir ülkenin herhangi bir zamanda ve herhangi bir yerde JASTA'ya benzer herhangi bir yasa çıkarması, konuyu Uluslararası sözleşmelere veya yasalara nazaran daha kaotik hale getirir.

4) Herhangi bir ülkedeki herhangi bir vatandaşın herhangi bir hükümete karşı herhangi bir dava açmasına izin verilmiştir. Bu yasanın çıkarılması ve onun olumsuz etkileriyle diplomatik dokunulmazlığa dayalı hukuki engeller bu kaybolur ve ülkelerin elçilikleri diplomatik yabancı topraklar değil, ülke topraklarının bir parçası olur..

5) Bu yasa uluslararası meşruiyet için güçlü bir darbe teşkil eder ve uluslararası kuruluşlar Birleşmiş Milletler dahil olmak üzere bu meşruluğu uygulayacaklar çünkü bu örgüt temeli anlaşmalara dayanır ve tüm ülkeler arasında dengeli bir ilişki kurmayı amaçlar. Herhangi bir ülke başka herhangi bir ülkeyi herhangi bir davranış için cezalandırırsa bu kurum faydasız hale gelecek ve durum daha da kaotik hale gelecektir.

Bayanlar baylar,

Biz, politikacılar, avukatlar ve sivil toplum örgütleri olarak, Birleşik Devletler'in havuç ve sopa politikası olmasını istediği, vatandaşları tarafından yapılan herhangi bir hata yüzünden vatandaşların devletlerini cezalandırmaya müsaade eden, kendisine tüm uluslararası camianın otoritesinden daha ağır basan bir otorite bahşeden ve tüm dünyada kaosa kapı açacak bu yasaya karşı çıkmak zorundaydık.

Son olarak, tüm uygar topluluklara, uluslararası örgütlere ve hükümetlere bu yasaya karşı durmalarını ve ABD'den bunu iptal etmesini istemelerini veya ABD'nin ilişkilerinin kuvvetli olduğu ülkelerde bu yasanın ABD'ye karşı kullanılmasını talep ediyorum.

Bu nedenle, İslami ve Arap Ülkeleri, ülkelere politik açıdan şantaj yapmayı amaçlayan bu yasaya karşı olarak kapsamlı bir işbirliğini ortaya koyan bir yasal mevzuat yürürlüğe koymak için işbirliği yapmalıyız.

Saygılarımızla,

Avukat Kateb Fahad Alshammary

(Avukat ve 11 Eylül olaylarıyla ilgileniyor, Guantanamo tutuklularını savunan uluslararası komite üyesi)

JUSTICE AGAINST SPONSORS OF TERRORISM ACT (JASTA)

HIT TO INTERNATIONAL LEGITIMACY AND NATIONAL SUPREMACY

Atty. Kateb Fahad Alshammary¹

Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) may be the most significant law in which many people and places are occupied by it on media, official and legal levels and I will not be exaggerating if I said that it's the most prominent law since the emerging of written laws, not because its rare or written with gold, but its represented the first imitative that violates the national sovereignty of states, and hits international legitimacy, represented in by national and international, political, legal, commercial and economic Conventions, and the one who enacted it sought to impose a new world domination, and perhaps USA became involving in all countries affairs as it do somethings that makes people talk about it in order to blackmail countries politically One way or another. Why JASTA is dangerous for international relations? And national sovereignty ? we will talk about these two aspects from a legal standpoint.

First aspect: effect of JASTA on national sovereignty:

JASTA is an American law but it represents blatant violation to the national sovereignty of other countries as it allows USA to punish countries that sponsor terrorism without defining the countries that sponsor terrorism or what is the terrorism from its point of view, but he left all these definitions and terms unclear and vague in order to apply this law widely. I shall focus on some legal implications of this law with respect to the national sovereignty of the states, including the following:

¹ Riyadh Bar Association's member/Saudi Arabia.

- 1) Lack of internal security in countries classified by USA as state that sponsors terrorism and which shall be subject at any time to accountability or punishment for any reason which USA deems necessary without returning to international organizations especially UN as this law allows USA to punish such states without counselling the international organizations.
- 2) States that fear to be classified as a state sponsors terrorism to invest in any other country because USA can cooperate with its allies to punish this country through the money of this country with USA allies, which is the main reason why USA enacted this law.
- 3) Small countries, specially The developing countries, including Arabic and Islamic countries will not control its citizens. So when his country may be subject to punishment, he/she also can be punished by such countries without returning to his government which is called by USA as "creative chaos" that it planned long time ago.
- 4) States fear to be classified as states that sponsor terrorism in the future to make any act fulfills its goals or maintain its security as purchasing weapons from any state other than USA, because it she thought to purchase any weapon from here or there or think to produce it, it will be classified as a state that sponsor terrorism. From this point, most states feel the lack of sovereignty.
- 5) The state will enact similar legislations and it hasn't the sufficient abilities to apply these legislations as USA which gives it a motivation to enforce this law as it has the required tools and abilities. Therefore, we ask for a general legislation to Islamic and Arabic governments to be unified legislation that faces this law.

Second Point: effect of JASTA on International relations:

While for the effect of JASTA on International relations and agreements, there are many negative aspects because the international relationships are mainly based on mutual trust and respect among nations, in addition to the common interests as all states seek to

maintain its interests and, in turn, the interests of other states' interests State in order to keep the mutual cooperation.

Here comes the negative effects resulting from this law in international relations to form a knockout to relationships based on respect and common interests such as:

- 1) Disregarding the international agreements related to national sovereignty of the states on which the international relationships based on since the establishment of United Nations (UN) after the First World War and become easy for each country to accuse any other country at any time and for any reason.
- 2) Rupturing international relations for trivial reasons as any country classified as state sponsored terrorism or be punished from USA government will not let it go, but all relationships with USA will be fully hostile because the international relations between states are indivisible but it may be stronger with any event and terminated with another event.
- 3) Countries will live in a separate isolation because it lost the trust with any country and it is easy for any country to issue any law similar to JASTA at any time and in any place against any other country which makes the matter more chaotic than relation to international conventions or laws.
- 4) Any citizen in any country became allowed to file any case against any government. Therefore, the embassies of countries are not Foreign land, but it's a part of its lands as the legal barriers, based on diplomatic immunity, went away after issuing this law and its negative effects.
- 5) This law represents strong hit to international legitimacy and organizations apply these legitimacy including United Nations as this organization is based on basis and agreements aim at establishing balanced relationship between all states and when any country punish any other country for any act, the organization will be useless and the situation will become more chaotic.

Dear all,

We, politicians, lawyers and civil society organizations, must stand up in the face of this law, which the United States wanted it to be as the policy of carrot and stick, which allowed itself to punish other states for any error committed by its citizens. And to vest itself an authority outweigh the authority of the entire international community, and opened the door to chaos in the whole world.

Finally, I ask all civilized communities, international organizations and government to stand against this law and requesting USA to cancel it or apply it against USA especially it has relations in most countries.

Therefore, we, the Islamic and Arabic Countries shall cooperate to enact a comprehensive unified law represent cooperation agreement to face this law aim at blackmailing countries politically.

Regards,,

Attorney at law

Kateb Fahad Alshammary

Attorney and interested in 11 September events

Member of international committee for defending Guantanamo detainees.

JASTA KANUNUN GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ VE GETİRECEĞİ HUKUKİ SAKINCALAR

Av. Mohammed DHomyan Alanzi¹

Övgüler Allah'ın ve dua ve barış Peygamberimiz Muhammed ve onun ailesi ve sahabesi ve sonra gelenlerin üzerine olsun...

Terörizm sponsorlarına karşı adalet yasası (JASTA) şeklinde adlandırılan ve Birleşik Devletler Kongresi tarafından yasalaştırılan düzenleme hukuka, sözleşmelere ve ülkelerin dokunulmazlık ve egemenliklerine ilişkin uluslararası normlara karşı yapılmış yakın tarihli bir darbedir. . Bu kanun Birleşik Devletler Kongresini, Birleşik Devletlerin problemlerini, başka ülkelere müdahale ve işgaller ile altyapıyı yerle bir etmenin yanında binlerce insan öldürmeyi, ve örneğin Vietnam, Afganistan ve Irak'ta olan sayısız olaya ek olarak Japonya'ya iki nükleer bomba atılmasını ortadan kaldırmayacaktır. JASTA'ya ilişkin ABD Kongresindeki tartışmalardan ve JASTA'nın yürürlüğe girmesinden sonra üst derece yetkililerin açıklamalarından sonra bu kanunun anlamının Suudi Arabistan'ı adalete aykırı şekilde terörizmi desteklemekle suçlamaktır. Bu nedenle bu çalışmada Suudi Arabistan'ın terörizmle savaşını, insani sorunlarla ilgili çabalarını, terörizm fenomenine karşı Suudi Arabistan'ın attığı önemli ve somut adımlarını, bu fenomeni, bunun korkunçluğunu ve yıkıcı sonuçlarını işaret eden konferans ve toplantılara yapılan etkili katkıları açıklamak bizim için gerekli hale gelmiştir. Suudi Arabistan uluslararası terörizmle savaş üzerine sözleşmeye ilk imza atan ülkedir.

Krallık uluslararası toplumu terörizmle mücadeleye çağırmakta ve tüm barış seven ülkelerle terörizme karşı savaşta ve terörizmi kökünden kazımada birlikte durmuştur ve uluslararası toplumu uluslararası meşruiyet çerçevesinde terörizmi yok etmeyi, masum insanların hayatlarını korumayı ve ülkelerin egemenliği, güvenliği ve istikrarını garanti eden kapsamlı bir eylem benimsemeye çağırmıştır.

¹ Riyad Barosu Başkan Vekili/ Suudi Arabistan/ UHUB yönetim Kurulu Üyesi

Bu kapsamda Suudi Arabistan Krallığı 5 Şubat 2005 tarihinde uluslararası, bölgesel ve Arap organizasyonlarının yanında elliden fazla Arap, Müslüman ve yabancı ülkenin katılımıyla Uluslararası Anti-Terörizm Konferansına ev sahipliği yapmıştır. Sonuç olarak, terörizmin ulusal, bölgesel ve uluslararası seviyede her türlüyle savaşmak için gösterilen çabanın zirvesi, terörizmin ciddi bir yanıt ve tüm ülkelerin işbirliğini, birlikteliğini ve kararlı çabalarını gerektiren global bir problem olduğu düşüncesinden geçmektedir.

Suudi Arabistan bilge bir liderlik altında terörün hiçbir türüne taviz vermemeye ve bunu yerel ve uluslararası seviyelerde ortaya koymaya karar vermiştir. Küresel bir fenomen haline gelen terörizmin her türünden Suudi Arabistan Krallığı çok mağdur olmuştur.

Şiddet ve terörle hem yerel hem de uluslararası düzeyde karşılaşan Suudi Arabistan, bunları yerel ve global anlamda kınamış ve suçlu bulmuştur. Yerel düzeyde Krallık terörizmle iki paralel düzeyde mücadele etmiştir: koruyucu muamele ve önleyici muamele. Koruyucu muamele anlamında Suudi güvenlik güçleri şiddet ve terör eylemlerine karşı etkileyici bir ilerleme kaydetmişlerdir. Güvenlik güçlerinin eşi görülmemiş başarısı ise Allah'ın lütfu ve güvenlik liderlerinin güvenlik stratejisi sayesinde proaktif şekilde terörist faaliyetlerinin %95'ini bozguna uğratmasıdır. Yine suçu işleyenlerden daha az tehlikeli olmayan terör sempatizanları ve finansörleri de yakalanmıştır. Bunlar Suudi Arabistan için teröre karşı savaşta tecrübe haline gelmiş ve teröristlerin komploları daha büyük şeyler olmadan açığa çıkarılmıştır.

(Anti-Terörizmle İlgili Uluslararası Anlaşmalar)

Suudi Arabistan Krallığı'nın terörizm fenomenine karşı savaşındaki pozisyonunun devamı olarak, Krallık birçok anti-terörizm sözleşmesini onaylamış, yine pek çok ilgili uluslararası sözleşmeyi imzalamıştır. Bunlara Hava Taşıtlarında Gerçekleşen Saldırıları ve Belirli Diğer Fiillere İlişkin Sözleşme (Tokyo, 1963), Diplomatik Ajanlar Dahil Uluslararası Korunan Kişilere Karşı Suçların Önlenmesi ve Cezalandırılmasına İlişkin Anlaşma (New York, 1973), Rehin Alınmasına Karşı Uluslararası Anlaşma(New York 1979),

Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Eden Havalimanlarındaki Hukuka Aykırı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesine İlişkin Protokol, Hava Taşıtının Hukuka Aykırı Zaptının Önlenmesine İlişkin Anlaşma (The Hague, 1970), Sivil Havacılığın Güvenliğine Aykırı Hukuk Dışı Eylemlerin Önlenmesine ilişkin Anlaşma (Montreal 1988), Deniz Seyrüseferinin Güvenliğine Aykırı Hukuk Dışı Eylemlerin Önlenmesine ilişkin Anlaşma (Roma, 1988), Kıta Sahanelerinde Konumlandırılmış Sabit Platformların Güvenliğine Aykırı Hukuk Dışı Eylemlerin Önlenmesine ilişkin Anlaşma (Roma, 1988), Tespit Amacıyla Plastik Patlayıcıların İşaretlenmesine İlişkin Anlaşma (Montreal, 1991) Terörizmin Finanse Edilmesini Önlemeye İlişkin Uluslararası Anlaşma (New York, 1999), Terörist Bombalamaları Önlemeye İlişkin Uluslararası Anlaşma (New York 1997), Nükleer Terörizmin Önlenmesine İlişkin Anlaşma (New York, 2005), Nükleer Materyallerin Fiziksel Korunmasına İlişkin Anlaşma (Viyana, 1980) örnek gösterilebilir.

Krallık terörle mücadele alanında 1999 tarihli Uluslararası Terörle Mücadele'ye Dair İslami Konferans Sözleşmesi (Treaty Organization of the Islamic Conference on Combating International Terrorism), 1995 tarihli Yedinci İslam Zirvesi'nde İslam Konferansı Örgütü tarafından kabul edilen Uluslararası Terörle Mücadele Tüzüğü (Code of Conduct to combat international terrorism) ve 22 Nisan 1998'e tekabül eden 25 Zilhicce Hicri 1418 tarihinde Arap İçişleri ve Adalet Bakanlar Kurulu toplantıları sırasında kabul edilen teröre karşı mücadeleye dair Arap Konvansiyonu da dahil olmak üzere birçok bölgesel antlaşmaya taraf oldu. Bu, Arapların diğer ulusların terörle mücadele sözleşmelerinden olduğu kadar 1998 tarihli Terörün Durdurulması'na Dair Arap Konvansiyonu, Arap İçişleri Bakanlar Kurulu Genel Sekreterliği tarafından 1996 yılında kabul edilen Arap Terörle Mücadele Stratejisi ve Gulf İşbirliği Konseyi'nin 2004 tarihli (GCC) Teröre Karşı Savaşa Dair Konvansiyonu ile GCC'nin 2003 tarihli terör ile bağlantılı radikallik fenomenine karşı geliştirilen birleşik güvenlik stratejisi arasından çıkardığı bir sonuç olup mücadelenin Arap güvenlik boyutunda tamamlanmış en önemli unsurudur.

Krallık birkaç Arap İslami ve dost ülke ile birlikte teröre karşı işbirliği, terörü alt etme ve bunlara karşı savaşma hükümleri içeren iki taraflı sözleşmeler imzaladı. Suudi Arabistan da terörist ideolojinin yüzünün kapsamlı ve tutarlı bir mücadele ile değişeceğini ve bunun İslam'a ve Müslümanlara yönelen şiddet yanlısı radikal yazılara karşı mücadeleyi işaret ettiğini vurgulayarak terörün her nerede ve ne şekilde olursa olsun hiçbir gerekçesinin olamayacağını teyit etti.

Suudi Arabistan'ın barışa beslediği aşk ve teröre karşı mücadelesi, yüzünü yekpare biçimde Krallık'a döndürdü. Suudi Arabistan'ın terörist fenomeni fikri açıdan, güvenlik açısından ve yasal açıdan İslami mezhepler arasında bir diyalogu gerektirdi. Arap Kralı, İslami birliği uluslararası düzeyde korumak açısından dinler ve kültürler arası diyaloga destek verdi ve BM ile uluslararası teröre karşı işbirliği içinde oldu. Terör kapsamına giren yağma suçu gibi suçlarda şeriatı uyguladı ve bu fenomene işaret etmek için sistemler geliştirdi.

Ayrıca terörü ve teröristleri korumayı suç haline getiren kanuni düzenlemeler ile terörün mali kaynaklarını kurutmaya çalıştı. BM çatısı altında kapsamlı bir terörle mücadele çalışması adına BM Merkezi'ne yeniden Suudi desteği sağladı. Ek olarak, geçen ay Krallık'ın İnsan Hakları Merkezi'nde yapılan seçimlerde üyelerden 140 oy alarak 4. kez yeniden seçildi.

Bu, Suudi Arabistan'ın bölgede, Arap ve İslam coğrafyasında ve dünyada öncü ve merkezi rolünü, çözüme kavuşturulan bölgesel ve uluslararası düzeydeki insan hakkı problemleri ve İslami Değerler Krallığı'nın payidar hakikatlerini cisimleştirmesi noktalarındaki önemini vurgular.

(Terörle Mücadelede Strateji)

Konuşmalarında terörü besleyen sert ideolojiye karşı verilen savaşın çağın en acil ve önemli uluslararası zorluklarından olduğunu, öncelikleri arasında ilk sırada geldiğini, düşüncede radikallik ve terör fenomenine, yerel, bölgesel ve uluslararası düzeyde planlanmış faaliyetlere dikkat çekmek açısından inisiyatif aldığını belirtti.

Bu anlamda, krallık radikalliğe karşı kapsamlı bir strateji takip etti. Genel güvenlik önlemleri ve teröre karşı olağan düzeyde yasalar ile sınırlı kalmadı, kaynaklarını kurutmaya uğraştı ve şiddet içeren radikalliğin altında yatan gerçek sorunu tespit etmeye uğraştı ve çözüm stratejisi olarak fikri düzeyde üç unsura dayandı; engelleme, rehabilitasyon ve bakım.

(Fikri Anlamda Terörle Mücadele)

Bunu başarmak için Krallık “ Muhammed bin Nayef Tavsiye ve Bakım Merkezi” açtı. Bu terör suçlarından hüküm giymiş kişileri hayata yeniden kazandırmak ve sapkın fikirli grupların rehabilitasyonu demektir. Geçen ay Krallık’ın İnsan Hakları Merkezi’nde yapılan seçimlerde üyelerden 140 oy alarak 4. kez yeniden seçildi.

Bu, Suudi Arabistan’ın bölgede, Arap ve İslam coğrafyasında ve dünyada öncü ve merkezi rolünü, çözüme kavuşturulan bölgesel ve uluslararası düzeydeki insan hakkı problemleri ve İslami Değerler Krallığı’nın payidar hakikatlerini cisimleştirmesi noktalarındaki önemini vurgular.

Bu ayrıca Suudi Arabistan Krallığı’nın İnsan Hakları Konseyi üyeliği aracılığıyla insan haklarını koruma ve kollamayı ve kutuplaştırma ve ayrımcılığı önlemeyi etkin biçimde başardığını gösterir.

(Suudi Arabistan’da İnsani İşler)

Suudi Arabistan ayrıca Arap Gulf Devletleri İşbirliği Konseyi, Arap Ligi, İslami İşbirliği Örgütü ve BM’nin yapısına uygun şekilde bir politika izlemekte ve attığı adımlar tansiyonu düşürme, bölgesel uyuşmazlıkları bitirme ve terörle mücadele, terörden ve radikallikten vazgeçirmeye çalışma yönünde olmaktadır. Ayrıca insanların refahı ve insancıl hizmete ilişkin her şeyde aktif katılım göstermesine ek olarak, güvenlik ve uluslararası barışın korunması alanında en çok uluslararası antlaşma ve sözleşmeyi imzalayan ülkedir.

Krallık ayrıca bu politikasının uluslararası barış ve güvenliğini ve anlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözümlenmesini sağlamak adına herkes ile işbirliği ile devamlılığının sağlanacağını altını çizmektedir. Bu noktada, bütün insanlık adına faydayı gerçekleştirme amacıyla uluslararası örgütler ve kolektif faaliyete inanan üye devletler ile çalışılmaya devam edilecektir.

(Yardım)

Suudi Arabistan geliştirmekte olan, kriz veya acil durumda olan ülkelere yardım sağlanmasında büyük bir role sahiptir ve son yıllarda dünyadaki en büyük bağışçılar arasında yer almaktadır; 1973-2004 süresince geliştirmekte olan ülkelere yapılan yardımın toplamının 115 milyar dolardan fazla olduğu tahmin edilmektedir.

Suudi Arabistan son dört on yılda göçmenlere yapılan devlet yardımında ve insani yardımda toplamda 139 milyar dolar ile dünyada üçüncü sırada yer almaktadır.

Krallık, kuruluşundan beri, Kurucu Kral Abdul Aziz eliyle insancıl kurallar benimsemiştir. Örneğin Suriye’de krizin patlak vermesinden bu yana yaklaşık 2,5 milyon Suriyeli’ye ev sahipliği yapılmış ve Suudi Arabistan, Suriyelilerin insani ihtiyaçlarının karşılanması anlamında hep en ön safta yer almıştır. Suriyelilere mülteci olarak muamelede bulunulmamış, sığınma kamplarında onurlarına yaraşır güvenli şartlar sağlanmış, tam dolaşım özgürlüğü tanınarak Suudi Arabistan’da istedikleri yerde ikamet etmelerine olanak sağlanmış, yüz binlercesinin sistemli bir şekilde yerleşmelerine, iş edinmelerine ve ücretsiz sağlık sisteminden faydalanmalarına olanak sağlanmıştır. 141 binden fazla Suriyeli öğrenciye ücretsiz eğitim olanağı sunulmuştur. Ayrıca komşu ülkelerdeki milyonlarca Suriyelinin ihtiyaçları için de destek olunmaktadır.

Kardeşliğe dair verilebilecek bir diğer canlı örnek, Suudi Arabistan tarafından Yemenli mültecilere gösterilen kardeşlik ve yarım milyondan fazlasına dolaşım özgürlüğü, iş edinme,, aileleri getirme olanağı sağlanmasıdır. Binlerce Yemenli öğrenciye ücretsiz eğitim olanağı sunulmuştur. Cibuti ve Somali’de bulunan Yemenli

mültecilere 42 milyon dolar yardım yapılmış, toplamda Yemenli mültecilere yapılan insani yardım 500 milyon doları geçmiştir.

Suudi Arabistan'ın insancıl rolünün yansıtılması ve koruyucu görevinin sağlanması amacıyla Kral Selman bin Abdul Aziz tarafından, Kral Selman İnsani ve İnsancıl Yardım Merkezi kurulmuştur.

(Krallığın Vizyonu)

Suudi Arabistan Krallığı, dünyadaki çatışmaların sona ermesi için ilk ve asıl adım olarak Birleşmiş Milletler Şartı çerçevesinde çözüm çabalarının yoğunlaştırılmasının ve krizin daha da büyüerek askeri bir krize ve buna bağlı olarak insani felaketlere yol açmaması için önekin diplomasieye başvurulmasının gerekliliğine inanmaktadır. Suudi Arabistan Krallığı halihazırda, itidal ve sorumluluk hissiyle insani, siyasi ve ekonomik anlamda rolünü etkin bir şekilde yerine getirmekte, adaletin sağlanması için ülke ekseninde gerekli uluslararası eylemlerin yapılması için çalışmaktadır.

(Krallığa Yönelik Terörist Saldırıları)

Belirtilmek gerekir ki, Suudi Arabistan 1992'den beri 100den fazla terörist saldırıya hedef olmuş ve 268 terör operasyonu gerçekleştirmiştir. Ayrıca 2003-2006 arasında El Kaide tarafından yöneltilen, güvenlik noktalarına, hükümet binalarına, finansal ve diğer kuruluşlara ve özellikle de yabancıların ikamet ettiği yerlere yönelik kanlı ve ölümcül saldırılara maruz kalmıştır.

(Jasta)

Jasta, bu nedenle uluslararası ilişkiler tarihinde bir numunedir ve 1969 Viyana Anlaşmalar Sözleşmesi'nin ve 1961 Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin açık bir şekilde ihlalidir. Bu sözleşmeler ulusal mahkemelerin yabancı devletleri yargılamasını açık bir şekilde yasaklamaktadır. Aynı yöndeki önceki sözleşmelerin devamı niteliğinde olan, 2004 yılında ABD ve Birleşmiş Milletler

arasında imzalanan devletlerin ve malvarlıklarının yargı bağımsızlığı hakkındaki sözleşme dahi tek başına bu duruma karşı durmaktadır.

Jasta, ceza sorumluluğunun suç konusu eylemin failinin dışına genişletilmesini yasaklayan İnsan Hakları Evrensel Beyannameyi ile de açıkça çelişmektedir. Buna göre bir devletin, vatandaşlarından birinin işlemiş olduğu bir suçtan dolayı cezai anlamda sorumlu olması mümkün değildir. Bu durumda Jasta yasasının daha ziyade siyasi bir araç olduğu ve bir hesaplaşma aracı olduğu anlaşılmaktadır. Birleşmiş Milletler ve uluslar arası toplumun uluslar arası ilişkiler sisteminin yeniden düzene sokulması ve egemenlik prensibinin tesisi için gerekli adımları atması gerekmektedir. Nitekim Avrupa Birliği, söz konusu yasayı reddetmekte, uluslar arası hukukun temel ilkelerine ve eşitlik ilkesine aykırı olarak nitelemektedir.

Prens Mohammed bin Nayef'in de belirttiği gibi yasanın hedefi açık ve tartışmasızdır.. ancak önemli olan kendimizi mümkün olduğunca güçlendirmektir. ABD'den ise uzun vadede eşitlik ve egemenlik ilkelerine yapacağı etkileri hesaba katarak yasanın uygulamasını önlemesini talep ediyoruz. Uluslar arası hukukun temel ilkeleri bu yasanın uygulamasının derhal durdurulmasını ve gözden geçirilmesini, çözüm ve telafi yollarının araştırılmasını gerektirmektedir. Bu çerçevede şu adımların atılmasını öneriyoruz:

Bir: Kongre'den bu yasayı kaldırmasını talep etmek

İki: Amerikan Yüksek Mahkemesi önünde yasanın temyiz edilmesi

Üç: Yasa uluslar arası hukuku, normları ve sözleşmeleri ihlal ettiği için bunların korunmasından sorumlu olan Birleşmiş Milletler nezdinde yasayı şikayet konusu yapmak.

Dört: 11 Eylül olaylarının ve bu terör eyleminin arkasında kimlerin olduğunun araştırılması ve ilgililerin cezalandırılması yoluyla uluslararası adaletin sağlanması için Birleşmiş Milletler nezdinde bir komisyon kurulması.

AN EVOLUTION OF JASTA AND ITS PROBLEMS

Lawyer \ Mohammed DHomyan Alanzi¹

In the name of of Allah the Merciful

Raise be to God and prayer and peace upon our Prophet Muhammad and his family and companions and after ...

What's-called justice law against sponsors of terrorism (Justa) passed by the US Congress his recent coup against the laws and conventions and international norms relating to immunity and sovereignty of States, and this law will bring what Islam did not abolish the US Congress, the problems of the United States and causing interference in and invade countries in the It killed thousands of people in addition to infrastructure destruction and for example, embarked by the United States in Japan from throwing for two nuclear bombs, which caused the Massey innumerable addition to what caused in Vietnam, Afghanistan and Iraq, and through discussions of the US Congress for a project called (Justa) and senior uS officials statements after its release it is clear that the meaning of this law is to accuse Saudi Arabia unfairly supporting terrorism, and so it was necessary for us to make clear in this paper the efforts made by Saudi Arabia to combat terrorism and its efforts in the humanitarian issues of service Saudi Arabia has made significant and concrete steps in the fight against the phenomenon of terrorism and contributed effectively in addressing this phenomenon and its horrors and its devastating consequences through conferences and meetings, and Arab and international posts. Saudi Arabia was the first country to sign on combating international terrorism, the OIC at zero Treaty of 1421, corresponding to the month of May of 2000.

¹ Riyadh Bar Assocain's member/ Kingdom of Saudi Arabia . Member of executive comitty of the International International Jurists Union

The Kingdom has been in urging the international community to deal with terrorism and stood with all peace-loving nations in the fight and work to eliminate and eradicate it from its roots, and called on the international community to adopt a comprehensive action in the framework of international legitimacy, ensuring the elimination of terrorism and safeguard the lives of innocent people and preserves the states sovereignty and security and stability. In this context, the Kingdom of Saudi Arabia hosted the International Counter-Terrorism Conference in Riyadh on 25 Dhu al-Hijjah of the year 1425 corresponding to February 5 for the year 2005 with the participation of more than 50 Arab, Islamic and foreign countries, as well as a number of international, regional and Arab organizations. This comes, the culmination of their efforts in the fight against terrorism in all its forms at the national, regional and international level to eliminate this phenomenon, flying from the belief that terrorism is a global problem that requires a serious response, and the cooperation of all countries, solidarity and concerted efforts.

And decided to Saudi Arabia under the wise leadership to take a firm stance and firm against terrorism in all its forms and manifestations on the local and international levels, the Kingdom of Saudi Arabia have suffered from acts of violence and terrorism, which has become a global phenomenon varied methods.

Saudi Arabia, as well as engaged in violence and terror on the local and international levels Vharepetth locally and globally denounced and found guilty. At the local level, the Kingdom of terrorism fought through two parallel lines: the security of treatment and preventive treatment. For security processing level, the security men Saudis line impressive security achievements, in responding to acts of violence and terrorism, and they succeeded with courage and mastery and creativity after having imbibed justice of the cause. The security men scored unprecedented achievements was the strikes proactive and spoiling more than 95% of the terrorist operations by the grace of God and thanks to security strategy, developed by the security leaders and has been recognized by the whole world, as recorded another milestone represents a breakthrough in the second circle to the owners

of deviant thought they sympathizers and financiers of terrorism, who are no less dangerous than the perpetrators of terrorist operations Vtm arrested many of them.

And become Saudi Arabia's experience in the fight against terror, and to uncover terrorist plots before they are carried superior unprecedented record of Saudi Arabia preceded by many advanced countries, has suffered from terrorism for decades.

(International conventions' counter-terrorism)

In continuation of the positions of the Kingdom of Saudi Arabia from the phenomenon and combat terrorism, has ratified a number of counter-terrorism conventions, also ratified a number of relevant international agreements, including the Convention on Offenses and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft (Tokyo, 1963) and the Convention against unlawful seizure The project of aircraft (The Hague, 1970) and the Convention for the suppression of Unlawful acts against the Safety of civil Aviation (Montreal, 1971) and the Convention on the prevention of crimes against persons of crimes Internationally Protected, including Diplomatic Agents and Punishment (New York, 1973) and the international Convention against the taking of hostages (New York 0.1979 m) and the Protocol for the suppression of Unlawful acts of violence at Airports serving international civil Aviation, the Convention on the suppression of Unlawful acts against the Safety of civil Aviation (Montreal, 1988 (as UK acceded to the Convention for the suppression of Unlawful acts against the Safety of Maritime navigation (Rome 0.1988 m) and the Protocol for the suppression of Unlawful acts against the Safety of fixed Platforms located on the continental shelf (Rome, 1988) and the Convention on the Marking of plastic explosives for the purpose of Detection (Montreal, 1991) and the international Convention for the suppression of the financing of terrorism (New York, 1999) and the international Convention for the suppression of terrorist Bombings (New York, 1997) and the Convention for the suppression of nuclear terrorism (New York, 2005) and the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material (Vienna, 1980) and the Protocol to the

Convention on the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation and the Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Fixed Platforms located on the continental shelf and modifications Convention on the Physical Protection of Nuclear Material.

The Kingdom has acceded to a number of regional treaties in the field of counter-terrorism, including Treaty Organization of the Islamic Conference on Combating International Terrorism, 1999 and the Code of Conduct to combat international terrorism, adopted by the Organization of the Islamic Conference in the seventh Islamic Summit Conference in 1995, and the Arab Convention for the fight against terrorism during the meetings of the Council of Ministers Interior and Justice Arabs on 25 Dhu al-Hijjah 1418 AH, corresponding to 22 April 1998. It is the most prominent instrument, which was completed at the Arab level of security, where Arabs record from which to scoop among the nations of the world in their agreement on the fight against terrorism as well as the Arab Convention for the Suppression of terrorism, 1998, and the Arab strategy to combat terrorism issued in 1996 by the General Secretariat of the Council of Arab Interior ministers and the Convention on the Gulf cooperation Council (GCC) for the fight against terrorism, 2004 unified security strategy to combat the phenomenon of extremism associated with terrorism of the Gulf cooperation Council (GCC) 0.2003 m.

The Kingdom has signed bilateral security agreements with a number of Arab, Islamic and friendly countries include among its provisions the fight against terrorism and cooperation in dealing with him and fight.

And Saudi Arabia confirmed that terrorism has no justification in any place and under any circumstances, stressing that the face of the terrorist ideology should be the face of a comprehensive and consistent indicating that the fight against terrorism requires combating violent extremist rhetoric directed against Islam and Muslims.

Saudi Arabia's love for peace and the fight against terrorism in all its knock and methods faced Kingdom. Saudi Arabia phenomenon terrorist intellectually and security, and legal and had already call for a dialogue between Islamic sects center collects the word Islamic nation Dara to temptation and to preserve Islamic unity and at the international level, the Kingdom of Saudi Arabia is the sponsor for the establishment of dialogue between religions and cultures and the center Center international counter-terrorism cooperation with the United Nations and was considered the Kingdom of Saudi Arabia, which implements the provisions of the Islamic Sharia terrorism among the crimes (banditry) and systems have been developed to address this phenomenon and work to dry the sources of funding as enacted regulations that criminalize the financing of terrorism and terrorists.

And renewed Saudi support for the United Nations Centre for the fight against terrorism as a comprehensive counter-terrorism work in the United Nations umbrella. "

And this is the election of the Kingdom in the Human Rights Council for the fourth time after he won 140 votes from members of the Council during the elections held last month.

It emphasizes the importance of its leading role and pivotal role in the region and in the world, and its role in the Arab and Islamic nation causes, and human rights issues at the regional and international levels, and the embodiment of the constants of the Kingdom of Islamic values.

(Counter-terrorism strategy)

She stressed the kingdom that the fight against the speech hard-line ideology that feeds terrorism of the most contemporary international challenges urgent and important, which is at the forefront of priorities, which focused on Saudi Arabia where he took the initiative to address the phenomenon of extremism and terrorism in thought and structured activities and at all local, regional and international levels.

In this sense, the kingdom followed a comprehensive strategy to combat extremism, not content with relying on security measures and enact national legislation on the fight against terrorism, and work to dry the material its sources, but has worked to diagnose the reality of intellectual and investigate the root causes that led to the spread of violent extremism and the idea of the foundations upon which the and it has developed intellectual security strategy that relied on three elements: prevention, rehabilitation and care.

(Counter-terrorism intellectually)

To achieve this, the Kingdom established "Mohammed bin Nayef Center for advise and care," which means to re-absorb those convicted of terrorism-related offenses and rehabilitation, rehabilitation of endangered groups deviant ideas. "

The election of the Kingdom in the Human Rights Council for the fourth time after he won 140 votes from members of the Council during the elections held last month.

It emphasizes the importance of its leading role and pivotal role in the region and in the world, and its role in the Arab and Islamic nation causes, and human rights issues at the regional and international levels, and the embodiment of the constants of the Kingdom of Islamic values.

And operates the Kingdom of Saudi Arabia through its membership in the Human Rights Council with the international community to maintain and protect human rights and promote away from politicization and selectivity.

(Humanitarian work in Saudi Arabia)

And Saudi Arabia sought in the framework of the Cooperation Council for the Arab Gulf States, the Arab League and the Organization of Islamic Cooperation, and the United Nations to adopt policies and initiatives aimed at reducing tensions and ending regional conflicts and the fight against terrorism, renounce violence and

extremism, and has signed the most international treaties and agreements that preserve security and international peace, in addition to active participation in everything that people's welfare and humanitarian service

UK also stressed the continuation of its policy through cooperation with everyone to achieve international peace and security, peaceful settlement of disputes and work with international organizations and Member States that believe in collective action in order to achieve what is good for all of humanity.

(Aid)

Saudi Arabia is a major role in providing aid to developing countries and in crisis emergency and is one of the largest donors of aid in the world in recent years, "has reached the total aid provided by the UK to developing countries during the period 1973-2014 is estimated at more than US \$ 115 billion .

Classified Saudi Arabia third globally in terms of state aid provided to refugees, and that the relief aid provided by Saudi Arabia during the past four decades value, amounted to 139 billion dollars.

And consistently Kingdom since its inception at the hands of the founder King Abdul Aziz (may Allah have mercy on him) to establish humanitarian rules.

For example, Saudi Arabia has received since the outbreak of the crisis in Syria, nearly two million and a half million Syrian citizen and Saudi Arabia has been at the forefront of countries supporting the Syrian people to alleviate human suffering, and careful not to treat them as refugees, or their position in asylum camps, in order to preserve their dignity and safety, and gave them complete freedom of movement, and awarded for those who wanted to stay were in the Saudi Arabia , they are hundreds of thousands, accommodation systemic, and allowed them to enter the labor market and access to free health care and education, as the number of Syrian students totaled more than 141 thousand Syrian student seats free study, and

contributed to the support and care of millions of Syrian refugees in neighboring countries to their homeland.

Another vivid example of giving to the brothers, siblings, manifested when the kingdom was considered siblings Yemeni refugees to visitors Kingdom, and provided for more than half a million, a Yemeni freedom of movement, work and bring their families and the number of students Yemenis enrolled watch free public education in the UK (285) thousand students.

Value of the aid provided by the UK recently Yemeni refugees in Djibouti and Somalia also amounted to more than (\$ 42 million, and the response to the humanitarian relief needs of the Yemeni people Kingdom provided about \$ 500 million.

In the interest of the Custodian of the Two Holy Mosques King Salman bin Abdulaziz Al Saud, may God protect him on uniting the efforts of relief and humanitarian Kingdom to support needy countries, came the establishment of the King Salman Center for Relief and humanitarian action; to reflect the humanitarian role of the Kingdom of the Orient in the world.

(The kingdom's vision)

The Kingdom of Saudi Arabia believes that the first and essential step to deal with the crisis is to intensify efforts to resolve existing conflicts in the world under the Charter of the United Nations, and by employing proactive diplomacy to prevent the worsening crisis and its transformation into a military conflicts generate crises and humanitarian disasters. The UK continues to perform humanitarian, political and economic role with a sense of responsibility and moderation, and to ensure justice, the concepts that make up the fixed international action for our country axes.

(Terrorist attacks on the kingdom)

It is noteworthy that Saudi Arabia had been for more than 100 terrorist incident since 1992 and had foiled more than 268 terrorist operation

also suffered between 2003 and 2006 by a wave of bloody waged by al-Qaida attacks, targeting security headquarters and government installations, economic and other places especially foreigners residence claimed many dead.

(Justa)

That is why the law (Justa) is a precedent in the history of international relations, and breach of the Agreement "Vienna" about the Law of Treaties of 1969, and Conventions "Vienna" on Diplomatic Relations of 1961 and relations Consulate in 1963 which do not permit any foreign courts to sue another state, which It puts the law in a flagrant violation of international law, let alone oppose blatant agreement with the United States signed with the United Nations regarding the immunity of States and their property in 2004, a continuation of previous agreements in this regard.

Also exceeds the so-called Justa, the International Bill of Human Rights, which prohibits extension of crime is the perpetrator, crime and personal punishment for those who committed the unlawful act, it is not entitled under that load state criminal liability, under the pretext that one of its nationals committed a crime I believe that the issuance of Justa law closer to measure or political action goal extortion, the United Nations and the international community to take appropriate action, including re-balance the system of international relations and the principles of sovereignty, which is the European Union to reject the law called and considered contrary to the principles of the United Nations and the principles of equality, and it was the Crown Prince, His Royal Highness Prince Mohammed bin Nayef has said that the target is clear and undisputed ... but it is important to fortify ourselves as much as possible.

And us at the above we demand to take measures to avoid the application of this law procedures, taking into account the seriousness of their impact on the equality and sovereignty of States, the basic principles of international relations also requires it serious pause for review and to develop treatments and solutions that will repeal this unjust law It also requires serious pause for review and to develop

treatments and solutions that will repeal this unjust law and us on the above, we would like to propose the following:

First: Ask the US Congress to abolish this law

Second: the appeal to this law (Justa) in front of the American Constitutional Courts

Third: make a complaint to the United Nations on Justa law because he assaulted the laws and conventions and norms of international law and the United Nations are legally responsible for the defense of international law and international conventions.

Fourth: the United Nations demand the formation of an international commission of inquiry into the events of 9/11 from September 2001 to find out who is behind this terrorist act and submit to international justice as a prelude to punish her.

Over God grants success

JASTA KANUNUNUN “HUKUKUN GENEL İLKELERİNE” AYKIRILIĞI

Av.Cüneyt Toraman¹

ÖZET

Milletlerarası hukuk, Birleşmiş Milletlerin kurulmasından önce ve kurulmasından sonra olmak üzere iki döneme ayrılmaktadır. Birinci dönem, devletlerin kendi aralarında imzalamış oldukları sözleşmelere ve örf ve adet hukukuna dayanan evreyi, ikinci dönem ise dünyadaki bütün devletlerin çatı kuruluşu BM hakemliğinde, uyuşmazlıkları çözecek uluslararası mekanizmaların devreye girdiği evreyi ifade etmektedir. BM Statüsü, **Devlet dokunulmazlığı, Diplomatik ve Konsolosluk dokunulmazlığı** ve **Uluslararası örgütlerin dokunulmazlığı** olmak üzere, üç temel esasa dayanmaktadır. Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA), milletlerarası hukukun temel esaslarını tahrip eden, hukukun yerine gücü ikame eden bir anlayışın ürünüdür. Bu kanun, sadece milletlerarası hukukun temel ilkelerini değil, “hukukun genel ilkelerinin” de ihlali anlamına gelmektedir. Bu kanunun etkileri, sadece iki devletle (ABD – Suudi Arabistan) sınırlı kalmayacak, domino etkisi yaratacak, başka devletleri de etkileyecektir. Güçlü olan devletler, (aynen Jesta kanununda olduğu gibi) haklı olduğunu düşündüğü konularda, zayıf olan devletler üzerinde baskı kurmaya, hakkını zorla almaya kalkacak, bu da büyük bir kaosun fitilini ateşleyecek, **milletlerarası hukukun sonu** olacaktır.

Bir Demokrat ve bir Cumhuriyetçi senatör tarafından hazırlanan, **11 Eylül saldırılarında** hayatını kaybedenlerin ailelerine, bu terör saldırısından sorumlu olan devlet (veya devlet yetkilileri) aleyhine dava açma imkanı veren “yasa tasarısı”, (2016) Mayıs ayında senatoda kabul edilmişti. Senatoda kabul edildikten sonra, Temsilciler Meclisine sunulmuş, burada da kabul edilmişti. Başkan Obama’nın vetosu üzerine, Temsilciler Meclisinde **ikinci kez** oylanmış ve yapılan oylamada yasa, büyük bir çoğunlukla kabul edilerek (Başkanın veto

¹ UHUB, Türkiye Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi, İstanbul Barosu Avukatı

yetkisi olmadığından) yasalaşmıştır. ABD bu yasayla, 11 Eylül terör eyleminden mağdur olan vatandaşlarına, bu eylemden sorumlu olan devlet veya devlet yetkilileri (Suudi Arabistan) aleyhine tazminat davası açma hakkı tanımıştır. ABD'nin, yerel mahkemelerde bir devlet aleyhine dava açma “devleti yargılama” yolunu açması, **domino etkisi** gösterecek, güçlü olan devletlerin daha zayıf devletler aleyhine dava açmalarının yolunu açacaktır. Haklı olanı değil güçlü olanı üstün tutan bu yasa, “**küresel barış**” ve “**insanlığın geleceği**” açısından ciddi bir tehdit oluşturacaktır. Bu tehlikeli gidişi durdurmanın yolu, öncelikle, bu konuyu dünya gündemine taşımak, “bütün yönleriyle” ele almak, güçlü bir kamuoyu oluşturmaktır! Bu çalışmamızda, Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasasını (JASTA), **hukukun genel ilkeleri** açısından değerlendirmeye çalışacağız.

I)-MİLLETLERARASI HUKUKUN KAYNAKLARI:

1)-ANDLAŞMALAR:

Milletlerarası hukukun ana kaynağı, (egemen eşit) **devletlerin**² kendi özgür iradeleriyle taraf oldukları ve imzaladıkları uluslararası sözleşmelerdir. Milletlerarası hukukun kurallarının, devletlerin kendi özgür iradeleriyle imzalanan sözleşmelerden meydana gelmesi, devletlerin egemen eşitliğinin de güvencesini oluşturmaktadır. Yani milletlerarası hukukun temeli, zorlamaya/baskıya değil, devletlerin özgür iradelerine dayanmaktadır. Devletlerin egemenlik yetkisi, bazı hallerde (insan hakları mahkemesi, uluslararası ceza mahkemesi, gibi) sınırlamaya maruz kaldığı bilinmekte ise de, bu sınırlamaların, devletlerin kendi istek ve iradeleriyle gerçekleştiğini belirtmek gerekir. Devletlere belli bir konuda tavsiyede bulunabilmek ve zorlayabilmek için, o devletin (imzaladığı bir sözleşme ile) o konuda belli bir taahhüt altına girmiş olması gerekmektedir.

2)-DİĞER KAYNAKLAR:

² **Devlet**, milletlerarası hukukun konusu, öznesi, kurucu unsuru olup, **insan topluluğu** (population; Staatsvolk), **ülke** (territory; territoire; Staatsgebiet), **siyasal otorite** (government; gouvernement; Staatsgewalt) ve **egemenlik ya da bağımsızlık** olmak üzere, dört ana unsurdan meydana gelmektedir.

Milletlerarası hukukun temel esasları, egemen eşit devletlerin, özgür iradeleri ile imzalayacakları sözleşmelere (sözleşme hükümlerine) dayanmakta ise de, sözleşmelerle düzenlenen alanlar oldukça sınırlıdır. Boşluk olan alanların, sözleşmelerle doldurulması, devletlerin ortak bir mutabakata varmalarını, bu da oldukça uzun bir süreyi gerektirmektedir. Sözleşme ile düzenlenen alanlarda bile, unutulmuş veya gelişmeler sonucunda boşluklar ortaya çıkmakta, bu boşlukların doldurulması gerekmektedir. Sözleşmelerle düzenlenmeyen bu boşluklar, (diğer hukuk branşlarında olduğu gibi) doldurulmaya çalışılmaktadır. Bunları, şu şekilde sıralayabiliriz;

a)-Teamül ya da Örf ve adet: Milletlerarası hukukta teamül ya da örf ve adet, devletlerin uymakla yükümlü olduğu davranış ve eylemleri ifade eder. Böyle bir kuralın varlığından söz edebilmek için, maddi unsur (devlet uygulamaları) ve manevi unsur (böyle bir kuralın mevcut olduğu ve uyulmadığında belli bir yaptırımla karşılaşacaklarına dair inançları)dır.

b)- Milletlerarası Hukukun Genel İlkeleri: İyi niyet, ölçülülük, ahde vefa, sonraki hukuk öncekini ortadan kaldırır-lex posterior-, adil yargılanma vs. sayabiliriz.

c)-Yargı ya da hakemlik kararları: (içtihad) (ATAD vs.): Uluslararası Adalet Divanı Statüsü 38-1-de hükmü, Divanın, uluslararası andlaşma, örf ve adet ve genel hukuk ilkelerini inceleyip önüne getirilen uyuşmazlıkla ilgili bir düzenleme bulamaması durumunda, yardımcı kaynak olarak yargı kararları ve doktrine başvurulabileceğini düzenlemektedir.

d)-Bilimsel görüşler (Doktrin): Milletlerarası hukuk konusunda bilimsel görüşler, milletlerarası hukukun yardımcı kaynakları arasında yer almaktadır.

e)-Uluslararası Kuruluşların Kararları: Birleşmiş Milletler kararları ve Güvenlik Konseyi kararları, milletlerarası hukukun yardımcı kaynaklar arasında yer almaktadır. Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, Amerika Devletler Topluluğu, Afrika Birliği gibi, **Bölgesel kuruluşların** verdiği kararlardan da yardımcı kaynak olarak yararlanılmaktadır.

DEĞERLENDİRME:

I)-MİLLETLERARASI HUKUK İLKELERİ AÇISINDAN:

Devletler arasındaki ilişkileri düzenleyen Milletlerarası hukuk, belli ilkeler üzerine inşa edilmiştir. Devletler arasındaki uyuşmazlıklar ve sorunlar, **bu ilkeler üzerinden** çözümlenmeye çalışılmaktadır. Cogens: “devletlerin aykırı davranamayacakları temel uluslararası hukuk kuralları ile ilgilidir. Bu kurallar ve ilkeler **emredici norm** ya da **jus cogens** niteliğine sahiptir. Bu kategori, 1960’ların sonunda, uluslararası bir antlaşmalar hukuku için yürütülen çok taraflı müzakereler Viyana Antlaşmalar Hukuku Sözleşmesi ile sonuçlandığında ortaya çıkmıştı. Sözleşmenin 53.maddesine göre, bir emredici norm “bir bütün olarak devletlerin uluslararası toplumunun kabul ettiği ve tanıdığı, kendisine aykırı davranılmasına izin verilmeyen ve ancak aynı nitelikte olan daha sonraki genel bir uluslararası hukuk normu ile değiştirilebilecek olan normdur.” “Emredici kurallar tıpkı erga omnes kurallar gibi devletler için, iradeleri olmasa ve hatta iradelerine aykırı olsa bile bağlayıcıdır.”³ “Emredici kurallar, iç hukukta, **hukuk kişilerinin sözleşme ile aksini kararlaştıramayacakları** ve kesin olarak uygulamak zorunda oldukları hukuk kurallarını ifade etmektedir . “Uluslararası hukukta emredici kural” yaklaşımı, **iç hukuktan esinlenerek** oluşturulmuştur. Viyana Andlaşmalar Hukuku Sözleşmesi ile düzenlenmeden önceki yıllardan beri olagelen bir uygulamadır. Ahlakî olmayan yükümlülüklerin andlaşma konusu olamayacağı, uluslararası hukukun da en bilinen teamül kurallarından birisidir.” “Emredici kurallar yasadan, genel ahlak ve adaptan, kamu yararı düşüncesinden ya da hukukun genel ilkelerinden doğabilir. Sınıflandırmak gerekirse bunlar, belli konulara ilişkin emredici kurallar ile sözleşme özgürlüğünü sınırlayan genel ilkelerdir.”⁴

³ **Ulrich K. PREUB** (*Free University Berlin em. Hukuk ve Politika Profesörü; Hertie School of Governance, Berlin Hukuk ve Politika Profesörü. Çev. Aydın ATILGAN*), Devletlerin Eşitliği ve Anayasal Bir Küresel Düzendeki Anlamı, Preuß / Hacettepe Hukuk Fak. Derg., 1(1) 2011, 131–150, shf.144

⁴ **Dr.İrem KARAKOÇ**, (Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Türk Hukuk Tarihi Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi), Uluslararası Hukukta Emredici Kural

(1) Milletlerarası genel hukuk ilkeleri, (2) Devletlerin egemen eşitliği ilkesi, (3) Tehdit veya güç kullanmama ilkesi, (4) Sınırların dokunulmazlığı ilkesi, (5) Devletlerin toprak bütünlüğü ilkesi (bağımsızlık), (6) Uluslararası anlaşmazlıkların barışçıl çözümü ilkesi, (7) İç işlerine karışmama ilkesi, (8) İnsan haklarına saygı ilkesi, (9) Halkların ve ulusların kendi kaderini tayin ilkesi, (10) Uluslararası taahhütlerin iyi niyetle uygulanması ilkesini sayabiliriz.

Bu ilkeler, milletlerarası hukukta kabul gören temel prensiplerdir. Bu ilkelerin her biri, tarihi süreç içinde gelişmiş, benimsenmiş, sözleşmelere konu olmuş, çok sayıda olayda uygulanmış, günümüzdeki milletlerarası hukukun temellerini oluşturmaktadır. Bu ilkelere uymayan veya ihlal eden devletler, milletlerarası hukukun ilkelerini (**dünya anayasasını**) çiğnemiş olacaktır.

II)-HUKUKUN GENEL İLKELERİ AÇISINDAN:

Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA), sadece milletlerarası hukukun genel esaslarına değil, **hukukun genel ilkelerine de** aykırıdır. Hukukun genel ilkeleri, hukukçular tarafından, farklı tasniflere tabi tutulmakla birlikte; Hakkın kötüye kullanılmaması ilkesi, Adaletten kaçınmanın yasaklanması, Ayırım gözetmeme ilkesi, Hakça ilkeler (Hakkaniyet), Kazanılmış haklar ilkesi, genel kabul gören ilkelerin en önemlilerindedir. Bu ilkeler, milletlerarası hukuk açısından kabul gören ilkelerdir.

Burada, Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA) hakkında, hukukun genel ilkeleri (İyi niyet esasları, Sorumluluk hukuku, Ceza Hukuku, Yargılama hukuku, İnfaz hukuku, vs.) açısından değerlendirme yapılacaktır.

1)-İYİ NİYET İLKELERİ AÇISINDAN:

Milletlerarası hukukun temelini (devletlerarasındaki) sözleşmelere dayandığını belirtmiştik. Sözleşmelere ilişkin genel hukuk ilkeleri, devletlerarasındaki sözleşmeler için de geçerlidir. İyi niyet, hukukun temel ilkelerinden biridir. Taraflar, haklarını, iyi niyet esasları

çerçevesinde kullanmak zorundadır. İyi niyet, somut olayın özelliklerine göre belirlenmektedir. Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA), ABD'nin taraf olduğu (imzaladığı) uluslararası sözleşmelere ve bu sözleşmelerde benimsenen egemenlik ilkesine, eşitlik ilkesine, iç işlerine karışmama ilkesine, dostane çözüm ilkesine, cezaların şahsiliği ilkesine, adil yargılama ilkesine, vs. açıkça aykırıdır. Hakların ve yetkilerin kullanılmasında iyi niyet esas olduğundan, bu yasa, iyi niyet esaslarına aykırıdır.

2)-CEZA HUKUKU İLKELERİ AÇISINDAN:

Cezaların Şahsiliği İlkesi bakımından: Ceza hukukunun temel ilkelerinden biri **cezaların şahsiliği** ilkesidir. Bu ilke, hukuki (tazminat) ve cezai sorumluluğun, suçu işleyene ait olduğu anlamına gelmektedir. **11 Eylül eylemi**, herhangi bir devletin başka bir devlete karşı **askeri güç kullanması değil**, (uluslararası sözleşmelerde tanımlanan) terör örgütlerinden birinin, **terör eylemidir**. Dünyanın birçok ülkesinde, pek çok terör örgütü, binlerce terör eylemi ve terör saldırısı gerçekleştirmektedir. Dünyada hiç bir ülke, bu güne kadar, terör örgütlerinin gerçekleştirdikleri terör eylemlerinden dolayı, bazı devletlerin bu örgütlere destek verdiğini iddia etmiş ise de, bu devletlerin (hukuki veya cezai açıdan) sorumlu olduğu yönünde bir iddiada bulunmamıştır. Teröristlerin vatandaşlık bağından hareketle, (vatandaşlık bağı olan) devletleri sorumlu tutmayı da düşünmemiştir. New York'taki 11 Eylül terör saldırısına katılanlar içinde, Suudi Arabistan vatandaşlarının olması, (sırf tabiiyet bağı nedeniyle) Suudi Arabistan devletinin sorumlu tutulabileceği anlamına gelmez. Bu saldırıdan dolayı Suudi Arabistan'ın sorumlu tutulabilmesi için, doğrudan doğruya Suudi Arabistan devletinin yönetici kadrolarının böyle bir karar alması, terör eylemi yapacak olanları (kendisinin) belirlemesi ve terör eyleminin gerçekleşmesine katkıda bulunmuş olması gerekir. Senatoda ve Temsilciler meclisinde oylanan ve kabul edilen yasada, 11 Eylül terör eylemini, hangi devletin veya devletlerin planladığı ve katıldığı yönünde herhangi bir kanıt sunulmadığı gibi, bu yönde bir iddia dahi bulunmamaktadır.

11 Eylül 2001 Terör Eyleminin Faili Bakımından: JASTA yasası, 11 Eylül terör saldırısından sorumlu olanların araştırılmasını ve sorumlu olduğu tespit edilecek kişiler aleyhine dava açılmasını değil,

(başta Suudi Arabistan olmak üzere) belli devletleri hedef göstermektedir. ABD Senatosu ve Temsilciler Meclisi, 11 Eylül saldırısından mağdur olan ABD vatandaşlarının bu terör eyleminden sorumlu olanlar (Suudi Arabistan kastediliyor) aleyhine dava açmasını sağlayacak böyle bir yasayı kabul ettiğine göre, (yasaya temel teşkil eden) “11 Eylül terör saldırısını” kimin veya kimlerin yaptığını **kesin olarak** ispat etmesi gerekmez miydi? 11 Eylül terör saldırıları bugüne kadar aydınlatılamamıştır. Daha da ötesi, bu terör eylemini planladığı/organize ettiği öne sürülen Usame Bin Laden ile ABD’nin iyi ilişkiler içerisinde olduğu ve Laden’in CIA ile bağlantılı olduğu öne sürülmektedir.⁵ 11 Eylül terör saldırısından bugüne kadar, uluslararası bir organ tarafından, bu terör saldırılarının arkasında, hangi devletin veya devletlerin olduğu konusunda bir araştırma veya tespit yapılmamıştır. ABD de, bu terör saldırısını takiben, hiçbir zaman Suudi Arabistan’ı suçlamamış, **Afganistan’ı ve Irak’ı** hedef göstermiştir. Bu saldırıdan kısa bir süre sonra, (Suudi Arabistan’a değil) Afganistan’a asker çıkarmıştır. Daha sonra Irak’ı işgal etmiştir. ABD Başkanı Bush bu müdahale için, “önleyici meşru müdafaa”⁶

⁵ Bin Ladin ve Amerika ilk defa, SSCB'nin Afganistan'da yürüttüğü operasyonlara karşı birlikte hareket ettiklerinde temas etmişlerdir. Bu temasın sonrasında neler yaşandığının kesin bir kanıtı yoktur. Ancak geçmişe dayanan bir Amerika-Ladin ilişkisi olduğu inkar edilemez. Ladin bir CIA ajanı mıydı? 11 Eylül terör saldırılarında kullanılan yöntem, terör saldırılarından önce ve bu saldırıdan sonra gerçekleşen olaylar, böyle bir saldırının, çok daha profesyonel bir ekibin parmağı olduğu yönündeki kuşkuları artırmaktadır.

⁶ **Önalıcı meşru müdafaa** kavramı ile **önleyici meşru müdafaa** kavramı birbirine karıştırılmamalıdır. Önalıcı meşru müdafaa terimi İngilizce'deki preventive self-defense ya da bazı yazarların farklı ifadesi ile preemptive self-defense kavramlarının tercümesidir. Bu kavram 2002 Mayıs konuşmasında ABD Başkanı Bush'un Irak'a yapılan askeri müdahaleyi meşrulaştırmak için kullanması nedeniyle **Bush doktrini** olarak da anılmaktadır. Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın 51. maddede yer alan meşru müdafaa önleyici İngilizce'de anticipatory self-defense olarak ifade edilen meşru müdafaa kavramını da kapsar. Ezcümle önleyici meşru müdafaa doktrinde kabul görürken, **önalıcı meşru müdafaa hakkındaki ağırlık görüşü 51. mad denin suiistimali olduğu cihetindedir.** (Dr. Selman ÖĞÜT, (Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Hukuk Anabilim Dalı), *Egemen Eşitlik Prensiplerine Modern Uluslararası Hukuk Açısından Bir İstisna Hali Olarak Yaklaşma*, MÜHF – HAD, C. 19, S. 3 shf.158, 58 nolu dipnot)“

kavramını kullanmış ise de, bu gerekçe kabul görmemiştir. Terör eyleminden, Afganistan'ı ve Irak'ı sorumlu tutan ABD'nin, terör eyleminden 15 yıl sonra, Suudi Arabistan'ı da sorumlu göstermeye çalışması, bu yasanın, kendi içerisinde dahi tutarsız ve çelişkili olduğunu göstermektedir. ABD, 11 Eylül terör eylemiyle ilişkisi irtibatı belli olmayan bir olayla ilgili olarak, oylama yapmakta, yasa çıkarmaktadır.

3)-SORUMLULUK HUKUKU İLKELERİ AÇISINDAN:

Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA), sorumluluk hukukunun genel ilkelerine de aykırıdır. Adalet Yasası (JASTA), 11 Eylül 2001 terör eyleminde zarar gören vatandaşların maruz kaldığı zararların, **başka bir devlet tarafından** tazmin edilmesini öngörmektedir. Oysa devletlerin vatandaşlardan topladığı vergiler ile yerine getirmekle yükümlü olduğu hususların başında vatandaşların **güvenliği** gelmektedir. Vatandaşlarının güvenliğinden (güvenliği sağlayamamasından) devlet sorumludur. Herhangi bir ülkede, **terör eylemlerinden zarar görenlerin** zararını, (o zararın meydana geldiği) devlet tazmin etmekle yükümlüdür. Devletin bu yükümlülüğü, devletler tarafından da kabul görmektedir. Terör eylemlerine en çok maruz kalan ülkelerden biri olan Türkiye'de de yasama organı ve mahkemeler de, terör eylemlerinden mağdur olanların zararlarını, devletin tazmin etmesi gerektiğini (sorumlu olduğunu) kabul etmektedir.⁷ Terör eyleminin gerçekleştiği ülke, terör eyleminden zarar görenleri, terör eylemini gerçekleştiren **teröristlerden** veya **bu teröristlerin vatandaşı olduğu ülkeden** tazmin etmelerini isteyemez. Sorumluluk hukukunun ilkeleri bakımından, 11 Eylül terör saldırısında meydana gelen zararlardan da (teröristlerin tabiiyetine bakılmaksızın) ABD sorumludur. ABD yasama organınının, böyle bir yasa çıkarması, ABD'nin, vatandaşlarına karşı, terör saldırılarından

⁷ Türkiye'de, yasama organı (TBMM), **terör eylemlerinden zarar görenlerin** mağduriyetlerini gidermek için birçok yasa çıkarmıştır. 2 Temmuz 1993 yılında **Sivas'ta** ve 5 Temmuz 1993 yılında **Başbağlar köyünde** meydana gelen katliam nedeniyle, bu olaylarda vefat edenlerin mirasçıları, devletin hizmet kusuru (güvenliği sağlayamama) nedeniyle, tazminat davası açmışlar, Sivas idare mahkemesi, davanın kabulüne karar vermiş, Danıştay da yerel mahkeme kararlarını onamıştır.

dođan sorumluluđunu ortadan kaldırmaz. ABD yerel mahkemeleri, 11 Eylül terör saldırısından dolayı meydana gelen zarardan ABD'nin sorumlu olması ve ABD'nin tazmin yükümlülüđünden hareketle, **davacının yanlış kişiyi hasım göstermesi** (husumet) nedeniyle, davanın reddine karar vermesi gerekmektedir.

4)-YARGILAMA HUKUKU İLKELERİ AÇISINDAN:

ABD'nin yasama organının çıkardığı Jesta yasası, **yargılama hukukunun** temel ilkelerine de aykırıdır. Bu yasa, “terör destekçisi” olarak ilan edilmeyen devletlere (ve devlet yetkililerine) karşı da benzer suçlarla ilgili olarak Amerikan mahkemelerinde tazminat davası açma imkanı vermektedir. Yasa metninde, 11 Eylül terör saldırıları ve **Suudi Arabistan ismen zikredilmese** de bu girişimin başta gelen hedefinin, Suudi Arabistan'ı 11 Eylül terör saldırıları bağlamında köşeye sıkıştırmak olduđu herkesin malumudur. Nitekim Adalet Yasası'nın kabulünden bir gün sonra, 11 Eylül terör saldırılarında eşini kaybeden bir Amerikan vatandaşı, bu terör eyleminde Suudi Arabistan'a parmağı olduđu iddiasıyla bu devlete karşı dava açmıştır. New York ve çevresinde yaşayan binlerce mağdur yakınlarının, benzer başvuruda bulunması muhtemel görünüyor. Bu yasaya istinaden, 11 Eylül terör saldırılarıyla ilgili olarak, başka devletlere ve yetkililerine de dava açılması söz konusu olabilecektir.

Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA)'nda, belli bir devletin adı zikredilmese dahi, 11 Eylül terör saldırısından mağdur olanların, (yasayı çıkaran iradenin arzuları istikametinde) Suudi Arabistan devleti (veya yetkilileri) aleyhine dava açması durumunda, bu dava, yargılama hukukunun evrensel ilkelerinin tamamını ihlal etmiş olacaktır.

Yargı Bađışıklığı: Hukuk davası (Tazminat davası) söz konusu olduğuna göre, mahkemenin ilk incelemesi gereken husus **yargı yetkisi** olmalıdır. Herhangi bir devletin (mahkemelerinin) yargı yetkisi (bađlı bulunduđu ülkenin) **egemenlik alanıyla** sınırlıdır. Bir ABD vatandaşının, bir devlet aleyhine dava açması halinde, yerel mahkeme, davalının devlet olması ve yargı bađışıklığına sahip olması nedeniyle, (yargı yetkisine sahip olmadığından) davayı reddetmesi gerekmektedir. Milletlerarası özel hukukta, devletlerin **özel hukuk**

ilişkilerinden kaynaklanan eylem ve işlemleri, yargı bağımsızlığına tabi değil ise de, somut olayda, (davalı devlete ait otomobille trafik kazası, kira akdinden kaynaklanan uyuşmazlık gibi) özel hukuk ilişkisinden kaynaklanan bir uyuşmazlık olmadığı açıktır.

Yargılama Yetkisi: Muhakeme, davacı ve davalı, iki taraf arasındaki uyuşmazlığı çözme faaliyeti olup, hangi mahkemenin yetkili olduğu uluslararası sözleşmelerle belirlenmiştir. Söz konusu sözleşmede, taraflar, gerçek ve tüzel kişilerle sınırlı olup, devletin taraf ehliyeti kabul edilmemiştir. Böyle bir düzenleme olmadığı için, yargılamanın hangi mahkemede yapılacağı konusunda, davanın taraflarının mutabakatı olması gerekmektedir. Davalı devletin, ABD'nin egemenliğini ve bu ülkenin mahkemesinin yargılama yetkisini kabul etmeyeceği açıktır. Davalı devletin, ABD devletinin mahkemelerinin yargılama yetkisini kabul ettiğine dair açık bir onayı olmadığı halde yargılamaya devam etmesi, yargılama yetkisinin gasp edilmesi anlamına gelecektir. Kendi kendini yetkili kılan bir mahkemeyi, korsan mahkeme olarak nitelemek gerekir.

Yargı otoritesi: (Yargılama hukuku bakımından) Eşit taraflar arasındaki uyuşmazlığı çözmekle yükümlü olan Mahkemenin, (taraflar üzerinde otorite sağlayabilmesi ve yargılama yapabilmesi için) davanın **taraflarının üstünde bir otoriteye**, “üstün bir pozisyonda” olmasını gerektirmektedir. Somut olayda, davanın taraflarından biri/davacı sivil vatandaş olsa da, gerçekte davacının arkasında ABD olduğuna ve davalı da bir devlet olduğuna/olacağına göre, bu davaya, (davanın taraflarından birinin mahkemesi değil), her iki devletin de otoritesini kabul ettiği, devletler üstü, **uluslararası bir mahkeme** bakabilir. Suudi Arabistan, egemenlik hakkından vazgeçmediğine ve bu hakkını uluslararası başka bir kuruma da devretmediğine göre, ABD mahkemeleri, başka bir devleti yargılayamaz! Davacı tarafın yanında olan (tarafı), yerel bir mahkemenin yargılama yapması, yargılama hukukunda tarafların eşitliği ilkesini çok ağır bir şekilde ihlal etmiş olacaktır.

Mülklik Prensibi: Davanın konusu tazminat davası olduğuna göre, mahkemenin görev sorunu ortaya çıkacaktır. Görev hususu, kamu düzenine ilişkin olup, mahkemelerin, karşı tarafın itirazına gerek olmaksızın, kendiliğinden gözetmesi gereken hususlardandır.

Milletlerarası hukukta, mahkemelerin yetkisini belirleyen mülkîlik (ülke topraklarıyla sınırlı olması) prensibi, ABD için de geçerlidir.

Tarafsızlık: Yargılama hukukunda, adil yargılamanın ön şartı, mahkemenin tarafsız ve bağımsız olmasıdır. Mahkemenin tarafsız olması, **davanın taraflarına eşit mesafede olması** demektir. Eğer mahkemenin, davanın taraflarından biri ile yargılamanın sonucunu etkileyecek ölçüde bağı (yakınlığı) var ise, mahkemenin tarafsızlığından söz edilemez. O mahkemenin, davadan elini çekmesi gerekir. Somut olayda, yargılamayı yapacak olan mahkemenin, davacının tarafında olduğu açıktır. Mahkemenin tarafsızlığından söz etmek imkansızdır. Mahkemenin taraflı oluşu, yargılamayı baştan sakatlayacağı için, mahkemenin, yargılamaya başlamaması gerekir.

Eşitlik: Yargılama hukukunda, “adil yargılamanın” temel esaslarından biri de, **davanın tarafları arasında** tam bir eşitlik olması, davanın her iki tarafının da, aynı haklardan eşit olarak yararlanmasıdır. Yargılama hukukunda davanın taraflarının, aynı hak ve yükümlülöklere sahip olmasına, **silahların eşitliği prensibi** de denilmektedir. Somut olayda, davanın taraflarından biri (davacı) doğrudan doğruya ABD'nin himayesinde, davalı ise, (yargılama dahi başlamadan) ABD tarafından (yasayla) suçlu ilan edilmiştir. Davanın tarafları arasındaki bir eşitlikten söz etmek imkânsızdır.

Taraf Teşkili: Yargılama hukukunun en temel esaslarından biri, **taraf teşkilidir**. Bir davada iki taraf olmadan yargılama olmaz. Davalıya tebligat işleminin mahkeme tarafından yapılması gerekmektedir. Davanın taraflarından birinin (ABD vatandaşı davacının) hazır edilmesinde bir sorun bulunmamaktadır. Davanın diğer tarafı (davalısı) devlet olduğuna göre, mahkeme, (duruşmaya davet için) bu devlete tebligat gönderebilir mi? Devlete yapılacak tebligatın “**diplomatik kanallarla**” yapılması gerekmez mi? Mahkeme, kendisini, devlete tebligat göndermeye yetkili görmesi halinde, bunun hukuki dayanağını göstermesi gerekmez mi? Yerel mahkemelerin böyle bir yetkisi olmadığından, (devletin açtığı veya devlet aleyhine açılan davalarda yargılama yetkisine sahip olmadığından) devlete tebligat da göndermemesi gerekir.

Savunma: Adil yargılamanın ana unsurlarından biri de savunmadır. Savunma yoksa yargılamadan da söz edilemez. Yerel bir mahkeme, (eşit) egemenlik hakkına sahip olan bir devleti nasıl yargılayacaktır? Davalı olarak gösterilen devletin, (egemenlik hakkından vazgeçip) başka bir devletin egemenliğini kabul etmesi düşünülemeyeceğine göre, Mahkeme, taraflardan biri olmadan, savunmasını dahi alamadan, nasıl “yargılama” yapacaktır? Davacı tarafın yanında olan (tarafli), yerel bir mahkemenin yargılama yapması, yargılama hukukunda tarafların eşitliği ilkesini çok ağır bir şekilde ihlal etmiş olacaktır.

İspat Hukuku: Yargılama hukukunun temel esaslarından biri de, uyuşmazlığın, **davacı ile davalı arasında** olmasıdır. Mahkemenin, (yetkisi olmamasına rağmen) davalı devlete, tebligat gönderdiğini ve davalı devletin de, mahkemenin yargılama yetkisini tanımadığını ve yargılamaya katılmadığını varsayalım. Davaya cevap vermeyen ve duruşmaya da katılmayan davalı, davacının iddialarını (davayı) inkar etmiş sayılacağı, davaya cevap vermemekle, davacının iddiasını reddetmiş sayılacağına, “menfi bir durumun ispatı”⁸ ile yükümlü tutulamayacağına göre, 11 Eylül terör saldırılarının, davalı (Suudi Arabistan) tarafından gerçekleştirildiğini ispat yükümlülüğü davacıya ait olacaktır. Davacı, 11 Eylül terör saldırısını Suudi Arabistan’ın talimatıyla gerçekleştiğini nasıl kanıtlayacaktır? Terör eylemini gerçekleştirenler ile Suudi Arabistan (devleti) arasında “illiyet bağı” nasıl kuracaktır? Terör eylemlerini gerçekleştirenlerin vatandaşlığı, vatandaşlık bağı ile bağlı olduğu devletin sorumlu olmasını gerektirmediğine göre, bu devletin terör eylemiyle ilişkisini ispat etmesi gerekecektir. Mahkeme, bu ilişkiyi saptayabilmek için, Suudi Arabistan devletinin, güvenlik birimlerinin (istihbarat ve ordu dahil) bütün kayıtlarını incelemeye mi alacaktır? Bu kayıtların mahkemeye getirilmesinin zorluğu karşısında, bu bilgi ve belgeleri yerinde (Suudi Arabistan) incelemek için, “naib hakim” mi tayin edecektir? Suudi

⁸ Yargılama hukukunda, (inkar edilen) **olumsuz bir durumun ispatı** mümkün olmadığından, ispat yükü, karşı tarafa geçmektedir. Örneğin, bir kişinin, hırsızlıkla suçlanması durumunda, hırsızlıkla suçlanan kişi, hırsızlık yapmadığını ispatla yükümlü tutulamaz. Hırsızlık eylemini, (hangi tarihte, hangi saatte, nerede, nasıl yaptığı, kimden ve neyi çaldığını) iddia edenin ispat etmesi gerekmektedir. Somut olayda, Suudi Arabistan’ın, olumsuz bir durumu ispatı mümkün olmadığından, ispat yükü karşı tarafa (davacı tarafa) geçmektedir.

Arabistan'ın, naib hakimın yetkisini tanımaması ihtimaline binaen, yerinde incelemeye, (askeri) özel kuvvetler eşliğinde mi gidecektir? Bilirkişi incelemesi gerektiğinde, bilirkişileri hangi ülke vatandaşları arasından tayin edecektir? Mahkeme, davacının tarafında (tarafalı) olurken, bilirkişiyi de, tarafalı (ABD vatandaşları arasından) mı seçecektir?

Özetle, eşit devletlerarasındaki bir uyuşmazlığın, (eşit statüde bulunan) devletlerden birinin yerel mahkemesinde görülmesi yönünde yapılan düzenleme, milletlerarası hukuk açısından “yok” hükmündedir. Bir devletin kendi ülke sınırları içindeki uyuşmazlıklarda, (hukuki anlamda taraflarla eşit durumda bulunan, kamu yetkisine ve gücüne sahip olmayan) çıkar amaçlı suç örgütlerinin (Mafya'nın) yasa dışı yargılama yapmasıyla veya alacaklı olduğunu iddia eden birinin, borçludan alacağını tahsil etmek amacıyla bu kişiye baskı uygulaması (zor kullanmasıyla) ile eşdeğerdedir. Birinci örnek korsan bir mahkemeyi, ikinci örnek ise ihkakı hakkı (hakkını zorla alma) ifade etmekte olup, her ikisi de gayrı meşrudur!

5)-İNFAZ HUKUKU İLKELERİ (İLAMIN İNFAZI) AÇISINDAN:

ABD yerel mahkemelerinin, ABD yasama organının çıkarmış olduğu yasaya istinaden (egemen) bir devlet aleyhinde yapacağı yargılama, yargılamanın temel ilkelerine açıkça aykırı olduğu gibi, yargılama sonunda vereceği kararın infazı da benzer sorunlarla karşı karşıyadır. Mahkeme kararlarının infazı, devlet otoritesini (gerektiğinde borçluya karşı güç kullanmayı) gerektirmektedir. Somut olayda, mahkemenin, Suudi Arabistan devletini tazminata mahkum etmesi durumunda, mahkeme kararının infazı için, Suudi Arabistan aleyhine “güç kullanabilmesi” gerekir. Mahkeme kararlarını infaz etmekle görevli icra daireleri, borçlunun direnmesi durumunda, **yerel güvenlik görevlilerinden** (polisten) yardım talep edebilir. Mahkeme ilamında (kararda) borçlu, (gerçek veya tüzel kişi olmadığına) devlet olduğuna göre, yerel güvenlik teşkilatının görev alanı (mülkilik esaslarına göre) ülke topraklarıyla sınırlı olduğuna göre, borçluya/devlete karşı güç

kullanması imkansızdır.⁹ Ülke sınırlarının dışındaki devletlerle ilgili sorunlarda, milletlerarası hukuk kurallarının uygulanması gerekir. Milletlerarası hukukta, sınırlı sayıda istisnalar hariç, bir devletin başka bir devlete güç kullanması yasaklanmıştır.

III)-UYGULAMA ÖRNEKLERİ:

Bir devlet (yerel) mahkemesinin, bir devlet aleyhine dava açması durumunda, bu dava, devletin egemenlik hakkı ve yargı bağımsızlığı nedeniyle kabul görmez.

Türk Mahkemeleri, devlet aleyhine açılan iki ayrı davada, davanın reddine karar vermiştir. **Bu davalardan biri**, İran-İrak savaş sırasında açılan bir davadır. Davacı, kendilerine ait tankerin İran'dan petrol yüklü şekilde Basra Körfezine seyir halinde iken, Irak'a ait savaş uçaklarının saldırısına maruz kaldığını, bunun neticesinde üç denizcinin öldüğünü ve tankerin de zarar gördüğünü ileri sürerek, uğranılan maddi ve manevi zararın Irak Arap Cumhuriyeti tarafından ödetirilmesini talep ve dava etmiştir. Mahkeme, davalı devletin yargılanamayacağını belirterek davanın reddine karar vermiş, Yargıtay¹⁰ yerel mahkeme kararını onamıştır. **Başka bir olayda**, T.C.Milli Savunma Bakanlığı, bakanlığa ait Meltem adlı hücumbot ile SSCB'ye ait Xacah adlı savaş gemisinin çarpışması sonucu meydana gelen haksız fiil sebebiyle SSCB aleyhine (Türkiye'de) dava açmış, yerel mahkeme, uluslararası hukukun tarihi gelişimi, uluslararası hukuk kavramları ve pozitif hukuk düzenlemeleri karşısında, yabancı

⁹ BM. Şartı m.2/4: "Tüm üyeler uluslararası ilişkilerinde gerek herhangi bir başka devletin toprak bütünlüğüne ya da siyasi bağımsızlığına karşı, gerekse Birleşmiş Milletlerin amaçları ile bağdaşmayacak herhangi bir biçimde **kuvvet kullanma tehdidine** veya **kuvvet kullanılmasına başvurmadan kaçınırlar.**"

¹⁰ Yargıtay 4.HD 17.03.1986 tarih E:1985-9190 K:1986-2436 "Milletlerarası hukukta yargı bağımsızlığı, milletlerarası hukukun öngördüğü ölçüde, bir devletin diğer bir devleti kendi mahkemelerinde yargılamamasını ifade eder. Yargı bağımsızlığının hukuki temeli, bir milletlerarası teamül kuralıdır. Bu suretle, yabancı devletin yargı bağımsızlığı, kapsamı ve çerçevesi bir milletlerarası hukuk kuralına dayanan bir dava engelidir." (YKD C:9 1986 shf.1271)

devlet aleyhine dava açılmayacağına karar vermiştir. Yerel mahkemenin bu kararı da, Yargıtay¹¹ tarafından onanmıştır.

Birleşik Krallıkta, R. V. Horseferry Magistrates Court ex parte Bennet Davasında, Bennet, kendisinin 1989 tarihli suçluların iadesi kanununa ve uluslararası hukuk düzenlemelerine aykırı şekilde Güney Afrika'dan İngiltere'ye getirildiğini iddia etmiş, Lordlar kamarası, yürütmenin, bir başka devlet nezdindeki hukuka aykırı ve uluslararası hukuk düzenlemelerini ihlal eder nitelikteki yetkilerini kötüye kullanma eylemi ile sorumluyu İngiliz mahkemeleri önüne getirilmesi sebebiyle, Mahkemenin de davaya bakmakta yetkisiz olduğuna karar vermiştir.¹²

Başka bir örnek de; İtalya yerel mahkemelerinde, Almanya aleyhine açılan davalarla ilgilidir. Bazı Yunanistan vatandaşları, Alman Devleti tarafından ikinci dünya savaşı sırasında işlenen uluslararası insani hukuk ihlallerinden zarar görenlerin zararlarının karşılanması amacıyla dava almıştır. Yunan mahkemelerince benzer gerekçelerle Almanya aleyhine verilmiş bulunan tazminat davası kararlarının İtalya'da tanınması ve tenfizini istemiştir. İtalyan Mahkemeleri, tazminat davalarının ve tanıma ve tenfiz taleplerinin kabulüne karar vermiş, Alman Devlet mülkü olan ve İtalya'da bulunan Villa Vigoni'ye haciz işlemi uygulamıştır. Almanya, İtalya'yı, uluslararası hukuku ihlali iddiasıyla Adalet Divanına şikayet etmiştir. Adalet Divanı, 3 Şubat 2012 tarihli Devletin yargısal bağımsızlıkları (Muafiyetleri) davasında, Devletin yargı bağımsızlığının, BM sözleşmesinin 2 paragraf 1 düzenlemesine dayandığını belirterek, devletlerin egemen eşitliği prensibinin uluslararası hukuk düzeninin en temel ilkelerinden biri olduğunu ifade etmiştir.

JASTA yasasının, ABD yerel mahkemelerinin başka devletler aleyhine dava açmasını öngören ilk yasal düzenleme olmadığını belirtmek gerekir. ABD'nin bu uygulaması yıllar öncesine dayanmaktadır. **Amerika Birleşik Devletlerinin,** benzer olaylarda,

¹¹ Yargıtay 4.HD 12.10.1987 tarih E:1987-7309 K:1987-7373 (YKD C:14 1988 shf.29)

¹² Prof.Dr.Yusuf Aksar, Teoride ve Uygulamada Milletlerarası Hukuk -1- Seçkin Yay. Ankara, 2015, 3.Baskı, Shf.276

milletlerarası hukukun ilkelerine aykırı kararlar verdiği görülmektedir. Birleşik Devletler Temyiz Mahkemesi, **Alvarez-Machain** davasında, Birleşik Devletler uyuşturucu ile mücadele biriminde görevli bir şahsın öldürülmesi sebebiyle yargılanan, sanık, Meksika vatandaşı Humberto Alvarez-Machain'in, Meksika'dan uluslararası hukuk kuralları ihlal edilerek kaçırılmasının, mahkemenin yargı yetkisini etkileyen bir durum olmadığına karar vermiştir.¹³

Milletlerarası hukuk kurallarını ihlaline tipik bir örnek de, **Eichmann Davasıdır**. Arjantin vatandaşı Adolph Eichmann, Arjantin egemenlik hakkının ihlali sonucunda **İsrail Özel Kuvvetleri** tarafından kaçırılmış ve Kudüs yerel mahkemesi tarafından yargılanmıştır. Arjantin, egemenlik hakkının ihlal edildiği gerekçesiyle İsrail'i kınamış, BM Güvenlik Konseyine başvurmuş, Eichmann'ın kendilerine iade edilmesini talep etmiştir. Ancak Ağustos 1969'ta, Arjantin ve İsrail ortak bir kararla uluslararası hukuk ihlalinin kaldırıldığını deklare etmiş, Arjantin Güvenlik Konseyine **yaptığı başvuruyu geri çekmiştir**.¹⁴

Başka bir olayda, 27 Haziran 1976'da Tel Aviv'den Paris'e giden bir Air France uçağı, ikisi Batı Alman vatandaşı ikisi Arap olan dört kişi tarafından kaçırıldı. Uçak **Uganda'nın Entebbe havaalanına** götürüldü ve burada 100 kadar olan Yahudi yolcular ayrılarak diğerleri serbest bırakıldı. Talep, dünyanın çeşitli yerlerinde hapiste olan Filistinli gerillaların serbest bırakılmasıydı. Uganda'nın yolcuları kurtarmak için bir şey yapmayacağı (ve hatta iddialara göre onlara yardım ettiği) anlaşılınca, **İsrail**, 3 Temmuz'da havaalanına bir uçakla asker göndererek yolcuları güç kullanmak yoluyla kurtardı. Hava korsanları, bazı Ugandalı ve İsrailli askerler öldü. Uganda havaalanı ve bir uçağı da ağır hasar gördü. Güvenlik Konseyi'nde **hiçbir karar için çoğunluk sağlanamadı**.¹⁵

Devletler, milletlerarası hukuku açıkça ihlal etmesi durumunda, egemenlik hakkı ihlal edilen devlet dahil, diğer devletler bu ihlali

¹³ Prof.Dr.Yusuf Aksar, Milletlerarası Hukuk -1- Shf.277

¹⁴ Prof.Dr.Yusuf Aksar, MH -1- shf.276

¹⁵ Fatih TOSUN, Uluslararası Hukukta “Kuvvet Kullanma ve Karışma” Kavramlarının Değişen Anlamı, Dipnot:38

tanımayabilir. Milletlerarası hukuku ihlali tanımama konusunda, ABD'den örnek verelim. “1931 yılında Japonya'nın, Çin'e bağlı Mançurya'yı işgal edip, orada Mançuko ismiyle kendine bağlı kukla bir hükümet kurarak bunu milletlerarası topluma kabul ettirmeye kalkması **Stimson Doktrini'nin** ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Japonya'nın bu eyleminin, her şeyden önce 1928 tarihli Paris Paktı'nın milli amaçlar için kuvvet kullanılmasını yasaklayan hükümlerine aykırı olması nedeniyle ABD, Dışişleri Bakanı Stimson aracılığıyla bunu hukuken tanımayacağını belirten politikasını dünyaya duyurmuştur. Daha sonra milletlerarası alanda hukuka aykırı şekilde gerçekleştirilen durumların diğer devletlerce tanınmaması anlamında gelişen ve geniş kabul gören bu doktrine Stimson doktrini denilmeye başlanmıştır. Bu doktrin 1932'de Milletler Cemiyeti tarafından benimsendiği gibi, 1945'te kabul edilen Birleşmiş Milletler Andlaşması'nın 2.maddesinin 4.paragrafında yer alan kuvvet kullanma yasağı ilkesine uygun şekilde 1970'de Birleşmiş Genel Kurulu'nun kabul ettiği “Devletlerarasında Dostça İlkeler Hakkında Bildiri”de de benimsenmiştir.”¹⁶

Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA), emsal olacak, bundan, en fazla zarar görecek ülke de ABD olacaktır. Zira, Dünyanın pek çok ülkesinde gerçekleşen (on binlerce kişinin öldüğü ve milyonlarca kişinin zarar gördüğü) **darbelerde**, ABD'nin parmağı olduğu bilinmektedir. Örneğin, Türkiye'de, 1960 darbesinin, 1980 darbesinin, 28 Şubat darbesinin arkasında, ABD'nin olduğu konusunda bir şüphe bulunmamaktadır. Hatta, 15 Temmuz darbe teşebbüsünde dahi, ABD'nin parmağı olduğu tartışılmaktadır. Bu darbelerde, **milyonlarca kişi** mağdur olmuş, birçoğunun mağduriyetleri de hala devam etmektedir. Savaş sırasında, (milletlerarası hukuka aykırı olarak) Japonya'nın iki büyük kentine (Nagazaki, Hiroşima) atom bombası atmış, bu bombalama neticesinde on binlerce kişi ölmüş, milyonlarca kişi sakat kalmıştır. Gelecek nesilleri bile etkilemiştir.

Kendi vatandaşlarına, kendi belirlediği devletler aleyhine dava açma yolunu açan ABD'nin, başka ülkelerin de, ABD'nin organize ettiği

¹⁶ Fatih TOSUN, Uluslararası Hukukta, (Gündüz, 1998, s. 59.) shf.96

darbeler ve askeri müdahaleler ve hak ihlalleri nedeniyle, “*mağdur olanların ABD aleyhine dava açma hakkı ve yetkisi olduğunu*” kabul etmesi gerekir. Yine, sahte belgelerle, Irak’ta kimyasal bulunduğu ilişkin iddiaların gerçek olmadığı anlaşıldığına göre, Irak’a düzenlenen hareket sırasında öldürülen 1 milyonun üzerindeki kişinin ailelerine tazminat ödeme yükümlülüğünü de kabul etmesi gerekir. Avrupa devletlerinin sömürgesi iken, sonradan bağımsızlıklarını kazanan (eski sömürge) devletlerin de, bu devletler aleyhine davalar açmasına itiraz edememeleri gerekir. Hukukun temel ilkelerini ayaklar altına alan bu yasa, yakın gelecekte, dünyanın pek çok bölgesinde “**yeni bir kaosun**” fitilini ateşleyecektir.

SONUC:

1)-Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA), milletlerarası hukukun genel ilkelerine açıkça aykırıdır.

2)-Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA), hukukun genel prensiplerine, İyi niyet ilkelerine, Sorumluluk Hukuku ilkelerine, Ceza hukuku genel ilkelerine, de açıkça aykırıdır.

3)-Egemen eşit devlet aleyhine, yerel mahkemelerde tazminat davası açılması, devletin egemenlik hakkının ve yargı bağımsızlığının açık bir ihlalidir. Uygulamada, devlet aleyhine açılan tazminat davalarının, milletlerarası hukukun ihlali olarak kabul edilmektedir.

4)-Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA)’nın uygulamaya konulması, domino etkisi yaratacak, güçlü olan devletlerin, kendilerinden daha zayıf devletler aleyhine yasalar çıkarmasına ve bu kararların zorla infazına yol açacaktır.

5)-Bu yasa, 11 Eylül terör saldırısıyla sınırlı görünse de, darbelerle ve askeri müdahaleler nedeniyle, çok sayıda ülkede, milyonlarca kişinin ölümüne, sakat kalmasına ve maddi ve manevi zarara uğramasına sebebiyet veren ABD aleyhine çok sayıda dava açılmasının önünü açacak, **bumerang etkisi** yaratacaktır.

Bu yasa, yasanın mimarı ABD lehine de olsa, aleyhine de olsa, milletlerarası hukukta kapanması çok zor yaralar açacak, belki de **milletlerarası hukukun sonu** olacaktır.

THE CONTRADICTION OF JASTA ACT TO GENERAL PRINCIPLES OF LAW

Atty. Cüneyt TORAMAN¹

ABSTRACT

International law may be divided into two period namely before the establishment of United Nations and after the establishment of United Nations. Whilst in the first period states make agreements each other and solve disputes in accordance with customary law, in the second period international mechanisms play crucial role in dispute resolution under the guidance of United Nations, which is umbrella institution of all states in the world. The Statute of United Nations is based on three fundamental principle, which are state immunity, diplomatic and consulate immunity and international institutions immunity. Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) destroys fundamental principles of international law and a product of the concept substituting power with law. This Act violates not only general principles of international law but also general principles of law. JASTA Act will affect negatively United States of America and Kingdom of Saudi Arabia and also will lead a domino effect and unfortunately will affect other states. As JASTA Act, powerful states will exercise control over other states and attempt to take what they want. As a result, it will trigger chaos and give rise to the death of international law.

INTRODUCTION

The law draft is prepared by a democrat and a republican senator, which provide the families of the death persons in consequence of 11 September Attack with bringing legal action against states are liable for this terrorist attack, adopted in May 2016 in the Senate. After the adoption, it submitted to U.S. House of Representatives and is also is adopted in there. President Obama used the veto power. On the other hand, the Draft was voted in the second time and it is adopted by

¹ Attorney at law, Istanbul Bar Association, IJU Turkiye branch member.

majority and become an act. USA by this Act, recognizes USA citizen victims of 11 September Terrorist Attack to bring remedial action against responsible states and statesman. This situation will cause a domino effect and powerful states are likely to bring legal action against weak states in their own jurisdiction. In order to prevent illegal venture made by USA, we should bring up JASTA Act in the agenda, assess it all its aspects and create a public opinion! In this study, we will examine JASTA Act from the point of general principles of law.

I. SOURCES OF INTERNATIONAL LAW

1. CONVENTIONS

International conventions signed and ratified by free will of sovereign states are fundamental source of law. It means that the principles of international law are based on not coercion but free will of sovereign states. If state does not make any commitment by its free will, it can use its sovereignty unlimitedly in accordance with international law.

2. OTHER SOURCES

Despite of the fact that international conventions are crucial source of international law, they are not adequate to solve all disputes arising between states. Legal gaps are not stated in international conventions attempt to solve by other sources of international law.

a) Usages and Customs: States are liable to obey usages and customs in international law by their acts and actions.

b) General Principles of International Law: Good faith, proportionality, pacta sunt servanda, lex posterior, fail trial etc.

c) Decisions of Court and Arbitration: According to Statute 38-1-d of the International Court of Justice, the Court may apply judgments and legal opinions in doctrine as supplementary source if it does not find any solution in international convention, usages and customs and general principles of law.

d) Legal Opinions (Doctrin): legal opinions concerning international law is one of the supplementary sources of international law.

EXAMINATION:

I. FROM THE POINT OF INTERNATIONAL LAW

Problems and disputes between states are settled by some well-established principles called “cogens”. States do not violate these fundamental international law rules because they are binding (jus cogens) rules. In the late of 1960s, Vienna Convention on the Law of Treaties is adopted. The meaning of binding rule is stated in Article 53 of the Convention. Binding rule in international law can be changed only consensus of states.

1)International General law principles, 2)The Equality of Sovereign States, 3)Prohibition on duress, 4)Immunity of Boundaries, 5)Peaceful Settlement of International Disputes, 6)Non Interference of Home Affairs, 7)Human Rights, 8)National Self-Determination, 8)Good Faith Principle.

If states ignore or violate those principles thereby violating general international law principles (world constitution).

II. FROM THE POINT OF GENERAL PRINCIPLES OF LAW

Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) violates not only general principles of international law but also general principle of law. Some general principles of law: prohibition on abuse of right, discrimination ban, fairness, vested interest principle.

Hereinafter, we will examine regarding Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) in the light of general principles of law. (Good faith rules, liability law, Criminal law, Procedural law, Enforcement law)

1. IN TERMS OF GOOD FAITH PRINCIPLES

Good faith is one of the fundamental principles of law. According to good faith, parties have to use their rights within the frame of good faith. Good faith depends on case by case basis. Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) violates explicitly sovereignty principle, equality principle, peaceful settlement principle, non-

interference of home affairs principle, principle of individual criminal liability, fair trial principle.

2. IN TERMS OF CRIMINAL LAW

The principle of individual criminal liability is one of the fundamental principles of criminal law. This principle is applied not only criminal liability but also remedial actions. 11 September Attack was not a military attack of one state to another. It is obvious that it was a terrorist attack. Terrorist attacks are made in almost every country in the world. However, until today, states do not attempt to charge another states in their jurisdiction. It does not mean that Saudi Arabia is liable for 11 September Terrorist Attack since some terrorists are Saudi Arabia citizen in 11 September Attack. If Saudi Arabia statesman involved this attack, it would be liable for damage of the terrorist attack. On the other hand, there is no evidence or claim about it.

3. IN TERMS OF LIABILITY LAW

Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) violates general principles of liability law. JASTA Act sets forth rules that damages suffered by victims has to be compensated by another state. However, states impose and collect tax in order to provide security of their own country. If they fail to fulfill their fundamental duty, they will be only responsible for it. For example, Turkey has experienced lot of terrorist attack. On the other hand, Turkish Parliament or courts have never charged another state. Turkey accepted its liability to compensate victims' damages. As a result, USA, in regardless of nationality of terrorist, is only liable state for 11 September Attack.

4. IN TERMS OF PROCEDURAL LAW

Justice Against Sponsors of Terrorism Act (JASTA) violates general principles of procedural law. In the Articles of JASTA Act, there is no name of Saudi Arabia. On the other hand, it is obvious that the Act adopted by USA in order to drive Saudi Arabia into a corner concerning 11 September Attack. An American citizen, who lost his/her partner has brought legal action against Saudi Arabia in US court. In the future, it is expected that there would be lots of cases

opened against Saudi Arabia. According to JASTA Act, US victims may bring an action against another state before US court. But, bringing a legal action against state in another state's jurisdiction violates general principles of procedural law.

Jurisdictional Immunity: First of all, court should examine whether it has a jurisdiction or not about the case. In private law matter, one state may make a decision with compensation against other state. On the other hand, damage arising from terrorist attack is not a private law matter. Therefore, US court dismisses the claim on the grounds that it do not have jurisdiction to examine the case.

Jurisdiction: The jurisdiction of courts on international issues are determined according to the international contracts. In such contracts parties are only limited to legal and real persons and legal capacity of states are not accepted. Since there is no regulation on related matter, it needs to be consent of the parties of the case to determine jurisdiction of the court. It is obvious that, defendant state would not accept the sovereignty and the jurisdiction power of USA courts. So without the clear consent of the parties on the jurisdiction of courts, a proceeding could easily be named as illegal.

Judicial authority: Courts, which are entitled to solve problems between equal parties, must have a superior position than parties. In concrete cases, even though the plaintiff party is to be a civil citizen, in reality without any doubt there is always USA behind the plaintiff. When we consider the fact that defendant party is also a state, it's obvious that this case should only be heard in an international court that both parties accept its authority. Since Saudi Arabia does not sacrifice its own sovereignty, USA courts cannot judge another state. A proceeding in a local and partial court would also severely violate the principle of equality of the parties.

The principle of territoriality: Considering that the subject matter of lawsuit is compensation, the competence problem will arise on such lawsuits. The rules of competence are mandatory and based on public order . So competence is one of the matters that judges must take into

account the lack of competence ex officio while hearing the case. In international law, principle of territoriality is also valid for USA.

Impartiality: In civil procedure law, the precondition for a case is an impartial and independent court. If a court has a connection to a party that can influence the proceeding, there is no mention of the impartiality of the court. In concrete cases, it's obvious that the competent court would take stand on the plaintiff's side. In such cases courts should not start proceeding because proceedings would be faulty from the beginning.

Equality: The principle of equality of arms comes to mean for the parties to have same rights and obligations on the law of jurisdiction. In concrete cases, while one of the parties (plaintiff) is directly under the auspices of the United States, other party (defendant) is declared guilty by the United States even before the commencement of an action. So, in such cases it is impossible to speak of an equality between the parties of the case.

The presence of parties: There will be no trial without two party in a case. The problem is, it is not clear to how to notify defendant nor how to provide the presence of parties in concrete cases.

Defense: One of the main elements of a fair trial is defense. When there is no defense, there is also no fair proceeding. But how a local court can judge a state which has equal sovereign right? Considering the fact that defendant party would not give up its own sovereignty, how a court would hear a case, without even listening a party? This would create a severe violation of the principle of equality of the parties.

The law of evidence: Supposing that defendant (head of state) is notified and they declared that they do not recognize the jurisdiction of the court and they will not participate in the proceedings. In this case, the defendant will be deemed to deny the plaintiffs' claims. Since it is not possible to prove negative case, the plaintiff will be obliged to prove that the September 11 terrorist attacks were carried out by the Saudi Arabian state. How would the plaintiff prove that the terrorist attacks were carried out by the Saudi Arabia (state)? Will the court examine all the records including the security units of the Saudi Arabian state in order to determine this relationship? When it is

necessary to have the expert examining, from which country will the experts be appointed? Will the expert be chosen again between USA citizens?

To sum up, these provisions on resolving a dispute between two equal states in one of the states's court is respected as null and void in terms of international law.

5. IN TERMS OF EXECUTION LAW

The judgment of USA courts at the end of the mentioned proceeding will also carry the great numbers of problems. First of all, execution of court decisions requires "using force" against the debtor. If a USA court condemn that Saudi Arabia must pay compensation, to execute the court order, that state must use force against Saudi Arabia according to the rules. Executive offices in charge of execution of court decisions may request assistance from local security officers (policemen) in case of debtor's resistance. As in such cases "the debtor" is a state, it is impossible to use force against the debtor state, as the field of authority of local security organization is limited to the territory of the country (according to principle of territoriality). In matters relating to foreign states, international rules of law must be applied. And in international law, except for a limited number of exceptions, it is forbidden for a state to use force to another state.

III. APPLICATION EXAMPLES:

The Turkish courts decided to reject the cases against another state, in two separate cases. One of these lawsuit was a case filed during the Iran-Iraq war. The plaintiff alleged that, the tanker of his own was being attacked by Iraqi warplanes while the tanker was traveling from Iran to the Gulf of Basra with oil loaded, in the sequel three sailors had died and the tanker had suffered. He demanded the payment of the material and moral damage suffered by the Arab Republic of Iraq. The court has decided to reject the case by stating that the defendant cannot be judged, and the Court of Cassation upheld the decision of the local court.

In another case, The Ministry of Defense of the Republic of Turkey has filed a lawsuit against the USSR due to the tortious act arising from collision of storm boat Meltem, and the war crane of the USSR

Xacah. The domestic court has decided not to file a lawsuit against the foreign state, and the Court of Cassation upheld the decision of the local court.

In UK, in the case *R.V. Horseferry Magistrates Court ex parte Bennet*, Bennet claims that he was brought to UK from South Africa contrary to Return of Criminals Code 1989 and international law, and the House of Lord decided that the court is unauthorised because the government brought him before English courts contrary to international law.

Another example is about a case brought before Italian courts against Germany. Some Greek citizens sued for compensation for the damages arising from international law breaches by Germany. It was demanded recognition and approval of Greek court decisions in Italy. Italian court decided the recognition and approval demand and attached a German property named "Villa Vigoni" placed in Italy. Germany sued Italy because Italy breached international law and brought file before International Court of Justice. Court of Justice decided that jurisdictional immunity of states is grounded UN Convention 2/1 and the principle of sovereign equality of the states is one of the most fundamental principles of international law.

We need to state that JASTA Code is not the first regulation which permits to file a case against other states before USA courts. It is not unusual that USA courts to decide against international law principles. For example, in *Alvarez-Machain* case, USA court decide that illegal abduction of suspect (who is Mexico citizen) from Mexico to USA does not affect the jurisdiction of the court.

Where the states breach international law, other states may not recognize this breach. For example in 1931, Japan occupied Manchuria and established a new government named Manchuko under its control. And Japan striped in international arena for other states to recognize it. However USA declared that they are not going to recognize this because of the Paris Treaty 1928. It forbids the use of

force for the national purposes. This stance is named as “Stimson Doctrine”.

JASTA will be example for any other states and USA will be the one which sustains the most loss. It is known that USA stands behind many coups in many countries. For example there is no doubt that USA is behind 1960, 1980, 28th February coups and it is rumoured that USA is behind even 15th July coup attempt. If USA accepts JASTA, then it must accept that the other counties have right to promote regulations which give opportunity to file an action against USA before their own court. This act which is against the fundamental principles of law is going to initiate new chaos all around the world in near future.

CONCLUSION

- 1.** JASTA is clearly against the general principles of international law.
- 2.** JASTA is against general principles of law, principle of good faith, principles of liability law and principles of criminal law.
- 3.** Filing an action against a sovereign state before another state’s courts is violation of sovereignty and jurisdictional immunity of states.
- 4.** Application of JASTA will create a domino effect and it will cause powerful states to make regulations against other weak states.
- 5.** Although this act seems in the limits of 11th of September, it will cause millions of people to file lawsuits against USA because of its so many illegal interventions to other countries. That means it will create a boomerang effect.

TERÖRİZMİ DESTEKLEYENLERE KARŞI ADALET KANUNU (JASTA) HAKKINDA BAZI ÖN GÖRÜŞLER

Dr. Ali Emrah Bozbayındır, LL.M. (Cologne)¹

1. ABD Senatosu tarafından 17 Mayıs 2016'da kabul edilen ve 9 Eylül 2016'da ABD Temsilciler Meclisi'nde onaylanan Terörizmi Destekleyenlere Karşı Adalet Kanunu (*Justice Against Sponsors of Terrorism Act*-JASTA) mevzuatın ilginç bir parçasıdır. ABD vatandaşlarının, teröre destek verdiği iddia edilen yabancı devletlere karşı dava açmasına olanak tanıyan yasadır.² Kanun özellikle Suudi Arabistan'lı ABD mahkemelerinde 9/11 saldırılarıyla bağlantılı olduğu iddiasıyla açılan davalarla karşı karşıya bırakmayı amaçlamaktadır. Uzmanlar, söz konusu yasanın iki ülke arasındaki ilişkilere zarar vereceğini ve böyle bir davanın uluslararası hukukun temel ilkelerinden olan egemen bağımsızlık ilkesinin ihlali olacağını öngörmektedirler.³

2. Bu nedenle, bu Kanun, bilhassa ABD Başkanı Obama'nın vetosu⁴, Suudi hükümetine olan etkileri ve uluslararası hukuktaki egemen bağımsızlık ilkesi üzerinde olası etkileri önemli tartışmalara neden olmuştur.

3. Yabancı Devletlerin Egemenliklerinin Dokunulmazlığı Kanun'da (*Foreign Sovereign Immunities Act*-FSIA) halihazırda bir devletin

¹ İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

² Tobias Ackermann, "New US Legislation Allows Lawsuits Against States Allegedly Involved in Terrorism: Implications for the International Law on State Immunity". BOFAXE, Nr. 490E, 30.09.2016.

³ Cf. Curtis Bradley and Jack Goldsmith, Don't Let Americans Sue Saudi Arabia, The New York Times, April 22, 2016, p. A27.

⁴ The White House, Veto Message from the President S. 2040, 23 September 2016 [Visited 5 January 2017] <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>

yargısal bağışıklığının istisnası olarak sayılan terörizmin kapsamını genişletmektedir.⁵

4. FSIA uyarınca, yabancı devletler, kural olarak, “*ABD mahkemelerinin yargı yetkisinden bağışık tutulmuştur*”.⁶ Ancak, Kanun, bu kurala aşağıdaki hususları *inter alia* kapsayan birkaç istisna tanımıştır, bunlar;

- yabancı devlet kendi dokunulmazlığını kaldırdığında;
- iddia, deniz hukukuna ilişkin özel bir iddia niteliğindeyse;
- iddia, ticari faaliyetleri içeriyorsa;
- iddia, ABD ile bağlantılı mülkiyet haklarını kapsıyorsa;
- iddia, ABD’de gerçekleşen haksız bir fiilden kaynaklanıyorsa;
- iddia, bir hakem anlaşmasına dayanarak ileri sürülüyorsa;
- iddia, bir terörist eylemden kaynaklanan yaralanmalar nedeniyle teröre destek verdiği tespit edilen bir devletten maddi tazminat talep ediyorsa.

5. Bu istisnalardan devlet-destekli terörizm makalenin amacıyla yakından ilgilidir. FSIA’da 1996’da tanımlanan bu istisna 2008’de şu şekilde değiştirilmiştir;

*Yabancı bir devlet, ABD mahkemelerinin yargılama yetkisinden; işkence, yargısız infaz, uçak kaçırma, rehin alma sebebiyle meydana gelen kişisel yaralanma veya ölümlere karşı maddi tazminat talep edildiğinde ya da bu eylemlere karşı maddi destek ya da kaynak sağlanması ve bu maddi destek ve kaynakların resmi bir memurun, çalışanın veya ajanın görevi kapsamında yerine getirildiği hallerde muaf tutulmayacaktır.*⁷

6. Dolayısıyla bu istisnaların şartları aşağıdaki şekilde formüle edilebilir;

⁵ Foreign Sovereign Immunities Act of 1976, P.L. 95-583; codified at 28 U.S.C. para 1602 et seq.

⁶ para. 28 U.S.C. para 1604.

⁷ 28 U.S.C. para. 1605A

1. Yabancı bir devlet anılan eylemin gerçekleştiği tarihte ya da bu eylemin neticesinde resmi olarak teröre destek veren devletler arasında listelenmiştir;
2. Davacı veya mağdur, bir ABD vatandaşı, silahlı kuvvetler mensubu veya Birleşik Devletler hükümetine bağlı olarak ve görevi kapsamında çalışan biridir; ve
3. ilgili yabancı devlette meydana gelen eylemler için, devlete kabul gören uluslararası hakemlik kurallarına uygun olarak talebi hakkında tahkime başvurmak için makul bir fırsat tanınmıştır.⁸

7. Bu tür kanunların mantığı, terörizm mağdurlarına tazminat ve yardım sağlamak ve terörizmi destekleyen yabancı devletleri cezalandırmak ve ileride bunu yapmalarını engellemektir.⁹ Kongre'nin hazırladığı gerekçeye göre kanunun amacı; *"ABD Anayasası'na uygun olarak, işlendiği veya gerçekleştiği yerden bağımsız olarak; ABD'ye karşı terrorist eylemlerle bağlantılı olan yabancı örgütlere veya kişilere doğrudan ya da dolaylı maddi destek sağlayan kişilere, kuruluşlara ve yabancı ülkelere, dava açabilmek için mümkün olan en geniş dayanağı sağlamaktır."*¹⁰

8. Bu istisna için en önemli sınırlama, Dışişleri Bakanı tarafından *"sürekli bir biçimde uluslararası terör eylemlerine destek veren"* yabancı bir hükümetin resmi olarak tanımlanması gerekliliğiydi.¹¹ Dışişleri Bakanı şimdiye kadar dört ülkeyi; yani Küba, İran, Sudan ve Suriye'yi terörizme destek veren devlet olarak belirlemiştir. Bugün Küba hariç bu ülkeler hala listededir.¹²

⁸ Federal Judicial Center, International Litigation Guide, The Foreign Sovereign Immunities Act: A Guide for Judges, 2013, p. 63.

⁹ Victor Grandaubert, "Is there a place for sovereign immunity in the fight against terrorism? The US Supreme Court says 'no' in Bank Markazi v. Peterson, 19 May 2016 [Visited 5 January 2017] <http://www.ejiltalk.org/author/vgrandaubert/>

¹⁰ Congress, S. 2040, p. 4.

¹¹ Federal Judicial Center, International Litigation Guide, The Foreign Sovereign Immunities Act: A Guide for Judges, 2013, p. 64.

¹² U.S. Department of State, State Sponsors of Terrorism. The designation as a sponsor of terrorism also implicates sanctions against these states, [Visited 5 January 2017] <http://www.state.gov/j/ct/list/c14151.htm>, accessed on 7.11.2016

9. JASTA ile artık bu sınırlama kaldırılmakta ve resmi olarak terörü destekleyen devlet olup olmadığına bakılmaksızın ABD vatandaşlarının herhangi bir yabancı devlete karşı terörü desteklediği gerekçesiyle dava açması mümkündür. Başkan Obama'nın Veto Mesajı'nda da belirttiği gibi, "bu Kanun resmi olarak teröre destek veren ülke olarak nitelendirilmeyen hükümetlerin ABD mahkemelerinden yargı bağımsızlıklarını kaldırmaktadır.", Buna ek olarak; "Bu yasa yürütme organının teröre destek veren ülke olarak nitelendirmediği ya da ABD'nin doğrudan doğruya bir saldırı gerçekleştirmedeği ülkelere karşı dava açma yetkisi vermektedir." demiştir.¹³

10. ABD'nin haksız fiiler hukukunun yapısal unsurları dikkate alınırsa JASTA'nın muhtemel sonucu Obama'nın sözleriyle; "sadece özel kişiler tarafından yabancı bir devletin denizaşırı bir eyleminin ABD'de terör saldırılarını gerçekleştiren kişi yada gruplarla bir bağlantısı ya da bir rolü olduğu şeklinde ileri sürülen iddialara dayanarak, yabancı devletlerin ABD'deki yargısal süreçlerden bağımsızlığını ortadan kaldırmaktadır."¹⁴ Bu kelime anlamıyla bir ABD yasasıyla ABD mahkemelerinde uluslararası hukukun en yerleşik teamülü olan devletlerin egemen bağımsızlıklarının ortadan kaldırılması demektir.

11. Bununla birlikte, JASTA; ihmali ya da yalnızca ihmalden kaynaklanan haksız fiil sorumluluklarını hariç tutan bir sınırlama içermektedir. Kongre, JASTA'nın resmi gerekçesinde, *argumentum a contrario*; "kişilere, varlıklara ya da bilerek ya da dikkatsizlikle maddi destek ya da kaynakla katkıda bulunan ülkelerde..." şeklinde bu sınırlamadan bahsetmektedir.¹⁵ Ancak bu sınırlama, Başkan Obama'nın da belirttiği üzere ABD mahkemeleri arasında yorum

¹³ The White House, Veto Message from the President S. 2040, 23 September 2016 [Visited 5 January 2017]<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>

¹⁴ The White House, Veto Message from the President S. 2040, 23 September 2016 [Visited 5 January 2017]<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>

¹⁵ Congress, S. 2040, paras. 6-7.

farklılıkları yaratmıştır; “*bu kanun eksik yabancı bilgilere ve farklı mahkemelerin ABD’ye karşı terrorist eylemlerde bulunduğu iddia edilen yabancı devletlerin kusurları hakkında ulaştıkları farklı yorumlardan kaynaklanan riske dayanarak önemli kararları almalarına davetiye çıkarır.*”¹⁶ Bu nedenle, diğer ülkelerdeki yerel mahkemelerin de ABD veya ABD’li resmi görevlilere karşı yargı yetkilerini kullanmaları yönünde karşılıklı eylemlere girişmelerinin beklenmesi sürpriz olmaz. önermek şaşırtıcı değildir; JASTA ile getirilen diğer bir sınırlama uygulama alanının ABD ülkesi üzerinde gerçekleşen terörizm olaylarına hasredilmesidir.¹⁷

12. Gerçekten de, JASTA'ya karşı çok fazla olumsuz tepkiler verilmiştir. Örneğin AB, JASTA'nın etkileri konusundaki endişelerini dile getirerek şunları ifade etmiştir: “*JASTA uluslararası hukukun temel ilkeleri ve özellikle de Devletin egemen bağımsızlığı ilkesi ile çelişkilidir.*”¹⁸

13. ABD mevzuatının durumu, esasen JASTA'dan önce ve sonra, hem yargı hem yürütme muafiyetini kapsayan uluslararası hukukta egemen bağımsızlık ilkesine aykırıdır. JASTA ve benzeri kanunlar, 17. yüzyıldan bu yana uluslararası hukukun bir parçası olan bu ilkeyi tehdit ederek ilkenin aşınmasına sebep olmaktadır. Bu ilke, egemen devletlerin eşitliği fikrine dayanıyor; bu demek oluyor ki, devletler mahkemelerini birbirlerini yargılamak için kullanmamalıdır.¹⁹

14. Uluslararası Adalet Divanı'nın (UAD), 2012'deki *Almanya/İtalya*²⁰ kararı okunursa, 1996'da terörizm istisnasının ve

¹⁶ The White House, Veto Message from the President S. 2040, 23 September 2016 [Visited 5 January 2017]<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>

¹⁷ JASTA para. 3.

¹⁸ European Union, Delegation to the United States of America, [Visited 5 January 2017] <https://www.washingtonpost.com/news/powerpost/wp-content/uploads/sites/47/2016/09/EU-on-JASTA.pdf>

¹⁹ See Curtis Bradley and Jack Goldsmith, Don't Let Americans Sue Saudi Arabia, The New York Times, April 22, 2016, p. A27.

²⁰ Case Concerning Jurisdictional Immunities of the State (Germany v. Italy: Greece intervening, 2012), ICJ.

JASTA'nın uluslararası hukuka uygun olmadığı önerilebilir. ICJ'nin belirttiği gibi:

57. UAD, Devlet bağımsızlığının kuralının uluslararası hukukta ve uluslararası ilişkilerde önemli bir yer tuttuğunu düşünmektedir. Uluslararası hukuk düzeninin temel ilkelerinden biri olan devletlerin egemen eşitliği ilkesinden kaynaklanmaktadır. Bu ilke, her Devletin kendi toprakları üzerinde egemenliğe sahip olması ve bu egemenlikten Devletin yargı yetkisine sahip olması, bu bölgedeki olaylar ve kişiler üzerinde akması ilkesi ile birlikte değerlendirilmelidir. Devletin dokunulmazlığına ilişkin istisnalar, egemen eşitlik ilkesinden sapmayı temsil eder.

71. 1976 tarihli FSIA, yabancı silahlı kuvvetlerin eylemleri hakkındaki iddiaları karşı doğrudan bir hüküm içermemektedir. Ancak yabancı bir devlete karşı, ABD'de meydana gelen ve bu yabancı devletin bir haksız fiili ya da ihmali sonucu meydana gelen kişisel bir yaralanma ya da ölüm veya malvarlığının kaybı için maddi tazminat talepleriyle ilgili hiçbir bağımsızlık tanımayan hüküm (Sec. 1605 (a) (5) “kötüye kullanımına bakılmaksızın bir takdir yetkisinin kullanımı ya da gerektiği gibi kullanılmamasından kaynaklanan her iddiaya” istisna tanınmıştır. Sec. 1605 (a) 5 (A). Diğer devletlerin mevzuatlarında hiçbir şekilde karşılığı olmayan bu hükmün yorumlanmasında [...]

15. Nitekim, UAD, FSIA'nın diğer ülkelerde eş olmadığına karar verdikten sonra, kararında şu önemli noktaları belirtmiştir:

77. Mahkeme'nin görüşüne göre, yargı kararları biçimindeki devlet teamülü şu öneriyi desteklemektedir; Eylemler devletin ülkesel bölgesinde gerçekleşmiş olsa bile; yasaya dayanan fiiller için devletlerin yargı bağımsızlığı, silahlı çatışma hallerinde silahlı kuvvetler ve devletin diğer organları tarafından işlenen ölüm, kişisel yaralanma ya da mülkiyete verilen zararlar nedeniyle gerçekleşen eylemler hakkındaki bireysel davalara kadar uzanmaktadır. için hukuk davalarını kapsayacak şekilde devam etmektedir.

78. Yukarıda belirtilenler ışığında, UAD'e göre uluslararası teamül hukukuna göre, silahlı çatışmaların yürütüldüğü sırada bir Devletin

silahlı kuvvetleri ve diğer organları tarafından bir başka Devletin topraklarında işlediği iddia edilen fiiller hakkında yargı bağıışıklığı uygulanması gerekmektedir.

Böylece, UAD, diğer devletlerin mahkemelerinde uygulanacak yargı bağıışıklığının varlığını ve bu yargı bağıışıklığına *jus cogens* bir istisna tanınmasına yönelik yeterli bir destek bulunmadığını onaylamıştır²¹. Ayrıca, sözgelimi Suudi Arabistan'a karşı JASTA kapsamında ABD mahkemelerinde bir dava açıldığında, uluslararası hukuk ihlal edilmiş olacaktır.²²

16. Böylece JASTA uluslararası yasal bir Pandora'nın Kutusu olması yönünde bir tehdit oluşturmaktadır. Michael B. Mukasev, JASTA'ya karşı ifadesinde şunu belirtti: *"Bu tasarı dünyanın dört bir yanındaki devletlere, sözgelimi insansız hava aracı saldırılarımız nedeniyle meydana gelen ölüm, yaralanma ya da mülkiyet hakkı zararları için Kürtlere olan desteğimiz için Türkiye'ye ve Afganistan'a, karşılıklı prensibi gereği benzer yasalar kabul etmeleri yönünde davetiye çıkarmaktadır."*²³ Bu nedenle, JASTA, ABD'deki akademisyenler tarafından da ABD çıkarlarına yönelik bir tehdit olarak algılanmaktadır.²⁴ Aslında ABD'nin, diğer devletlerden daha çok faydalandığı bu uluslararası hukukun temel ilkesini silmesi bir paradokstur. *Bradley ve Goldsmith* bu noktada oldukça yerinde olan şu gözlemleri yapmaktadır:

[ABD], yurtdışında diğer herhangi bir ulusa kıyasla daha fazla diplomatik, ekonomik ve askeri faaliyetlerde bulunur. Yargı

²¹ Victor Grandaubert, "Is there a place for sovereign immunity in the fight against terrorism? The US Supreme Court says 'no' in *Bank Markazi v. Peterson*, 19 May 2016 [5 January 2017] <http://www.ejiltalk.org/author/vgrandaubert/>

²² Statement by Paul. B. Stephan, University of Virginia, before a Hearing of the House of Judiciary Committee's Subcommittee on the Constitution and Civil Justice on S. 2040, the "Justice Against Sponsors of Terrorism Act", p. 3.

²³ Testimony of Michael B. Mukasev, House of Representatives- Committee on the Judiciary Subcommittee on the Constitution and Civil Justice, p. 3.

²⁴ Statement by Paul. B. Stephan, University of Virginia, before a Hearing of the House of Judiciary Committee's Subcommittee on the Constitution and Civil Justice on S. 2040, the "Justice Against Sponsors of Terrorism Act", p. 2.

*bağışıklığı ilkesi güçsüzleştirici bir etki doğursaydı, ABD yabancı mahkemelerde başka herhangi bir ulusa kıyasla çok daha fazla davayla karşı karşıya kalacak ve dış politikasını ihlal etmek için tasarlanan siyasi davalar için cazip ve yüksek profilli bir hedef haline gelecekti. Bu nedenle, ABD diğer devletlerdeki yargı bağışıklığı yasalarını ortadan kaldıracak nitelikteki eylemlere uzun süre karşı çıkmıştır.*²⁵

17. Dolayısıyla, FSIA kapsamında İran'a karşı açılan davalar, ABD'nin uluslararası hukuka aykırı hareket ettiğini göstermektedir. Aslında, JASTA'nın kabul edilmesinden önce FSIA'daki terörizm istisnasının, uluslararası teamül hukukuna aykırı olduğu düşünülmekteydi ve Kanada ile İtalya dışında diğer devletler arasında oldukça izole bir uygulaması bulunmaktadır.²⁶ İtalyan Mahkemesi, terör eylemini niteliğinin *jus cogensi* ihlal ederek insanlığa karşı bir suç teşkil etmesi koşuluyla, bu istisnanın yasallığını kabul etmiştir.²⁷

18. İran'ın durumu öne çıkan bir örnektir ve JASTA'nın olası girişimiyle ilgili çok şey anlatmaktadır. Sözgelimi 2016 yılına kadar, ABD Mahkemeleri tarafından İran'a karşı verilen tazminat miktarı 56 Milyar ABD Doları'nı aşmıştır. *Cirlig* ve *Pawlak* şu önemli açıklamaları yapmaktadırlar:

“Oldukça yakın tarihli Bank Markazi/Peterson kararında, ABD Yüksek Mahkemesi, 2007'de İran'a karşı ABD mahkemesinde açılan davanın kazanılmasından sonar 1000 ailenin ABD bankalarındaki İran fonlarına erişimine izin veren 2012 yılındaki bir kanunun, Merkez bankalarının idaresinin bağışık tutulmasına ilişkin kuralları

²⁵ Curtis Bradley and Jack Goldsmith, Don't Let Americans Sue Saudi Arabia, The New York Times, April 22, 2016, p. A27.

²⁶ Carmen-Cristina Cirlig and Patryk Pawlak, Justice against sponsors of terrorism JASTA and its international impact, European Parliamentary Research Service, October 2016, p. 3-4. [Visited 5 January 2017] [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI\(2016\)593499_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI(2016)593499_EN.pdf)

²⁷ Victor Grandaubert, “Is there a place for sovereign immunity in the fight against terrorism? The US Supreme Court says ‘no’ in Bank Markazi v. Peterson, 19 May 2016 [5 January 2017] <http://www.ejiltalk.org/author/vgrandaubert/>

*hükümsüz kalmıştır. Bazı uzmanlar, ABD, İran'ın uluslararası alanda haksız yere davranmasına karşı bir önlem almadıkça, bu kararı uluslararası hukukun ihlali olarak değerlendirmekteydi.*²⁸

19. Bu durum İran'ın ABD'ye karşı UAD'de bird ava açmasına yol açtı.²⁹ Bu yargı sürecinde İran, *inter alia*, şunu iddia etti: “İran ve Bank Markazi'nin de dahil olduğu İran Devleti'ne ait şirketler, Centilmenlik Anlaşması gereğince uluslararası teamül hukukuna tabidir.”³⁰

20. Buna ek olarak, İran, İran'daki özel kişilerin ABD'ye karşı dava açmasına izin veren yasa kabul edildi. Bu kanun, son 63 yıldır İran'a karşı uygulanan ambargolar sebebiyle ABD'yi tazminat ödemeye zorlamaktadır.³¹ İran'ın varlıklarının "*otoyol soygunu*"na karşı gösterdiği bu güçlü tepki *Grandaubert*'in³², belirttiği gibi, JASTA kapsamında dava edilebilecek diğer devletler tarafından tekrarlanacaktır. Bununla birlikte, bu noktada, diğer devletlerin ABD'ye tepki olarak bu tür yasaları kabul etmeye başlaması durumunda, yargı bağışıklığına ilişkin uluslararası teamül hukukunun, karşılık esasına göre hareket eden devletlerin kendi çıkarlarına aykırı olarak değişebileceği belirtilmelidir. Bu nedenle, yargı bağışıklığı

²⁸ Carmen-Cristina Cirlig and Patryk Pawlak, Justice against sponsors of terrorism JASTA and its international impact, European Parliamentary Research Service, October 2016, p. 6. [Visited 5 January 2017] [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI\(2016\)593499_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI(2016)593499_EN.pdf)

²⁹ International Court Justice, Press Release, “Iran institutes proceedings against the United States with regard a dispute concerning alleged violations of the 1955 Treaty of Amity”, Press Release of the International Court of Justice, June 15 2016.

³⁰ International Court Justice, Press Release, “Iran institutes proceedings against the United States with regard a dispute concerning alleged violations of the 1955 Treaty of Amity”, Press Release of the International Court of Justice, June 15 2016.

³¹ Arash Karami, “Iran Parliament seeks damages for US support of Saddam, Almonitor” [Visited 5 January 2017] <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/05/iran-parliament-seize-us-assets-coup-iraq-war.html>

³² Victor Grandaubert, “Is there a place for sovereign immunity in the fight against terrorism? The US Supreme Court says ‘no’ in Bank Markazi v. Peterson, 19 May 2016 [5 January 2017] <http://www.ejiltalk.org/author/vgrandaubert/>

ilkesini karşılıklı olarak ortadan kaldırmak yerine onu güçlendirmek daha akıllıca olacaktır. Ayrıca, tehdit altında bulunan diğer devletlerin, ABD'deki varlıklarına el koyulmadn bunları geri çekebileceklerini ve ABD'deki Suudi varlıklarının 750 milyar ABD Doları civarında olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.³³

³³ Carmen-Cristina Cirlig and Patryk Pawlak, Justice against sponsors of terrorism JASTA and its international impact, European Parliamentary Research Service, October 2016, p. 8. [Visited 5 January 2017] [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI\(2016\)593499_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI(2016)593499_EN.pdf)

SOME PRELIMINARY REMARKS ON THE JUSTICE AGAINST SPONSORS OF TERRORISM ACT

Dr. Ali Emrah Bozbayındır, LL.M. (Cologne)¹

1. The Justice against Sponsors of Terrorism Act (the JASTA) is an interesting piece of legislation, which was adopted by the US Senate on 17 May 2016, and passed by the US House of Representatives on 9 September 2016. It allows US citizens to file civil lawsuits against foreign states that are allegedly sponsoring terrorism.² The Act specifically aims to expose Saudi Arabia to lawsuits in the US courts for its alleged connection to 9/11 attacks. Experts have predicted that the act will harm relations between the two countries and such an act will be breach of the principle of sovereign immunity, which is a fundamental principle of international law.³
2. This Act has, therefore, become and still cause of considerable controversy, not least for the US President Obama's veto⁴ and its implications for the Saudi government and its possible impact on the international law of sovereign immunity.
3. It expands the scope of terrorism exception to the jurisdictional immunity of a foreign state, which already contained in the Foreign Sovereign Immunities Act (the FSIA).⁵

¹ Istanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Law.

² Tobias Ackermann, "New US Legislation Allows Lawsuits Against States Allegedly Involved in Terrorism: Implications for the International Law on State Immunity". BOFAXE, Nr. 490E, 30.09.2016.

³ Cf. Curtis Bradley and Jack Goldsmith, Don't Let Americans Sue Saudi Arabia, The New York Times, April 22, 2016, p. A27.

⁴ The White House, Veto Message from the President S. 2040, 23 September 2016 [Visited 5 January 2017] <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>

⁵ Foreign Sovereign Immunities Act of 1976, P.L. 95-583; codified at 28 U.S.C. para 1602 et seq.

4. According to the FSIA foreign states, as a rule, are “*immune from the jurisdiction of the courts of the United States and from the states*”.⁶ Yet, the Act enters several exceptions to this rule, which, inter alia, include following cases where

- the foreign state has waived its immunity;
- the claim is a specific type of admiralty claim;
- the claim involves commercial activities;
- the claim implicates property rights connected with the United States;
- the claim arises from tortious conduct that occurred in the United States;
- the claim is made pursuant to an arbitration agreement;
- the claim seeks money damages against a designated state sponsor of terrorism for injuries arising from a terrorist act.

5. Of these exceptions state-sponsored terrorism is the most relevant one for our purposes. This exception introduced into the FSIA in 1996 and it was amended in 2008, which reads:

*A foreign state shall not be immune from the jurisdiction of courts of the United States or of the States in any case [...] in which money damages are sought against a foreign state for personal injury or death that was caused by an act of torture, extrajudicial killing, aircraft sabotage, hostage taking, or the provision of material support or resources for such an act if such act or provision of material support or resources is engaged in by and official, employee, or agent of such foreign state while acting within the scope of his or her office, employment or agency.*⁷

6. The conditions of this exceptions, thus, can be formulated as follows:

⁶ para. 28 U.S.C. para 1604.

⁷ 28 U.S.C. para. 1605A

4. the foreign state had been formally designated as a state sponsor of terrorism at the time of (or as a result of) the act in question;
5. the claimant or victim was a U.S. national, a member of the armed forces, or an employee or contractor of the United States government acting within the scope of employment; and
6. for acts occurring in the foreign state concerned, the state was given a “reasonable opportunity to arbitrate the claim in accordance with the accepted international rules of arbitration.”⁸

7. The rationale of such laws would be providing compensation and relief to victims of terrorism, and punishing foreign states for sponsoring terrorism in order to deter them doing so in the future.⁹ Purpose of the Act provided by the Congress, which states that the Act: “*is to provide civil litigants with the broadest possible basis, consistent with the Constitution of the United States, to seek relief against persons, entities, and foreign countries, wherever acting and wherever they may be found, that have provided material support, directly or indirectly, to foreign organizations or persons that engage in terrorist activities against the United States*”.¹⁰

8. The most significant limitation to this exception was the requirement of formal designation of a foreign state by the Secretary of State as a government that has “*repeatedly provided support for acts of international terrorism*”¹¹. The Secretary of State has designated four states as sponsors of terrorism so far, namely Cuba,

⁸ Federal Judicial Center, International Litigation Guide, The Foreign Sovereign Immunities Act: A Guide for Judges, 2013, p. 63.

⁹ Victor Grandaubert, “Is there a place for sovereign immunity in the fight against terrorism? The US Supreme Court says ‘no’ in Bank Markazi v. Peterson, 19 May 2016 [Visited 5 January 2017] <http://www.ejiltalk.org/author/vgrandaubert/>

¹⁰ Congress, S. 2040, p. 4.

¹¹ Federal Judicial Center, International Litigation Guide, The Foreign Sovereign Immunities Act: A Guide for Judges, 2013, p. 64.

Iran, Sudan, and Syria. All these countries are still on that list, excluding Cuba.¹²

9. The JASTA now removes this limitation, and it is now possible for the U.S. citizens sue any foreign state for her support for terrorism regardless if such state is designated as a state sponsor of terrorism or not. This fact is also noted by President Obama in Veto Message, as he said that the Act: “*remove sovereign immunity in U.S. courts from foreign governments that are not designated state sponsors of terrorism*”, and he further noted that: “*this legislation would permit litigation against countries that have neither been designated by the executive branch as state sponsors of terrorism not taken direct actions in the United States to carry out an attack here.*”¹³

10. The result of the JASTA will most probably will, if one considers the structural elements of the US tort law, in the words of Obama: “*strip all foreign governments of immunity from judicial process in the United States based solely upon allegations by private litigants that a foreign government’s overseas conduct had some role or connection to a group or person that carried out a terrorist attack inside the United States.*”¹⁴ This would literally mean the removal of sovereign immunity, which is firmly anchored in customary international law, by the US law at the US courts.

11. The JASTA, however, contains a limitation, i.e. it excludes tort claims based on an omission or an act that is merely negligent. Congress makes mention of this limitation, *argumentum a contrario*, in the official reasoning of the JASTA when it states: “*persons, entities, or countries that knowingly or recklessly contribute material*

¹² U.S. Department of State, State Sponsors of Terrorism. The designation as a sponsor of terrorism also implicates sanctions against these states, [Visited 5 January 2017] <http://www.state.gov/j/ct/list/c14151.htm>, accessed on 7.11.2016

¹³ The White House, Veto Message from the President S. 2040, 23 September 2016 [Visited 5 January 2017]<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>

¹⁴ The White House, Veto Message from the President S. 2040, 23 September 2016 [Visited 5 January 2017]<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>

support or resources...”¹⁵ Yet, even this limitation may create interpretative differences among the U.S. courts as it is noted by President Obama the JASTA: “*would invite consequential decisions to be made based upon incomplete information and risk having different courts reaching different conclusions about the culpability of individual foreign governments and their role in terrorist activities directed against the United States*”.¹⁶ It is, therefore, no surprise that he expects reciprocal action from other countries, which may well allow their domestic courts to exercise jurisdiction over the United States or U.S. officials. A further limitation to the JASTA is that the acts of terrorism occurring on US.¹⁷

12. Indeed, there has been overwhelmingly negative reactions against the JASTA. The EU, for instance, has expressed its concern regarding the implications of the JASTA, and it stated that: the JASTA “*would be in conflict with fundamental principles of international law and in particular the principle of State sovereign immunity*”.¹⁸

13. The state of US legislation both before and after the JASTA have indeed been in contravention to international law of sovereign immunity, which involves both immunity from jurisdiction and from execution. The JASTA and similar acts are threatening this very principle and an erosion of the principle as such, which is a part of international law since seventeenth century. This principle is based on the very idea of equality of sovereign states, which means that states should not use their courts to sit in judgment of one another.¹⁹

¹⁵ Congress, S. 2040, paras. 6-7.

¹⁶ The White House, Veto Message from the President S. 2040, 23 September 2016 [Visited 5 January 2017]<https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/09/23/veto-message-president-s2040>

¹⁷ JASTA para. 3.

¹⁸ European Union, Delegation to the United States of America, [Visited 5 January 2017] <https://www.washingtonpost.com/news/powerpost/wp-content/uploads/sites/47/2016/09/EU-on-JASTA.pdf>

¹⁹ See Curtis Bradley and Jack Goldsmith, Don't Let Americans Sue Saudi Arabia, The New York Times, April 22, 2016, p. A27.

14. If one reads the judgment of International Court of Justice in *Germany v. Italy*²⁰, in 2012, one would suggest that neither the 1996 terrorism exception nor the JASTA are in conformity of international law. As the ICJ noted:

57. The Court considers that the rule of State immunity occupies an important place in international law and international relations. It derives from the principle of sovereign equality of states... which is one of the fundamental principles of international legal order. This principle has to be viewed together with the principle that each State possesses sovereignty over its own territory and that there flows from that sovereignty the jurisdiction of the State over events and persons within that territory. Exceptions to the immunity of the State represent a departure from the principle of sovereign equality.

71. The United States Foreign Sovereign Immunities Act 1976 contains no provision specifically addressing claims relating to the acts of foreign armed forces but its provision that there is no immunity in respect of claims “in which money damages are sought against a foreign State for personal injury or death, or damage to or loss of property, occurring in the United States and caused by the tortious act or omission of that foreign State” (Sec. 1605 (a) (5) is subject to an exception for “any claim based upon the exercise or performance or the failure to exercise or perform a discretionary function regardless of whether the discretion be abused” (Sec. 1605 (a) 5 (A). Interpreting this provision, which has no counterpart in the legislation of other States [...]

15. Indeed, the ICJ after having determined that the FSIA has no counterpart in other countries made following significant remarks in its judgment:

77. In the Court’s opinion, State practice is in the form of judicial decisions supports the proposition that State immunity for acts jure imperii continues to extend to civil proceedings for acts occasioning

²⁰ Case Concerning Jurisdictional Immunities of the State (Germany v. Italy: Greece intervening, 2012), ICJ.

death, personal injury or damage to property committed by the armed forces and other organs of a State in the conduct of armed conflict, even if the relevant acts take place on the territory of the forum State.

78. *In light of the foregoing, the Court considers that customary international law continues to require that a State be accorded immunity in proceedings for torts allegedly committed on the territory of another State by its armed forces and other organs of State in the course of conducting an armed conflict.*

Thus, the ICJ confirmed the existence of the immunity of states from litigation in the courts of other states, and there is no sufficient support in the case of states with respect a *jus cogens* exception to the state immunity²¹. Furthermore, if a lawsuit in the US courts under the JASTA commences, for instance against Saudi Arabia, a breach of international law will occur.²²

16. The JASTA, therefore, creates a threat to become an international legal Pandora's Box. Michael B. Mukasev, in his testimony against the JASTA takes note of this point when he says: "*this bill would invite retaliation by countries around the world, whether Turkey because of our support for the Kurds or Afghanistan because of death, or injury or property damage caused by drone strikes.*"²³ Hence, the JASTA is perceived, by scholars in the USA as well, as a threat to the US interests.²⁴ It is indeed a paradox that the US erodes a basic tenet of international and no nation benefits from it than the US itself.

²¹ Victor Grandaubert, "Is there a place for sovereign immunity in the fight against terrorism? The US Supreme Court says 'no' in *Bank Markazi v. Peterson*, 19 May 2016 [5 January 2017] <http://www.ejiltalk.org/author/vgrandaubert/>

²² Statement by Paul. B. Stephan, University of Virginia, before a Hearing of the House of Judiciary Committee's Subcommittee on the Constitution and Civil Justice on S. 2040, the "Justice Against Sponsors of Terrorism Act", p. 3.

²³ Testimony of Michael B. Mukasey, House of Representatives- Committee on the Judiciary Subcommittee on the Constitution and Civil Justice, p. 3.

²⁴ Statement by Paul. B. Stephan, University of Virginia, before a Hearing of the House of Judiciary Committee's Subcommittee on the Constitution and Civil Justice on S. 2040, the "Justice Against Sponsors of Terrorism Act", p. 2.

Bradley and Goldsmith aptly make following observations on this very point:

*It [the USA] conducts far more diplomatic, economic and military activities abroad than any other nation. Were sovereign immunity rule to weaken, the United States would be subject to many more lawsuits in foreign courts than any other nation and would become an attractive and high-profile target for politicized litigation designed to contest its foreign policy. For this reason, the United States has long resisted actions by other nations that would erode the international law of immunity.*²⁵

17. Thus being said, lawsuits against Iran under the FSIA show that the US is acting in disregard of international law. Indeed, the terrorism exception in the FSIA before enactment of the JASTA was already considered to be contrary to customary international law and it is still an isolated practice among other states, excluding Canada and Italy.²⁶ Italian Court accepted the legality of this exception, provided the act of terrorism constitutes a crime against humanity, which qualification makes the act of terrorism a breach of *jus cogens*.²⁷

18. The case of Iran is a remarkable example and it tells us a lot regarding the possible venture of the JASTA. By 2016, for instance, awards granted against Iran by the US Courts amounted to more than 56 Billion US Dollar. *Cirlig* and *Pawlak* are making following important remarks:

²⁵ Curtis Bradley and Jack Goldsmith, Don't Let Americans Sue Saudi Arabia, The New York Times, April 22, 2016, p. A27.

²⁶ Carmen-Cristina Cirlig and Patryk Pawlak, Justice against sponsors of terrorism JASTA and its international impact, European Parliamentary Research Service, October 2016, p. 3-4. [Visited 5 January 2017] [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI\(2016\)593499_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI(2016)593499_EN.pdf)

²⁷ Victor Grandaubert, "Is there a place for sovereign immunity in the fight against terrorism? The US Supreme Court says 'no' in Bank Markazi v. Peterson, 19 May 2016 [5 January 2017] <http://www.ejiltalk.org/author/vgrandaubert/>

*In a very recent judgment in Bank Markazi v. Peterson, the US Supreme Court ruled that a 2012 bill, which allowed 1000 families access to Iranian fund in US banks after they had won a 2007 lawsuit against Iran in a US court, superseded provisions on the immunity from execution of central banks. Some experts considered the ruling an infringement of international law, unless the USA resorted in this way to a countermeasure for an internationally wrongful act by Iran.*²⁸

19. This state of affairs has led to a lawsuit by Iran against the United States in the International Court of Justice.²⁹ In this proceedings Iran claimed, inter alia, that: “*Iran and Iranian State owned companies, including Bank Markazi, and their property, are entitled under customary international law and as by the Treaty of Amity*”.³⁰

20. Furthermore, Iran has passed legislation allowing for Iranian civil suits against the USA. This bill forces the administration to seek compensation from the United States for actions taken against Iran in the past 63 years.³¹ This strong reaction of Iran against, as put by *Grandaubert*³², the “*highway robbery*” of its assets will most likely be repeated by the states that shall be sued under the JASTA. It needs,

²⁸ Carmen-Cristina Cirlig and Patryk Pawlak, Justice against sponsors of terrorism JASTA and its international impact, European Parliamentary Research Service, October 2016, p. 6. [Visited 5 January 2017] [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI\(2016\)593499_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI(2016)593499_EN.pdf)

²⁹ International Court Justice, Press Release, “Iran institutes proceedings against the United States with regard a dispute concerning alleged violations of the 1955 Treaty of Amity”, Press Release of the International Court of Justice, June 15 2016.

³⁰ International Court Justice, Press Release, “Iran institutes proceedings against the United States with regard a dispute concerning alleged violations of the 1955 Treaty of Amity”, Press Release of the International Court of Justice, June 15 2016.

³¹ Arash Karami, “Iran Parliament seeks damages for US support of Saddam, Almonitor” [Visited 5 January 2017] <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/05/iran-parliament-seize-us-assets-coup-iraq-war.html>

³² Victor Grandaubert, “Is there a place for sovereign immunity in the fight against terrorism? The US Supreme Court says ‘no’ in Bank Markazi v. Peterson, 19 May 2016 [5 January 2017] <http://www.ejiltalk.org/author/vgrandaubert/>

however, at this point be entered that if states start to adopt such laws in reaction to the USA this may well alter the customary international law regarding the state immunity in a way which would be contrary to the interests of states acting in reciprocity. It would, therefore, be wise to withhold the principle of sovereign immunity rather than taking actions that would erode it. It is further also advisable that the States under threat may consider withdrawing their assets from the United States, before it confiscated, and Saudi assets in the US amount to 750 Billion US Dollars.³³

³³ Carmen-Cristina Cirlig and Patryk Pawlak, Justice against sponsors of terrorism JASTA and its international impact, European Parliamentary Research Service, October 2016, p. 8. [Visited 5 January 2017] [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI\(2016\)593499_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/593499/EPRS_BRI(2016)593499_EN.pdf)

TERÖRİZMİN DESTEKÇİLERİNE KARŞI ADALET YASASI DEĞERLENDİRME ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Uluslararası Hukukçular Birliği Olarak on yedi ayrı ülkeden, alanında uzman elli hukukçunun tebliğleri ve müzakeresi ile ABD de çıkartılmış bulunan Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasasını değerlendirdik.

ABD'nin çıkardığı bu yasa ABD mahkemelerine bağımsız devletleri yargılama yetkisi vermektedir. Halbuki Milletlerarası hukuk; devletlerin egemenliği ve eşitliği prensipleri üzerine kurulmuştur. Yasa ile “devletlerin egemenliği ve eşitliği” ilkesi açıkça ihlal edilmiştir.

Terörizmin Destekçilerine Karşı Adalet Yasası (JASTA), milletlerarası hukukun temel esaslarını tahrip eden, hukukun yerine gücü ikame eden bir anlayışın ürünüdür.

Bu kanun, sadece milletlerarası hukukun temel ilkelerini değil, “hukukun genel ilkelerinin” de ihlal etmektedir. Kanunun etkileri, sadece iki devletle sınırlı kalmayacak, başka devletleri de etkileyecektir. Güçlü olan devletler, haklı olduğunu düşündüğü konularda, zayıf olan devletler üzerinde baskı kurmaya, şiddet uygulamaya kalkacaktır. Bu durum büyük kaosa sebep olacaktır.

Yargılama hukukunun en temel ilkesi olan mahkemenin tarafsızlık ilkesi de bu yasa ile ihlal edilmektedir.

Bu kanun Milletlerarası hukukun önemli ilkeleri olan; egemenlik ilkesine, eşitlik ilkesine, iç işlerine karışmama ilkesine, dostane çözüm ilkesine, cezaların şahsiliği ilkesine, adil yargılama ilkesine aykırıdır. Yine hukukun temel ilkelerinden olan iyi niyet ve hakkın kötüye kullanılmaması ilkelerine de aykırıdır.

Bu kanun suç işleyen kişileri cezalandırmak yerine devletleri ve devlet yöneticilerini hedef almaktadır.

Nitekim Adalet Yasası'nın kabulünden bir gün sonra, 11 Eylül terör saldırılarında eşini kaybeden bir Amerikan vatandaşı, bu terör eylemi dolayısıyla Suudi Arabistan'a karşı dava açmıştır.

Herhangi bir devletin mahkemelerinin yargı yetkisi egemenlik alanıyla sınırlıdır. Bir ABD vatandaşının, bir devlet aleyhine dava açması halinde, yerel mahkeme, davalının devlet olması ve yargı bağımsızlığına sahip olması nedeniyle, (yargı yetkisine sahip olmadığından) davayı reddetmesi gerekmektedir.

Bağımsız devletler arasındaki bir uyumsuzluğun, devletlerden birinin yerel mahkemesinde görülmesi yönünde yapılan düzenleme, milletlerarası hukuk açısından yok hükmündedir.

Bu kanunun devletler arasındaki ilişkileri bozacağını ve hukuka aykırı olduğunu Amerikalılar da bilmektedir. Zira Beyaz Saray Basın Senato ve Temsilciler Meclisi tarafından Başkan Obama'nın vetosunun hükümsüz kılınarak yasa tasarısının kabulünün, yasama organının yaptığı en utanç verici işlem olduğunu belirtmiştir.

ABD bu kanuna ve kanuna dayanan mahkeme kararına istinaden bir devletin mal varlığına el koyması durumunda müteakibliyet ilkesi gereği ABD'nin de o ülkede bulunan malvarlığına el konulabilecektir. Dolayısıyla bu yasa ve uygulaması milletlerarası hukukun terk edilerek ihkak-ı hakka dönüş anlamı taşımaktadır. Bu yönüyle kanun dünya barışını tehdit eder niteliktedir.

Sonuç itibariyle yasa birçok hukuk kuralını ihlal eder niteliktedir. Haklı olanı değil güçlü olanı üstün tutan bu yasa, kanun gücünün zayıfa tahakkümü ve hukuka aykırı zor kullanmanın yolunu açması nedeniyle küresel barış ve insanlığın geleceği için büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Zira hedef ve yargılamaya muhatap devlet veya devletlerin egemenlik haklarını ihlal niteliğinde olduğundan esasen savaş ilanı anlamına gelmektedir.

İstanbul 13.11.2016
Uluslararası Hukukçular Birliği

**FINAL DECLARATION
FOR AN ASSESSMENT WORKSHOP ON
THE JUSTICE AGAINST SPONSORS OF TERRORISM ACT**

The Act enacted by the US gives federal courts a jurisdiction power. However, there is a principle of sovereignty and equality in international law. With the JASTA, these principles have been violated.

The JASTA do not only violate customary international law, but also it violates general principles of law. Effects of the JASTA are not only between two countries; it has widened to other countries. Particularly, powerful countries might use the JASTA to force weak countries and use violence. It is clear that it will create a chaos.

The Act is against the basic principles of international law; such as principle of sovereignty, principle of equality, principle of refraining from intervention in other state's domestic affairs, principle of peaceful settlement, principle of personality of criminal liability, principle of fair trial and also principle of good faith and principle of not the misuse a right.

The Act does not aim to punish those who commit crimes, but states and governors. A regulation, which regulates that a dispute between states can be settled in a local court thereof, is null and void in international law.

Americans are also aware of the fact that the Act contradicts with law and it will deteriorate foreign relations. For the passing the bill into law, the White House Press, the Senate and the House of Representatives called Obama's overriding veto was the most embarrassing thing for the legislative body.

Allowing the execution of judgments against assets of the foreign state, could also cause the state to retaliate by seizing U.S. assets located within its territory. Therefore, the Act and its application imply disregarding international law and embracing vigilantism. The Act threatens the World's peace in that regard.

As a consequence, the Act violates many rules of law. The Act, serving the law of the jungle where use of force becomes popular, the power prevails over the right and the strong dominates the weak, is a threat against universal peace and future of humanity. The Act means a war declaration, because it violates sovereignty rights of the targeted states that are likely to face a judgment.

Istanbul 13.11.2016
International Jurist Union

مجلة المدنية للبحوث القانونية

العدد الخاصّ بالورشة التقييمية بشأن جاستا

صادرة عن جامعة إسطنبول المدنية كلية الحقوق

مجلة- قانونية فصلية- محكمة

السنة الثانية - العدد الثاني

كانون الثاني 2017 م

فهرس الموضوعات

هل يمكن أن يكون جاستا تحقيقاً للأمل ضد الإستهداف الإرهابي للأمريكيين؟

الأستاذ الدكتور محمد رفيق كوركوسوز (تركيا)..... 1

حصانة الدولة في القانون الدولي وجاستا

الأستاذ الدكتور ابراهيم كايا (تركيا)..... 5

قانون جاستا... تجسيد لازدواجية المعايير الأمريكية وخرق لقواعد القانون الدولي

د. عيسى معيزة (الجزائر)..... 11

جاستا ————— ضربة للشرعية الدولية والسيادة الوطنية

المحامي كاتب فهد الشمري (السعودية)..... 24

ورقة عمل مقدمه لاجتماع حول القانون الأمريكي العدالة ضد رعاة الإرهاب (جاستا)

المحامي / محمد بن ضميان العنزي (السعودية)..... 29

تناقض قانون جاستا مع المبادئ العامة للقانون

المحامي جنيد طورامان (تركيا)..... 38

بعض الملاحظات الأولية على أن العدل ضد "قانون الإرهاب لمقدمي مشروع القرار"

49.....الدكتور على امراح بوز بايندر (تركيا)

مفاهيم الارهاب التي تقوم بها الولايات المتحدة الامريكية للامم المتحدة

58.....كبرى تونج (تركيا)

تقييم المسائل المتعلقة في العدالة ضد مقدمى

قانون مكافحة الارهاب

63.....فيزان أوزباي (تركيا) وسزن كاما (تركيا)

جاستا القانون والاختصاص ومبدأ حصانة الدولة

70.....مجاهد أوزبك (تركيا)

هل JASTA مرحلة جديدة في مكافحة الإرهاب

أم إلهاء سياسي؟

75.....شورى دورموش (تركيا)

الإعلان الختامي بالورشة التقييمية بشأن جاستا

82.....الاتحاد الدولي للحقوقيين

1. مجلة "المدنية للبحوث القانون" هي مجلة أكاديمية محكمة فصلية، تصدر في مايو و نوفمبر، من خلال كلية الحقوق جامعة مدنية باسطنبول.
 2. الأوراق المقدمة للمجلة يجب ألا يكون قد سبق نشرها أو قيد التقييم للنشر في أي مكان آخر. و يلتزم المؤلف بذلك عندما تقدم المقالات إلى المجلة.
 3. تنشر المجلة بالإنجليزية، و مع ذلك تنشر أيضاً الأبحاث ذات القيمة المقدمة باللغات التركية، العربية، الفرنسية و الألمانية.
 4. يجب أن تتضمن الأبحاث المقدمة للمجلة ملخص من 200 – 250 كلمة على الأقل، بالإضافة إلى 5 كلمات بحث في بداية الورقة. و بالإضافة إلى ملخصات الأبحاث في اللغات المكتوب بها البحث، فيجب أيضاً تقديم ملخص لها باللغة الإنجليزية.
 5. يجب أن تقدم كل الأبحاث إلى المحرر في صيغة ملف "ورد" بواسطة إسطوانة مدمجة أو البريد الإلكتروني. و يجب أن تكتب الأبحاث وفقاً لإرشادات التنسيق التالية:
- مقاس الورق: A4، الأعلى: 4 سم؛ الأسفل: 3 سم؛ اليسار: 4 سم؛ يمين: 3 سم.
- بيانات المتن: نوع الخط: Times New Roman، مقاس 12 و باللغة العربية مقاس 14 ، تباعد الأسطر 1.5 ، متساوي.
- الحواشي: Times New Roman، مقاس 10، تباعد أسطر 1، متساوي
6. يجب أن يكتب عنوان الأبحاث بالأحرف الكبيرة السوداء. و يكتب اسم المؤلف تحت العنوان مباشرة، على أن توضع علامة في نهاية الاسم الأخير، لتحديد لقب الكاتب، و المؤسسة التي يتبعها و عنوانها البريدي.

7. يجب أيضاً أن تذكر تفاصيل المؤسسة التابع لها المؤلف، العنوان بالكامل، و أي بيانات أخرى للتواصل.

8. كافة الأوراق المقدمة من المفترض أنها معدة للنشر، و تم تدقيقها من خلال المؤلف/ة. و سيتم التقييم المسبق من خلال مجلس تحرير المجلة، و فيما يتعلق بالأبحاث المقدمة التي تم رفضها وفقاً للأسس العامة سيعاد إرسالها إلى المؤلف لتصحيحها وفقاً لمبادئ النشر.

9. ترسل الأوراق الموافق عليها من خلال التقييم الأول إلى اثنين من المحكمين، بعد حذف اسم الناشر من النص وفقاً لقواعد مراجعة الأقران غير المنظور، و لا ينشر البحث إلا بموافقتهم. و إذا أبدى أي من المحكمين رأياً سلبياً، فيتم الاستعانة بمحكم ثالث، ليصبح رأياً حاسماً. و لن يُكشف عن شخصية المؤلف(ين) و المحكم(ين) لبعضهم البعض.

10. سيتم اتخاذ القرار بنشر أو رفض الورقة البحثية، وفقاً للتقرير النهائي للمحكمين، أو طلب تصحيحات من المؤلف، و سيتم إبلاغ المؤلف بالموقف في أقرب وقت ممكن.

11. يجب أن يوضع في نهاية البحث قائمة مراجع، مرتبة ترتيباً أبجدياً وفقاً للقب الكاتب. و يجب أن ترتب قائمة المراجع وفقاً لأول إشارة إلى الأعمال. و تضاف الإشارات المرجعية بالهامش في نهاية كل صفحة.

ترتب الهوامش على النحو التالي:

أ. الكتب:

1. الهامش الأول:

BORN, Gary B., International Commercial Arbitration, 2. Edition, Kluwer Law International, 2014, p. 62

2. الهامش التالي لذات العمل:

.BORN, p. 62

ب. الأوراق البحثية:

1. الهامش الأول:

WRIGHT, David, “Another wrong step: equitable compensation following a breach of trust “, *Trusts & Trustees*, Vol. 21, Issue 7, Pp. 825-843, 2015, p. 831

2. الهامش التالي لذات العمل:

.WRIGHT, p. 298

ج. الصفحات الإلكترونية:

1. الهامش الأول:

LÖRCHER, Torsten, “Arbitration in Germany”,
https://eguides.cmslegal.com/pdf/arbitration_volume_I/CM_S%20GtA_Vol%20I_GERMANY.pdf, Access Date:
.03.03.2014

2. الهامش التالي لذات العمل:

.LÖRCHER, p. 9

د. إذا تم الإشارة إلى عملين لمؤلف واحد في ذات الصفحة، فيجب اختصار اسم العمل بحيث يمكن التمييز بينه وبين الدراسات الأخرى لذات المؤلف.

.CHEMERINSKY, *Constitutional Law*, p. 76

.CHEMERINSKY, *Criminal Procedure*, p. 35

هـ. الدراسات التي يعدها أكثر من مؤلف، فيتم الإشارة إليها بإيراد أسماء و ألقاب كافة المؤلفين.

1. الهامش الأول:

MILLER, Angharad/OATS, Lynne, Principles of International Taxation, 25. Edition, Tottel Publishing, 2006, .p. 145

2. الهامش التالي لذات العمل:

.MILLER/OATS, s. 145

هل يمكن أن يكون جاستا تحقيقاً للأمل ضد الإستهداف الإرهابي للأمريكيين؟

أستاذ الدكتور محمد رفيق كوركوسوز

جامعة اسطنبول المدنية، كلية القانون، اسطنبول/تركيا

أساساً لقواعد القانون الدولي واستناداً إلى الممارسة التي كان أداء المجتمع الدولي على أساس المساواة بين الدول؛ المبادئ العامة للقانون الدولي؛ استحقاقات وتحكميات التي تتم تسويتها من قبل المجتمع الدولي. الآراء العلمية واتفاقات ثنائية أو متعددة حرفية تتفق عليها الدول. في حين تم العثور على القرارات المتعلقة بالصراعات بين الدول وعلى هذا الأساس، أنها تتوقع من دولة لاستخدام صلاحياتها التشريعية باحترام هذا الأساس.

القواعد الأساسية للقانون الدولي إستندت للممارسة التي تمت بواسطة المجتمع الدولي على أساس المساواة بين الدول؛ وعلى القوانين الغير مكتوبة ، وعلى المبادئ العامة للقانون الدولي ، وعلى استحقاقات ملموسة تمت تسويتها من قبل المجتمع الدولي ، وعلى الآراء العلمية وإتفاقات ثنائية أو متعددة حرفية تتفق عليها الدول. وفي حين تم العثور على الحلول المتعلقة بالصراعات بين الدول بناءً على هذا الأساس ، فإنه يفترض من الولايات المتحدة الأمريكية إستخدام صلاحياتها التشريعية باحترام تلك الأسس المشار إليها مسبقاً.

ويكفي النظر في تعليقات الرئيس الأميركي أثناء 'الأعمال التحضيرية لقانون جاستا في الكونجرس الأمريكي ومجلس النواب'.

فقانون جاستا هو أكثر من نص قانوني يهدف إلى حصول ضحايا الإرهاب على حقوقهم ، فلقد صمم نص قانون جاستا ليستخدم ضد الدول التي عانت من الإرهاب أكثر من الولايات المتحدة.

ويمكن أن يفهم كل شخص يتفحص نصوص قانون جاستا والخلفية التاريخية للقوانين المماثلة أن جاستا ليس قانوناً يهدف إلى تخفيف وتعويض الضحايا الأبرياء ، ولكن على العكس من ذلك فقد شرع ضد القيم الأساسية التي ذكرنا أعلاه. وعلى التباين من الأخبار التي كان عنوانها "المسؤولية القانونية لحكومة المملكة العربية السعودية"، جاستا شكل خطراً على جميع بلدان العالم الثالث ، وفي هذه الحالة، يمكن أن تبقى بلدان العالم الثالث على عدل الولايات المتحدة حسب اليد الطولى.

فالتطبيقات المماثلة في التاريخ كانت سبباً لمشاكل ضخمة جداً لكوبا وإيران بل أيضاً للمواطنين الأميركيين.

وبصرف النظر عن المشاكل التقنية مثل تعويض الخصوم من السلطات الأخرى في الدولة، يتم إزالة الحصانة من الولاية القضائية وصياغة القانون لملائمته لأن يفسر على نطاق واسع ، فبالرغم من أن قانون جاستا لصالح الولايات المتحدة في المدى القصير فقد يكون المصدر المسبب لفوضى قانونية لسلطات الولايات المتحدة على الأجل الطويل كما قال الرئيس الأمريكي باراك أوباما. وعلاوة على ذلك لا يمكن للمواطن الأمريكي مباشرة الأحكام التي يتم إجراؤها وفقاً لقانون جاستا أمام محكمة في الولايات المتحدة منذ أن المواطن يجب أن ينطبق على الدولة الأخرى لإنفاذ هذا الحكم ضد تلك الدولة أو كياً لتلك الدولة. لا يبدو من الممكن جداً لمواطن أمريكي للحصول على براءة تنفيذ قرار دولي من الدولة الأخرى منذ الحكم بالفعل ضد القانون الدولي والاستثناء من هذا الوضع هو أصول الدول أو وكلاء الدولة في الولايات المتحدة دون شك من الممكن تنفيذ حكم ضد دولة أو وكلاء الدولة التي لديها أصول في الولايات المتحدة؛ يمكن أن يضر الاقتصاد الأمريكي مثل البلدان الأخرى قد يحاول اتخاذ إجراءات وقائية ضد مثل هذه الحالات. فالمواطن لا يمكن تنفيذ حكم استناداً إلى جاستا بعد قضاء عالية مبلغ من المال للرسوم المحاميين ونفقات التقاضي؛ ومسببات قانون جاستا سيكون أكثر مشكوك فيها.

وإلى حد كبير، الأمثلة من كوبا وإيران يبين لنا أن قواعد المحكمة اتخذ بعد تعذر تنفيذ محاكمات طويلة ولكن بسبب تلك القواعد المحكمة لديها مشاكل سياسية أكثر مع تلك البلدان. على الرغم من أنها ليست واضحة جداً، بقدر ما كان حصلت على علم، ضحايا لتلك الحالات لا يمكن أن تصل إلى حقوقها ولكن غالباً ما يستخدم كمادة سياسية للولايات المتحدة.

وبشكل مستقل من كل الاعتبارات السياسية تطبيق قانون جاستا من قبل الولايات المتحدة يمكن لضحايا الإرهاب من الحصول على التعويضات ولكن ذلك أيضاً يتسبب بإلغاء تنشيط مزايا دولية أساسية مثل سيادة الدول والمساواة بين الدول، ومبدأ المسؤولية الجنائية الفردية.

ومرة أخرى وبشكل مستقل عن جميع الاعتبارات السياسية يحذوني الأمل في هذه الورشة العلمية التمكن من تفحص ودراسة مضمون هذا الموضوع، وتشريع جاستا بالمعنى القانوني، وأنه من الممكن أن تساعد على ظهور العدل المثالي.

أصدقائي :

1. قبل أن أقرأ مضمون "قانون جاستا" اعتقدت أنه كان مصمماً ليكون ضد المملكة العربية السعودية حكومة وشعباً.

2. أن الأمريكيين يريدون الاستيلاء على الأموال السعودية في البنك الدولي ، والإستيلاء على قيم سوق الأسهم والاستثمارات الأخرى وذلك للتغلب على الأزمة الاقتصادية. كما اعتقدت أن تنتهي العلاقة الجيدة بين الولايات المتحدة والمملكة العربية السعودية على المدى القريب.

3. وبعد القراءة والبحث فهمت أن الوضع الحقيقي مختلف تماماً ، وأن هذا القانون كان سارياً منذ وقت طويل جداً ولكنه مقصور جداً وتأثيره محدود بإيران.

4. ولكن قانون جاستا الحالي واسع جداً ، وإذا ما تم تطبيق هذا القانون على نطاق واسع فسوف يشمل تطبيقه على جميع البلدان التي أكدت الولايات المتحدة أن لهم علاقة بالإرهاب.

5. والآن نحن هنا لمناقشة هذا القانون في حلقة عمل IJU وقد قبل جميع الذي قد أرسل لنا أية ورقة كورقة مقدمة ولكن معظمنا أرسل بعد وقت متأخر جداً حتى أننا لم نتمكن من الترجمة إلى لغات أخرى (التركية والإنجليزية والعربية).

حصانة الدولة في القانون الدولي وجاستا

الأستاذ الدكتور ابراهيم كايا (تركيا)

المقدمة :

في ايلول/سبتمبر 2016, سنت الولايات المتحدة سارية المفعول في قبضة العدالة التي ترعى الارهاب. (JASTA) هذا القانون ينص على ذلك احد المبادئ الاساسية للقانون الدولي "حصانة". في هذا العمل, الا ان الجانب القانوني سوف يدفع assessed التركيز على الجانب الجنائي. والقضية الرئيسية هي كيفية ادارة العلاقات الدبلوماسية لتغطية الجوانب القانونية الحصانة. وينص القانون بشكل خاص دراسة حصانة الدولة التي ستعطي بموجب القانون الدولي .

حصانة الدول بموجب القانون الدولي

والقانون الدولي وضع استنادا الى المبادئ العامة في البروز والمساواة. وفيما يتعلق البروز, تستخدم الدولة سلطتها. هذه القوة الخالصة تردع تدخل بلد على سيادة بلد اخر بدون اذن .

وبالاضافة الى ذلك, كما هو الحال في جميع جوانب القانون, الا ان هناك بعض الاستثناءات لاستعمال البروز. ومن الامثلة الاكثر شيوعا بالحصانة الدبلوماسية بحصانة الدولة (الحصانة السيادية).

في عام 1812 الولايات المتحدة وذو مظهر حديث قرار محكمة العدل الدولية في قضية مركب شرعى McFadon تبادل خامسا - العلاقة بين الدول الاقليمية على النحو التالي :

"البروز مساواة كاملة ومطلقة باستقلال الدول ذات السيادة. . . الى نشوء فئة من حالات ذات السيادة على التخلي عن مفهوم ممارسة جزءا من الولاية القضائية الخالصة باكملها, الذى هو صفة ملازمة لكل امة."

ويغضى هذا البروز فى القضايا القانونية والجنايية. لمبدا البروز مستمدة من مبدا المساواة بين الدول, وهى قاعدة فى القانون الدولى العرفى .

الدولة تتمتع بحصانة سيادية خلال القرنين الثامن عشر والتاسع عشر من حيث القيمة المطلقة. ولكن منذ بداية القرن العشرين, اصبحت اكثر تقييدا الحصانة نظرا الى دورها فى تعزيز العلاقات الاقتصادية اقتصاد الدولة وكذلك التجارة .

وبالاضافة الى المهام التقليدية للدولة, كما اتخذت الدول فى واجبات الشركات والمؤسسات التجارية التى لا تشكل جزءا من مهام الدولة. ولذلك الدولة وانشطة الانشطة التجارية يجب تمييزه. أنشطة دولة الحصانة السيادية, يعرف فيه الانشطة ذات الطابع التجارى وكذلك الانشطة التى لا تستفيد من الحصانة gestonis المعروفة بحكم القانون. ان الفرق الاساسى ما تحقق فى دولة ذات سيادة الانشطة اللازمة وعدم بافعال سيادية. فيما يتعلق لملاء الشواغر فى قرار محكمة العدل الدولية فى حالة المانيا ضد ايطاليا, الحصانة من الولاية القضائية ان يقتصر على ا أنشطة التى تنطوى البروز (النهج التقييدى) .

وفى الختام, يمكن القول ان الانشطة غير القانونية وتخضع gestonis حصانة الدولة. والنتيجة هى ان الدولة الملكية منبوذا وغير يمكن تجنبها. وحيث ان الدولة تعفى من المحاكمة فى محاكم دولة اجنبية, وهذا ينطبق ايضا على الوضع قبل المحاكمة. وهذا يعنى فى الواقع الحصانة الدولية الاتفاقيه على النحو المذكور ادناه ;

لا يجوز اتخاذ اجراءات جبرية سابقة لصدور الحكم, مثل اجراءات الحجز والحجز التحظى او اعتقاله, ضد ممتلكات دولة ما فيما يتصل بدعوى مقامة امام محكمة دولة اخرى الا فى الحالات التالية وفى نطاقها :

(ا) اذا كانت الدولة قد وافقت صراحة على اتخاذ اجراءات من هذا القبيل على النحو المبين: '1' باتفاق دولي '2'; باتفاق تحكيم او فى عقد مكتوب; او '3' باعلان امام المحكمة او ببيان خطى بعد نشوء نزاع بين الطرفين; او

(ب) اذا كانت الدولة قد خصصت او رصدت ممتلكات للوفاء بالطلب الذى هو موضوع تلك الدعوى .

الموضوع قيد حصانة الدولة هو "الدولة". وفى جميع الحالات, اتخذت جميع اجهزة الدولة كدولة ويخضعون حصانة الدولة. بموجب القانون الوطنى, الشخص من جانب دولة او مؤسسة instution يعتبر الدولة. الاقسام او التقسيمات الفرعية الحكومية تعتبر ايضا الدولة .

وثمة نقطة هامة هنا هو الفرق بين الحصانة من الولاية القضائية والحصانة من التنفيذ. الموافقة على التنازل عن الحصانة القضائية لا يودى تلقائيا الى ضمان تنفيذ القرار .

فيما يتعلق بهذه الاتفاقيات الدولية حصانة الدول ما يلى :

لا يجوز اتخاذ اجراءات جبرية لاحقة لصدور الحكم مثل اجراءات الحجز والحجز التحفظى او التنفيذى, ضد ممتلكات دولة ما فيما يتصل بدعوى مقامة امام محكمة دولة اخرى الا فى الحالات التالية وفى نطاقها: (ا) اذا كانت الدولة قد وافقت صراحة على اتخاذ اجراءات من هذا القبيل على النحو المبين: '1' باتفاق دولي; '2' باتفاق تحكيم او فى عقد مكتوب; او '3' باعلان امام المحكمة او ببيان خطى بعد نشوء نزاع بين الطرفين; او

(ب) اذا كانت الدولة قد خصصت او رصدت ممتلكات للوفاء بالطلب الذى هو موضوع تلك الدعوى; او

ج (وقد ثبت ان هذه الممتلكات مستخدمة او مزما استخدامها بالتحديد من جانب الدولة فى غير الاغراض الحكومية غير التجارية, وتقع فى اقليم الدولة حيث توجد المحكمة, شريطة ان الذى يحكم الاجراءات الجبرية لا يمكن

اتخاذها الا ضد الممتلكات التى لها صلة الكيان المؤسسة التى اقيمت ضدها الدعوى .

JASTA والقانون الدولى

وحسب JASTA الفصل الاول من الدول المسؤولة عن دعم الارهاب والانشطة الارهابية .

ان للولايات المتحدة مصلحة حيوية فى اعطاء الاشخاص والكيانات بجروح نتيجة الهجمات الارهابية التى ارتكبت فى الولايات المتحدة مع وصول كامل الى المحاكم من اجل رفع دعاوى مدنية ضد اشخاص او كيانات او البلدان التى قدمت عن علم او تهور الدعم المادى او الموارد المادية, بصورة مباشرة او غير مباشرة, للاشخاص او المنظمات المسؤولة عن الاضرار التى تكبدوها .

ينص هذا الفرع على اختصاص المحاكم الاتحادية الاميركية فيها فرد او منظمة مسؤولة عن اى مخاطر ناجمة عن انشطة ارهابية خطيرة. هذا الاختصاص يمتد ايضا الى الاشخاص الذين يتعمدون عدم تعمد الدعم وكذلك الدول التى توفر الموارد اللازمة لهذه الانشطة. (الاختصاص الموضوعى) .

حصانة الدولة يرفض فيها الشكاوى ضد الدول فى الولايات المتحدة المحاكم. هذا ينبع من 1976 قانون حصانات السيادة. (Foerign FISA) كما بموجب القانون الدولى, ان الولايات المتحدة المحاكم FISA

مختصة فى الدول الاجنبية. الاستثناء بموجب القانون الدولى هو ان الاختصاص فى حالات كثيرة وارتقت رفاهيتهم الحصانة بموافقة او الحالات التى تنطوى على انشطة الدولة ذات الطابع التجارى .

JASTA يجرى تغييرات فى FISA بزيادة الاستثناءات التى تنطبق على اختصاص المحكمة بشأن الاوضاع الارهابية. اضافة اساسية ادلى FISA فى وقت سابق بشأن الارهاب ينص على تقديم شكاوى قانونية ضد الدول. فى الحالات التالية, لا حصانة الدولة :

"وقوع اصابة شخصية او الوفاة نتجت بفعل التعذيب وحالات الاعدام بدون محاكمة, تخريب الطائرات, واخذ الرهائن, او تقديم الدعم المادى او الموارد المادية لمثل هذا الفعل . عندما مسؤولا او موظفا او وكيلاً لهذا دولة اجنبية تعمل فى نطاق ولايته او عمله او وكالته ."

غير ان هذا الاستثناء لا ينطبق الا على الدول التى ترعى الارهاب من قبل جميع الدول. وبالإضافة الى ذلك فرص التحكيم ايضا .

وأؤمل, JASTA, مستبعدا. وهى :

دولة اجنبية لا تتمتع بالحصانة من الولاية القضائية امام محاكم الولايات المتحدة, فى اى قضية التعويض المالى مطلوبة ضد دولة اجنبية من اجل جسدية بالشخص او الممتلكات او الوفاة التى تحدث فى الولايات المتحدة بسبب

(1) عمل من اعمال الارهاب الدولى فى الولايات المتحدة ;

(2) لاختبارات فعل او افعال الدولة الاجنبية او من اى مسؤول او موظف او وكيل الدولة الاجنبية التى تعمل فى نطاق ولايته, والعمالة, او وكالة, بغض النظر عن مكان تعويضية عن فعل او افعال الدولة الاجنبية .

والواقع JASTA ازال شرط التحكيم لمبدأ الاقليمية التى تباينت عندما يتعلق الامر بانشطة ارهابية .

ما اصبح واضحاً هنا أن JASTA تعطل القانون الدولى ومبدأ حصانة الدولة. و مسؤولية الولايات المتحدة لا بد من الاشارة إليها هنا من التملص من حيثية حدوث انتهاك للقانون الدولى. مسؤولية وجود الضرر ليس required. وبناء على ذلك, وبالرغم من الضرر لم تتحقق حتى الان مسؤولية الولايات المتحدة كما يمكن القول .

الختام والاقتراحات

JASTA مخالف للقانون الدولي. وهذا يعنى ان جميع الدول يمكن ان تتاثر. الاقتراحات التالية يمكن ان تطرح بالاضافة الى الخطوات التى يمكن سياسيا شرعها :

*اولا وقبل كل شئ على اتفاقية الامم المتحدة لعام 2004 المذكورة انفا بشأن حصانات الدول وممتلكاتها من الولاية القضائية لا حيز النفاذ. تدخل الاتفاقية حيز النفاذ, يجب ان تصدق عليه 30 دولة. حتى الان سوى 21 دولة اصبحت اطرافا فيها. هذه الاتفاقية لا بد من التصديق عليها .

*الاتفاقية محاولة codifiy custimary موجود وحكم القانون. وعلى اية حال, فان القواعد موجودة. وقد اعرب عنها فى سياق دولى .

*وكدليل على وجود القاعدة يجب ان يظهر انه ينطبق على القانون الوطنية للدول غير ضرورية لا يتخذ اجراء تغييرات. وهنا مبدا المعاملة بالمثل الذى يتبادر الى الذهن الذى يجب ان يكون جادا مداولتها .

*لا يوجد امكانية تقديم شكاوى ضد الولايات المتحدة من خلال هذا الاختصاص. يشكل مبدا فى هذا المجال, الدراسات العلمية .

قانون جاستا... تجسيد لازدواجية المعايير الأمريكية وخرق لقواعد القانون الدولي

د. عيسى معيزة¹ (جزائر)

مقدمة:

ترجع الجذور التاريخية لقانون جاستا إلى أحداث 11 سبتمبر 2001، بإصدار الكونغرس الأمريكي قانون "التحويل باستخدام القوة" الذي يمنح رئيس البلاد سلطة "استخدام كل القوة الضرورية والمناسبة ضد الدول والمنظمات والأشخاص الذين خططوا وأعطوا الإذن وارتكبوا أو ساعدوا في الهجمات التي وقعت في 11 سبتمبر/أيلول 2001، أو من هم مثل هذه المنظمات أو الأشخاص أو دول، لتتخذها فيما بعد الإدارة الأمريكية كغطاء لشن عدة حروب بدءا بأفغانستان ومرورا بالعراق وهجمات الطائرات بلا طيار في باكستان واليمن...

كما شكل الكونغرس لجنة تحقيق في أحداث 11 سبتمبر، أصدرت تقريرا من 567 صفحة، منها 28 صفحة لم يتم الاعلان عنها، وادرجت ضمن قانون سرية الوثائق الحكومية وتذرت إدارة بوش آنذاك بأن إعلان مضمون الـ «28 صفحة» «سيضعف

¹ - أستاذ محاضر كلية الحقوق جامعة الجلفة مدير مخبر جمع دراسة وتحقيق مخطوطات المنطقة وغيرها/ عضو منتخب ممثلا للأستاذة بالمجلس العلمي ومجلس الإدارة بكلية الحقوق جامعة الجلفة/ عضو مجلس ادارة اتحاد القانونيين الدوليين وعضو بهيئة المخطوطات الإسلامية كامبردج بريطانيا/ الأمين العام للجمعية الجزائرية لشبكة البحث في المخطوطات (اتحاد 12 مخبر من شتى الجامعات الوطنية في المخطوطات)/ عضو لجنة التكوين في الدكتوراه تخصص أحوال شخصية/ مدير الدورة التدريبية الدولية الثانية حول أسس تحقيق النصوص المنعقدة يومي 3 و 4 جوان في رحاب جامعة الجلفة بالشراكة مع معهد البحوث العربية بالقاهرة ورئيس اللجنة التنظيمية للمؤتمر الدولي الثالث حول حماية المخطوطات وأصول التحقيق عند القدماء/رئيس الملتقى الوطني الأول حول مخطوطات الثورة أكتوبر 2014 / رئيس الملتقى الوطني الثاني حول الخط وفنون الكتابة /

قدرتها على جمع معلومات استخباراتية عن المشتبه بتورطهم في عمليات إرهابية»، وأثار هذا الحجب الرأي العام الأمريكي ودارت حول هذه الصفحات الكثير من الشائعات والتساؤلات والمطالبات حول إزالة السرية عن الـ 28 صفحة.

ثم جاءت إدارة أوباما وسارت على نفس المنهج من الإبقاء على سرية هذه الصفحات، فتم استغلال هذه القضية وما أثير حولها من شبهات حول ارتباط عدد من الدول من بينها السعودية بالأحداث، مما دفع كلا من السيناتور الديمقراطي "جاك شومر" والسيناتور الجمهوري "جون كورنين" للتقدم بمشروع قانون حمل عنوان: "العدالة ضد رعاة الإرهاب".

استخدم الرئيس الأمريكي باراك أوباما حق النقض (الفيتو) ضد قانون "العدالة ضد رعاة الإرهاب"، والذي يسمح لأسر ضحايا هجمات 11 سبتمبر أيلول بمقاضاة السعودية،² فالغرض من القانون هو توفير أوسع نطاق ممكن للمتقاضين المدنيين تماشياً مع دستور الولايات المتحدة للحصول على تعويض من الأشخاص و الجهات و الدول الأجنبية حيثما تمت تصرفاتها و أينما كانت و التي قامت بتقديم دعم جوهري سواء بشكل مباشر أو غير مباشر إلى منظمات أجنبية أو أشخاص ضالعين في أنشطة إرهابية ضد الولايات المتحدة.³

وقال أوباما إن مشروع القانون يمثل خطأ وسابقة خطيرة و ستكون له تداعيات جسيمة على الأمن القومي للولايات المتحدة، كما قد يؤدي إلى رفع دعاوى قضائية ضد مسؤولين أمريكيين عن أفعال تقوم بها جماعات أجنبية تتلقى مساعدات أو عتادا عسكريا أو تدريباً من الولايات المتحدة، كما سيلحق الضرر بجهود العمل مع حلفاء أجانب بخصوص مكافحة الإرهاب وقضايا أخرى. لكن أيد 97 عضوا تعطيل فيتو أوباما مقابل صوت واحد في مجلس

²- لكن تم الزج باسم "المملكة العربية السعودية"، وعدد من الأمراء البارزين، وبنوك ومصارف وجمعيات خيرية سعودية، في قضايا تعويضات أهالي وذوي ضحايا 11 سبتمبر، الذين يطالبون بمليارات التعويضات، رغم أن المحاكم الأمريكية أصدرت أحكاماً في هذه القضايا بعد ضمها أمام محكمة واحدة، و رفضت إدانة المملكة وبرأت الشخصيات والجمعيات الخيرية السعودية، إلا أن هناك إصرار من "مافيا التعويضات" و مكاتب المحاماة من أجل إعادة إحياء هذه القضايا. يشار إلى أن السعودية منذ صدور تقرير اللجنة و هي تطالب بنشر هذه الصفحات الـ 28 السرية من تقرير التحقيقات حول هجمات 11 سبتمبر، كما صرح بذلك عدة مرات الأمير سعود الفيصل.

³- المادة 2(ب) من قانون جاستا.

الشيوخ، فيما أيد 348 نائب تعطيل فينتو أوباما مقابل 77 صوت في مجلس النواب.⁴

أقر مجلس الشيوخ والنواب الأمريكي القانون في 9 سبتمبر 2016 وذلك بعد أربعة أشهر من تمريره، وسمح للمرة الأولى للمواطنين أسر ضحايا هجمات 11 سبتمبر (أيلول) 2001 بمقاضاة الجهات الأجنبية الراعية سواء كانوا أفرادا أو منظمات أو دول أمام المحاكم الأمريكية، التي يعتقدون أنها وراء الهجمات -وهي السعودية تحديدا- طلبا لتعويضات على الأضرار التي لحقت بهم. وسمح القانون للناجين وأسر الضحايا بالمطالبة بدفع تعويضات لهم عن الأضرار التي تعرضوا لها، جراء اشتراك 15 من مواطني المملكة السعودية في الهجمات، التي أودت بحياة أكثر من 3 آلاف شخص. كما سمح "قانون تطبيق العدالة على داعمي الإرهاب" بإزالة الحصانة السيادية، التي تحول دون مقاضاة حكومات الدول التي تتورط في هجمات تقع على أراضي الولايات المتحدة. وسمح أيضا القانون للناجين، وأقارب من ماتوا في تلك الهجمات، بمقاضاة الدول الأخرى عما لحق بهم من أضرار. أكد القانون أمر رفع الحصانة⁵ السيادية في المحاكم الأمريكية عن الحكومات الأجنبية غير المصنفة كدول راعية للإرهاب⁶، وبالاتحاد فقط على ادعاءات مثل أن أفعال هذه الحكومات الأجنبية بالخارج تتصل بإصابات جرت على الأراضي الأمريكية تهدد بنقويض المبادئ القائمة منذ فترة طويلة لحماية الولايات المتحدة وقواتها وجنودها، وهو ما يعد خرقا لمبدأ الاختصاص

⁴ - استعمل أوباما في فترة رئاسته الفيتو 9 مرات و لم يرفض، ويعتبر قانون جاستا اول قانون تم التصويت عليه بأكثر من الثلثين، فرفض الفيتو وصدر القانون.

⁵ - تعرف الحصانة بمفهومها العام أنها امتياز يقره القانون الدولي العام أو القانون الداخلي، يؤدي إلى إعفاء المتمتع بعبء أو تكليف يفرضه القانون العام على جميع الأشخاص الذين يوجدون على إقليم الدولة، أو يعطيه ميزة عدم الخضوع لأحكام سلطة عامة في الدولة، وخاصة السلطة القضائية أو بعض أوجه مظاهرها. أنظر عمار طالب محمود العبودي، عدم الاعتداد بالحصانة أمام المحكمة الجنائية الدولية، دار النهضة العربية، مصر، 2014، ص 23.

⁶ - رغم أن محكمة الاستئناف قضت في حكمها بأن قاعدة الاستثناء من الحصانة السيادية لا تنطبق في حالة المملكة العربية السعودية"، لأن وزارة الخارجية الأمريكية لا تدرج المملكة في قائمة الدول الراعية للإرهاب، لكن إدارة الرئيس باراك أوباما حثت المحكمة العليا في نهاية مايو 2009 على رفض الدعوى، وقالت إن الحكم الذي أصدرته محكمة أول درجة وأيدته محكمة الاستئناف في نيويورك كان سليما، عندما خلص إلى أن المملكة تتمتع بالحصانة من المقاضاة على الأعمال الحكومية خارج الولايات المتحدة، ورفضت المحكمة العليا طعن مقيمي الدعوى دون إبداء أي تعليق.

العالمي، والحصانة السيادية للدول والحكومات، ويهدم قواعد القانون الدولي، وهو ما سنبينه في هذا المقال.

المبحث الأول: قانون جاستا يجسد سياسة الكيل بمكيالين من الوهم أ في استغلال الحصانة:

كيف قانون جاستا أنه تطبيق مبدأ الاختصاص العالمي، و يعرف مبدأ الاختصاص العالمي أنه مبدأ قانوني، يسمح لدولة أو يطالبها بإقامة دعوى قانونية جنائية فيما يختص بجرائم معينة، بصرف النظر عن مكان الجريمة و جنسية مرتكبها أو الضحية، و الذي يرجع لخطورة الأفعال والجرائم المرتكبة، و التي تلحق ضررا بالمجتمع الدولي ككل.⁷ و في الاختصاص العالمي تفرض الاتفاقيات الدولية إلزام على الدولة أو الدول المنظمة أن تتخذ الإجراءات اللازمة لتشريع قوانين داخلية من أجل إتاحة الفرصة أمام المحاكم لملاحقة المجرمين. فهل طبقت أمريكا هذه المبادئ و الإجراءات في اصدارها لتشريع جاستا؟ وهل يعتبر قانون جاستا تطبيق سليم لمبدأ الاختصاص العالمي؟

أولاً: قانون تطبيق العدالة على داعمي الإرهاب يتعارض مع حصانة الجيش الأمريكي:

إن وجود صفة معينة في مرتكب الجريمة، أو تمتعه بالحصانة الدولية أو الداخلية إذا كان رئيس دولة أو أحد كبار المسؤولين لا تمتد إلى جرائم الحرب، كما لا تعتبر سبباً للتخفيف.⁸ يمنح العرف رؤساء الدول وبعض تابعيهم أثناء قيامهم بوظائفهم حصانة من المسؤولية احتراماً لسيادة تلك الدولة، وتطبيقاً لذلك رفضت فرنسا و بلجيكا الطلبات التي تقدمت بها المنظمات الحقوقية عام 1998 لمحاكمة "لوران كابيلا" رئيس جمهورية الكونغو الديمقراطية أثناء زيارته للدولتين.⁹ كما رفضت محكمة العدل الدولية رفع الحصانة عن وزير

⁷ - عبد الرحمان محمد علي، الجرائم الإسرائيلية خلال العدوان على قطاع غزة (2008/12/27-2009/01/18)، وفقاً لمعاهدة روما المؤسسة للمحكمة الجنائية الدولية في لاهاي -دراسة قانونية-، مركز الزيتونة للدراسات والاستشارات، بيروت، لبنان، 2011، ص 113.

⁸ - محمد لطفي، آليات الملاحقة في نطاق القانون الجنائي الدولي الإنساني، دار الفكر و القانون، مصر، 2006، ص 205.

⁹ - مازن ليلو راضي، محاكمة الرؤساء في القانون الدولي الجنائي، المؤسسة الحديثة للكتاب، لبنان، 2011، ص 74، 73.

لا تأخذ أنظمة المحاكم الجنائية الدولية بالحصانة ، لكن من الأهمية
بمكان الإشارة أن النظام الأساسي للمحكمة الجنائية الدولية تضمن تعارض في
نصوصها فأكدت المادة 27 على عدم الدفع بالحصانة في حين ألزمت المادة
98 المحكمة الجنائية الدولية أن تحصل ابتداء و قبل توجيه الطلب إلى الدولة
التي يقيم بها الشخص على إقليمها على تعاون من الدولة الثالثة التي يتمتع
الشخص بالحصانة بموجب تشريعاتها أو بسبب انتمائه إليها، أما إذا لم تتمكن
من ذلك فلا تستطيع المحكمة أن توجه طلبا إلى الدولة التي يوجد بها المتهم مما
يؤدي على إفلات المجرمين.¹⁰

ثانيا: قانون جاستا يتعارض مع كون الولايات المتحدة أكثر الدول عقدا
لاتفاقيات الحصانة القضائية :

من أبرز المشاكل التي تواجه موضوع عدم الحصانة القضائية على
المستوى الدولي هي اتفاقيات الإفلات من العقاب التي سعت الولايات المتحدة
الأمريكية لإبرامها مع العديد من الدول، والتي من خلالها لا تسلم أو تنقل
الحكومة المعنية مواطني الولايات المتحدة المتهمين بانتهاك معادلة التناسب
ارتكاب جرائم إبادة جماعية أو جرائم ضد الإنسانية أو جرائم حرب إلى
المحكمة الجنائية الدولية، و لا تسمح حتى بإجراء التحقيق و لو توفرت الأدلة
الكافية لمقاضاة مثل هؤلاء الأشخاص.¹¹

كما استخدمت الولايات المتحدة الأمريكية كثيرا التهديد لأجل توقيع هذه
الاتفاقيات، و يظهر ذلك جليا في سحبها للمعونات العسكرية التي كانت تقدمها
إلى 35 دولة عضو في نظام روما الأساسي رفضت توقيعها على اتفاقية منع
العقاب في 1 يوليو تموز 2003. و في 8 ديسمبر 2004 أعلنت أيضا سحبها
المعونات الاقتصادية عن الدول التي أصرت على رفضها التوقيع على
الاتفاقيات.¹²

¹⁰- مازن ليلو راضي، المرجع السابق، ص 229.

¹¹- مازن ليلو راضي، نفسه، ص 91.

¹²- مازن ليلو راضي، نفسه، ص 91.

وضعت أمريكا عراقيل في آخر يوم من الفترة المحددة للتوقيع على اتفاقية روما بشأن النظام الأساسي للمحكمة الجنائية الدولية، إلا أن الهدف من التوقيع لم يكن قط الالتزام بها أو الرغبة في التصديق عليها لاحقاً، وإنما وكما أعلن كلينتون رئيس الولايات المتحدة نفسه بمناسبة التوقيع عليها: "إننا بالتوقيع على الاتفاقية لا نهجر موقفنا القلق من الغموض الوارد في الاتفاقية . وخاصة ذلك المتعلق بواقعة أنه ما أن تصبح المحكمة حقيقة واقعة، فإنها لن تمارس اختصاصها على مواطني الدول التي صدقت على الاتفاقية فحسب، وإنما سيتمد اختصاصها إلى أفراد تابعين لدول لم تصدق عليها. إننا بموجب هذا التوقيع سنكون في موقف يسمح لنا بالتأثير على تطور المحكمة. وبدون توقيع لن يكون لنا ذلك". ويمكن تلخيص الموقف الأمريكي تاريخياً، في أن الولايات المتحدة لم تكن قط ضد فكرة تأسيس محكمة جنائية دائمة، بل أن موقفها منذ عام 1995 وحتى عام 2002 كان يتسم بقبول فكرة محكمة دائمة شريطة أن تكون تحت سيطرة مجلس الأمن الدولي. كما قام الرئيس الأمريكي "جورج بوش" في 2002 بالتوقيع على 'American Service members Protection Act (ASPA)' ، الذي حرم على الهيئات والأجهزة الأمريكية التعاون مع المحكمة الجنائية الدولية ، و الحد من مشاركة القوات الأمريكية في عمليات الأمم المتحدة المتعلقة بحفظ السلام .

استخدمت أمريكا الفيتو أكثر من 150 مرة لوقف تنفيذ قرارات مجلس الأمن، و هددت باستخدامه ضد أي إدانة لإسرائيل، و أبعد من ذلك ذهب الكونغرس الأمريكي إلى اتخاذ قرار يدعو الإدارة الأمريكية إلى استخدام حق الفيتو ضد أي مشروع يدين إسرائيل ، و نادى بحصانة إسرائيل ضد العقوبات الدولية المتعلقة بموازين القوى.¹³ كما تربط أمريكا برامج المساعدات المالية المقدمة لدول أوروبا الشرقية و العديد من دول العالم بمدى مواقفها داخل هيئة الأمم المتحدة مع السياسة الأمريكية الخادمة لإسرائيل.¹⁴

هذه الامتيازات الواقعية التي تحاول الولايات المتحدة الأمريكية تغطيتها بمسحة قانونية تفتقد إلى ميثاق الشرف لدولة عظمى توقع على النظام الأساسي للمحكمة الجنائية الدولية ثم تتراجع عن ذلك دون رقيب أو حسيب من الضمير أو الرأي العام الأمريكي خاصة و الدولي عامة، ثم تبتدع فكرة

¹³ - فريجة محمد هشام، المرجع السابق، ص 596 .

¹⁴ - سامح خليل الوادية، المرجع السابق ، ص 212.

استثناءها من تطبيق اتفاقيات جنيف 1949 على قادتها و جنودها من خلال إبرام اتفاقيات إكراه ومعاهدات غير متكافئة.

وبعد إصدار القانون الخاص بحماية الأفراد الأمريكيين العاملين بالخدمة العسكرية المذكور أعلاه بدأت الولايات المتحدة الأمريكية بطلب عقد اتفاقات ثنائية مع أكبر عدد ممكن من الدول، لمنع تسليم المواطنين الأمريكيين إلى المحكمة الجنائية الدولية، و تسليمهم للولايات المتحدة الأمريكية لمحاكمتهم عما قد يقترفون من جرائم تختص بها المحكمة و ذلك استنادا إلى المادة 91 من النظام الأساسي للمحكمة الجنائية الدولية.

ثالثا: قانون جاستا يتعارض مع حصانة الدول

أثار قانون جاستا إمكانية مساءلة الشخص المعنوي، وستعرض لذلك في الفقه ثم في القانون الدولي:

أ- في الفقه: حيث يقصد بالشخص المعنوي " مجموعة من الأشخاص أو الأموال التي تهدف إلى تحقيق غرض معين، تملك ذمة مالية مستقلة، و تتمتع بالأهلية القانونية، و تملك حق التقاضي و تسأل مدنيا عن خرقها لقواعد القانون، كما ويمنح القانون لها الشخصية القانونية المستقلة بالقدر اللازم لتحقيق هذا الغرض". بالرجوع إلى الفقه فنجد اتجاهين متعارضين، اتجاه يقر بمبدأ المسؤولية العقابية للأشخاص المعنوية ويمثله الفكر الإنجلوأمريكان، واتجاه آخر يستبعد مساءلة الأشخاص المعنوية جنائيا وهم أصحاب الفكر الأوروبي وتتمثل حجج هذا الرأي الأخير في أن "الأشخاص المعنوية فكرة قانونية وهمية، وأن هؤلاء الأشخاص أشخاص خياليون لا وجود لهم في الواقع، و أن الشخص المعنوي شخص مصطنع منحه القانون الشخصية القانونية لتحقيق الغرض الذي قام من أجله، ويبقى الإنسان بطبيعته هو صاحب الإرادة، ومن ثم هو صاحب الشخصية القانونية الحقيقية.

ويترتب على هذه النظرية التي تربط الحق بالإرادة امتناع مسؤولية الشخص الاعتباري مسؤولية جنائية ومدنية إذ لا يمكن نسبتها إلى شخص وهمي، كما يترتب على هذه النظرية اعتبار أن أموال الشخص الاعتباري الذي لا وجود له في الواقع أموالا سائبة غير مملوكة لأحد. وبالتالي لا إرادة لهم وغير قادرين على ارتكاب جرائم بسبب تخلف الركن المعنوي عندهم ويدعم أصحاب هذا الاتجاه رأيهم بالقول بأن مسؤولية

الشخص المعنوي تتعارض مع مبدأ شخصية العقوبة، وأن معظم العقوبات الجنائية المنصوص عليها لا يمكن توقيعها على الشخص المعنوي كالإعدام، السجن، الحبس، وحتى إن وجدت عقوبات أخرى يمكن توقيعها مثل الغرامة، المصادرة إلا أنها لا تصل لحد الردع. وقد أكد على هذا الرأي الفقيه " جلاسر " بقوله: " إن مرتكب الجريمة الدولية لا يمكن أن يكون سوى الفرد، أي الشخص الطبيعي الذي يرتكب لحسابه الخاص أو باسم دولته أو لحسابها تلك الجريمة.

و يرى رأي مخالف للرأي الأول أن من يتحمل المسؤولية الجنائية هما الدولة والفرد معا، فالدولة مسؤولة باعتبارها واقع حقيقي وليست خيال أو حيلة قانونية لا إرادة لها، وفي ذات الوقت يؤكد أصحاب هذه النظرية وعلى رأسهم الفقيه " جرافن " أن القول بمسؤولية الدولة لا يمنع من القول بوجود تحميل المسؤولية الجنائية للأفراد معا، لأن الفرد هو صاحب القرار في دفع الدولة إلى انتهاك قواعد القانون الإنساني بارتكاب الجريمة الدولية.

و يعتبر الاتجاه الأرجح في الفقه والقانون الدوليين المعاصرين هو الرأي القائل بمسألة الفرد جنائيا عن الجرائم الدولية، فالمسؤولية الجنائية في نظرهم تخص الشخص الطبيعي - الفرد - الذي ارتكب الواقعة الإجرامية بإرادته التامة وبحريته الخالصة سواء كان فردا عاديا أو رئيس دولة، وبغض النظر لكونه يعمل لحسابه الخاص أو باسمه ولحساب دولته. وعلى هذا الأساس لم تلق فكرة مساءلة الدولة جنائيا صدى في الفقه والقانون المعاصرين، لأن غاية هذه الفكرة هي الانتقام وهو ليس هدف المجتمع الدولي، وإنما هدفه أسمى من ذلك وهو إقامة العدل بمتابعة المجرمين الدوليين وليس توقيع الجزاء على الأبرياء.

بعد استقرار موقف الفقه والقانون الدوليين الجنائيين من فكرة مساءلة الدولة جنائيا باعتبارها شخص معنوي تم التوصل إلى أن الرأي الأرجح يستبعد ويستنكر الأخذ بهذه النظرية، لأن الاعتراف بها سيعيد الجماعة الدولية من جديد للأخذ بالمسؤولية الجماعية التي تستلزم توقيع الجزاء على المجرم والبريء على حد سواء، وهذا ما يتنافى ومبادئ المجتمع الدولي الذي يسعى لتحقيق العدالة الدولية الجنائية. ومنه لا وجود لفكرة مساءلة الدولة لشخص معنوي جنائيا في القانون الدولي الجنائي المعاصر، فالفرد هو المسؤول الوحيد عند ارتكابه جرائم ضد السلام أو جرائم الحرب، أو الجرائم ضد الإنسانية، ولا تقع على عاتق الدولة سوى المسؤولية المدنية.

ب- في القانون الدولي

نصت اتفاقية الأمم المتحدة لحصانات الدول وممتلكاتها من الولاية القضائية لسنة 2004 كمبدأ من مبادئ القانون الدولي العرفي،¹⁵ حيث تسري هذه الاتفاقية على حصانة الدولة وممتلكاتها من ولاية محاكم دولة أخرى¹⁶.

فيما عدت المادة الثالثة الامتيازات والحصانات التي لا تتأثر بهذه الاتفاقية أنها تتمثل في:

- البعثات الدبلوماسية، أو المراكز القنصلية، أو البعثات الخاصة، أو البعثات لدى المنظمات الدولية، أو الوفود إلى أجهزة المنظمات الدولية أو إلى المؤتمرات الدولية؛ والأشخاص المرتبطين بها.

- رؤساء الدول بصفاتهم الشخصية.

كما لا تخل هذه الاتفاقية بالحصانات التي تتمتع بها أي دولة بموجب القانون الدولي فيما يتعلق بالطائرات أو الأجسام الفضائية التي تملكها الدولة أو تشغيلها.

كما أكدت الاتفاقية أن الدولة تتمتع في ما يتعلق بنفسها وبممتلكاتها، بالحصانة من ولاية محاكم دولة أخرى، رهنا بأحكام هذه الاتفاقية، حيث تعمل الدولة حصانتها بالامتناع عن ممارسة الولاية القضائية في دعوى مقامة أمام محاكمها ضد دولة أخرى وتضمن لهذه الغاية أن تقرر محاكمها من تلقاء نفسها احترام حصانة تلك الدولة الأخرى و لا يحق لأي دولة أن تسمي دولة أخرى كطرف في النزاع أو حتى تؤثر في ممتلكاتها أو في حقوقها أو مصالحها أو أنشطتها¹⁷.

كما لا تسري هذه الاتفاقية على أي مسألة متعلقة بحصانات الدول أو ممتلكاتها من الولاية القضائية تثار في دعوى مقامة ضد إحدى الدول أمام محكمة دولة أخرى قبل بدء نفاذ هذه الاتفاقية في ما بين الدولتين المعنيتين¹⁸.

¹⁵- اعتمدت ونشرت على الملأ وفتحت للتوقيع والتصديق والانضمام بموجب قرار الجمعية العامة للأمم المتحدة رقم 38/59 المؤرخ في 2 كانون الأول/ديسمبر 2004

¹⁶- المادة الأولى من اتفاقية الأمم المتحدة لحصانات الدول وممتلكاتها من الولاية القضائية لسنة 2004.

¹⁷- المادة 6 من اتفاقية الأمم المتحدة لحصانات الدول وممتلكاتها من الولاية القضائية لسنة 2004.

¹⁸- المادة 4 من نفس الاتفاقية.

قانون جاستا يتعارض مع اتفاقية الأمم المتحدة لحصانات الدول وممتلكاتها: رغم النص الصريح للاتفاقية إلا أن الولايات المتحدة الأمريكية في قانون جاستا خالفها بنصها: " لن تكون هناك دولة أجنبية محصنة أمام السلطة القضائية للمحاكم الأمريكية في أي قضية يتم فيها المطالبة بتعويضات مالية من دولة أجنبية نظير إصابات مادية تلحق بأفراد أو ممتلكات أو نتيجة لحالات وفاة تحدث في الولايات المتحدة الأمريكية و تنجم عن:

- 1- فعل من أفعال الإرهاب الدولي يتم في الولايات المتحدة.
- 2- عمليات تفصيرية أو أفعال تصدر من الدولة الأجنبية أو من أي مسؤول أو موظف أو وكيل بتلك الدولة أثناء فترة توليه منصبه أو وظيفته أو وكالته بصرف النظر عما إذا كانت العمليات التفصيرية أو أفعال الدولة الأجنبية قد حدثت أم لا.

و لم تكثف الولايات المتحدة بذلك بل جعلت المطالبات و الدعاوى ترفع من قبل المواطنين الأمريكيين.

يسمح قانون جاستا لضحايا هجمات سبتمبر/أيلول 2011 صراحة بمقاضاة السعودية كدولة يعني أنه أداها كدولة بعمل جنائي، ويعتبر إدانة السعودية كدولة أمر غريب في علم القانون الجنائي، فالفاعل لا بد أن يكون شخص طبيعي ليس اعتباري والدولة شخص اعتباري، كما أن من يدينها ليس الدول و لا محكمة العدل و لا مجلس الأمن و لكن أفراد يحملون الجنسية الأمريكية، ما يعني أن أمريكا أرادت تحصن جنودها عن المساءلة بوضع قوانين، و في المقابل منحت لأفراد شعبها حق مساءلة دول أي أنها تطبق سياسة الكيل بمكيالين ظنا منها أنها دولة فوق الدول و أن شعبها فوق كل الشعوب بل و فوق كل الدول.

المبحث الثاني: قانون جاستا مخالف لمبادئ القانون الدولي

يعتبر قانون جاستا مخالف لمبادئ القانون الدولي و نذكر منها:

أولا: المخالفة مبدأ رجعية القوانين

تنص المادة 7 من قانون جاستا أن القانون يسري على أي قضية مدنية لم يبت فيها أو تم البت فيها في أو بعد تاريخ سن هذا القانون، و كل ما يتعلق بضرر لحق شخص أو ممتلكات أو أعمال في أو بعد 11 سبتمبر 2001، مع العلم أن القانون أجزى من طرف مجلس الشيوخ في 17 ماي 2016 ما يعني أن القانون يسري بأثر رجعي و هو ما يعد مخالفا أيضا لقاعدة عدم رجعية القوانين المتفق عليها في القانون الدولي و الذي نصت عليها العديد من الاتفاقيات لاسيما المادة الرابعة من الاتفاقية التي عنونت بعدم رجعية الحصانة الممنوحة للدول.

ثانيا مبدأ المساواة بين الدول:

حيث قال الرئيس الأمريكي ترومان في حديثه أمام الاجتماع النهائي في مؤتمر سان فرانسيسكو: "إن ميثاق الأمم المتحدة الذي وقعتموه للتو هو أساس صلب نبني عليه عالما أفضل. وسيحدها لكم التاريخ. فبين انتصار أوروبا والانتصار الأخير، في هذه الحرب المدمرة، انتصرتم على الحرب نفسها ... ويستطيع العالم — ولديه هذا الميثاق — أن يستشرف زمنا يتاح لجميع البشر المقدرين أن يعيشوا أحرارا عثيا كريما." وأشار الرئيس بعدها إلى أن نجاح الميثاق ستظهر للعيان إذا عازمت الشعوب على إنجازه، فقال: إذا فشلنا في استخدامه، فإنها ستكون خيانة لكل من قضى في سبيل أن نجتمع هنا أحرارا أمنين لصياغته. وإذا سعينا لاستخدامه استخداما أنانيا — في ما يخدم مصلحة أمة واحدة أ و مجموعة أمم — فإننا نفتقر بالتساوي ذنب الخيانة ذلك".

كما جاء في ديباجة الأمم المتحدة: "وأن نكفل بقبولنا مبادئ معينة و رسم الخطط اللازمة لها ألا تستخدم القوة المسلحة في غير المصلحة المشتركة"،

نصت اتفاقية فيينا لقانون المعاهدات أن المعاهدات المتعارضة مع قاعدة أمرة من القواعد العامة للقانون الدولي العام تعد مخالفة للقانون الدولي، حيث عرفت المادة الثالثة و الخمسون من المعاهدة القواعد الأمرة للقانون الدولي العام ، أنها كل قاعدة قبلتها الجماعة الدولية في مجموعها و يعترف بها باعتبارها قاعدة لا يجوز الإخلال بها و لا يمكن تعديلها إلا بقاعدة لاحقة من قواعد القانون الدولي العام لها ذات الصفة" ، فالقواعد الأمرة تعلق المعاهدات و لا يمكن لهذه الأخيرة مخالفتها و إلا اعتبرت باطلة لذلك فإن المادة الثالثة و

الخمسون من المعاهدة أوجدت فكرة تدرج شكلي بين المعاهدات و القواعد الآمرة باعتبار و ان القواعد الآمرة تتمتع بالأفضلية إزاء المعاهدات.

و تعد مبادئ الأمم المتحدة من بين أهم القواعد الآمرة حسب ما جاء في الاتفاقية غير أن الولايات المتحدة خالفتها و خالفت مبدأ المساواة المنصوص عليه في المادة 2 من الميثاق التي تنص في فقرتها 1-2: "تقوم الهيئة على مبدأ المساواة في السيادة بين جميع أعضائها.

لكي يكفل أعضاء الهيئة لأنفسهم جميعاً الحقوق والمزايا المترتبة على صفة العضوية يقومون في حسن نية بالالتزامات التي أخذوها على أنفسهم بهذا الميثاق". ، و هو ما يعد خرقاً لقواعد القانون الدولي. لكن في عدة جولات قضائية، أيدت المحكمة العليا الأمريكية، في 29 يونيو 2009، حكماً يقضي بعدم إمكان تحميل المملكة وعدد من مواطنيها المسؤولية عن الهجمات التي نفذت بطائرات مخطوفة في الولايات المتحدة في 11 سبتمبر عام 2001، ورفض القضاة إعادة النظر في حكم أصدرته محكمة استئناف أمريكية في نيويورك، يقضي بأن المتهمين السعوديين تحميهم الحصانة السيادية في الدعوى التي أقامها ضحايا الهجمات وعائلاتهم، وأيدت محكمة الاستئناف حكم محكمة الدرجة الأدنى برفض الدعوى القضائية التي تدعي أن المملكة وأربعة من الشخصيات البارزة، ورجال الأعمال السعوديين وهيئة خيرية سعودية ومصرفاً سعودياً قدموا دعماً مادياً لتنظيم القاعدة قبل هجمات 11 سبتمبر.

جاء في البيان الختامي للاجتماع السابع والثلاثين للمكتب الدائم لاتحاد الحقوقيين العرب ، الذي عقد في بيروت وتسلمت وكالة الأنباء الألمانية (د. ب. أ) في الرياض نسخه منه اليوم الأحد إن "المكتب الدائم للحقوقيين العرب يدين ما يسمى (بقانون العدالة ضد رعاة الارهاب جاستا الذي أصدره الكونجرس الأمريكي)، وبعده سابقة خطيرة، وانتهاكاً سافراً لكل الأعراف والمواثيق الدولية وتحديداً الإعلان الصادر عن الأمم المتحدة في تاريخ 21 ديسمبر 1965، القاضي بضرورة احترام الدول وعدم جواز التدخل في شؤون الدول الداخلية وحماية استقلالها وسيادتها، ثم الإعلان الصادر عنها في 24 أكتوبر 1970 بإعلان آخر، أعتم وأشمل، حول مبادئ القانون الدولي الخاصة بالعلاقات الودية والتعاون بين الدول، وفق ميثاق الأمم المتحدة¹⁹."

¹⁹ وعقد اتحاد الحقوقيين العرب اجتماعه السنوي الـ37 في بيروت تحت شعار (المواطنة في مواجهة الطائفية والإرهاب) الذي يضم بين أعضائه نخبة من رجال القانون العرب منهم رؤساء حكومات ووزراء سابقين

خاتمة :

لم يترك قانون جاستا قاعدة من قواعد القانون الدولي إلا وخرقها، فبعد أن اعتادت الولايات المتحدة أن تضرب قرارات الأمم المتحدة عرض الحائط، و بعد أن طبقت حصانة جنودها و مساءلة غيرهم من القادة و الجنود في الحرب من خلال جرمهم لإنشاء المحكمة الجنائية الدولية، لترفض بعدها التصديق على معاهدة روما، جاءت بقانون جديد في سبتمبر 2016 أعطته تسمية " قانون العدالة ضد رعاة الارهاب"، لتطبق به إرهاب الأفراد ضد الدول و الذي كان غير شرعي المنشأ و المحتوى و التطبيق ومخالفا لمبادئ الأمم المتحدة و قضائها ، لذا فانه يتوجب على الولايات المتحدة الأمريكية التراجع عن إجازة هذا القانون الذى ينتهك صراحة سيادة الدول وحصانتها ، ما يدخل العالم فى فوضى تشريعية.

إن ما قامت به الولايات المتحدة الأمريكية يعد خرقا لقواعد القانون الدولي و هي ملزمة باتفاقية 2004 طبقا للمادة 26 من اتفاقية فيينا لقانون المعاهدات التي تنص :العقد شريعة المتعاقدين كل معاهدة نافذة ملزمة لأطرافها و عليهم تنفيذها بحسن نية.

كما أنه يتوجب على الولايات المتحدة أن تخشى أكثر من غيرها من تعديل هذه المبادئ المستقرة في العلاقات الدولية لأنها ستعرض نفسها للمساءلة، وسيسمح لمواطني البلدان التي ارتكبت فيها جرائم مخالفة للقانون الدولي بمقاضاتها وطلب التعويض عن تلك الجرائم، كما هو الحال في اليابان وفيتنام والعراق وأفغانستان وسوريا والباكستان واليمن والسودان والصومال وليبيا وكوريا الشمالية والقائمة تطول...

أن مبدأ "الحصانة السيادية" للدول التي تحمي المسؤولين الأميركيين يوميا قائم على أساس المعاملة بالمثل، والقانون غير شرعي، ويتناقض مع اتفاقية أميركا مع الأمم المتحدة لحصانات الدول وممتلكاتها من الولاية القضائية لسنة 2004.

وكذلك يضم جميع رؤساء الجمعيات القانونية في الوطن العربي وله تمثيل في الأمم المتحدة ومراقب في جامعة الدول العربية.

جاستا _____ ضربة للشرعية الدولية..

والسيادة الوطنية..

المحامي كاتب فهد الشمري(السعودية)

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين
وبعد،،،

فلعل قانون جاستا هو القانون الأبرز الذي شغل حيزاً كبيراً في العالم بأسره على المستوى الإعلامي والرسمي والقانوني ، حتى أنني أكاد أجزم أنه القانون الأشهر الذي شغل العالم منذ ظهور القوانين المكتوبة ، ليس لأنه قانون نادر أو مكتوب بمداد من ذهب ، ولكنه يشكل أول بادرة تنتهك السيادة الوطنية للدول ، ويضرب الشرعية الدولية ، المتمثلة بالاتفاقيات الأممية ، السياسية والقانونية والتجارية والاقتصادية ، بل إن من سعى لتشريعه أراد ان يفرض هيمنة جديدة على العالم ، ولعل أمريكا صارت تجدد دماءها في عقول الآخرين فلا تخلو فترة من الفترات ، إلا وتظهر أمراً تجعل الناس يتحدثون عنها ، وهي في نهاية المطاف لا تقصد من وراء ذلك كله إلا الابتزاز السياسي للدول بطريقة أو بأخرى ، فما الذي يشكله جاستا من خطورة على العلاقات الدولية؟؟ وما الذي يشكله من خطورة على السيادة الوطنية؟؟؟ وهذا المحوران اللذان سنتحدث عنهما في هذه المشاركة حول هذا القانون والنظر إليه من وجهة نظر قانونية.

المحور الأول : تأثير جاستا على السيادة الوطنية:

إن جاستا وإن كان قانوناً أمريكياً صرفاً إلا أنه يمثل انتهاكاً صارخاً للسيادة الوطنية للدول الأخرى ، فالقانون يجيز للحكومة الأمريكية معاقبة الدول التي

ترعى الإرهاب ، وهو هنا لم يحدد الدول التي ترعى الإرهاب ، وفي نفس الوقت لم يحدد ماهية الإرهاب الذي تراه الحكومة الأمريكية إرهاباً ، بل سعى لأن يجعل كل هذه التعريفات والمصطلح مجهولة الهوية ، لأجل أن يتم استخدام هذا القانون على نطاق واسع ، وهنا لا بد ان نخرج على بعض الآثار القانونية المترتبة على هذا القانون فيما يتعلق بالسيادة الوطنية للدول ومنها ما يلي:

1/ عدم وجود أمن داخلي في الدول التي ترى أن أمريكا تصنفها كدول راعية للإرهاب ، وذلك بانها ستصبح عرضة في أي وقت للمحاسبة أو المعاقبة لأي سبب قد تراه أمريكا سبباً شرعياً دون الحاجة للرجوع إلى المنظمات الدولية وعلى رأسها الأمم المتحدة ، حيث أن هذا القانون يسمح لأمريكا العقاب لهذه الدولة أو تلك دون الرجوع إلى المنظمات الدولية.

2/ التخوف من الدول التي تخشى تصنيفها كدول راعية للإرهاب من الاستثمار في أي بلد آخر خارج حدود دولتها ، وذلك لأن أمريكا باستطاعتها التعاون مع حلفائها من الغرب ومن غيرهم لأجل أن تتم معاقبة هذه الدولة أو تلك من خلال أموال الدولة الموجودة لدى الدولة الحليفة للولايات المتحدة الأمريكية ولعل هذا الأمر هو الغاية التي سعت لها أمريكا لسّن هذا القانون .

3/ عدم قدرة البلدان الصغيرة وخصوصاً بلدان العالم الثالث ومنه بلا شك أغلب الدول العربية والإسلامية من فرض سيطرتها على مواطنيها ، حيث أنه ما دام أن هناك دولة تستطيع معاقبة دولته بشكل عام فإنه باستطاعته أن تفرض عقابها على مواطن أو مجموعة من المواطنين من تلك الدول دون الحاجة للرجوع إلى حكومته ، وهذه هي ما تسميه الولايات المتحدة الأمريكية الفوضى الخلاقة التي خطط لها منذ زمن بعيد.

4/ شعور البلدان المتخوفة من تصنيفها في المستقبل كدول راعية للإرهاب من القيام بأي عمل يحقق مصالحها أو يحفظ أمنها كسواء أسلحة معينة من دولة غير أمريكا ، وذلك لأنه بمجرد أن تشتري سلاحاً من هنا أو هناك أو تفكر في إنتاجه سيتم تصنيفها كدولة راعية للإرهاب ، وهنا يظل الشعور بنقصان السيادة موجوداً لدى أغلب الدول.

5/ لجوء الدول إلى سن تشريعات مماثلة لهذا القانون ، وهي في حقيقة الأمر لا تملك الإمكانيات الكافية لتطبيق هذه التشريعات على الواقع كما هو الحال بالنسبة للولايات المتحدة الأمريكية ، وهذا بحد ذاته يعطي أمريكا حافزاً لتفعيل هذا القانون تفعيلاً فعلياً كونها تملك الأدوات والإمكانيات اللازمة لذلك ولهذا فإننا نطالب بتشريع عام للحكومات الإسلامية والعربية لأن يكون تشريعاً موحداً لمواجهة هذا القانون .

المحور الثاني: تأثير جاستا على العلاقات الدولية:

أما عن تأثير جاستا على العلاقات الدولية والاتفاقيات الأممية ، فإن الجوانب السلبية لهذا القانون كثيرة ، وذلك لأن العلاقات الدولية تقوم أساساً على الثقة والاحترام المتبادل بين الدول ، إضافة إلى المصالح المشتركة التي تسعى كل دولة للحفاظ على مصالحها ، وبالمقابل تسعى للحفاظ على مصالح الدولة الأخرى لأجل أن يتم التعاون المشترك بين الدول ، وهنا تأتي الآثار السلبية المترتبة على هذا القانون في العلاقات الدولية لتشكل ضربة قاضية لهذه العلاقات القائمة على أساس الاحترام والمصالح المشتركة، ومن تلك الآثار ما يلي:-

1/ التقليل إلى حد كبير من قيمة الاتفاقيات الدولية المتعلقة بالسيادات الوطنية للدول ، والتي قامت على أساسها العلاقات الدولية منذ تأسيس عصبة الأمم المتحدة عقب الحرب العالمية الأولى ، كونه بات من السهل أن تقوم دولة باتهام دولة أخرى لأي سبب وفي أي وقت.

2/ بعثرة العلاقات الدولية لأتفه الأسباب ، فالدولة التي من الممكن أن تصنف كراعية للإرهاب ، وتعرض للعقاب لن تقبل الأمر من الحكومة الأمريكية كجزئية بسيطة يمكن التغاضي عنها ثم ينتهي الأمر ، بل إن كافة العلاقات بينها وبين أمريكا ستصبح في خانة العداء التام ، لأن العلاقات الدولية بين الدول لا يمكن تجزئتها بل هي علاقات كاملة يزيد بها حدث ، وينتهيها حدث آخر.

3/ ستعيش الدول بمجموعها في عزلة تامة وذلك لأن الثقة التي لطالما تغنت بها الدول فيما بينها باتت أمراً مشكوكاً في صحته ، فمن السهل أن تصدر أي دولة تشريعاً شبيهاً بجاستا ، في أي زمان ومكان وضد من تشاء من الدول ، وهنا تصبح الأمور فوضوية أكثر من كونها مرتبطة بمواثيق وأحكام دولية.

4/ صار من حق أي مواطن في أي بلد أن يرفع دعوى ضد حكومة معينة ، وبالتالي فإن سفارة كل دولة في دولة أخرى لم تعد ارضاً أجنبية كما هو المعهود ، بل صارت ارضاً وطنية كون الحواجز القانونية التي لطالما قامت على أساس الحصانة الدبلوماسية ذهبت أدراج الرياح جراء صدور هذا القانون وأثاره السلبية.

5/ إن هذا القانون يشكل صربة للشرعية الدولية والمنظمات القائمة على تطبيق هذه الشرعية وعلى رأسها الأمم المتحدة ، كون هذه المنظمة قائمة على أسس واتفاقيات صبت جميعها في إقامة علاقة متوازنة بين الدول صغيرها وكبيرها ، وحينما تسمح دولة لنفسها أن تحاسب دولة أخرى لأجل تصرف من هنا أو هناك ، فإن هذا يلغي دور هذه المنظمة جملة وتفصيلاً وهذه هي الفوضى بعينها.

الإخوة جميعاً:

إننا لا بد أن نقف وقفة واحدة ساسة ورجال قانون ومنظمات المجتمع المدني في وجه هذا القانون الذي أرادت الولايات المتحدة الأمريكية منه أن يكون كسياسة العصا والجزرة ، حيث سمحت لنفسها أن تحاسب دولاً على أخطاء أفرادها إن صحت أصلاً ، وأرادت من هذا القانون أن تعطي لنفسها سلطة تفوق سلطة المجتمع الدولي بأكمله ، وفتحت بهذا القانون باباً لإثارة الفوضى في العالم بأسره.

في الختام ، إنني أطلب كافة المجتمعات المتحضرة والمنظمات الدولية والحكومات بالوقوف في وجه هذا القانون ، والمطالبة المستمرة لأمريكا بإلغاء هذا القانون ، أو المعاملة بالمثل مع الولايات المتحدة الأمريكية خصوصاً وأن علاقاتها متواجدة في أغلب دول العالم ، وعليه فإنه من الضروري أن تتكاتف

الدول الإسلامية والعربية على إصدار قانون موحد شاملاً لاتفاقية تعاون فيما بينها لمواجهة هذا القانون الذي لا يقصد من ورائه سوى الابتزاز السياسي للدول .

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته ،،،،

ورقة عمل حول القانون الأمريكي العدالة ضد رعاة الإرهاب (جاستا)

المحامي / محمد بن ضميان العنزي (المملكة العربية السعودية)

عضو مجلس إدارة الإتحاد الدولي للحقوقيين

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على نبيينا محمد و على اله و صحبه
أجمعين إما بعد :

يعتبر ما يسمى قانون العدالة ضد رعاة الإرهاب (جاستا) الذي أصدره الكونغرس الأمريكي مؤخرا انقلابا على القوانين و الاتفاقيات و الأعراف الدولية المتعلقة بالحصانة و السيادة للدول و سيجلب هذا القانون ما لم يلغه الكونغرس الأمريكي المشاكل و المحاسبة و المقاضاة للولايات المتحدة و التي تسبب تدخلها و غزوها للعديد من الدول في قتل الآلاف من الأشخاص بالإضافة إلى تدمير البنى التحتية و مثال ذلك ما أقدمت عليه الولايات المتحدة الأمريكية في اليابان من إلقاء لقنبلتين نوويتين و الذي تسبب في ماسي لا حصر لها بالإضافة إلى ما أحدثته في فيتنام و أفغانستان و العراق و من خلال مناقشات الكونغرس الأمريكي لمشروع ما يسمى (جاستا) و تصريحات كبار المسؤولين الأمريكيين بعد صدوره يتضح أن المقصود من هذا القانون هو اتهام المملكة العربية السعودية ظلما بدعم الإرهاب حيث انه لا توجد صلة للمملكة العربية السعودية بما حدث من هجمات إرهابية في الولايات المتحدة في الحادي عشر من سبتمبر للعام 2001 و هذا ما اكدته لجنة أمريكية مستقلة تحقق في تلك الهجمات حيث خلصت إلى عدم وجود أدلة تدين المملكة العربية السعودية و لذلك كان لا بد لنا أن نوضح في هذه الورقة الجهود التي قامت بها المملكة العربية السعودية لمكافحة الإرهاب و جهودها في خدمة قضايا الإنسانية فالمملكة العربية السعودية خطت خطوات هامة و ملموسة في مكافحة ظاهرة الإرهاب و أسهمت بفعالية في التصدي لهذه الظاهرة و من ويلاتها و نتائجها المدمرة من خلال المؤتمرات و اللقاءات و المشاركات العربية و الدولية و كانت المملكة أول دولة توقع على معاهدة مكافحة الإرهاب الدولي بمنظمة المؤتمر

المتعاطفون والممولون للإرهاب، الذين لا يقلون خطورة عن المنفذين للعمليات الإرهابية فتم القبض على الكثير منهم. وأضحت تجربة المملكة العربية السعودية في مكافحة الإرهاب وكشف المخططات الإرهابية قبل تنفيذها تفوقاً غير مسبوق يُسجّل للمملكة العربية السعودية سبقت به دولاً متقدمة عديدة، عانت من الإرهاب عقوداً طويلة.

(الاتفاقيات الدولية لمكافحة الإرهاب)

واستمراراً لمواقف المملكة العربية السعودية من ظاهرة الإرهاب ومكافحته، فقد صادقت على العديد من الاتفاقيات الخاصة بمكافحة الإرهاب، كما صادقت على جملة من الاتفاقات الدولية ذات العلاقة من بينها الاتفاقية الخاصة بالجرائم وبعض الأفعال الأخرى المرتكبة علي متن الطائرات (طوكيو، 1963م) واتفاقية مكافحه الاستيلاء غير المشروع علي الطائرات (لاهاي 1970م) واتفاقية قمع الأعمال غير المشروعة الموجهة ضد سلامة الطيران المدني (مونتريال، 1971م) واتفاقية منع الجرائم المرتكبة ضد الأشخاص المتمتعين بحماية دوليّه بمن فيهم الموظفون الدبلوماسيون والمعاقبة عليها (نيويورك، 1973م) و الاتفاقية الدولية لمناهضة أخذ الرهائن (نيويورك، 1979م) والبروتوكول المتعلق بقمع أعمال العنف غير المشروعة في المطارات التي تخدم الطيران المدني الدولي، الملحق باتفاقية قمع الأعمال غير المشروعة الموجهة ضد سلامة الطيران المدني (مونتريال، 1988م) كما انضمت المملكة إلى اتفاقية قمع الأعمال غير المشروعة الموجهة ضد سلامة الملاحة البحريّة (روما، 1988م) والبروتوكول المتعلق بقمع الأعمال غير المشروعة الموجهة ضد سلامة المنشآت الثابتة الموجودة علي الجرف القاري (روما، 1988م) واتفاقية تمييز المتفجرات البلاستيكية بغرض كشفها (مونتريال، 1991م) والاتفاقية الدولية لقمع تمويل الإرهاب (نيويورك، 1999م) والاتفاقية الدوليّة لقمع الهجمات الإرهابية بالقنابل (نيويورك، 1997م) واتفاقية قمع الإرهاب النووي (نيويورك، 2005م) واتفاقية الحماية المادّية للمواد النووية (فيينا، 1980م) وبروتوكول اتفاقية قمع الأعمال غير المشروعة الموجهة ضد سلامة الملاحة البحريّة و البروتوكول المتعلق بقمع الأعمال غير المشروعة الموجهة ضد سلامة المنصات الثابتة الموجودة علي الجرف القاري و تعديلات اتفاقية الحماية المادّية للمواد النووية كما انضمت المملكة إلى عدد من المعاهدات الإقليمية في مجال مكافحة الإرهاب منها معاهده منظمه المؤتمر الإسلامي لمكافحة الإرهاب الدولي 1999م ومدوّنه قواعد السلوك لمكافحة الإرهاب الدولي، المعتمد من قبل منظمة المؤتمر الإسلامي في مؤتمر القمة الإسلامي

السابع عام 1995م، والاتفاقية العربية لمكافحة الإرهاب خلال اجتماعات مجلس وزراء الداخلية والعدل العرب المنعقدة في 25 ذي الحجة 1418هـ الموافق 22 إبريل 1998م وهي الاتفاقية الأبرز التي تم إنجازها على الصعيد الأمني العربي حيث سجل العرب من خلالها سبقاً بين دول العالم في اتقادهم على مكافحة الإرهاب إضافة إلى الاتفاقية العربية لمكافحة الإرهاب، 1998م و الإستراتيجية العربية لمكافحة الإرهاب الصادرة عام 1996م عن الأمانة العامة لمجلس وزراء الداخلية العرب واتفاقية دول مجلس التعاون لدول الخليج العربية لمكافحة الإرهاب، 2004م والإستراتيجية الأمنية الموحدة لمكافحة ظاهره التطرف المصحوب بالإرهاب لدول مجلس التعاون لدول الخليج العربية، 2003م كما وقعت المملكة على اتفاقيات أمنية ثنائية مع عدد من الدول العربية والإسلامية والصديقة تتضمن بين بنودها مكافحة الإرهاب والتعاون في التصدي له ومحاربتة و أكدت المملكة العربية السعودية أن الإرهاب لا مبرر له في أي مكان وتحت أي ظروف، مشددة على أن مواجهة الفكر الإرهابي يجب أن تكون مواجهة شاملة متناسقة ومبينة أن مكافحة الإرهاب تتطلب مكافحة الخطاب المتطرف العنيف الموجه ضد الإسلام والمسلمين.

إن المملكة العربية السعودية دولة محبة للسلام و محاربة للإرهاب بكافة طرقة و أساليبه واجهت المملكة . العربية السعودية الظاهرة الإرهابية فكريا و امنيا و قانونيا و كان لها سبق الدعوة لإقامة مركز الحوار بين المذاهب الإسلامية لجمع كلمة الأمة الإسلامية درا للفتن و حفاظا على الوحدة الإسلامية وعلى المستوى الدولي كانت المملكة العربية السعودية هي الراعية لإنشاء مركز الحوار بين الديانات و الثقافات و المركز الدولي لمكافحة الإرهاب بالتعاون مع الأمم المتحدة باعتباره المظلة الشاملة لأعمال مكافحة الإرهاب و اعتبرت المملكة العربية السعودية التي تطبق أحكام الشريعة الإسلامية الإرهاب ضمن جرائم (الحرابة) و طورت أنظمتها لتصدي لهذه الظاهرة و العمل على تجفيف مصادر تمويله حيث سنت الأنظمة التي تجرم تمويل الإرهاب و الإرهابيين .

هذا و يعتبر انتخاب المملكة في مجلس حقوق الإنسان للمرة الرابعة بعد أن حصدت 140 صوتاً من أعضاء المجلس خلال الانتخابات التي أجريت الشهر الماضي تأكيدا لدورها الريادي والمحوري في المنطقة وفي العالم، ودورها في خدمة قضايا أمتها العربية والإسلامية، وقضايا حقوق الإنسان على المستويين الإقليمي والدولي، وتجسيد ثوابت المملكة وقيمها الإسلامية و تعمل المملكة من

خلال عضويتها في مجلس حقوق الانسان مع المجتمع الدولي للحفاظ على حقوق الإنسان وتعزيزها بعيداً عن التسييس والانتقائية.

(إستراتيجية مكافحة الإرهاب)

وشددت المملكة على أن مكافحة الخطاب المتشدد والايولوجيا التي تغذي الإرهاب من أكثر التحديات الدولية المعاصرة إلحاحاً وأهمية، وهو في مقدمة الأولويات التي اهتمت بها المملكة حيث بادرت بالتصدي لظاهرة التطرف والإرهاب فكرياً وتنظيماً وأنشطة وعلى كل الأصعدة المحلية والإقليمية والدولية. ومن هذا المنطلق، اتبعت المملكة إستراتيجية شاملة لمكافحة التطرف، فلم تكتفِ بالاعتماد على التدابير الأمنية وسن التشريعات الوطنية المتعلقة بمكافحة الإرهاب، والعمل على تجفيف منابعه المادية، بل عملت على تشخيص الواقع الفكري وتقصي الأسباب الجذرية التي أدت إلى انتشار التطرف العنيف وفكره والأسس التي يعتمد عليها، وقامت بتطوير إستراتيجية الأمن الفكري التي اعتمدت على ثلاثة عناصر: الوقاية، والتأهيل، والرعاية.

(مواجهة الإرهاب فكرياً)

ولتحقيق ذلك، أنشأت المملكة مركز "محمد بن نايف للمناصرة والرعاية" الذي يعني بإعادة استيعاب من أدينوا بجرائم تتصل بالإرهاب وتأهيلهم، وإصلاح

الفئات المعرضة لخطر الأفكار المنحرفة "و سعت المملكة العربية السعودية في إطار مجلس التعاون لدول الخليج العربية، والجامعة العربية ومنظمة التعاون الإسلامي، والأمم المتحدة إلى تبني سياسات ومبادرات تهدف إلى الحد من التوترات و إنهاء النزاعات الإقليمية ومكافحة الإرهاب ونبذ العنف والتطرف، وتوقيعها على اغلب المعاهدات والاتفاقيات الدولية التي تحفظ الأمن و السلم الدوليين، بالإضافة إلى مساهمتها الفعّالة في كل ما من شأنه رفاه الشعوب وخدمة الإنسانية كما أكدت المملكة استمرارها في سياستها من خلال التعاون مع الجميع لتحقيق الأمن و السلم الدوليين، وحل النزاعات بالطرق السلمية والعمل مع المنظمات الدولية و الدول الأعضاء التي تؤمن بالعمل الجماعي في سبيل تحقيق كل ما فيه خير للبشرية.

(المساعدات)

تقوم المملكة بدور رئيس في تقديم المساعدات للدول النامية والتي تمر بأزمات طارئة وتعد واحدة من أكبر الدول المانحة للمساعدات في العالم خلال السنوات الأخيرة"، وقد بلغ إجمالي المساعدات التي قدمتها المملكة إلى الدول النامية خلال الفترة من 1973-2014 تقدر بأكثر من 139 مليار دولار أمريكي وتصنف المملكة العربية السعودية الدولة الثالثة عالميا من حيث المعونات التي تقدمها للاجئين، وأن قيمة المساعدات الإغاثية التي قدمتها السعودية خلال العقود الأربعة الماضية، بلغت 139 مليار دولار فعلى سبيل المثال ، استقبلت المملكة العربية السعودية منذ اندلاع الأزمة في سوريا، ما يقارب المليونين

ونصف المليون مواطن سوري و كانت المملكة في مقدمة الدول الداعمة للشعب السوري لتخفيف معاناته الإنسانية، وحرصت على عدم التعامل معهم كلاجئين، أو وضعهم في معسكرات لجوء، حفاظاً على كرامتهم وسلامتهم، ومنحتهم حرية الحركة التامة، ومنحت لمن أراد البقاء منهم في المملكة، وهم مئات الآلاف، الإقامة النظامية، وسمحت لهم بالدخول لسوق العمل والحصول على الرعاية الصحية المجانية والتعليم، كما بلغ عدد الطلبة السوريين ما يزيد على (141) ألف طالب سوري على مقاعد الدراسة المجانية، وأسهمت بدعم ورعاية الملايين من السوريين اللاجئين في الدول المجاورة لوطنه. صورة أخرى حية للتعاطف السعودي للإخوة والأشقاء، تتجلى عندما اعتبرت المملكة الأشقاء اليمنيين اللاجئين إلى المملكة زائرين، وقدمت لما يزيد عن نصف المليون، يمني حرية الحركة والعمل واستقدام عوائلهم و بلغ عدد الطلبة اليمنيين الملتحقين بالتعليم العام المجاني في المملكة (285) ألف طالب وطالبة كما بلغت قيمة المساعدات التي قدمتها المملكة مؤخرًا للاجئين اليمنيين في جيبوتي والصومال أكثر من (42 مليون دولار، واستجابة للاحتياجات الإنسانية الإغاثية للشعب اليمني الشقيق قدمت المملكة حوالي (500) مليون دولار.

(رؤية المملكة)

إن المملكة العربية السعودية تؤمن بأن الخطوة الأولى والأساسية للتعامل مع الأزمات هي تكثيف الجهود لحل النزاعات القائمة في العالم بموجب ميثاق

الأمم المتحدة، وذلك بتوظيف الدبلوماسية الاستباقية لمنع تفاقم الأزمات وتحولها إلى صراعات عسكرية يتولد عنها أزمات وكوارث إنسانية. كما أن المملكة مستمرة في أداء دورها الإنساني والسياسي والاقتصادي بحس المسؤولية والاعتدال، والحرص على العدالة، وهي المفاهيم التي تشكل المحاور الثابتة للعمل الدولي لبلادنا.

(الاعتادات الإرهابية على المملكة)

تعرضت المملكة لأكثر من 100 حادث إرهابي منذ عام 1992 م و أحبطت أكثر من 268 عملية إرهابية كما تعرضت بين العامين 2003 و2006 لموجة من الهجمات الدامية شنها تنظيم القاعدة استهدفت مقرات أمنية ومنشآت حكومية وأخرى اقتصادية وأماكن سكن خاصة بالأجانب أوقعت العديد من القتلى هذه هي المملكة العربية السعودية الداعمة للأمم و السلام الدولي و للقضايا الإنسانية في العالم ومن الظلم أن يتم إصدار ما يسمى قانون (جاستا) ضد المملكة العربية السعودية.

(قانون جاستا الأمريكي المخالف للقوانين و الاتفاقيات و الأعراف الدولية المتعلقة بالحصانة السيادية للدول)

إن ما يسمى بـ قانون (جاستا) يعتبر سابقة في تاريخ العلاقات الدولية، وخرقاً لاتفاقية "فيينا" حول قانون المعاهدات لعام 1969، ولاتفاقيتي "فيينا" حول العلاقات الدبلوماسية لعام 1961 والعلاقات القنصلية لعام 1963 التي لا تجيز لأي محاكم أجنبية بمقاضاة دولة أخرى، الأمر الذي يضع القانون في مخالفة صريحة للقانون الدولي، ناهيك عن تعارضه الصارخ مع اتفاقية الولايات المتحدة الموقعة مع الأمم المتحدة بخصوص حصانة الدول وممتلكاتها لعام 2004، وهي استمرار لاتفاقيات سابقة بهذا الخصوص كما يتجاوز ما يسمى جاستا، الشريعة الدولية لحقوق الإنسان، التي تحرم امتداد الجريمة لغير فاعلها، فالجريمة والعقوبة شخصية لمن ارتكب الفعل المخالف للقانون، ولا يحق طبقاً لذلك تحميل الدولة المسؤولية الجنائية، تحت ذريعة أن أحد مواطنيها ارتكب جرماً أعتقد أن صدور قانون جاستا أقرب إلى تدبير أو إجراء سياسي هدفه الابتزاز، وعلى الأمم المتحدة والمجتمع الدولي أن يتخذوا الإجراءات المناسبة، بما يعيد التوازن لنظام العلاقات الدولية ومبادئ السيادة، وهو ما دعا الاتحاد

الأوروبي لرفض القانون واعتباره مخالفاً لمبادئ الأمم المتحدة ومبادئ المساواة.

و لذلك فإننا نطالب الكونغرس الأمريكي باتخاذ الإجراءات اللازمة لتفادي تطبيق هذا القانون، مع الأخذ بعين الاعتبار مدى خطورة تأثيرها على المساواة وسيادة الدول المبادئ الأساسية في العلاقات الدولية كما يستوجب الأمر وقفة جادة للمراجعة ولوضع حلول ومعالجات من شأنها إبطال هذا القانون الجائر و بناءً على ما سبق فإننا نود اقتراح التالي :

أولاً : مطالبة الكونغرس الأمريكي بإلغاء هذا القانون

ثانياً : الطعن بهذا القانون (جاستا) أمام المحكمة الدستورية الأمريكية

ثالثاً : تقديم شكوى إلى الأمم المتحدة بشأن قانون جاستا لأنه اعتدى على القوانين و الاتفاقيات و الأعراف الدولية و الأمم المتحدة هي المسؤولة قانوناً عن الدفاع عن القانون الدولي و الاتفاقيات الدولية .

رابعاً : مطالبة الأمم المتحدة بتشكيل لجنة تحقيق دولية في إحداث الحادي عشر من سبتمبر لعام 2001 م لمعرفة الجهة التي تقف وراء هذا العمل الإرهابي و تقديمها للعدالة الدولية تمهيداً لمعاقبتها.

تناقض قانون جاستا مع المبادئ العامة للقانون

المحامي جنيد طورامان - تركيا

يمكن تقسيم القانون الدولي إلى قسمين الفترة أي قبل إنشاء الأمم المتحدة، وبعد إنشاء الأمم المتحدة. بينما في الأول الفترة الدول جعل اتفاقات بعضها البعض وحل النزاعات وفقا للقانون العرفي، في الثانية الفترة من الآليات الدولية تلعب دوراً حاسماً في تسوية المنازعات تحت إشراف الأمم المتحدة، ومؤسسة مظلة لجميع الدول في العالم. النظام الأساسي للأمم المتحدة يستند إلى مبدأ أساسي ثلاثة، وهي الدولة الحصانة الدبلوماسية والقنصلية حصانة ومناعة المؤسسات الدولية. العدالة ضد مقدمي مشروع القرار للإرهاب قانون (جاستا) يدمر المبادئ الأساسية للقانون الدولي ومنتج لمفهوم استبدال السلطة مع القانون. هذا القانون يشكل انتهاكاً للمبادئ العامة للقانون الدولي ليس فقط ولكن أيضاً المبادئ العامة للقانون، قانون جاستا ستؤثر سلباً على الولايات المتحدة الأمريكية والمملكة العربية السعودية وسوف يؤدي أيضاً تأثير الدومينو والأسف سيؤثر على الدول الأخرى. "قانون جاستا"، تمارس السيطرة على الدول الأخرى الدول القوية ومحاولة للاستيلاء على ما يريدون. كنتيجة لذلك، سوف تؤدي إلى الفوضى ويؤدي إلى وفاة القانون الدولي.

مقدمة

هو إعداد مشروع القانون ديمقراطي وعضو مجلس الشيوخ جمهوري، الذي يوفر للأسر بوفاة الأشخاص نتيجة 11 "هجوم أيلول/سبتمبر" برفع دعوى قانونية ضد الدول يتعرض لهذا الهجوم الإرهابي، الذي اعتمد في أيار/مايو عام 2016 في مجلس الشيوخ. بعد اعتماد، قدمت "مجلس النواب الأمريكي" وهو أيضاً اعتمد في هناك. أوباما الرئيس استخدام حق النقض. من ناحية أخرى، تم التصويت المشروع في المرة الثانية واعتمد بأغلبية ويصبح قانوناً.

الولايات المتحدة الأمريكية بهذا القانون تسلم الولايات المتحدة مواطننا ضحايا 11 "أيلول/سبتمبر الإرهابية هجوم" لجعل إجراءات علاجية ضد الدول المسؤولة ورجل دولة. سوف يؤدي هذا الموقف تأثير الدومينو والدول القوية من المرجح أن رفع دعوى ضد الدول الضعيفة في اختصاصها. منعا للمشروع غير المشروعة التي تبذلها الولايات المتحدة الأمريكية، ونحن ينبغي طرح "قانون جاستا" في جدول الأعمال وتقييم من جميع جوانبها، وتهيئة رأي العام! في هذه الدراسة، سوف ندرس "قانون جاستا" من حيث المبادئ العامة للقانون.

مصادر من اتفاقيات القانون الدولي اتفاقيات دولية وقعتها وصادقت عليها الإرادة الحرة للدول ذات السيادة هي المصدر الأساسي للقانون. وهذا يعني أن مبادئ القانون الدولي تستند إلى عدم الإكراه ولكن الإرادة الحرة للدول ذات السيادة. إذا لم تصدر الدولة أي التزام بإرادتها الحرة، فإنه يمكن استخدام سيادتها غير محدود وفقا للقانون الدولي.

أخرى مصادر على الرغم من حقيقة أن الاتفاقيات الدولية مصدرا هاما للقانون الدولي، فليست كافية لحل جميع النزاعات التي تنشأ بين الدول. لم يتم ذكر الثغرات القانونية في الاتفاقيات الدولية في محاولة لحل من خلال مصادر أخرى للقانون الدولي.

(أ) الأعراف والعادات: الدول عرضه للانصياع للأعراف والعادات في القانون الدولي بالأفعال والأعمال.

(ب) المبادئ العامة للقانون الدولي: حسن نية، التناسب، المعاهدة سوند المتعاهدين، القانون اللاحق، فشل المحاكمة إلخ.

(ج) قرارات المحاكم والتحكيم: ووفقا للنظام الأساسي 38-1-د من "محكمة العدل الدولية"، المحكمة قد تنطبق الأحكام والفتاوى القانونية في الفقه كمصدر

تكميلي إذا لم يعثر على أي حل في الاتفاقية الدولية، والأعراف والعادات والمبادئ العامة للقانون.

(د) آراء قانونية (دوكترين): آراء قانونية فيما يتعلق بالقانون الدولي أحد مصادر تكميلية للقانون الدولي.

الفحص: وتسوى من مشاكل "نقطة من القانون الدولي"، والمنازعات بين الدول ببعض المبادئ الراسخة التي تسمى "الأمرة". الدول لا تنتهك قواعد القانون الدولي الأساسية هذه لأنها ملزمة القواعد (القواعد الأمرة). في أواخر الستينات، وهي اعتمدت "اتفاقية فيينا" "قانون المعاهدات". ذكر معنى القاعدة الملزمة في المادة 53 من الاتفاقية. يمكن تغيير قاعدة ملزمة في القانون الدولي إلا توافق الآراء بين الدول.

(1) مبادئ القانون الدولي العام (2) "المساواة من الدول ذات السيادة". (3) حظر الإكراه.

(4) "حصانة الحدود". (5) "التسوية السلمية للمنازعات الدولية".

(6) "عدم التدخل في الشؤون الداخلية". (7) حقوق الإنسان.

(8) "تقرير المصير الوطني".

(9) "مبدأ حسن النية". إذا كان تجاهل الدول أو تنتهك تلك المبادئ منتهكة بذلك مبادئ القانون الدولي العام (العالم من الدستور).

من نقطة من العامة مبادئ للقانون العدالة ضد مقدمي مشروع القرار للإرهاب قانون (جاستا) يشكل انتهاكا للمبادئ العامة للقانون الدولي ليس فقط ولكن أيضا المبدأ العام للقانون. بعض المبادئ العامة للقانون: تحريم إساءة استعمال الحق، وحظر التمييز، والإنصاف، ومبدأ مصلحة. فيما يلي، سوف ندرس فيما يتعلق بالعدالة ضد مقدمي مشروع القرار للإرهاب قانون (جاستا) في ضوء المبادئ العامة للقانون. (قواعد حسن النية، وقانون المسؤولية، والقانون الجنائي، والقانون الإجرائي، إنفاذ القانون)

فيما يتعلق بمبادئ حسن النية حسن النية واحد من المبادئ الأساسية للقانون. ووفقا لحسن النية، يتوصل الطرفان إلى استخدام حقوقهم في الإطار من حسن النية. الإيمان بالله يعتمد على أساس كل حالة على حدة. العدالة ضد مقدمي مشروع القرار للإرهاب قانون (جاستا) ينتهك صراحة مبدأ السيادة، مبدأ المساواة، ومبدأ التسوية السلمية، وعدم التدخل في الشؤون الداخلية المبدأ، مبدأ المسؤولية الجنائية الفردية، ومبدأ المحاكمة العادلة.

من حيث القانون الجنائي مبدأ المسؤولية الجنائية الفردية واحد من المبادئ الأساسية للقانون الجنائي. وهذا المبدأ هو المسؤولية الجنائية فقط لا تطبق لكن الإجراءات العلاجية أيضا. 11 أيلول/سبتمبر الهجوم لم يكن هجوما عسكريا من دولة إلى أخرى. فمن الواضح أنه هجوم إرهابي. وتبذل الهجمات الإرهابية في كل بلد في العالم تقريبا. ومع ذلك، حتى اليوم، لا تحاول الدول أن اتهم دول أخرى في نطاق ولايتها القضائية. هذا لا يعني أن المملكة العربية السعودية مسؤولة عن 11 أيلول/سبتمبر الإرهابية هجوم منذ بعض الإرهابيين من مواطني المملكة العربية السعودية في 11 "هجوم أيلول/سبتمبر". إذا كان رجل دولة المملكة العربية السعودية تشارك في هذا الهجوم، سيكون مسؤولاً عن الضرر للهجوم الإرهابي. من ناحية أخرى، لا يوجد دليل أو ادعاء حول هذا الموضوع.

من حيث القانون المسؤولية العدالة ضد مقدمي مشروع القرار لقانون الإرهاب (جاستا) ينتهك المبادئ العامة لقانون المسؤولية. جاستا قانون يحدد القواعد أن الأضرار التي لحقت بالضحايا بالحصول على تعويضات من دولة أخرى. بيد أن الدول فرض وجمع الضرائب من أجل توفير الأمن لبلدهم. إذا فشلوا في الوفاء بواجبها الأساسي، أنها ستكون فقط المسؤولة عن ذلك. على سبيل المثال، شهدت تركيا الكثير من هجوم إرهابي. من ناحية أخرى، اتهم "البرلمان التركي" أو المحاكم ابدأ دولة أخرى. وقبلت تركيا المسؤولية لتعويض عن الأضرار الضحايا. نتيجة لذلك، الولايات المتحدة الأمريكية، في بغض النظر عن جنسية الإرهابي، هو فقط الدولة مسؤولاً عن 11 "أيلول/سبتمبر الهجوم".

فيما يتعلق بالقانون الإجرائي العدالة ضد مقدمي مشروع القرار لقانون الإرهاب (جاستا) يشكل انتهاكا للمبادئ العامة للقانون الإجرائي. في "المواد من قانون جاستا"، ليس هناك اسم للمملكة العربية السعودية. من ناحية أخرى، فمن الواضح أن القانون اعتمده الولايات المتحدة الأمريكية من أجل محرك أقراص المملكة العربية السعودية إلى الزاوية فيما يتعلق بهجوم 11 أيلول/سبتمبر. حقق مواطن أمريكي، فقدت شريكة/شريكة اتخاذ إجراءات قانونية ضد المملكة العربية السعودية في محكمة في الولايات المتحدة. وفي المستقبل، فمن المتوقع أنه سيكون هناك الكثير من الحالات التي فتحت ضد المملكة العربية السعودية. وفقا "قانون جاستا"، ضحايا الولايات المتحدة قد رفع دعوى ضد دولة أخرى أمام محكمة في الولايات المتحدة. ولكن، رفع دعوى قانونية ضد الدولة في الولاية القضائية لدولة أخرى يشكل انتهاكا للمبادئ العامة للقانون الإجرائي.

الحصانة من الولاية القضائية: أولاً وقبل كل شيء، ينبغي أن تنظر المحكمة فيما إذا كانت لها ولاية قضائية أو لا حول القضية. في هذه المسألة في القانون الخاص، قد جعل دولة واحدة قرارا بالتعويض ضد دولة أخرى. من ناحية أخرى، أن الأضرار الناجمة عن الهجوم الإرهابي ليست مسألة قانون الخاص.

ولذلك، ترفض المحكمة الولايات المتحدة المطالبة بحجة أنها لا تملك ولاية قضائية للنظر في القضية.

الولاية: الولاية القضائية للمحاكم في القضايا الدولية وتحدد وفقا للعقود الدولية. في مثل هذه العقود الأطراف فقط الأشخاص محدودة للقانونية وحقيقية والأهلية القانونية للدول غير مقبولة. أنه ليس هناك أي لائحة بشأن مسألة ذات صلة، فإنه يجب أن يكون موافقة الأطراف في القضية لتحديد اختصاص المحكمة. فمن الواضح أن الدولة المدعي عليها لن تقبل السيادة والسلطة القضائية من محاكم الولايات المتحدة الأمريكية. حتى دون موافقة واضحة من الأطراف بشأن الولاية القضائية للمحاكم، إجراء يمكن بسهولة أن يطلق عليه اسم المشروع.

السلطة القضائية: المحاكم التي يحق لحل المشاكل بين أطراف متساوية، يجب أن يكون وضع متفوق من الأطراف. في حالات محددة، على الرغم من أن الطرف المدعي أن يكون مواطن المدني، في واقع الأمر دون أدنى شك هناك دائماً الولايات المتحدة وراء المدعي. عندما نأخذ في الاعتبار حقيقة أن الطرف المدعي عليه أيضا دولة، فمن الواضح أن هذا ينبغي إلا الدعوى في محكمة دولية أن يقبل الطرفان بسلطتها. أن المملكة العربية السعودية عدم التضحية بسيادتها الخاصة، لا يمكن الحكم محاكم الولايات المتحدة الأمريكية دولة أخرى. أيضا شدة سينتهك دعوى أمام محكمة محلية وجزئية في مبدأ المساواة بين الأطراف.

مبدأ الإقليمية: وبالنظر إلى أن موضوع دعوى التعويض، سوف تنشأ مشكلة الاختصاص في مثل هذه الدعوى. قواعد اختصاصها إلزامية وتستند إلى النظام العام. حيث أن الكفاءة واحدة من المسائل أن القضاة يجب أن تأخذ في الاعتبار عدم اختصاصها بحكم منصبه أثناء النظر في القضية. في القانون الدولي، مبدأ الإقليمية أيضا صالحة للولايات المتحدة الأمريكية.

النزاهة: في قانون الإجراءات المدنية، الشرط المسبق لقضية محكمة محايدة ومستقلة. إذا كانت محكمة قد اتصال إلى طرف الذي يمكن أن تؤثر في الدعوى، ليس هناك ذكر لنزاهة المحكمة. وفي حالات محددة، فمن الواضح أن المحكمة المختصة اتخاذ موقف بشأن الجانب المدعي. في مثل هذه الحالات ينبغي أن المحاكم لا تبدأ الدعوى نظراً لأن الإجراءات ستكون خاطئة من البداية.

المساواة: مبدأ المساواة في الأسلحة يأتي ليعني بالنسبة للأطراف لها نفس الحقوق والواجبات في قانون الولاية القضائية. في حالات محددة، بينما أحد الطرفين (المدعي) مباشرة تحت رعاية الأمم المتحدة، الطرف الآخر (المدعي عليه) أعلنت إدانة الولايات المتحدة حتى قبل البدء في العمل. لذا، في مثل هذه الحالات من المستحيل الحديث عن المساواة بين أطراف القضية.

وجود الأطراف: لن يكون هناك أي محاكمة دون الطرف الثاني في قضية. المشكلة هي، ليس من الواضح كيفية إبلاغ المدعي عليه ولا كيفية توفير وجود الأطراف في حالات محددة.

الدفاع: واحد من العناصر الرئيسية للمحاكمة العادلة هو الدفاع. عندما يكون هناك لا الدفاع، وهناك أيضا لا إجراءات عادلة. ولكن كيف يمكن أن قاضي محكمة محلية دولة لها حق السيادة المتساوية؟ وبالنظر إلى حقيقة أن الطرف المدعي عليه لن تتخلى عن سيادتها، كيف ستستمع محكمة قضية، دون حتى الاستماع طرف؟ وهذا من شأنه أن يخلق انتهاكا صارخا لمبدأ المساواة بين الأطراف.

قانون الإثبات: لنفترض أن المدعي عليه (رئيس الدولة) هو أخطر وأنها أعلنت أنها لا تعترف بالولاية القضائية للمحكمة وأنها لن تشارك في الإجراءات. وفي هذه الحالة، يعتبر المدعي عليه رفض مطالبات المدعين. أنه ليس من الممكن إثبات الحالة السلبية، المدعي سوف تكون ملزمة بإثبات أن هجمات 11 سبتمبر الإرهابية نفذت الدولة المملكة العربية السعودية. كيف أن المدعي أن يثبت أن الهجمات الإرهابية نفذها في المملكة العربية السعودية (الدولة)؟ سوف تدرس المحكمة كافة السجلات بما في ذلك وحدات أمن الدولة المملكة العربية السعودية من أجل تحديد هذه العلاقة؟ عندما يكون ذلك ضروريا لدراسة الخبراء، من البلد الذي سيقوم بتعيين الخبراء؟ وسيكون الخبير المختار مرة أخرى بين مواطني الولايات المتحدة الأمريكية؟ خلاصة القول، هو احترام هذه الأحكام المتعلقة بحل نزاع بين دولتين متساويتين في إحدى المحكمة الدول اعتبارها لاغية وباطلة من حيث المقلص...

فيما يتعلق بتنفيذ القانون والحكم الصادر عن محاكم الولايات المتحدة الأمريكية في نهاية الدعوى المذكورة ستقوم أيضا أعدادا كبيرة من المشاكل. أولاً وقبل كل شيء، يتطلب تنفيذ قرارات المحاكم "استخدام القوة" ضد المدين. في حالة إدانة محكمة الولايات المتحدة الأمريكية أن المملكة العربية السعودية يجب أن تدفع تعويضات، لتنفيذ المحكمة النظام، التي يجب أن تستخدم الدولة القوة ضد المملكة العربية السعودية وفقا للقواعد. المكاتب التنفيذية المسؤولة عن تنفيذ قرارات المحاكم قد طلب المساعدة من ضباط الأمن المحليين (رجال الشرطة) في حالة المقاومة للمدين. كما هو الحال في مثل هذه الحالات "المدين" دولة، فإنه من المستحيل على استخدام القوة ضد الدولة المدين، ك مجال السلطة الأمنية المحلية المنظمة محدودة إلى أراضي البلاد (وفقا لمبدأ الإقليمية). في المسائل المتصلة بالدول الأجنبية، ينبغي أن تطبق قواعد القانون الدولي. وفي القانون الدولي، باستثناء عدد محدود من الاستثناءات، لا يجوز لدولة باستخدام القوة لدولة أخرى.

أمثلة التطبيق: المحاكم التركية قررت رفض القضايا المرفوعة ضد دولة أخرى، في قضيتين منفصلتين. وكان من هذه الدعوى قضية التي رفعها خلال الحرب بين إيران والعراق. زعم المدعي أنه كان يجري الناقلة من تلقاء نفسه هاجمت الطائرات الحربية العراقية في حين الناقلة كانت مسافرة من إيران إلى خليج البصرة مع تحميل النفط، في تنمة قد توفي ثلاثة من البحارة وقد عانت الناقلة. وطالب دفع المادية والأضرار المعنوية التي لحقت "جمهورية العراق العربية". وقد قررت المحكمة أن ترفض القضية بالقول أنه لا يمكن الحكم على المدعي عليه، وأن محكمة النقض أيدت قرار المحكمة المحلية. وفي حالة أخرى، قدم "وزارة الدفاع" لجمهورية تركيا دعوى قضائية ضد الاتحاد السوفياتي بسبب الفعل الضار الناجمة عن اصطدام زورق العاصفة ملتم، ورافعة الحرب من "زكة اتحاد الجمهوريات الاشتراكية السوفياتية". المحكمة المحلية قررت عدم رفع دعوى قضائية ضد دولة أجنبية، وأن محكمة النقض أيدت القرار...

في المملكة المتحدة، قرر طرف بينيت، يدعى بينيت أن أحضر إلى المملكة المتحدة من جنوب أفريقيا خلافا لقانون العودة المجرمين لعام 1989 والقانون الدولي، وبيت الرب في قضية "زيانغيانغونغ هورسيفيري قضاة" المحكمة أن المحكمة غير مصرح بها لأن الحكومة جلبت له أمام المحاكم الإنكليزية مخالف للقانون الدولي.

وهناك مثال آخر حول دعوى أمام المحاكم الإيطالية ضد ألمانيا. بعض المواطنين اليونانيين رفع دعوى للتعويض عن الأضرار الناجمة عن انتهاكات القانون الدولي بألمانيا. وكان طالب الاعتراف والموافقة على قرارات المحاكم اليونانية في إيطاليا. المحكمة الإيطالية قررت الاعتراف والموافقة على الطلب وإرفاق خاصية ألمانية المسماة "فيلا فيجوني" في إيطاليا. ألمانيا دعوى قضائية ضد إيطاليا لأن إيطاليا تنتهك القانون الدولي وجلب الملف أمام "محكمة العدل الدولية". محكمة العدل قررت أن الحصانة من الولاية القضائية للدول هو

اتفاقية الأمم المتحدة على الأرض 1/2، ومبدأ المساواة في السيادة بين الدول واحد من أهم المبادئ الأساسية للقانون الدولي.

نحن بحاجة إلى دولة "جاستا التعليمات البرمجية" ليست اللائحة الأولى التي تسمح لملف قضية ضد دول أخرى أمام محاكم الولايات المتحدة. فإنه ليس من غير المؤلف أن محاكم الولايات المتحدة اتخاذ قرار ضد مبادئ القانون الدولي. على سبيل المثال، في حالة ألفاريز-ماكين، تقرر المحكمة الولايات المتحدة الأمريكية أن اختطاف المشتبه فيه (الذي مواطن المكسيك) من المكسيك إلى الولايات المتحدة الأمريكية غير المشروعة لا يؤثر على الولاية القضائية للمحكمة.

حيث الدول انتهاكا للقانون الدولي، قد لا تتعرف الدول الأخرى هذا الانتهاك. فعلى سبيل المثال في عام 1931، اليابان احتلت منشوريا وأنشأت حكومة جديدة المسماة مانتشوكو الخاضعة لسيطرتها. واليابان شريطية في الساحة الدولية للدول الأخرى ليتعرف عليه. ومع ذلك أعلنت الولايات المتحدة الأمريكية أنهم زاهبون لا يسلم بهذا بسبب 1928 معاهدة باريس. فإنه يحظر استخدام القوة لأغراض وطنية. هذا الموقف وهو اسمه "ستيمسون المذهب".

جاستا ستكون مثلاً لأي دول أخرى، والولايات المتحدة الأمريكية ستكون هي التي تحافظ على فقدان معظم. ومن المعروف أن الولايات المتحدة الأمريكية تقف وراء العديد من الانقلابات في العديد من البلدان. على سبيل المثال، شك في أن الولايات المتحدة وراء عام 1960، 1980، الانقلابات العسكرية في 28 شباط/فبراير وأنه يشاع أن الولايات المتحدة وراء محاولة انقلاب 15 تموز/يوليه حتى فإذا قبلت الولايات المتحدة الأمريكية جاستا، ثم أنها يجب أن تقبل أن المقاطعات الأخرى لها الحق في تعزيز الأنظمة التي تعطي الفرصة ليرفع دعوى ضد الولايات المتحدة أمام محكمة خاصة بهم. هذا القانون الذي

يتعارض مع المبادئ الأساسية للقانون سوف تشرع الفوضى الجديدة في جميع أنحاء العالم في المستقبل القريب.

جاستا الاستنتاج الواضح ضد المبادئ العامة للقانون الدولي. جاستا ضد المبادئ العامة للقانون، ومبدأ حسن النية، ومبادئ القانون المسؤولية ومبادئ القانون الجنائي. رفع دعوى ضد دولة ذات سيادة أمام محاكم دولة أخرى هو انتهاك للسيادة والحصانة من الولاية القضائية للدول. سيتم إنشاء تطبيق جاستا تأثير الدومينو وأنه سيتسبب في الدول القوية لجعل الأنظمة ضد دول أخرى ضعيفة. على الرغم من أن هذا العمل يبدو في حدود الحادي عشر من أيلول/سبتمبر، فإنه سيؤدي الملايين من الناس إلى ملف دعوى قضائية ضد الولايات المتحدة بسبب تدخلاتها غير المشروعة العديد من البلدان الأخرى. وهذا يعني أنه سيتم إنشاء تأثير يرتد.

بعض الملاحظات الأولية على أن العدل ضد قانون الإرهاب لمقدمي مشروع القرار

الدكتور على امراح بوز بايندر (تركيا)²⁰

1. العدالة ضد "مقدمي قانون الإرهاب" (جاستا) هو مثير لاهتمام من التشريع الذي اعتمده مجلس "الشيوخ الأميركي" في 17 مايو 2016، ومرت "مجلس النواب الأمريكي" في 9 سبتمبر 2016. أنها تسمح الولايات المتحدة المواطنين رفع دعاوى مدنية ضد الدول الأجنبية التي يزعم أنها ترعى الإرهاب. وعلى وجه التحديد القانون يهدف إلى فضح السعودية بدعاوى قضائية أمام محاكم الولايات المتحدة لصلتها المزعومة بهجمات 11/9. ويتوقع خبراء أن القانون سيضر بالعلاقات بين البلدين، وسوف يكون هذا العمل انتهاكا لمبدأ الحصانة السيادية، والذي هو مبدأ أساسي في القانون الدولي.

2. هذا القانون أصبح وما زال يسبب جدلاً كبيراً، ليس أقلها لإستخدام الرئيس الأمريكي حق النقض وأثارها بالنسبة للحكومة السعودية وأثرها المحتمل على القانون الدولي المتعلق بالحصانة السيادية.

3. أنه يوسع نطاق الاستثناءات للإرهاب وللحصانة من الولاية القضائية للدولة الأجنبية، التي سبق أن وردت في "قانون حصانات السيادة الأجنبية" (FSIA).

4. استنادا إلى FSIA الدول الأجنبية، كقاعدة عامة، "الحصانة من الولاية القضائية للمحاكم في الولايات المتحدة ومن الدول". حتى الآن، يدخل القانون عدة استثناءات لهذه القاعدة، التي تشمل في جملة أمور وحالات هي:

- حيث تنازلت الدولة الأجنبية عن حصانتها.
- المطالبة نوع معين من المطالبات الاميرالية.
- وتنطوي المطالبة الأنشطة التجارية.
- المطالبة تورط حقوق الملكية المرتبطة بالولايات المتحدة.
- نشأت المطالبة من السلوك الضار الذي حدث في الولايات المتحدة.
- المطالبة بالتعويض بموجب اتفاق تحكيم.
- ويسعى المطالبة الأضرار بالمال ضد مكان مخصص كدولة راعية للإرهاب للإصابات الناجمة عن عمل إرهابي.

5. ومن هذه الاستثناءات هو الإرهاب الذي ترعاه الدولة الأكثر أهمية لأغراضنا. هذا الاستثناء التي أدخلت FSIA في عام 1996 وتم تعديله في عام 2008، التي تنص على ما يلي: لا يجوز الحصانة من الولاية القضائية للمحاكم في الولايات المتحدة أو الدول في أي حالة [...] في الأموال التي تلتصق تعويضات ضد دولة أجنبية عن الإصابة الشخصية أو الوفاة بسبب بفعل التعذيب دولة أجنبية، القتل خارج نطاق القضاء، وتخريب الطائرات، وأخذ الرهائن، أو توفير دعم مادي أو موارد لمثل هذا القانون إذا كان يزاوول هذا

العمل أو توفير دعم مادي أو موارد من ومسؤول، موظف أو وكيل لهذه الدولة الأجنبية بينما يعمل ضمن النطاق له أو لها مكتب أو العمالة أو الوكالة.

6. أن ظروف هذه الاستثناءات، ومن ثم، يمكن أن تصاغ على النحو التالي:

أ. الدولة الأجنبية قد تعين رسمياً كدولة راعية للإرهاب في الوقت (أو نتيجة) القانون المذكور.

ب. المطالب أو الضحية يتبع الولايات المتحدة، سواءً كان عضواً في القوات المسلحة، أو موظف أو مقاول مع حكومة الولايات المتحدة تعمل في نطاق العمالة؛ و

ج. للأفعال التي تحدث في الدولة الأجنبية المعنية، أعطيت الدولة "فرصة معقولة للتحكيم المطالبة وفقاً لقواعد التحكيم الدولية المقبولة.

7. أن الأساس المنطقي لهذه القوانين أن توفير التعويض وجبر لضحايا الإرهاب، ومعاوية الدول الأجنبية لرعاية الإرهاب بغية ردع لهم القيام بذلك في المستقبل. والغرض من هذا القانون المقدمة من المؤتمر، الذي ينص على أن القانون: "هو تزويد المتقاضين المدني بأوسع نطاق ممكن، تمشياً مع دستور الدول المتحدة، أن يلتمس الإغاثة ضد الأشخاص والكيانات والدول الأجنبية، حيثما تتصرف وأينما قد وجدوا، التي قدمت الدعم المادي، مباشرة أو غير مباشرة، إلى منظمات أجنبية أو الأشخاص التي تشارك في أنشطة إرهابية ضد الولايات المتحدة."

8. أن أهم قيود كبيرة على هذا الاستثناء شرط للتعيين الرسمي لدولة أجنبية بوزير الدولة كحكومة أن "مرارا وتكرارا دعماً لأعمال الإرهاب الدولي".

وزير الدولة عينت أربع دول راعية للإرهاب حتى الآن، إلا وهي كوبا وإيران والسودان وسوريا. جميع هذه البلدان لا تزال على تلك القائمة، باستثناء كوبا.

9. جاستا الآن إزالة هذا القيد، والآن ممكنة لمواطني الولايات المتحدة مقاضاة أي دولة أجنبية لدعمها للإرهاب بغض النظر عن إذا كانت هذه الدولة المعين كدولة راعية للإرهاب أم لا. من الملاحظ أيضا هذه الحقيقة التي أوباما الرئيس في "رسالة حق النقض"، كما قال أن القانون: "إزالة الحصانة السيادية في المحاكم الأمريكية من الحكومات الأجنبية التي لم يتم تعيينها للدول الراقية للإرهاب"، وأشار كذلك إلى أن: "هذا التشريع أن تصريح الدعاوى القضائية ضد البلدان التي لا تم تعيينها بالسلطة التنفيذية كدول راعية للإرهاب لم تتخذ الإجراءات المباشرة في الولايات المتحدة القيام بهجوم هنا."

10. نتيجة جاستا سوف سيتم على الأرجح، إذا أخذنا في الاعتبار العناصر الهيكلية لقانون المسؤولية التقصيرية الولايات المتحدة، على حد تعبير أوباما: "تجريد جميع الحكومات الأجنبية بالحصانة القضائية في الولايات المتحدة يعتمد فقط على الادعاءات بالمتقاضين خاصة أن سلوك حكومة أجنبية في الخارج وكان بعض الدور أو اتصال بالمجموعة أو الشخص الذي نفذت هجوم إرهابي داخل الولايات المتحدة". وهذا يعني حرفيا إزالة الحصانة السيادية، مما هو راسخ في القانون الدولي العرفي، بموجب القانون الأميركي في المحاكم الأمريكية.

11. جاستا، ومع ذلك، يحتوي على القيد، أي أنها لا تشمل مطالبات التعويض عن الضرر على أساس امتناع أو فعل مجرد الإهمال. يجعل المؤتمر إشارة إلى هذا الحد، حجاج القرينة، في منطوق رسمية جاستا عندما يذكر: "الأشخاص أو الكيانات، أو البلدان التي تساهم عن قصد أو عن استهتار بالدعم المادي أو الموارد..." حتى الآن، حتى هذا القيد قد تخلق اختلافات التفسيرية

بين المحاكم الأمريكية كما لوحظ قبل الرئيس أوباما جاستا: "تدعو ما يترتب على ذلك من القرارات التي تستند إلى معلومات ناقصة وخطر وجود مختلف المحاكم التوصل إلى استنتاجات مختلفة حول ذنب فرادى الحكومات الأجنبية ودورها في الأنشطة الإرهابية الموجهة ضد الولايات المتحدة". ولذلك لا عجب أنه يتوقع إجراء مماثلاً من البلدان الأخرى، التي قد تسمح أيضاً عن المحاكم المحلية ممارسة الولاية القضائية على مسؤولي الولايات المتحدة أو الولايات المتحدة. قيداً آخر على ي...

12. وفي الواقع، كان هناك ردود فعل سلبية أغلبية ساحقة ضد جاستا. الاتحاد الأوروبي، على سبيل المثال، قد أعربت عن قلقها بشأن الآثار المترتبة جاستا، وقيل أن: جاستا "أن يكون يتعارض مع المبادئ الأساسية للقانون الدولي وخاصة مبدأ حصانة الدولة ذات السيادة".

13. سواء قبل أو بعد جاستا قد فعلا في مخالفة للقانون الدولي المتعلق بالحصانة السيادية، التي تتطوي على حد سواء الحصانة من الولاية القضائية وتنفيذ تشريعات الدولة من الولايات المتحدة. جاستا وأفعال مماثلة تهدد هذا المبدأ ذاته وتآكل مبدأ على هذا النحو، الذي جزء من القانون الدولي منذ القرن السابع عشر. هذا المبدأ يستند إلى فكرة المساواة بين الدول ذات السيادة، مما يعني أن الدول لا يجب استخدام محاكمها للجلوس في الحكم من بعضها البعض.

14. إذا كان أحد يقرأ الحكم الصادر من "محكمة العدل الدولية" في ألمانيا ضد إيطاليا في عام 2012م. واحد سوف تشير إلى أن الاستثناء الإرهاب عام 1996 ولا في جاستا في مطابقة للقانون الدولي. وكما لاحظت محكمة العدل الدولية:

مادة 57 أن المحكمة ترى أن سيادة الدولة حصانة تحتل مكاناً هاماً في القانون الدولي والعلاقات الدولية. أنه مستمد من مبدأ المساواة في السيادة بين الدول. والذي واحد من المبادئ الأساسية للنظام القانوني الدولي. هذا المبدأ يجب أن يكون عرضها جنباً إلى جنب مع المبدأ القائل بأن كل دولة تمتلك السيادة على أراضيها، وأن هناك تدفقات من تلك السيادة الولاية القضائية للدولة أكثر من الأحداث والأشخاص داخل هذا الإقليم. استثناءات للحصانة الدولة يمثل خروجاً مبدأ المساواة في السيادة.

مادة 71 الولايات المتحدة أجنبية ذات سيادة الحصانات قانون عام 1976 لا يتضمن أي حكم يتناول على وجه التحديد المطالبات المتعلقة بأعمال القوات المسلحة الأجنبية لكن بحكم أنه لا يوجد أي حصانة فيما يتعلق بالمطالبات "التعويضات المالية التي تلتزم ضد دولة أجنبية أو الإصابة الشخصية أو الوفاة أو الأضرار التي لحقت أو فقدان الممتلكات، التي تحدث في الولايات المتحدة، والناجمة عن الفعل الضار أو الامتناع من تلك الدولة الأجنبية" (1605 ثانية (أ) (5) وموضوع باستثناء "أي مطالبة تستند إلى الممارسة أو الأداء أو عدم ممارسة أو أداء وظيفة تقديرية بغض النظر عن ما إذا كان يمكن التقدير الإساءة" (1605، البند 5 (أ) (أ)). تفسير هذا الحكم، الذي قد لا يوجد نظيره في تشريعات الدول الأخرى [...]

15. والواقع أن محكمة العدل الدولية بعد بعد أن قرر أن FSIA قد لا يوجد نظيره في بلدان أخرى عقب تصريحات هامة في حكمها:

مادة 77 وفي رأي المحكمة، ممارسة الدولة في شكل قرارات قضائية تؤيد الطرح القائل بأن حصانة الدولة لأعمال السيادة لا تزال تمتد إلى الإجراءات المدنية للأفعال التي تسبب الموت أو الإصابة الشخصية أو الأضرار بالممتلكات التي ترتكبها القوات المسلحة وسائر أجهزة الدولة في ألن زاع المسلح، حتى إذا كانت الأفعال ذات الصلة التي تجري في أراضي دولة المحكمة.

مادة 78 في ضوء ما سبق، ترى المحكمة أن القانون الدولي العرفي لا تزال تتطلب أن دولة تمنح الحصانة في الإجراءات المتعلقة بالإساءات التي ارتكبتها في إقليم دولة أخرى بالقوات المسلحة والأجهزة الأخرى التابعة للدولة أثناء إجراء نزاع مسلح.

وهكذا، محكمة العدل الدولية قد أكدت وجود حصانة الدول من التقاضي في المحاكم في الدول الأخرى، وليس هناك أي دعم كاف في حالة الدول فيما يتعلق حق استثناء الأمرة لحصانة الدولة. وعلاوة على ذلك، إذا تبدأ دعوى قضائية في المحاكم الأميركية بموجب جاستا، على سبيل المثال ضد المملكة العربية السعودية، سوف تحدث خرقاً للقانون الدولي.

16. جاستا، ولذلك يخلق تهديدا ليصبح صندوق باندورا قانونية دولية. مايكل باء موكاسيف، في شهادته ضد جاستا يحيط علماً بهذه النقطة عندما يقول: "مشروع القانون هذا سوف يدعو الانتقام من البلدان في جميع أنحاء العالم، وما إذا كانت تركيا بسبب دعمنا للأكراد أو أفغانستان بسبب الوفاة، أو الإصابة أو الممتلكات الأضرار الناجمة عن هجمات الطائرات بدون طيار". ومن ثم جاستا يتصور، العلماء في الولايات المتحدة الأمريكية، وكذلك، كتهديد لمصالح الولايات المتحدة. أنها حقاً مفارقة أن الولايات المتحدة يضعف عقيدة أساسي الدولي ولا منافع الأمة منه من الولايات المتحدة نفسها. برادلي وجولدسميث اقتدار تجعل عقب ملاحظات بشأن هذه النقطة بالذات:

الولايات المتحدة الأمريكية تقوم بإدارة أنشطة أكثر بكثير من الدبلوماسية والاقتصادية والعسكرية في الخارج أكثر من أي دولة أخرى. كانت القاعدة الحصانة السيادية لإضعاف، الولايات المتحدة سيكون رهنا بالعديد من المزيد من الدعاوى القضائية في محاكم أجنبية من أي دولة أخرى وسوف تصبح هدفاً جذاباً ورفيعة للتقاضي ميسية تهدف إلى الطعن في سياستها الخارجية. ولهذا

السبب، قاومت الولايات المتحدة منذ فترة طويلة أن تتخذها الأمم الأخرى التي سوف تؤدي إلى تآكل القانون الدولي المتعلق بالحصانة.

17. وهكذا يقال، دعاوى قضائية ضد إيران تحت FSIA إظهار أن الولايات المتحدة تتصرف دون اكتراث بالقانون الدولي. وفي الواقع، استثناء الإرهاب في FSIA قبل سن جاستا يعتبر فعلا مخالفا للقانون الدولي العرفي وأنها لا تزال ممارسة منعزلة بين الدول الأخرى، باستثناء كندا وإيطاليا. المحكمة الإيطالية تقبل مشروعية هذا الاستثناء، وقدمت في هذا العمل الإرهابي يشكل جريمة ضد الإنسانية، والتأهيل الذي يجعل قانون الإرهاب خرقا للقواعد الأمرة.

18. قضية إيران مثال رائع وهو يخبرنا بالكثير فيما يتعلق بهذا المشروع ممكناً من جاستا. بحلول عام 2016، على سبيل المثال، بلغت التعويضات التي تمنحها "المحاكم الأميركية" ضد إيران إلى أكثر من 56 مليار لنا الدولار. سيرليج وأفلاك تيدل عقب تصريحات هامة: في حكم صدر مؤخراً جداً في "البنك المركزي" ف. بيترسون، قضت "المحكمة العليا في الولايات المتحدة" أن مشروع قانون عام 2012، مما يسمح بدخول أسر 1000 صندوق الإيرانية في المصارف الأميركية بعد أن كانوا قد فاز 2007 دعوى قضائية ضد إيران في محكمة أمريكية، حلت محل الأحكام المتعلقة بالحصانة من التنفيذ للمصارف المركزية. واعتبر بعض الخبراء الحاكم انتهاك للقانون الدولي، إلا إذا لجأت الولايات المتحدة الأمريكية بهذه الطريقة إلى إجراء مضاد لفعل غير مشروع دولياً من جانب إيران.

19. وهذا الوضع أدى إلى دعوى قضائية من إيران ضد الولايات المتحدة في "محكمة العدل الدولية". في هذه الإجراءات إيران المطالب بها، ضمن جملة أمور، أن: "إيران والشركات، بما في ذلك البنك المركزي، وممتلكاتهم،

والمملوكة للدولة الإيرانية يحق بموجب القانون الدولي العرفي وما بموجب معاهدة الصداقة."

20. وعلاوة على ذلك، مرت إيران تشريع يسمح للدعوى المدنية الإيرانية ضد الولايات المتحدة الأمريكية. ومشروع القانون هذا قوات الإدارة بطلب التعويض من الولايات المتحدة عن الإجراءات التي اتخذت ضد إيران في السنوات الماضية 63. سوف تتكرر على الأرجح هذا رد فعل قوي من إيران ضد، كوضع من جرانديبيرت، "قطع الطريق" أصولها من جانب الدول التي يجوز رفع دعوى تحت جاستا. أنها تحتاج، مع ذلك، أن دخلت في هذه المرحلة أنه إذا كان للدول البدء في اعتماد مثل هذه القوانين كرد فعل للولايات المتحدة الأمريكية هذا قد يغير أيضا القانون الدولي العرفي فيما يتعلق بحصانة الدولة بطريقة تتعارض مع مصالح الدول التي تعمل بمبدأ المعاملة بالمثل. ولذلك، سيكون من الحكمة الامتناع عن مبدأ الحصانة السيادية بدلاً من اتخاذ الإجراءات التي سوف تؤدي إلى تآكل عليه. من المستحسن كذلك أيضا يمكن أن تنتظر الدول تحت التهديد بسحب أصولهم من الولايات المتحدة، قبل أن تصدر، والأصول السعودية في الولايات المتحدة المبلغ إلى 750 مليار دولار...

مفاهيم الارهاب التى تقوم بها الولايات المتحدة الامريكية

للامم المتحدة

كبرى تونج (تركيا)

اولا - مفهوم الارهاب الولايات المتحدة

أ - انواع الارهاب :

1. الدوافع التى ترعاها الدولة: يمكن;

أ سياسيا: مجموعة ممولة وتدريبه وتزويده بالاجهزة الدولة مباشرة لتنفيذ اجندتها السياسية.

ب) وكانت مجموعة دينية تعمل على المبادئ الدينية حكومة دينية.

ج) الايديولوجية: مجموعة الاسهم او منظم, مبادئ فلسفية حكومة.

د) اخفاق الدولة لاسلطوية: مجموعة يستفيد من فشل الحكومة او عدم قدرته على الحكم بفعالية (خاصة فى المناطق النائية)

2. غير الدوافع التى ترعاها الدولة:

أ سياسيا: مجموعة باجندة سياسية تتطوى غالبا على الاطاحة بالنظام القائم.

ب) دينياً ، وكانت مجموعة دينية بدوافع دينية المبادئ, وهى اما الدين او القائمة المنشأة مؤسسوها.

ج) الايديولوجية: جماعة تحركها مبادئ فلسفية قد تكون واسعة (مثل الشيوعية) او (اي مجموعة فريدة من نوعها)

د) توجهات شخصية ا: مجموعة تاخذ عادة شكل الطائفة التى يقودها رؤية كاريزما زعيمها.

هـ) الجريمة المنظمة عبر الوطنية: مجموعة موارد التشغيل اما يستمد من مصادر غير مشروعة (مثل المخدرات او محمى او الممولة من عصابات الجريمة المنظمة)

و) قضية واحدة: مجموعة تركز على قضية فردية, مثل البيئة او حقوق الحيوان او متشدد فيما يتعلق بمسائل مثل العرق او الدين.

3. الدوافع الفردية ويمكن ان تكون:

أ) الايديولوجية: تحفيز الفرد بدافع من فلسفة او عقيدة معينة, وكثيرا ما تكون من انشائه.

ب) الدينية: فرد من ايماننا العميق بدافع من تعاليم دين منظم.

ج) فوضويون: فرد لا تقبل سلطة الحكومات يناضل بنشاط على مقاومة هذه السلطة والسيطرة.

د) قضية واحدة: فرد يركز حصرا على القضية واحدة مثل البيئة او الاجهاض

ب - طبيعة الارهابيين والسبيل لمكافحة الارهاب:

من هم الارهابيون؟ هم العدو المتحاربين فى زمن الحرب الذين يرتكبون جرائم الحرب, وبالتالي فهي قابلة الاعتقال والمحاكمة العسكرية من خلال اللجنة العسكرية, حتى عند تشغيل واسرت داخل الولايات المتحدة?

ام انهم مجرمون فينبغى تعقبهم اعتقالوا, الذى اتهم وادين بالوسائل التقليدية لانفاذ القانون المدنى? اذا استمر الارهاب يمتلك صفات كلا النموذجين والتي يجب ان تسود, او بعض تماما الاطار الجديد للفصل الارهابيين المزعومين?

خلال الاسابيع لهجمات الحادى عشر من سبتمبر, اعلن وزير العدل الاميركى جون اشكروفت ان وزارة العدل ستحول تركيزها الرئيسى من التحقيق فى الجرائم التى ارتكبت فى الماضى فى التعرف على التهديدات الارهابية فى

المستقبل, بمنعهم من وقوعها, ومعاقبة مرتكبيها من خطط الارهاب". "منع" نموذج من تغيير جذرى فى

الطريقة التى ردت الحكومة على تهديدات الارهاب, وولد اهتماما جديدا الاستخدامات المحتملة وتطبيق القانون اداة لمكافحة الارهاب.

ج- الفوائد والتكاليف المتعلقة بالاعتماد على انفاذ القانون لمكافحة الارهاب:

*لردع اية انتهاكات القانون

*لتعطيل الفاعل للقيام بهجوم جديد

*لردع الاخرين الذين قد تتبع خطى الارهابيين

*تبين انه يمكن ملاحقة الارهابيين بموجب قواعد القانون (قضية رمزى يوسف, تفجيرات مركز التجارة العالمى عام 1993)

التكاليف:

*ومقاضاة الارهابيين سجنهم من المحتمل ان تنتسب فى شكل هجمات ارهابية جديدة, بما فى ذلك اخذ الرهائن للافراج عن المعتقلين الارهابيين الزملاء.

*محاکمات علنية من ابرز الارهابيين المشتبه فيهم قد تؤدى الى توجيه المزيد من الاهتمام لقضية الارهاب.

*الملاحقة الجنائية عادة تنجح الا فى الشحن العملاء الذين يقومون بهجمات ارهابية لم تسمح للقادة او مخططيها

*الادانة الجنائية يتطلب اثبات الذنب دون اى شك معقول: العثور على ادلة على التورط المباشر الذين لم للمشاركة الفعلية فى هجوم ارهابى قد يكون من الصعب او المستحيل, بحسب الجريمة او الجرائم المزعومة, والمدعين العامين وغيرهم من المسؤولين الحكوميين قد تحدد ان يصعب اثبات القضية معرضة للخطر.

*مصادر واساليب جمع البيانات عن الارهابيين ارهابيا.

د - اعمال لمكافحة الارهاب

1. معلومات سرية الاجراءات

لمعالجة مسألة الكشف عن الادلة في المحاكمة الجنائية, وقد تتحرك the يسمح للحكومة ان حجب معلومات سرية اذا توفر موجز للمعلومات التي تكفى لتوفير محاكمة عادلة. ما يشكل معلومات سرية يمكن تحديده التمثال بامر رئاسي, او مادة.

2. قانون باتريوت

في غضون اسابيع من هجمات الحادى عشر من سبتمبر, اصدر الكونغرس قانونا, وقع الرئيس بوش على قانون قانون باتريوت الامريكى (توحيد وتعزيز امريكا بتوفير الوسائل المناسبة اللازمة لاعتراض وعرقله الارهاب). قانون باتريوت لتدعيم ادوات التحقيق الارهابيين والانشطة الاجرامية الاخرى وتحديث الوسائل التكنولوجية فى تتبع مسار الانشطة الارهابية. وازافت بعض اشكال جديدة من الاعمال الارهابية مثل الاعمال الارهابية ضد وسائل النقل, وايواء الارهابيين واعمال الارهاب المحلى.

3. قانون الامن الداخلى

هذا القانون لمحاربة الارهاب عن طريق تعزيز امن الحدود فى الولايات المتحدة. مرتكبى هجمات 11 سبتمبر قد القت دائرة الهجرة والجنسية عند دخولها الى الولايات المتحدة او اضافات قد وجد بعد ان انتهت وانهم قد تجاوزوا جنوبيه فى الولايات المتحدة. الغت دائرة الهجرة والتجنيس المكلفة بمهام الهجرة مكتب جديد خدمات الهجرة والجنسية الامريكية.(USCIS)

4. اصلاح المخابرات IRTPA قانون منع الارهاب.

مثل نظام مساعد بدء التشغيل على المرتفعات IRTPA, هيكلية التشريعات, مكان مخصص اساسا لاصلاح الطريقة التي وظيفة المخابرات تنظيمها وادارتها داخل الحكومة. ونود ايضا ان IRTPA مساعد بدء التشغيل على المرتفعات, يعدل مجموعة من القوانين الجنائية لزيادة العقوبات.

5. العدالة ضد مقدمى الارهاب(JASTA)

فى اواخر عام 2016, اعتمد قانون جديد لمكافحة الارهاب من جانب الموظفين المكلفين بانفاذ القوانين موضع النفاذ. هذا القانون يهدف الى مكافحة الارهاب من خلال ادوات جديدة لضحايا الاعمال الارهابية من الحصول على تعويضات من تدعم الارهاب. لذا, تدعم الارهاب اما لوقف الاستثمار او ممتلكات او ترعى الارهاب. والمثير حول قانون ضحايا هذا العمل الارهابى يمكن طلب تعويض من الدول الاجنبية التى ترعى الارهاب امام القضاء المدنى الأمريكى.

ثانيا - مفهوم الارهاب فى الامم المتحدة

وفق لا يجوز لاي دولة ان تمتنع فى علاقاتها الدولية عن التهديد باستعمال القوة او استعمالها ضد السلامة الإقليمية او الاستقلال السياسى لاي دولة) "...ميثاق الامم المتحدة المادة 2 الفقرة 4). استخدام القوة ضد الدول الاخرى غير مبرر ما لم استخدام هذا الاجراء الامن الجماعى الذى اذن به مجلس الامن او استخدامها لاغراض الدفاع عن النفس بصورة فردية او جماعية, كما هو معترف به فى المادة 51 من الميثاق. التذرع بالامن الجماعى مبرر لاستخدام القوة العسكرية ردا على الهجوم الارهابى يتطلب قرار ايجابى من مجلس الامن ان الهجوم الارهابى الذى يصف تعريف يطلق على العمل الجماعى. المادة 42 من ميثاق الامم المتحدة تنص على شرط اساسى للحصول على ترخيص للعمل الجماعى: تصميم مجلس الامن على انه حدث انتهاك للسلام او عمل عدوانى, تهديدا للسلام والامن الدوليين.

قبل 11 ايلول/سبتمبر وحتى وسع مجلس الامن فى القضايا التى تدخل فى نطاق المادة 42 (ازمات انسانية فى كوسوفو او الصومال; الهجرات الجماعية فى هايتى) ابدأ ان الارهاب ضمن هذه الفئة. وفى 12 ايلول/سبتمبر 2001, اقر مجلس الامن القرار 1368 (2001). ويبدو ان قرار تصنيف التهديد الذى يمثله الارهاب الدولى تهديدا للسلام والامن الدوليين من خلال تحديد "على ان يكافح بكل الوسائل التهديدات التى يتعرض لها السلام والامن الدوليان نتيجة للاعمال الارهابية."

تقييم المسائل المتعلقة في العدالة ضد مقدمى

قانون مكافحة الارهاب

فيزان أوزباي (تركيا)

سزن كاما (تركيا)

مقدمة

ضد مقدمى قانون الارهاب ويشار إليه JASTA قانون تعديل قانون حصانات السيادة الخارجية يشار إليه FISA فيما يخص المطالبات المدنية ضد دولة اجنبية من اجل ارتكاب عمل من اعمال الارهاب الدولي ان يتسبب فى اصابات او الوفاة او الحاق اضرار بالمتلكات. ويسمح JASTA المحاكم الامريكية ان تمارس و يتها القضائية على اى دولة اجنبية بزعم دعمها للارهاب الدولي ضد مواطن امريكى او الممتلكات .

وقد وافق مجلس الشيوخ JASTA اى اعتراض فى ايار/مايو 2016 وفى ايلول/سبتمبر 2016, اقر بالاجماع فى مجلس النواب. فى 23 ايلول/سبتمبر 2016, رفض الرئيس اوباما. ومع ذلك, 28 ايلول/سبتمبر 2016, اقر الكونغرس بمجلسيه مشروع القانون. ومن المهم بوجه خاص لانه اول فيتو رئاسى التجاوز خلال ادارة اوباما .

وكان سمح للمواطنين الامريكيين الى مقاضاة دولة اجنبية اذا اعتبرت تلك الدولة دولة راعية للارهاب فى الولايات المتحدة الامريكية, اذا تضررت منه ان المساعدات التى تقدمها الدولة الى الارهاب الدولي. ويسمح هذا JASTA المحاكم الاتحادية فى ممارسة الاختصاص الشخصى على اى دولة اجنبية من اجل دعم الارهاب الدولي ضد مواطن امريكى او الاموال بغض النظر اذا كانت هذه الدولة هى دولة راعية للارهاب. الحجاب رفع الحصانة السيادية

المحاكم نتيجة تطبيق JASTA فى النهاية اثار سلبية على القانون الدولى والعدالة والعلاقات الخارجية. هذه الورقة ترمى الى تحليل اعتراضات وانتقادات فى هذا الصدد. فى البداية, بايجاز تعديلات على تطبيق الحصانة السيادية بعد سن JASTA. بعد ذلك, التركيز على نقد JASTA من حيث القانون الدولى والعلاقات الدولية. واخيرا, سوف تظهر ردود الفعل الدولية والاستجابة سن JASTA.

اولا - الارهاب استثناء الحصانة السيادية

بمبدا الحصانة السيادية يجلب الى فرض قيود فى ممارسة الاختصاص فى دولة اخرى. فهى تستند الى المبدأ القائل بانه عندما اختصاص سيادى واحد اخر, مصالح العلاقات السلمية تملى على ضبط النفس فى ممارسة ذلك الاختصاص. وبشكل اكثر تحديدا, مذهب الحصانة السيادية على عاتق متبادلة بين الزينة تمديد حصانة الامم على قدم المساواة مع احترام السيادة الاقليمية المطلقة.

ولكن رد الفعل القانونى الى مركز التجارة العالمى فى نيويورك بتفجيرات اوكلاهوما الامريكية وتم توسيع اختصاص المحاكم فيما يتعلق بالمطالبات المدنية ضد الحكومات الاجنبية الناجمة عن الانشطة الارهابية مع تعديل يجلب الاستثناء الخاص بحصانة السيادة الاجنبية لكى فى عام 1996. من اجل تطبيق الارهاب استثناء الدولة الاجنبية يجب ان يعين دولة راعية للارهاب وقت وقوع الفعل او يتم تعيين نتيجة للتصرف. هذا الحكم, رغبة منه فى اضيق نطاق تفصيل الارهاب استثناء لا يهزم غرضا هاما سن الخاص بحصانة السيادة الاجنبية لكى بل يسلب الارهاب باستثناء فعاليته فى الرغبة فى معاقبة بعض البلدان, حاليا, عن الافعال التى تنظر الولايات المتحدة غير مقبولة.

JASTA التى سنت بعد 20 عاما بعد التعديل المذكور بتضمين الاحكام التالية والتعديلات. وهو يعدل قانون الاجراءات القضائية الاتحادية لتضييق نطاق الحصانة السيادية (اي دولة اجنبية الحصانة من الولاية القضائية للمحاكم الامريكية) على وجه التحديد, وياذن بشأن اختصاص المحاكم الاتحادية مطالبة مدنية ضد دولة اجنبية جسدية على الاشخاص او الممتلكات او الوفاة التى تحدث داخل الولايات المتحدة نتيجة: (1) عمل من اعمال الارهاب الدولى, (2)

الضرر التي ترتكب في اى مكان رسمى او وكيل او موظف من دولة اجنبية تعمل في نطاق العمل .

الارهاب الدولى لا يتضمن عملا من اعمال الحرب . اختصاص المحكمة الاتحادية لا تمتد الى دعوى المطالبة التي تستند الى اغفال او على مجرد الاهمال. مواطن امريكي ان يرفع دعوى مدنية ضد دولة اجنبية جسدية, او الى حدوث وفاة او اضرار ناجمة عن فعل من افعال الارهاب الدولى التي تم ارتكابها من قبل منظمة ارهابية (4 Sec). مشروع قانون يعدل القانون الجنائى لفرض المسؤولية المدنية على شخص يتامر على ارتكابها او يقترفهما او (الناجم عن تقديم مساعدة كبيرة) لعمل ارهابى دولى او يخططون لها او من قبل منظمة ارهابية.(لجنة البورصة والاوراق المالية. 5) يحدد اختصاص المحاكم الاتحادية الحصرية المطالبات المدنية بموجب هذا القانون. ويسمح ذلك وزارة العدل التدخل فى دعوى مدنية للحصول على الاقامة. يجوز للمحكمة ان تمنح الاقامة وزارة الخارجية ان الولايات المتحدة قد دخلت فى مناقشات بحسن نية مع دولة اجنبية لحل الدعاوى المدنية (7 Sec). ان هذا القانون ينطبق على التعديلات مطالبة مدنية: (1) رهن او بدء التشغيل او بعد سن; و (2) من وقوع او ممتلكاتها او الاعمال التجارية او بعد اعتداءات 11 ايلول/سبتمبر 2001 .

وفى ضوء ما تقدم JASTA, سيخل المبادئ الدولية المزممة المتعلقة بالحصانة السيادية ووضع قواعد اذا طبقت على الصعيد العالمى, يمكن ان تكون له عواقب خطيرة على الولايات المتحدة والدول الاخرى بالمصالح الوطنية. الحصانة السيادية مبادئ حماية القوات

المسلحة, وموظفى المساعدة من اجراءات المحاكم الاجنبية. هذه المبادئ ايضا حماية اصول الحكومة محاولة استيلاء المتقاضين خاصة فى الخارج. ازالة الحصانة السيادية فى المحاكم الامريكية من الحكومات الاجنبية التي لم تصنف من الدول الراعية للارهاب, تستند فى الادعاءات بان هذه الحكومات الاجنبية فى خارج البلاد صلة بالارهاب اصابات على الاراضى الامريكية, يهدد بتقويض هذه المبادئ الراسخة .

نقاد اتهام الارهاب استثناء هذا الانتقاص من الحصانة السيادية لم يسبق لها مثيل، من المناسب ان تمديد الولاية الامريكية التي من شأنها ان تغير الهدف الاساسى الخاص بحصانة السيادات الاجنبية لكى ونطاقه. ويقول معارضو هذا الاجراء ان الحاجة الى الارهاب استثناء لا ترجح عدم التيقن الناجمة عن اثار صدوره. وهناك مخاوف من انه قد يؤدي الى تاكل مصداقية الخاص بحصانة السيادات الاجنبية لكى يتدخل فى سير العلاقات الخارجية، وكشف الموجودات الكويتية فى الخارج للخطر. تسمح بتنفيذ احكام الصادرة ضد اصول دولة اجنبية، ولا سيما الاصول غير المتصلة بالادعاء، قد يتسبب ايضا فى الدولة بالرد على الاصول الامريكية الموجودة داخل اراضيها. ومن المؤكد ان هذا صحيح بالرغم من انه يوحى بان القلق ازاء الاجراءات التى يمكن اتخاذها فى المستقبل من الدول التى تعرضت للارهاب باستثناء تفوق استصواب توفير الاغاثة لضحايا الارهاب .

وثمة مخاوف من احتمال التداخل مع العلاقات الخارجية الناجمة عن الدعاوى المدنية ضد الدول التى تقدم مساعدات مادية الرياضة للارهاب. العلاقات مع الدول الراعية للارهاب بوجه خاص بالعقوبات الحساسة مواقف مشتركة فى كثير من الاحيان بالتنسيق مع الدول الاخرى. الدعاوى المدنية ضد الدول الراعية للارهاب يمكن ابطال هذه العلاقات من خلال ادخال عنصر القدرة على التنبؤ. هذه الصراعات سيكون حتميا، مما يؤدي فى كثير من الاحيان مصالح وزارة الخارجية المعارضة من المدعى. غير ان الحصانة فى الخاص بحصانة السيادات الاجنبية لكى تتعرض بالفعل عددا من الاستثناءات ولا يوجد ما يشير الى انها تؤثر على العلاقات الخارجية. وعلاوة على ذلك، يسعى التعديل لمعالجة هذه المسألة من خلال سلطة المدعى العام بالاقامة اكتشاف طلبات قد تصل الى عشر سنوات، الموجه الى الولايات المتحدة اعطى السلطة التنفيذية بعض السيطرة على الحصانة فيما يتعلق بالنشاط الارهابى الدعاوى على اساس .

دولة راعية للارهاب التسميات الا بعد الامن القومى والسياسة الخارجية محترفي المخابرات بعناية جميع المعلومات المتاحة لتحديد ما اذا كانت تستوفى

المعايير التي الكونغرس. وعلى النقيض من ذلك، يخرج JASTA المعايير والممارسات الراسخة في إطار القطاع الخاص بحصانة السيادات الاجنبية لكي وتهدد جميع الحكومات الاجنبية بالحصانة من الاجراءات القضائية في الولايات المتحدة لا تستند الا على الادعاءات الخاصة للمتقاضين ان حكومة اجنبية في الخارج اجراء ما او مجموعة او شخص نفذوا هجوم ارهابي داخل الولايات المتحدة. وهذا من شأنه ان يدعو الى اتخاذ قرارات لاحقة على اساس المعلومات الناقصة المجازفة محاكم مختلفة للتوصل الى استنتاجات مختلفة حول الجرم الذي ارتكبه فرد الحكومات الاجنبية ودورها في أنشطة ارهابية ضد الولايات المتحدة .

واخيرا، واصدار JASTA قد يضر بالعلاقات الامريكية حتى مع حلفائها المقربين. ومن المقرر ان الباب لاتهام كل بلد اجنبي مواطنوها الى الولايات المتحدة التي ارتكبت اعتداء ارهابي. بعد، JASTA من الصعب ضمان الامن القومي الامريكية قد يقصر التعاون مع البلدان الاخرى أنشطة مكافحة الارهاب قد خلق عالم منقسم على نفسه .

ثالثا - ردود فعل الدولية سن JASTA

هناك ردود فعل كبيرة في جميع انحاء العالم JASTA، اثارها المحتملة. وابلغ اوباما اساسا على مواطن الامور، انه حتى لو كان عن تعاطفنا العميق مع اسر ضحايا الهجمات الارهابية في 11 ايلول/سبتمبر لن JASTA حماية الامريكيين من الهجمات الارهابية او تحسين فعالية الرد الامريكي على الهجمات الارهابية. اقصر من denotation جاءت من البيت الابيض جوش بجدية من اجل تمرير مشروع القانون. ودعا الشغل التصويت "محرجة" عن هيئة تشريعية في عقود. وزير الدفاع الامريكي، كما حذر الرماد كارتر على امكانية الدول الاجنبية للحد الحصانة السيادية ضد الولايات المتحدة وان هناك خطرا على الممتلكات الخارجية الامريكية، بما في ذلك قواعد عسكرية .

وعلاوة على ذلك، المستشار القانوني السابق جون ب. بيلينغر ان القانون قد يسبب بلدانا اخرى قد تتخذ تدابير ضد الحصانة السيادية، خاصة ضد الولايات المتحدة. استاذ القانون بجامعة ديوك كورتييس برادلي حذر من ان يجعل اي

مواطن امريكى الى المطالبة المحتملة لاي بلد, وان تؤدي الى اتخاذ اجراءات قانونية ضد من بلدان اخرى مثل مسؤولية حماية (كما فى العراق, على سبيل المثال, استخدام الطائرة الهجمات وايضا المساعدات العسكرية لاسرائيل. وبالإضافة الى ذلك, فان مجالس تحرير بعض المجلات الرائدة فى الولايات المتحدة (مثل "واشنطن بوست", "ول ستريت جورنال", و"واضح" نيو يورك تايمز" ان JASTA معيقة .

ان القانون لا يذكر JASTA هجمات 9/11 او المملكة العربية السعودية صراحة, الا انه من المعروف باسم "قانون 11 / 9". ويدعى ان السبب الرئيسى يسير دعوى مدنية ضد السعودية الضحايا والاسر مصالح اخرى بجروح او اصببت باضرار فى هجمات 11/9 .

ويرجع سبب رد فعل من السعودية. عندما قدم مشروع قانون الحكومة السعودية على بيع ممتلكاتهم حوالى 750 بليون دولار فى الولايات المتحدة .

والى جانب الامريكين والسعوديين JASTA الردود على, هناك بعض التحذيرات على النقاد من جميع انحاء العالم. وللوهلة الاولى, وقد الاتحاد الاوروبى الولايات المتحدة معارضتها JASTA المذكورة اعلاه. ومن ناحية اخرى, هناك ايضا بعض المزاعم القائلة ان تماما بين الحكومة الامريكية والسعودية. على سبيل المثال, ثمة ادعاء بان الحكومة الامريكية باع اسلحة بقيمة 48 مليار دولار للرياض منذ عام 2010 تحت ادارة المبيعات تجاوز اوباما ثلاث مرات على ادارة بوش. وحذر البرلمان الهولندى بيت JASTA واضعى القوانين التى ستؤدى الى "انتهاك غير مبرر لسيادة الهولندى" تؤدى الى "خيالية الاضرار". .. احد اعضاء مجلس النواب الهولندى من حزب العمل ايضا رسالة مجلس النواب الامريكى الاشارة الى الاثر السلبي JASTA الحصانة السيادية الهامة حلفاء الولايات المتحدة. وفى هذا الاتجاه, البرلمانى الفرنسى بيير JASTA Lellouche ان يسبب عواقب سياسية كبرى تحول كبير فى القانون الدولى. وبالإضافة الى ذلك, مشيرا الى ان هذا القانون يسمح للمواطنين الفرنسيين لمقاضاة الولايات المتحدة .

وعلى نفس المنوال ,هناك العديد من النقاد من منطقة الخليج. منظمة التعاون الاسلامى JASTA مجلس الشورى انتقد "حكيم" و "سابقة خطيرة", وامين عام منظمة المؤتمر الاسلامى ايد مدنى ان تمرير JASTA هدد العلاقات الدولية, الاقتصاد العالمى تسبب الاحباط. وقال ان هذا اضعف ايضا السلام والامن فى جميع انحاء العالم, وسوف يسبب عدم الاستقرار والتطرف .

كما تبدو JASTA قد تؤثر سلبا على العلاقات الدولية لانها تشكل سابقة خطيرة. لقد خلقت هذه الايام حالة من الفوضى. كقوة عظمى حالة الولايات المتحدة, لا بد من تعزيز السلم والامن الدوليين. واذا لم يكن الامر كذلك, قد يؤدى اكثر اضطرابا, واحمرت وجوه الجميع واشتعل الاداء بسبب العالم قريبا .

جاستا القانون والاختصاص ومبدأ حصانة الدولة

مجاهد أوزبك (تركيا)

ما هو الجديد مع جاستا

العدالة ضد مقدمي مشروع القرار للإرهاب قانون (جاستا) قد أقره "الكونجرس الأمريكي" مؤخرا وأصبح القانون المطبق في الولايات المتحدة. وقامت الولايات المتحدة باستثناء الإرهاب في FSIA منذ عام 1996. الجزء A 1605 FSIA شريطة أن لا تكون لدولة أجنبية الحصانة من الدعاوى التي تسعى إلى المال الأضرار الناجمة عن الإصابة الشخصية أو الوفاة الناجمة عن أفعال معينة مثل التعذيب والإعدام خارج نطاق القضاء والدعم المادي أو القتل لمثل هذه الأفعال من الحكومات الأجنبية. ولكن هذا الحكم يقتصر على البلدان التي عينت الولايات المتحدة للدول الراعية للإرهاب (إيران حاليا، والسودان، وسوريا).

من بين أمور أخرى، يعدل جاستا قانون حصانات السيادة الأجنبية (FSIA) بإضافة استثناء للإرهاب جديدة والتي لا تقتصر على مكان مخصص بالدول الراعية للإرهاب. يضيف جاستا الاستثناء الجديد لقانون الإرهاب بحيث لا يقتصر على الدول الراعية للإرهاب. فدعوى المسؤولية التقصيرية بالتماس التعويضات المالية قد ترفع ضد دولة أجنبية بسبب أعمال الإرهاب الدولي في الولايات المتحدة أو قوانين ملتوية لهذه الدولة (بواسطة وكلائها) التي تحدث في الخارج ولكن خلق ضرر في الولايات المتحدة.

الاختصاص ومبدأ حصانة الدولة

قضية لوتس تسجل مبدأ الغاية الأساسية من القانون الدولي العرفي: مبدأ الإقليمية. وقال المبدأ الأول لقضية لوتس تلك الولاية القضائية الإقليمية :

"للدولة" لا يمكن ممارسة ولايتها القضائية خارج إقليمها، إذا لم يكون هناك معاهدة دولية أو أن القانون العرفي يسمح لها بذلك .

والمبدأ الثاني لقضية لوتس: داخل أراضيها، ويجوز لدولة ممارسة ولايتها القضائية على أي مسألة، حتى إذا لم يكن هناك لا قاعدة محددة في القانون الدولي تسمح لها بذلك. وفي هذه الحالات، تكون للدول قدرا كبيرا من حرية التصرف، والتي هي محدودة فقط من قواعد القانون الدولي الباهظة .

ووفقا لمبدأ الإقليمية، ليس للدولة الولاية القضائية خارج إقليمها. عندما يتعلق الأمر إلى الإقليم الوطني، وقد تصطم الدولة بعقبة أخرى في القانون الدولي: حصانة الدولة .

سيادة الدولة ينطوي على مبدأين: مبدأ المساواة في السيادة بين الدول ومبدأ الولاية الإقليمية للدولة الممتدى (هذا المبدأ يتطلب ممارسة الاختصاص غير محدودة) (يساوي اثنين لا يمكن السيطرة على بعضها البعض ويعني احترام سيادة الدول الأخرى). حصانة الدولة المستمدة من سيادة الدول والمساواة بين الدول. القانون الدولي العرفي يلحق شرط عام أن الدول الأجنبية لا ينبغي أن تخضع لرفع الدعوى في الدولة الأجنبية .

وفقا لمبدأ حصانة الدول الأجنبية، لا دولة واحدة تخضع للقوة الكاملة للقواعد المطبقة في دولة أخرى؛ ويحظر المبدأ محكمة وطنية من الفصل أو إنفاذ بعض المطالبات ضد الدول الأجنبية. اكتساب الحصانة لاتخاذ إجراءات قانونية ضد الدولة الأجنبية نفسها وأجهزتها والشركات ووكلائها .

حصانة الدولة، قد اعترفت كالتزام بموجب القانون الدولي العرفي لوقت طويل. وأحاطت "لجنة القانون الدولي" أولاً مهمة تحديد وتدوين ممارسات الدول بشأن الحصانة السيادية في عام 1978. واعتمدت الأمم المتحدة اتفاقية الأمم المتحدة لحصانات الدول وممتلكاتها في عام 2004. الاتفاقية التي ليست حتى الآن في القوة، يعتمد نظرية الحصانة مقيدة. نظرية التقييدية التقيد بمعظم البلدان، باستثناء عدد قليل من البلدان مثل روسيا أو الصين .

عموما والأنشطة التجارية للدول قد برزت كاستثناء للقاعدة. ومع ذلك، هناك الجدل حول مدى التطبيق لا سيما في الحالات التي يكون فيها حجم الأضرار أكبر. وفي هذا الصدد، واحدة من الحالات الأخيرة تفصل فيها مركز في عام 2012 هو "حصانات" الدولة (ألمانيا ضد إيطاليا: اليونان التدخل). بين عامي 2004 و 2008، في الدعاوى المدنية المتعددة، المحاكم الإيطالية وجدت ألمانيا مسؤولة عن ارتكاب جرائم ضد الإنسانية خلال الحرب العالمية الثانية، وبالتالي طلب من ألمانيا دفع تعويضات للضحايا الإيطاليين. وكانت مطالبة ألمانيا التي جلبت إلى محكمة العدل الدولية التي تزعم أنها محصنة من الولاية القضائية للمحاكم الإيطالية. ورفضت المحكمة الحجة القائلة بأن هناك "استثناء المسؤولية التقصيرية الإقليمية" في القانون الدولي العرفي التي تستثني أعمال الدولة من الحصانة من الولاية القضائية إذا ما خرق القواعد الآمرة، وأن الأحكام التي طلب من ألمانيا دفع تعويضات تنتهك القانون الدولي .

هل تناسب جاستا القانون الدولي

يمكن أن الإصدار السابق من FSIA المناسب في الإطار المنصوص عليها في القانون العرفي. وهي توفر استثناءات للتنازل والنشاط التجاري والتأمين من المخاطر الشخصية الموصوفة بموجب القانون الدولي. في الواقع FSIA تتجاوز الإطار نظراً للقانون الدولي، وقدمت أي حصانة الدولة للتعويضات المالية التي سعت "الإصابة الشخصية أو الوفاة التي قد تسبب بفعل التعذيب، والقتل خارج نطاق القضاء، تخريب الطائرات، وأخذ الرهائن، أو توفير دعم مادي أو موارد لمثل هذا العمل.. مسؤول، موظف أو وكيل لتلك الدولة الأجنبية بينما يعمل ضمن النطاق مكتب له أو لها ، العمالة، أو الوكالة. " ومع ذلك، اقتصر هذا الاستثناء. فإنه لا ينطبق إلا على الدول التي عينت كدولة راعية للإرهاب في الوقت، أو نتيجة للقانون المذكور. علاوة على ذلك، كانت الدولة عن الأفعال التي تحدث في الدولة الأجنبية المعنية، إعطاء "فرصة معقولة للتحكيم المطالبة وفقاً لقواعد التحكيم الدولية المقبولة. "

مع سن جاستا، الولايات المتحدة اعتمدت إستثناءً جذرياً لمبدأ حصانة الدولة. فقد جادلت الولايات المتحدة القول بأن سيادة الدولة حصانة تتعلق أساساً بالمعاملة الدولية، ولا تشكل حقاً قانون ملزم. المحكمة العليا في الولايات المتحدة إزالة سيادة الدولة حصانة من مجال النظام القانوني في بعض القرارات. وذكرت المحكمة في قضية الرائد Verlinden B.V. الخامس البنك المركزي لنيجيريا، أن منح الحصانة "مسألة نعمة والمعاملة من جانب الولايات المتحدة". تم العثور على صيغة مماثلة أيضاً في قرارات لاحقة. في ألتمان، عقدت المحكمة العليا مرة أخرى أن ممارسة ما عدا الدعاوى ضد الحكومات الأجنبية على أساس الاختصاص "مسألة المعاملة".

هذه ليست حجة مقنعة نظراً للحصانة مستمد من المبدأ الأساسي المتعلق بالحصانة السيادية للدول، وهو افتراض ينتمي إلى البديهيات أرضية الصرح الكامل للقانون الدولي، ويتجلى أيضاً في المادة 2 (1) (من ميثاق الأمم المتحدة). الدول من واجبها احترام بعضنا البعض. يؤذن للا عضو في المجتمع الدولي بالجلوس في الحكم على عضو آخر في السيادة؛ وبناء على ذلك، معظم الكتاب عرض الحصانة من الولاية القضائية للدول كقاعدة حقيقية للقانون العرفي إيجابية.

وتمشيا مع هذه التفسيرات، جاستا انتهاك واضح للقانون الدولي. ومن ثم أعلن الاتحاد الأوروبي أنه ينظر جاستا مخالف للقانون الدولي.

الآثار المترتبة على جاستا في الولايات المتحدة

والمشكلة الرئيسية مع جاستا هو إنفاذه. ومن ثم، نظراً لافتراض الحصانة سيظل المبدأ السائد، أي قرار المحكمة في الولايات المتحدة سوف لا يتم التعرف في بلدان أخرى. نتيجة لذلك تكون الأحكام واجبة النفاذ فقط داخل الولايات المتحدة. وسيدفع هذا الحكمة من البلدان يمكن أن يحتمل أن يتعرض سحب الأصول والاستثمارات من الولايات المتحدة لمنع الاستيلاء عليها مما تسبب في أضرار اقتصادية كبيرة للولايات المتحدة.

إذا كانت الولايات المتحدة يحد من الحصانة للبعض الدول ذات السيادة سوف يصبح عرضه لفقدان الحصانة من تلك البلدان ذاتها. ومع ذلك، ينبغي أن لا ننسى أن هذه الأيام الولايات المتحدة واحدة من الدول مع وجود أكبر في جميع أنحاء العالم. أولاً وقبل كل شيء، في العقود الأخيرة كان لها وجود عسكري ضخم، والنشاط في منطقة الشرق الأوسط. تحت تعريف الإرهاب جاستا يستخدم نفس، أنها ليست صعبة لتأطير بعض الإجراءات التي اتخذتها الولايات المتحدة مثل هجمات الطائرات بدون طيار كأعمال إرهابية وتجعل الحكومة الأمريكية عرضه للدعوى المدنية .

هل JASTA مرحلة جديدة في مكافحة الإرهاب

أم إلهاء سياسي؟

شورى دورموش (تركيا)

المقدمة :

هذه الورقة ترمى الى اظهار النتائج المحتملة JASTA فى المستويين الوطنى والدولى. وبالمثل يحلل ردود افعال متباينة بشأن مبادئ القانون الاساسى للعلاقات الدولية والمجتمع. الولايات المتحدة تناقش فى الوجود الدولى وفقا التعديلات الجديدة على مبدا الحصانة السيادية الخارجية. السعودية بالوقوف ضد مشروع القانون المذكور مع قلق بعض البلدان الاخرى. الاثار الاجتماعية JASTA ان المسلمين الامريكيين سيواجهون محاكمة وصفه .

الكلمات الاساسية, JASTA, بحصانة السيادة, دولة اجنبية, الارهاب, العلاقات الدولية .

1. ما هو JASTA عموما؟

العدالة ضد الارهاب (القانون) هو JASTA اصدره كونغرس الولايات المتحدة ان تعدل القانون القضائى الاتحادى لتضييق نطاق الحصانة السيادية. وعلى وجه التحديد, يخول اختصاص المحاكم الاتحادية مطالبة مدنية ضد دولة اجنبية جسدية على الاشخاص او الممتلكات او الوفاة التى تحدث داخل الولايات المتحدة نتيجة (1) :عمل من اعمال الارهاب الدولى, (2) الضرر التى ترتكب فى اى مكان رسمى او وكيل او موظف من دولة اجنبية تعمل فى نطاق العمل .

النص القانونى لا يذكر هجمات 9/11 او السعودية الا انها تسمح الحكومة السعودية يحاكم فى المحاكم الامريكية الناجين واسر الضحايا. وكان 15 من خاطفى الطائرات ال19/ 11 كانوا مواطنين سعوديين. ولكن لم يعلن رسميا

عن التورط السعودي في هجمات للقاعدة إثبات منذ عام 2001, لم تكن المملكة العربية السعودية رسمياً .

2. ما هي تعديلات القانون السابق؟

عادة المحاكم الاتحادية في الولايات المتحدة لا يسمح بسماع أى دعاوى قضائية ضد حكومات اجنبية; قانون حصانات السيادة الخارجية الخاص بحصانة السيادات الاجنبية لكى الا تقتطع بعض الاستثناءات مثل الاجنبى اذا تنازلت الدولة حصانة او عند دولة اجنبية تشارك فى النشاط التجارى. على الخاص بحصانة السيادات الاجنبية لكى لا تؤثر تأثيرا مباشرا على مضمون أى دعوى, بل ببساطة تبين بضع حالات الضيق برفع دعاوى ضد دول اجنبية فى المحكمة الاتحادية. حيث JASTA انه يعدل الخاص بحصانة السيادات الاجنبية لكى تشمل اكثر من نوع الدعوى مطالبات متعلقة بالارهاب .

وهو يعدل عن الضرر غير التجارية الاستثناء الخاص بحصانة السيادات الاجنبية لكى تلغى الحصانة السيادية فى دعاوى التعويض عن الضرر "التعويض المالى مطلوبة ضد دولة اجنبية, الناجمة عن الاصابة او الوفاة او الاضرار او الخسائر فى الممتلكات, التى تحدث فى الولايات المتحدة بسبب فعل او امتناع عن فعل تلك الدولة الاجنبية او أى مسؤول او موظف من دولة اجنبية تعمل فى نطاق العمل من مسؤول او موظف بغض النظر عن المكان الكامنة وراء الفعل او التصير, بما فى ذلك اية خسارة او ضرر متعلق القانونية او القانون العام المطالبة الناشئة عن فعل القتل خارج نطاق القضاء, تخريب الطائرات واحتجاز الرهائن والارهاب او توفير الدعم المادى او الموارد لهذا العمل, او اية مطالبة مساهمة او التعويض فيما يتعلق بالمطالبات الناشئة عن هذا الفعل ."

كما يعدل قانون مكافحة الارهاب (ATA) لالغاء حظر دعاوى ضد "دولة اجنبية, وهى وكالة تابعة لدولة اجنبية او ضابط او موظف فى الدولة الاجنبية او وكالة تابعة لها فى اطار بصفته الرسمية او تحت راية الشرعية ."

3. هل تشكل انتهاكا مبادئ القانون الدولي؟

وبموجب مبدأ الحصانة السيادية الداخلية لا يجوز للمحكمة ان تمارس اختصاصها على دولة اجنبية. ومن المبادئ الاساسية للقانون الدولي. وهذا المبدأ ينبثق عن المساواة الاساسية بين الدول واستقلالها. لان جميع الدول متساوية فيما بينها دولة واحدة لا يمكنها ممارسة السلطة السيادية على اخر. وعلاوة على ذلك, لم تتردد الدول عادة مقاضاة الدول الاجنبية فى المحاكم المحلية لتجنب اتلاف علاقاتهما الاقتصادية والسياسية مع دول اجنبية .

ولكثير من الدول ضمنا الاتفاق على الحد الحصانة فى سياقات محددة, مثل وعندما تنخرط فى أنشطة تجارية معينة. ولكن الى جانب هذه الاستثناءات او معاهدة ملزمة او قرار مجلس الامن والا يملى, يظل القانون الدولي ضمان الحصانة حتى لما تردد عن الجرائم الفظيعة. يسمح بحل الخلافات بينهما بالطرق الدبلوماسية وليس من خلال المحاكم فى بلد معين او اخر .

4. مخاوف JASTA سيضع الولايات المتحدة فى دائرة المخاطرة

الحصانة السيادية هى دورها المفهوم القانونى فى القانون الامريكى الذى يسبق امريكا نفسها, وهى حواجز قانونية الاجراءات القضائية الاجنبية. كما اشار الرئيس باراك اوباما فى بيان النقض JASTA لن يحمي الامريكيين من الهجمات الارهابية او تحسين فعالية الرد الامريكى على تلك الهجمات. كما حذر خبراء السياسة الخارجية ان هذا القانون عن غير قصد يمكن ان تضر بنا اذا كان يمر قوانين مماثلة. منذ ان الولايات المتحدة بوجود دولى اكبر من اى بلد اخر مع اكبر عدد من الدبلوماسيين والعسكريين ورجال المخابرات التى تعمل فى الخارج .

وكان احد الاسباب الهامة لمنح حصانة الحكومات الاجنبية فى المحاكم الامريكية حيث قضت المحكمة العليا مرة "المصلحة الذاتية المتبادلة". اذا كانت

الولايات المتحدة على تقليل المناعة التي تمنحها الدول الأخرى, يعرض نفسه تخفيضا مماثلا في الحصانة في الخارج .

عضو اللوبي مجموعة المشروع العربي في العراق قد طلبت من الحكومة العراقية لاعداد دعوى قضائية للحصول على تعويض كامل من الولايات المتحدة حول "الانتهاكات التي ترتكبها القوات الاميركية في اعقاب الغزو الاميركي للعراق الذي شهد سقوط الرئيس الراحل صدام حسين عام 2003". الدعم المالي والمادى الاميركي لاسرائيل التي يدعى انها تسفر عن تشريد او جرائم القتل في الضفة الغربية يمكن ان يؤدي الى الخارج الدعوى والمساعدة والتحريض على الارهاب في دعاوى لن تنتهي هناك .اسفرت الضربات الجوية الامريكية ضد القاعدة وشركائهم, وضد الدولة الاسلامية في الخارج قانونا مثيرا للجدل. ويرى كثيرون ان استهداف من ممارسات الولايات المتحدة, لا سيما تلك التي تؤدي الى وقوع مدنيين ضحايا لها ,بوصفها انتهاكا اهمية قواعد القانون الانساني الدولي .

5. ردود فعل من العالم

1- ردود فعل مشرعي القوانين في الاتحاد الاوروبي على القانون

احد اسباب الرئيس باراك اوباما باستخدام حق الفيتو ضد مشروع القانون ان بعض حليف اعبر عن قلقها الشديد ازاء مشروع القانون. يمكن ان تنظر المحاكم الدنيا اتهم حلفاء الولايات المتحدة او شركاء في الجرم في هجوم ارهابي في الولايات المتحدة كافية لفتح باب التقاضي اكتشاف واسعة النطاق ضد دولة اجنبية, على سبيل المثال, اذا كان الشخص الذي ارتكب عملا ارهابيا سافر او قد تحولوا .

وكالات الاستخبارات بريطانيا والوكالات الامنية و MI5 MI6 علا صوتهم في حول ان "الاثار المترتبة على التشريعات المقترحة يمكن ان يجعلهم عرضة معادية دعاوى محامون امريكيون يحاولون اثبات ان المجاهدين ومقرها بريطانيا اشتركوا في مؤامرة ارهابية ضد اهداف امريكية". كتب المشرعون

البرلمان الهولندي بمجلس النواب JASTA تحذير انها تعتبر ان "لا مبرر له انتهاك للسيادة الوطنية" الهولندية قد تؤدي الى "خيالية الاضرار". وبالمثل, البرلمانى الفرنسى ببيير JASTA Lellouche حذر من ان "سبب قانونى فى القانون الدولى الثورة عواقب سياسية كبيرة" وان مثل هذه العواقب, انه سيتابع تشريعات تسمح الفرنسيين الى مقاضاة الولايات المتحدة .

2- رد فعل السعودية

الرياض هي احد اقدم واهم حلفائها فى الشرق الاوسط جزءا من التحالف الذى تقوده الولايات المتحدة (داعش) المسلحين فى العراق وسوريا. والشئ المقلق JASTA ليس حكم محاكمة ولكن العملية ذاتها. وهى تكشف عن اراء المؤتمر عن السعودية. فى الفهم العام هذا القانون الجديد يضع المملكة فى موقف ذات صلة بالارهاب. عائلات ضحايا اعتداءات 11 ايلول/سبتمبر قد استخدمت المحاكم تحاول اجراء العائلة الحاكمة فى السعودية ومصارف وجمعيات خيرية سعودية مسؤولة بسبب ما المدعين انه التمويل السعودى للارهاب. هذه الجهود الى حد كبير فى وضع حرج لان الخاص بحصانة السیادات الاجنبية لى يعطى الدول الاجنبية بعض الحصانة من دعاوى فى المحاكم الامريكية .

مجلس الوزراء السعودى أعلن ان الولايات المتحدة تمرر JASTA وتلقى قلقا كبيرا من جانب المجتمع الدولى ,العلاقات الدولية تقوم على اساس مبدا المساواة الحصانة السيادية. وازافت ان ضعف الحصانة السيادية سيؤثر سلبا على جميع الدول بما فيها الولايات المتحدة. وحذرت السعودية ادارة اوياما واعضاء الكونغرس انها ستبيع مئات البلايين من الدولارات من الاصول التابعة لها فى الولايات المتحدة الامريكية إذا أقر الكونجرس الأمريكى هذا القانون وأن تتحمل السعودية فاتورة أي تبعات قانونية تحكم بها محاكم الولايات المتحدة الأمريكية لهجمات 11 سبتمبر.

6. حالة المسلمين فى الولايات المتحدة بعد هجمات 11 سبتمبر

المسلمون الامريكيون يشعرون بالقلق ازاء مستقبلهم. بينما العشرات من المسلمين قتلوا فى مركز التجارة العالمى, والمسلمين الاخرين المشتبه فى كل انحاء الولايات المتحدة. تعرض المسلمون فى غاية اقتحاماً عملية الاستجواب. ويقدر العلماء ان 200 الف الى 500 الف مسلم قد تآثرت من جراء هذه العملية. اكثر من 18 الفا من المسلمين تم ترحيلهم. اكثر من 15 الف مسلم تم توقيفهم. وفاة البطل محمد سلمان حمدانى يبرز مآزق المسلمين. وكان طبيب شاب مسلم ذهب لنجدة هائلء وتوفى تحت انهيار برجى مركز التجارة ولكن علنا يشتبه فى انه ارهابى حتى بعد خمسة اشهر, عندما تم تكريم الابطال .

واشارت دراسة حديثة الى ان المسلمين الاميركيين المحترفين تعرض 10 فى المئة انخفاض الاجور منذ 9/11. من حيث العمالة المسلمين من التعاقد مع اول من يفصل .

وذكر المفتش العام بوزارة العدل, للسجناء المسلمين يتعرضون القانونية وغير القانونية العادية الاضافية اثناء احتجازهم .

مستوى الخطاب المعادى للمسلمين فى قفزات كمية منذ 11 ايلول/سبتمبر. ازدياد جرائم الكراهية نحو خمس مرات اكثر تواترا مما كانت عليه قبل عام 2001 .

7. الختام

بتعديل قانون حصانات السيادة الخارجية JASTA ياذن للمحاكم الامريكية ضد الحكومات الاجنبية على اساس مزاعم بان تلك الاجراءات التى تقدمها الحكومات الاجنبية فى الخارج جعلها مسؤولة عن اصابات الناجمة عن الارهاب على الاراضى الامريكية. هذه الاوضاع وتعرض العلاقات الدولية لذلك واستنكر بلدان عديدة واثار مخاوفهم .

الولايات المتحدة هي البلد الذى يفيد الحصانة السيادية اكثر مع اكبر الوجود الدولى اكثر من اى بلد اخر JASTA . يمكن ان يترك اثارا مباشرة على الولايات المتحدة اذا ما يمر قوانين مماثلة .

وهى تضع احدى اكبر الدول الاسلامية بالارهاب فى الفهم العام سيجعل البلاد الاستقطاب وتكثيف المضايقات ضد الجالية الاسلامية الذين هم بالفعل ضحايا هجمات 11 ايلول/سبتمبر وبعدها. ومنذ JASTA يمكن بسهولة ان تستخدم لتعزيز اسلاموفوبعا يؤثر فى المجتمع الامريكى والمسلمين فى انحاء العالم .

ان الارهاب تهديد يواجهه العالم اليوم باكملة. مباحثات جديدة وتطورات المبادئ الدولية ضرورية من خلال الدبلوماسية الدولية. ولكن JASTA لا يساعد على تقديم مرتكبي هذه الاعمال الى العدالة ولا يحسن فعالية مكافحة الارهاب من خلال ضم الاعمال الارهابية على دولة واحدة. تحاول حكومة اجنبية امام المحاكم الخاصة الامريكية مدفوعة سياسيا من حل يخدم السلام او يودى الى تسييسها .

الإعلان الختامي

ندوة تقييم بشأن جاستا

ويعطي هذا القانون الذي سنته الولايات المتحدة المحاكم الاتحادية سلطة قضائية ومع ذلك هناك مبدأ السيادة والمساواة في القانون الدولي مع جاستا انتهكت هذه المبادئ.

جاستا لا تنتهك القانون الدولي العرفي فقط ، ولكن أيضا أنه تنتهك المبادئ العامة للقانون. والآثار المترتبة بسبب جاستا ليست فقط بين البلدين؛ لأنها قد تنتسج إلى بلدان أخرى. وبشكل خاص قد تستخدم البلدان القوية جاستا إلى إجبار البلدان الضعيفة واستخدام العنف. فمن الواضح أنها سوف تخلق فوضى.

قانون جاستا يتعارض مع المبادئ الأساسية للقانون الدولي؛ مثل مبدأ السيادة ومبدأ المساواة ومبدأ الامتناع عن التدخل في الشؤون الداخلية للدول الأخرى، ومبدأ التسوية السلمية، ومبدأ المسؤولية الشخصية الجنائية، ومبدأ المحاكمة العادلة، وكذلك مبدأ حسن النية ومبدأ عدم إساءة استخدام حق.

لا يهدف هذا القانون لمعاقبة أولئك الذين يرتكبون الجرائم، ولكن يهدف إلى معاقبة الدول والحكام. فاللائحة التي تنظم تسوية النزاعات بين الدول في محكمة محلية منها، لاغية وباطلة في القانون الدولي.

الشعب الأميركي يدرك أيضا حقيقة أن قانون جاستا يتناقض مع القانون، وأنه سيؤدي إلى تدهور العلاقات الخارجية. ولتمرير مشروع قانون جاستا كتشريع

قانوني اضطرت صحافة البيت الأبيض ومجلس الشيوخ ومجلس النواب لإستخدام الرئيس الأمريكي باراك أوباما إلى إستخدام حق النقض لعدم تمرير جاستا كنتشريع قانوني ، وكان هو الشيء الأكثر حرزا للهيئة التشريعية.

السماح بتنفيذ الأحكام ضد الأصول المملوكة للدول الأجنبية، يمكن أيضا أن يسبب تلك الدولة القيام بالرد على ذلك بالاستيلاء على أصول الولايات المتحدة التي تقع داخل أراضيها. ولذلك هذا القانون وتطبيقه يعني تجاهل القانون الدولي واحتضان التنظيمات. فالقانون يهدد السلام في العالم في هذا الصدد.

نتيجة لذلك، أن القانون ينتهك العديد من قواعد القانون. هذا القانون يخدم قانون الغاب حيث يصبح استخدام القوة الشعبية والسلطة تعلق على الحق ويجعل القوى يسيطر على الضعيف، ويمثل جاستا تهديداً للسلام العالمي ومستقبل البشرية. وهذا القانون بمثابة إعلان حرب، لأنه ينتهك حقوق السيادة للدول المستهدفة التي من المحتمل أن تواجه أحكاما بمقتضاه.

الاتحاد الدولي للحقوقيين.